

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fill., vasuti állomásokon 12 fill.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 700.

Kérjük azokat a tisztelt vidéki előfizetőinket, kiknek előfizetése április elsején lejárt, hogy előfizetésüket az illető postahivatalnál minél előbb ujítsák meg, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne legyen.

A király szive.

Budapest, április 1.

Bizonyára nem azok a legszebb napjai a magyar parlamentnek, mikor a pártok versenyeznek a király és a dinasztia iránt való hódolat hangos, hangosabb és lehangosabb nyilvánításában. Ezek a lojális nagy áradások mindig emlékeztetnek egy kicsit a papushősök erőlködésére, melylyel tulenergiákus hitvesük szívét próbálják engesztelni és megpuhítani. Oh a király — így! És oh a király — úgy! Igazság szerint pedig az áradások mögött régi keserőségek tompa morajlása hangzik s akiknek ajka szerelmet suttog, azoknak szive keserűségben forr. És ez természetes is. Mert mi oka lehetne, nem is a magyar nemzetnek, hanem csak a magyar nemzet egyik és nem is legfontosabb szervének, a parlamentnek arra, hogy szenvedélyes lánggal lobogjon a király felé? Hogy a király alkotmányos? Ez kötelessége. De igazán olyan alkotmányos-e, aminőnek napi történetírók kikiáltották? Ugyan emlékezünk a szabadelvű párt összeomlásának idejére. Az az egész gyönyörű legenda, mely a legalkotmányosabb uralkodó körül szövődött, a nemzet itéletének napfényében olyan veszedelmesen kezdett széteszlani, mint a hajnali köd. A legalkotmányosabb uralkodó legendája mögül egész félelmességében bontakozott ki a hajthatatlan császár alakja, aki csak addig ismeri el a nemzeti akarat egyenrangúságát, míg az nem keresztezi az ő akaratát. És amikor a koalíció, több önmegtagadással, mint amennyit a nemzetnek bevallani mert, megegyezést keresett és talált a hajthatatlan császárral: vajjon akkor előkerült-e hamarosan a legalkotmányosabb király? És pláne előkerült-e a király szive, mely fölmelegedvén a magyar nemzet előzékenységén, föl akarta volna melegíteni a magyar nemzetet? Nem. A király nyomban alkotmányos lett ugyan, mihelyt a nemzet nem állott tovább az ő akaratának utjába, de a király szive hideg maradt és Magyarországon öt esztendőn keresztül a korona nem melegséget árasztott, hanem dermedtet.

Nem, a parlament nem példája az

őszinteségnek, mikor hódoló versenyt rendez a trón arnyékában. Minden tisztelet kijár a királynak, aki a mérleg hidegségével és tárgyilagosságával végzi kötelességét a törvények szentesítése és alkalmazása körül. Ez is királyi kötelességteljesítés és minden tiszteletet érdemlő. De mintha a mérleg tárgyilagossága kifogástalanabb volna, mint a királyi tárgyilagosság. Vannak nekünk törvényben biztosított jogaink, melyek nem tudnak kikelni a papiroskriptából és élő jogokká sohasem tudnak válni, mert a korona vétője zárva tartja a papiroskripta ajtaját. S nagyfokú bizantinizmus van abban is, ha a király szenvedélytelen tárgyilagosságát, kormányzás nélkül való uralkodását dicsérik egymással versenyezve. Az utolsó tiz esztendő története eleven czáfolata annak, hogy a király csak uralkodik és nem kormányoz. És az utolsó tiz esztendő története a magyar törvényekben biztosított jogok szempontjából szomorúan illusztrálja azt a bizantinus hódolatot, mely a korona mindenek fölött való pártatlanságát akarja elhitetni. Magyarország a törvényeiben lefektetett jogok szerint megkapta a függetlenség összes szobáinak kulcsait, csak éppen a kapukulcsot nem kapta meg, hogy a szobákhoz eljuthasson és azokat kinyithassa. Olyan bizalmat élvezünk, mint a szobaleány, aki előtt nyitva hagyták az összes szekrényeket és az összes szobakulcsokat, de a lakás főbejárataát rázárták. És ezért a bizalomért kellene hálálkodni, rajongani, ódákat zengeni? Akkor igazán szobaleány-nemzet volnánk.

De ne legyünk talán ilyen skrupulózusak. Értjük be azzal, hogy a király egy kicsit megbízhatatlannak találja ugyan a magyar nemzetet, de szereti, gondolja, megbízhatóra érését alig várja. De hát vajjon így van-e? Az uralkodó két államnak uralkodója: Ausztriáé és Magyarorszáé. Ha Ausztria megbízhatóbb volna, mint Magyarország s ha a közös uralkodó Ausztriát azért becézné, hogy hasonló megbízhatóságra ösztönözze Magyarországot: akkor még Magyarországgal szemben való átmeneti szigorában is meg kellene érezni a szeretetet, a szívet. De szeretné-e vajjon az uralkodó, ha Magyarországot úgy viselkednék, mint Ausztria? Beélné-e a megbízhatóságnak annyi és olyan jelével, mint amennyit Ausztria már évek óta tanusít? Aligha. Egy igazán nyugodt napja az uralkodónak nincsen Ausztria miatt. Ott százféle áramlat lazítja a talajt, a parlament rövid kiméleti idők leszámításával csapszék,

a nemzetiségek kifelé huznak s a németek Nagynémetország felé sanditanak, a tajtékzó szenvedélyek pedig nem egyszer csapkodják a Burg falait is, az uralkodó felkent személyét is. És mégis. Ez az Ausztria az édes gyermek, akinek mindent megbocsájtanak és Magyarországot a megbízhatatlan gyermek, akinek a hűségi fogadalmát is gyanakodva hallgatják. A királyi sziv csupa bocsánat a szertelenkedő Ausztriával szemben és csupa jég a legforróbb magyar szeretettel szemben. Itt tehát nem a két állam népeinek megbízhatósága a döntő a királyi szeretet formájának kialakulásában. Ellenkezőleg. Ausztria akkor is érzi azt a szeretetet, mikor betajtékozza és Magyarország akkor is szűken kapja, ha megadással és zokogva fekszik a trón számolyánál.

Hiszen érdemes volna megcsinálni a világ legkönnyebben megcsinálható statisztikáját. Össze kellene számolni, hogy hatvanhét óta hány napot töltött az uralkodó Magyarországon? Hatvanhét óta történt Magyarországon sok minden, de az azóta letelt negyvennégy esztendőből csak öt volt olyan, mikor az uralkodó — már az ő saját külön szempontjából — neheztelhetett Magyarországra. A többi harminczkilenc esztendőben Magyarország csendes és higgadt volt, mint az aludtfej. És ha összeszámolná valaki, hogy a magyar király negyvennégy esztendő alatt hány napot töltött Magyarországon, beleszámítva még a nagy hadgyakorlatokat is, mikor nem az uralkodó jött hű magyar népe körébe, hanem a legfőbb hadur a közös hadsereg hadijátékaira: kiteszenék, hogy királyi napokból kissé soványan mértek nekünk magyaroknak. Ez a statisztika, melyet meg kellene egyszer már csinálni, különös mérője volna a királyi sziv hozzánk való hajlandóságának. Ez a statisztika elmondaná, hogy a király lejött ide hadijátékokat vezetni, lejött ide megrendült kormánynépszerűségeket szilárdítani, lejött ide átutazó fejedelmi vendégeket fogadni, lejött ide válságok idején politikusokat meghallgatni és lejött ide országgyűléseket megnyitni, de — haza nem jött talán sohasem. Ellenkezőleg. Ha itt elégezte kellemesebb vagy kellemetlenebb kötelességeit, akkor ment haza. És haza: az mindig Ausztriát jelentette. S ez így volt a koalíció győzelme előtt is. Tisza Kálmán, Szápáry Gyula, Bánffy Dezső és Széll Kálmán egyaránt csak a kötelességteljesítés meghívójával hozhatták közénk az uralkodót, a koalíció kormánya már így is nehezen. Most pedig, mikor Khuen-Héderváry egyedül

valóvá tette az uralkodói akaratot s mikor a katonai kérdéseket a magyar tulbuzgóság mindenáron az osztrák renitencia lefőzésével akarja siottetni. **most az uralkodó valamivel többször szerencsétlen hű magyar népét.** A magyar loyaltás tombol, tehát a király eljön. De most is csak rövid-rövid napokra, legfeljebb hetekre. Aztán megy megint haza, Ausztriába. Mert haza: az most is Ausztriát jelenti. Most és mindörökre, amen.

Meg kell ezt egyszer mondanunk. Legalább önmagunknak. Törvényeinket megtartani és megtartatni: ez a királyi eskü magja. De törvényeinkből megtartja magának a korona azokat, melyekben függetlenségünk van biztosítva és megtartatja velünk azokat, melyekkel Ausztria adófizetőivé leszünk. Kárpótlásul pedig — érezzük talán atyai szívének melegét? Mondják, hogy igen. Esküsznek, hogy igen. Harsogják vetekezve, hogy igen. De negyvennégy esztendő alatt nem volt köztünk az uralkodó annyit, mint ugyanannyi hónap alatt az osztrákok között. Ausztria egyre lázong, de csak minket mérlegelnek a megbízhatóság patikamériegén. Ausztria az uralkodó fölött személyét sem kiméli, de nekünk a loyaltás minden móze sem szerzi meg az atyai mosolyt. Ausztria a Burg kapuja alá is elmegy tüntető dalaival, minket a leghangosabb szerelmi versengés sem visz közelebb az uralkodó szívéhez. S mikor a jogaink papiroson, az uralkodónk osztrák földön maradnak: akkor mi gyermekes naivitással szőjjük a legendákat és ámitjuk magunkat, hogy egyengetjük a korona és nemzet harmoniáját. Mi hasznunk belőle? Ez a nemzet szerethet igazán, mondhatja szomorú időkben szeretetnek a maga hódolatát és szeretetre való vágyakozását: Ausztriát, a rakoncziánabb, de édesebb gyermeket nem szoríthatja ki abból a

nagy elfogult szívből és hivebben és megadóbban is csak az a megbízhatatlan néptörzs maradunk, melyhez ellátogat ugyan néha az uralkodó, de csak azért, hogy aztán annál mohóbb vágyakozással menjen haza az ő rakoncziánabb édes Ausztriájába. Ez a magyar loyaltás tragédiája vagy tragikomédiája.

Európai örület.

Budapest, április 1.

(*) Miesoda nagyszerű kinyilatkoztatókat ismertünk meg Európa ez idő szerinti legfőbb orakulumának, Bethmann-Hollweg német kancellárnak legutóbbi parlamenti beszédéből. Aki olyan szerencsés, hogy Vilmos császár szöcsöveként működhetik, bizonyosan kitünő kalapács is és jól fején találja a szöveget, amelyet — mások fejébe kell ütni. A német birodalmi gyűlés forumáról tudtára adta a világnak elsőben azt, hogy az állandó és fentartás nélkül való békebírótság eszméje csak olyan megvalósíthatatlan ábránd, mint az általános leszerelésnek gondolata. Megmagyarázta továbbá azt, hogy a fegyverkezés rettenetes versenyét nem a dinasztiai becsyágya, nem is a hatalmak vagy a kormányok egymás iránt való bizalmatlansága idézi elő. A dolog igazi bibéje ott van, hogy a népiindulatokból, főképen a sajtó izgatásaiból származható háborus veszedelmeket igyekeznek az örökös fegyverkésséggel ellensúlyozni.

Ebből a két tételből ki nem érti meg a mai európai viszonyoknak legbensőbb és legtitkosabb összefüggését? Az európai hatalmaknak sok milliónyi katonát kell fegyverben tartaniok, a nemzeti vagyon milliárdjait kell elpoesekolniok csak azért, hogy az a rettenetes sajtó egymásra ne uszithassa a nemzeteket. A kormányok mind összeölelkeznek a béke áldott, nyugalmas harmoniájában, de egyetértően hadilábra kell helyezkedniök a sok istentelen sovíniszta ujság miatt.

amelyek szünetlenül egymás ellen fenekednek. Oh, ez az ádáz, sokfejű sajtóhidra! Bizonyára ez az antik végtet, amiért már Szofokles tragédiájában a szerencsétlen testvérek keseregtek, hogy hiába szeretik egymást a legtestvéribb érzéssel, szörnyű átok egymásnak ádáz rontására kényszeríti őket. Ebben az összefüggésben valóban minden meg lehetne értenünk, még a végnélküli örületet fegyverkezés versenyében is. De annál nagyobb rejtelem marad, hogy kormányok és népek összefogva mért nem verik agyon ezt a borzalmas sajtószörnyet, minden veszedelem és csapás ősforrását. Mert a sajtószabadság lehet akármi nagy áldás, nem éri meg azt, hogy miatta a népek milliónyi hadseregekkel és milliárdnyi pénzáldozatokkal merítsék ki legjobb életerőiket. Végre is a sajtót még legérdekeltőbb hízelgős is csak a hetedik nagyhatalomnak mondogatják és elképzeltetnek, hogy az elismert hat európai nagyhatalom a maga nagyszerű egyetértésében le nem gyűrhetné ezt az egvet, amely nem is ellenök, hanem sokfejű voltában önönmaga ellen harszol. Ezt az Aeolusbarlangot csakugyan — be lehet csukni százezernyi katoná őrszolgálatával nélkül is.

Bethmann-Hollweg kancellár ur, szó sincs róla, világosan is, körmönfontan is beszélt, nyilatkozataival egyszeriben tisztázta az európai békehelyzet elemeit, de okoskodása mérgem volt őszinte. Ha onnét felülről, ahol a császárok kényét és a kormányok presszióját illeti a döntés sulya, nem hajtának bele a népeket a kölesönös fegyveres ellenőrzés heves lázába, ha az óriási szuronyerdők nem merednének oly közvetlenül egymásra semmiféle sajtóhajsza egymagukban nem bonyolíthatnák a nemzeteket a modern hadviselés irtózatossá vérfergetegeibe. Bethmann-Hollweg érvei az állandó békebírótság érvei az általános leszerelés ellen, ha bizonyos fokig észszerűeknek látszanak is, csak azt bizonyítják, hogy az az örökös féltékenység, amelyvel az európai hatalmak kölesönös hadikészültsé-

Az öreg ur.

Irta: Relle Pál.

(Utánnyomás tilos.)

Most aztán elment az öreg ur. Fakó és esepdes télvégi hajnalon ment el. En ott ültem az ágya mellett és fogtam a kezét és törülgettem a homlokát. Künn álmos, unalmas szürkéséggel ébredt a mindig egyforma téli nap, benn még égett a lámpa, amelynek egyre gyengült a fénye. Az öreg ur aludt, olyan nyugodtan, mint egy békés nagy gyerek, aki belefáradt a játékaiba. Arczának egyetlen vonala sem árulta el, hogy most készül a legnagyobb utra. Akit a legkisebb üzleti toura is izgalomba hozott, most olyan nagyon nyugodt volt, aki a színe, az eleven-sége, a hangja volt egy kiesiny család meg híjt világának, most olyan nagyon, olyan meghatóan csendes volt. Olyan elkeserítően csendes.

Ott ültem az ágya mellett és amikor elcsont mellőlem, csak azon vettem észre, hogy már nincs itt. Elment!... Az alvó utcázáról most rány zudult a csend és vad zajjal, eső-römpölve verte be az ablakom. Be kellett fogni a fülem. És egyszerre meghalt minden, ami kívül rekedt a négy falon: a télvégi hajnal, az ébredő élet, a szemetes csengetése, a felhuzott rolók menyörgése és az első kocsi földrengetése. Csak az öreg ur felől rohant nekem a legcsendesebb csend, a legbeszéde-sebb tragédia, amit csak a hangtalanság, az

abszolút némaság tudnak megéreztetni. Befogtam a fülem és, mint a gyermek, aki a füléhez szorított kagylóban a végtelen tenger mormolását hallja, lallottam az egész élet tehetetlen zokogását. Könnyek buktak ki a szememből és, mintha rubin-kövek hullanának ezüst gongra, valami távoli, szomorú dal egyhangú kopogását hallottam. A melódia szétfoszlott, csak a ritmusát éreztem a szívémben és egy el nem ordított kiáltást, mely fentrekedt a torkomban és majd megfojtott. Ott álltam az ágy előtt és néztem magam elé, azt hittem, hogy gondolkodom valami felett, amit nem lehet megfejteni és vártam, vártam, hogy majd az öreg ur megfejti. Hiszen ő mindent tud, ő mindent jobban tudott, mint én és vártam, vártam és amikor nem kaptam feleletet, lassan leültem, a kezemre hajtottam a fejem és csendesen, nehogy valaki meghallja elkezdtem sirni.

Hogy így el tudott menni az öreg ur! A szomszéd utczába se ment, hogy úgy ne buszozott volna, mintha valahová a szomszéd világba menne. Ó, aki kiállt az utcászárookra és remegő lejjel elnézett az ő férfi-fia után és nézett utána, amíg gyenge szemével követni tudta, aki utána tipgett, ha átment a kocsi-uton, nehogy valami baja essék, most így tudott elmenni! Most még azt se mondta, hogy: vigyázz, nehogy kocsi elüssön! Pedig, milyen nehéz az életben elkerülni a vágató kocsiakat! Huszonbétéves fiát még a térdére szerette ültetni az öreg ur és éjje-

lente beosont az ágyához, hogy megnézze, nem eszozott-e le feje a párnáról, nem álmodik-e rosszat, vajjon a keze nincsen a szívében-e? És most így el tudott menni az öreg ur! Még csak egy jószágosan megvető pillantása se volt, egyetlen kedvetlen boszantó szava sem. Pedig hogyan tudta megvetni a fia mesterségét és, hogyan tudta boszantani azért, ahogyan a maga dolgát végezte. Dolgos és reális, koránkelő üzletember volt és a lelkében titkolva, tagadva élte a fia illúziók felett imbolygó, későn fekvő életét. Megvetően nézett el minden felett, amit a fia a maga életéből feléje nyújtott, azután ellopta és vitte házról-házra a portékáival, amelyekről megfélekedezett. Az áruit már nem is dícsérte, nem is kínálta, minden dícsérő, minden értékelő szavával csak a fiát kínálta. Hogy mit írt az ő fia, azt olvassák, az ő fia...! És, ha az üzlet pangott, az áruk a nyakán maradtak, ha kijátszották, ha meg rugdalták, mindez nem lántotta. De, ha valaki vevője, aki életében tőzsdei jelentések-nél egyebet nem olvasott, nem olvasta el, amit az ő fia írt, ha felrántotta a vállát, — hogyan tudta ezt gyűlölni az öreg ur, be fájt ezért a szíve. És, amikor hazajött, beszélt az üzletről, a tárgyalásairól, a „kötéseiről”, de a fiához alig volt több szava, minthogy: a Steiner elolvasta azt a te irásodat. Nevetett. És azt mondta: számárság! — És térítette a józan, a reális élethez, az üzlethez, a számítás-hoz, a maga életéhez, amelyet úgy gyűlölt: és megvetett, de soha, sohasem szidott. Megront a társaságod, — szokta mondani, — elzül-

gök arányait mérlegelik, mennyi zavaró melléktekinnyel nehezítette és bonyolította idők folyamában az önmagában egyszerű problémát.

Hiszen nem utszéli békeábrándozók, hanem már régebben az orosz ezár, mostanában meg az angol és amerikai kormányok pendítették meg az általános leszerelést, tehát olyan tényezők, amelyeknek a kérdésnek minden gyakorlati próbáját és minden tényleges nehézséget számon kellett tartaniok. Ha akkor is, most is Németország politikája bizonyult olyan akadálynak, amely a komoly kísérletet is lehetetlenné teszi, a világ is tudja, micsoda igazi okokat kell az ilyen magatartás mögött keresnie. Bethmann-Hollweg a leszerelést illető tagadásaira és úgy lehetne felelni, mint az a görög filozófus tette, amikor társa a mozgás lehetőségét holmi böleszeti okok alapján kétségbevonta. Tudniillik, egyszerűen megmozdult. Nem lehet a leszerelés arányait a hatalmak rangfokozatához képest megállapítani? Így jelenti ki Bethmann-Hollweg. De tessék csak az ajánlott tárgyalásba belemenni. A fegyverkezés mai status-quoját, vajjon a békés egyensulynak elég biztosítékául véli-e a német kanczellár? Ha igen, nem lehetne-e a hatalmaknak meggyezniök, hogy ennél a status-quo-nál tovább nem mennek? Nem lehetne-e úgy meggyezniök, hogy fegyveres létszámuk status-quoját meghatározott kulcs szerint le is szálítanak?

Németország mai katonai politikáját nem lehet ugyan azzal a váddal illetni, hogy hódító irányzatot követ és más nemzetek függetlensége ellen tör. Azt is meg kell adni, hogy Németország vezető jelentősége a hármasszövetségben eddig a béke érdekét szolgálta. De nyilvánvaló, hogy Vilmos császárt az imperialisztikus tekintély képzelete valószínűleg rögeszme erejével tartja fogva és nem is annyira a külpolitikai hatalom növeléséért, mint inkább a dinasztikus fensőbbiség belső biztosításáért a németeknek minden végletig való katonai szervezését tette poli-

lesz, mint azok, éhenkórász leszel, mint akikkel mindig együtt vagy! És éjjel, a hosszú, álmatlan éjjeleken, lement a kávéházba, ahová a fia járt és valamelyik oszlop mögül leste őt és ragyogott az arca és könyekkel telt meg a szeme, amiért, hogy olyan nagy és neves emberek ülnek az ő fiával, amiért, hogy beszélnek vele és meghallgatják őt és, amiért áldotta és szerette őket, ahogyan csak az ő különös, nagy-nagy szívével szerethetett. Ilyenkor boldogan, fiatalosan ment haza, lefeküdt és leste az ajtó nyílását reggelig, amíg haza jön az ő fia. Felve volt kíváncsisággal, hogy miről, mit is beszélgettek olyan sokat, s amikor a fia belépett, felkapta a fejét, mintha akkor ébredne és csak annyit mondott: — Már meg kikkel záüllöttél? — És a fiának oda kellett ülni hozzá és mesélni, hogy kikkel záüllött, hogy miről, mit is beszéltek, mesélni, amíg elaludt az öreg ur. És most mégis így tudott elmenni!

Olyan különös ezt kimondani: az öreg ur meghalt! Meghalt! Mintha ennek a szónak semmi tartalma se lenne. Olyan különös, érthetetlen valami az egész halál. Eddig nem ismertem és csak féltem tőle, féltem remegő nagy félelemmel. Most már nem félek. Amíg mindenki itt van, akit az ember szeret, addig érthető az ismeretlenül való félelem. De, ha már ott is van valaki, akit szeretünk, akkor már nem is olyan nehéz meghalni. Ha már van ott valaki, akilhez elmehet az ember, akkor már szinte megnyugvás, hogy,

tikai rendszere alapjává. De nem vagyunk e már közel a határhoz, ahol a katonai erő tulfeszítésével előidézett anyagi és erkölcsi bomlások a teljes összeomlást fogják maguk után vonni? Grey, az angol külügyminiszter kimondta már a jellemzetes szót: a belső elvzés fenyeget. És hiába ismétli Bethmann-Hollweg a hazug közhelyet, hogy a nagy hadi készütség a békét biztosabbá teszi. Éppen az elvzés közeledő veszedelme a fegyverkezés versenyt csak abban az irányban fejlesztheti, hogy a tulfeszített néperőknek a leggyilkosabb háboruban kell szétrobbaniok.

Budapest, április 1.

A képviselőház ülése. A képviselőház legközelebbi ülése hétfőn délelőtt tíz órakor lesz. Napirend: a költségvetés részletes tárgyalásának folytatása.

Gróf Andrassy Gyula itthon. Gróf Andrassy Gyula ma este, külföldi utjáról Budapestre érkezett és holnap délelőtt elnökölni fog a Képzőművészeti Társulat jubiláris közgyűlésén.

Tisza István utja. Gróf Tisza István ma éjjel néhány napi tartózkodásra Szatmármegyében levő urai birtokára utazott.

Szerb kitüntetések magyar kormányfőfiaknak. A szerb kereskedelmi szerződés megkötése, illetve életbelettése alkalmából Péter szerb király *Hieronym* Károly kereskedelmi és gróf *Serényi* Béla földmivelési minisztereket a Fehér sas-rend nagykeresztjével, *Kálmán* Gusztáv kereskedelmi államtitkárt a Szent Száva-rend első osztályu keresztjével tüntette ki. A rendjeleket a budapesti szerb konzul holnap fogja átadni a magyar kormányfőfiaknak.

A képviselőház bizottságaiból. A gazdasági bizottság e hó 3. napján déli 12 órakor a képviselőház elnöki elfogadó termében ülést tart. Mint-hogy a március hó 23-ikére hirdetett ülés határozatképtelenség miatt nem volt megárható, ezáltal felkéretnek a bizottsági tagok, hogy ezen újabb ülésen okvetlen megjelenni sziveskedjenek.

Az állami számvevőszék helyszíni vizsgálatai. *Thuróczy* Vilmos, az állami számvevőszék elnöke

utána mehet az ember. Még a fizikai törvények is megváltoznak a halállal. Minden, ami az életben eltávolodik az embertől, az a távolság arányában fogy, kicsinyedik, összezsugorodik. Az öreg ur elment, közébiül fekszik az idő és amint egyre távolodik, ő egyre nő, egyre nagyobb lesz. Néhány kilométer levegőreteg a legnagyobb hegyek részleteit is elmossa és kikezdi még a konturjait is. Az öreg ur után sűrű rétegekbe rakódnak a hetek, gyűlnek a hónapok, az évek és mégis... a régi körvonalak egyre erősebbek, határozottabbak lesznek és új színre kelnek az összefolyt részletek, mint a napfényre telt fényképlemezen. Apró, már-már elfelejtett életmozzanatok újra megelednek és minden mosoly, minden köny, minden szó új jelentőségre avatódik. Ez a szentek utja, a komisz, közönséges halál után, a szép, a legendás ujrászületés. Valami, amiért érdemes élni és az egyetlen, amiért érdemes meghalni. Mintha ez lenne az egyetlen kárpótlás azért, hogy élünk. És az egyetlen felbátorítás, hogy egyszer majd utána tudjuk csinálni. Ahogyan az öreg ur csinálta. Olyan szépen, csendesen és nyugodtan még akkor is, ha majd ott ül az ágyunk mellett a fiunk, akinek csak az élet adott tapasztalatot és aki a halálba utazótól is azt várja, lesi és könyörgi, amire az élet tanította, ami pedig éppen ebben a pillanatban elmarad. És, amit én is vártam tőled, amit te is megtagadtál tőlem és amiért úgy nehezteltem, úgy haragudtam rád és amiért úgy szeretlek drága, drága apám!...

több állami hivatal számvitelének és vagyonekezelésének a helyszínen leendő megvizsgálását rendelte el s cvégből *Janovecz* Lajos osztálytanácsost, dr. *Biró* Benedek titkárt, *Podhorszky* Vilmos főszámtanácsost, *Koszler* Iván és dr. *Reé* Oszkár számtanácsosokat és végül dr. *Madarász* Félix számtisztet küldötte ki.

A sajtófőnök távozása.

Budapest, április 1.

Két nappal ezelőtt már röviden jeleztük s most már befejezett tény, hogy *Klein* Ödön miniszteri osztálytanácsos, a miniszterelnöki sajtóiroda főnöke megváltik állásától s a miniszterium egy másik osztályában kap új hivatalt.

Klein Ödön a sajtóirodának egyik legrégebbi és legkiválóbb munkása. Mint csendes és munkás ember idonkint háttérben maradt, de a szabadelvű kormányok idejében ismételtén jutott vezető szerephez a kormány sajtójának irányításában. *Tisza* István bukása után sokáig mellőzték, de mikor gróf *Khuen-Héderváry* Károly lett újra miniszterelnök, az első pereztől fogva maga mellé vette a régebbi időkben ismert és megbízhatónak talált férfit, akinek tanácsát nemcsak sajtókérdésekben, hanem a politikai tervezés munkájában is előszeretettel vette igénybe. *Khuen-Héderváry* nagyrebecsülte az öreg urnak kipróbált hűségét és ragaszkodását, abszolút megbízhatósága kedvéért pedig még kissé nyers modorát is szívesen és bizonyos humorrall tűrte. S bár a miniszterelnöki sajtóiroda legfőbb vezetését *Jeszenszky* államtitkár önmagának kívánta fentartani, *Khuen* a sajtóügveket és kivált a külföldi és a vidéki sajtószolgálat szervezését mégis *Klein* Ödönre bízta. Ugy látszik azonban, hogy körülbelül a miniszterelnök volt az egyetlen, aki *Klein* Ödönt szerette. A miniszterelnök környezete és politikai suitje a sajtófőnök zárkózott modorát egyáltalán nem találta szimpatikusnak és ahol tehetett, áskálódott is az öreg ur ellen. Rovására irták állandóan, hogy a vidéki sajtót nem tartja kurta pórázón, hogy a sajtóirodából kikerülő cikkek nem ellenőrzik elég szigorúan s hogy az ő túliberális vezetése következtében a kormányoknak nincs egységes és kombattáns sajtója. A miniszterelnök sokáig védelmezte az ő öreg és hűséges emberét, de az utolsó időben mind sűrűbben hangzóttak ellene a panaszok, mert a vidéki lapok, noha állítólag a sajtóiroda politikai irányítása alatt állottak, nem egyszer kirohanták *Tisza* István konzervatívizmusa ellen. A miniszterelnök politikai környezete *Klein* Ödönt okolta azért, hogy a kormányoknak áldozatai dacára sem áll rendelkezésére a vidéki sajtó, vagy pedig csak félig és immel-ámmal. *Klein* Ödön rovására irták azt is, hogy a király a hírlapirék nyugdíjintézetének a jubileuma alkalmából csak 10.000 koronát adományozott s hogy a sajtóiroda a *Tisza* István vezetése alatt megindult reuuevel nem akart szorosabb összeköttetést létesíteni. És ez a sok áskálódás végre megrendítette *Klein* Ödön helyzetét. Konfliktus támadt közte és a kormány között és *Klein* Ödön beadta lemondását, melyet a miniszterelnök el is fogadott. Érdekes, hogy *Klein* Ödön a nyilvánosság előtt az utolsó perezig mint czimzetes miniszteri osztálytanácsos szerepelt, holott valószínűleg osztálytanácsossá való kinevezését már fél év óta a fiókjában őrzte, de nem akarta publikáltatni, mert a miniszterelnök megígérte volt neki a miniszteri tanácsosi czimet is, melyet csak azért nem adhatott még meg neki, mert a miniszteri tanácsosi állások be vannak töltve és számfölötti miniszteri tanácsosi állás kreálását a miniszterelnök nem akarta a királynak javasolni. *Klein* Ödön pedig ezt a kinevezést is meg akarta várni, hogy az elmaradhatatlan gratulációkon egyszerre eshessen át. Szerénységéből várt és most távozik, mielőtt miniszteri tanácsosi kinevezését megkaphatta volna. Vele kétségtelenül értékes erő távozik a sajtóosztály éléről. Utódja még nincs kiszemelve. Legvalószínűbb azonban, hogy *Jeszenszky* államtitkár vezetése alatt *Barát* Ármin királyi tanácsos, volt szerkesztő és a sajtónak régi, kitünő munkása fogja a sajtóiroda vezetését átvenni.

A véderőreform sorsa.

— Khuen a királyhoz siet. —

A politika hírei.

Budapest, április 1.

A váratlanul teljesen kiélesedett osztrák válság, amely a Reichsrath feloszlására vezetett, alapjában megtépázta, keresztülhuzta a magyar kormány számításait. Khuen-Héderváry eleve úgy tervezte, hogy e hónap végén vagy május elején a két parlamentben egyidejűleg terjeszthetik elő a véderő revízióját, de ebből már nem lehet semmi. A miniszterelnök, aki a pénzügyminiszterrel és a honvédelmi miniszterrel együtt időzik Bécsben, holnap a királyhoz siet, hogy megtudja, mi az ő (tudniillik Khuen) véleménye. Ha az uralkodó befejeződik, akkor a magyar kormány Ausztriával nem törődve még a nyáron önállóan letárgyalatná a véderőreformot, ha azonban ehhez nem járul hozzá a korona, akkor öszre vagy a jövő tavaszra maradnak a katonai javaslatok, amikor már az új Reichsrathal párhuzamosan intézhetné el azokat. Természetesen, ha a kormány valahogy mégis keresztülvinné a véderőtörvény egyoldalú tárgyalatát, ez ellen a kisebbségi pártok a legerélyesebben protestálni fognak s ezt a gonosz támadást minden eszközzel megakadályozná.

Hireink itt következnek:)

Miniszterek Bécsben.

Gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök és Lukács László pénzügyminiszter ma délután öt óra tizenöt perczkor dr. Bárczy István miniszteri titkár kíséretében egynapi tartózkodásra Bécsbe utaztak; Hazai Samu honvédelmi miniszter már ma reggel Bécsbe érkezett. Gróf Khuen-Héderváry miniszterelnök a holnap délelőtti folyamán Schönbrunnban kihallgatáson jelenik meg a királynál. Azok a tárgyalások, amelyeket a magyar miniszterek bécsi kollégáikkal holnap folytatni fognak, a bankjavaslatra és a véderőtörvény reformjára vonatkoznak, illetve ezek elintézési módjára.

Ezt az utazást a teljesen akuttá vált osztrák krízis tette szükségessé. A bank-törvény dolgán még csak valahogy tultennék magukat az illetékes tényezők, akár a bankkegymény meghosszabbítása, akár a javaslatnak a 14. szakaszszal való életbeléptetése révén, — a nagyobb gondot a véderő-reform okozza. A magyar kormánynak tudvalevőleg az az álláspontja, hogy a katonai javaslatokat okvetlenül még a nyáron kell letárgyalatni s evégből megelégedett volna azzal, ha a két parlamentben legalább a benyújtásuk egy időben történt volna. Miután azonban a Reichsrathot felcseztették, a magyar kormány ez a feltétele meghiusult s ezért most azon mesterkedik, hogy akkor itt egyoldalúan mégis elintézzék a reformot, hivatkozással arra, hogy Ausztriában majd később nyújtják be. Kétségtelen azonban, hogy ebbe a magyar ellenzék nem nyugodnék bele s mindakét függetlenségi párt az a határozott felfogás az, hogy a két párt a véderőjavaslatok egyoldalú előterjesztése ellen határozott állást foglal és arra is készül, hogy ezt a honvédelmi tárca költségvetésénél jó eleve be is jelenti.

A legilletékesebb katonai köröknek, szemben a magyar kormányval, az a véleményük, hogy az új véderőtörvényre vonatkozó javaslatokat az *ősi hónapokban elő lehet terjeszteni*, az úgy értem, kára nélkül. Mert az új törvénynek csak 1912. október hónapjában kell életbelépnie. Addig persze nagyon kívánatos volna, hogy már 1912. tavaszán a megnövesztett ujonczkontingens alapján lehessen sorozni. A halasztás mellett szól még az a körülmény is, hogy az új véderőtörvény még nem

érett meg teljesen arra, hogy mindkét parlamentben előterjessék. Azok a véleményeltérések, amelyek a katonai büntető perrendtartás nyelvére — s főként a *horvát nyelv* bekapcsolására — vonatkoznak, még mindig el nem oszlottak. Sőt más irányban is vannak még oly közjogi vonatkozású részletek, amelyek még nincsenek teljesen tisztázva. Nem áthidalhatóan ugyan az ellentét, de mégis jó és hasznos, hogy még marad idő és mód a tanácskozások folytatására.

A véderőtörvény parlamenti tárgyalása ezek szerint az öszre maradna. De még ez sem egészen bizonyos. Ha az osztrák parlamenti viszonyok még nem változnak, akkor az osztrák kormány a tavaszra halasztja annak tárgyalását. Ebben az esetben a két törvényhozástól az év végén egyelőre csak a *rendes ujonczjutalék* megszavazását kérik és tavasszal, egy póttörvényjavaslatban kérik még *34.000 ujonczot a keretek bővítésére és kitöltésére*.

A végleges döntés, különösen a tekintetben, hogy a magyar országgyűlés mitévő legyen, a miniszterelnök holnap audienciáján fog megtörténni. A miniszterek holnap este visszatérnek Budapestre.

Ujabb indemnitás.

A munkapárti kormányzás nagyobb díesőségére immár kikerülhetetlenné vált egy újabb indemnitás kérése. Ez különben már elhatározott dolog. Gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök ma délelőtti képviselőház folyosóján így nyilatkozott:

A kormány foglalkozott már az indemnitás kérdésével és mert a mostani indemnitás április végével lejár, a husvétii szünet után beterjesztem az új indemnitási javaslatot. A szünet április 8-án vagy 9-én kezdődik, addigra végezzük a belügyi, kereskedelmi és talán még egy tárcaival, úgy, hogy a szünet után marad még négy tárca. A költségvetés vitája tehát még május első hete is át fog nyulni, ezért a kormány, nehogy exlex álljon be, indemnitást fog kérni. Miután egy-két hétre nincs értelme indemnitást kérni, a felhatalmazási javaslat *egy vagy két hónapra fog szólni*.

Amint értesülünk, a miniszterelnök a holnap kihallgatásán bemutatja az új indemnitási javaslatot s kikéri az előzetes szankciót. Az újabb provizóriumra föltétlen szükség van, nehogy május elejével ismét exlexbe jusson az ország. A husvétii szünet április 8-tól 19-ig, egy más verzió szerint 9-től 23-ig tart, s a vakáció után a költségvetési vita megszakításával az indemnitást fogják tárgyalni.

Bojkottálják Návayt.

A „viharelnök“ nevet kiérdemelte Návay Lajos alelnök, aki már annyi zivatart látott maga körül fölzugni, a napokban végleg magára haragította a Justh-pártot azzal, hogy gróf Batthyány Tivadart egy személyes felszólalása alkalmával minden ok nélkül ismételtlen megzavart, úgy hogy ő végre is haragosan elállott a szótól. Ma ennek az afférnak váratlanul igen érdekes folytatása lett. A Ház ülésének a végén — éppen Návay elnököl — Batthyánnak interpellálni kellett volna a fiumei helyzetről, de ő interpellációjának szerdára való halasztását kérte s kisetett a teremből. A folyosón nyomban körülfozták, s faggatták, hogy mi az oka elhatározásának, amire Batthyány, aki nem feledkezett meg Návay multkorí erőszakoskodásáról, a következő meglepő választ adta:

— Nem óhajtok résztvenni semmiféle vitában, még csak interpellálni sem akarok, ha Návay elnököl. Ezért maradt el a mai felszólalásom. Návay elnöklete alatt nem beszélek. Majd ha más ül az elnöki széken, el fogom mondani az interpellációm.

A Justh-pártiak helyeselték, de nemcsak ennek a frakeciónak, hanem az egész ellenzéknek össze kellene fognia, hogy Návay további baszkodásának elejét vegye, azonban nem a munkapártnak kellemes bojkottálás, hanem erőteljes megtorló akció révén.

A kormány agrárpolitikája.

Az utóbbi időben a Kormány agrárpolitikái programjáról többféle verzió is került forgalomba. A földmívelési minisztériumban feldolgozott tervekről erre vonatkozóan ma a következő információt közlik:

Az új agrárbankot a Földhitelintézet, a Kisbirtokosok Földhitelintézete és az Országos Központi Hitelszövetkezet részvételével fogják megalkotni és az állam egy nagyobb, körülbelül tízmillió koronára rugó takarékbetéttel fogja a bank működését elősegíteni. A banknak, amely természetesen állami ellenőrzés alatt fog állni, parcellázás lesz a főfeladata, azonkívül meg fogja vásárolni a városok tulajdonában lévő birtokokat és apróbb, egy- és kétholdas parcellákra osztva, bérbe fogja adni a városi polgári lakosságának. E kisbirtokok nagyrésze konyhakertszettel fog foglalkozni és a kormány azt hiszi, hogy ezen az utón meg fogja javítani a városok élelmezési viszonyait és olcsóbbá fogja tenni a lakosság mindennapi élel-szükségleteit.

A holtkéz birtokát az állam az új agrárbank garanciája és közvetítése mellett kisebb bérletekre fogja felosztani és elsősorban arra fog törekedni, hogy a középbirtokok erősödhesenek meg a holtkéz birtokok rendelkezésükre való bocsátásával.

A földmívelésügyi miniszternek általában az a meggyőződése, hogy a nagybirtok tultengése és az elszaporodó kisbirtokok tulhalmozása helyett a középbirtok fejlesztésére kell leginkább törekedni, és politikáját úgy irányítja, hogy ezt a célt minél biztosabban elérhesse. Az új agrárbank nem a magántársaságoknak fog versenyt csinálni, mert ez nem egyezik meg a földmívelésügyi miniszter elveivel, hanem a kormány birtokpolitikáját fogja elősegíteni.

A földmívelésügyi miniszter készülő tervéről különben a földmívelésügyi tárca költségvetési tárgyalásánál részletesen fogja tájékoztatni a képviselőházat.

Budapest, április 1.

Az első Dreadnought vízrebocsátása Bécsi jelentés szerint a király legszemélyesebb kívánsága az, hogy az elsőnek vízrebocsátandó 21.000 tonnás Dreadnought a *Viribus unitis* nevet viselje, noha a hadügyi kormány azt az előterjesztést tette, hogy a csatahajónak „első Ferenc József császár és Mária Terézia“ legyen a neve. Nagy súlyt helyez rá a király, hogy ennél az emlékezetes alkalomnál, mikor az osztrák-magyar flotta ilyen hatalmas erősséget kap, félreértés ne legyen. A vízrebocsátás napja június 24-ike lesz, egyrészt az újholdra és a magas vízálásra tekintettel, de azért is, mert az a nap emlékezetes esemény 45 éves évfordulója lesz. 1866. június 24-én ment végbe a custozai csata, amely az egész hadseregnek és tengerészetnek ünnepe. Még nem biztos, vajjon a király Triesztbe utazik-e a vízrebocsátási ünnepre.

Uj kormánypárt Boszniában. A boszniai politikai helyzet, mint Szerajevóból jelentik, nagyjelentőségű változás előtt áll annak a szövetségnek következtében, ami a boszniai horvátok és a mohamedánok között létrejött. A horvátok ugyanis az ellenzéki szerbek ellen formális szövetségre léptek a mohamedánokkal s ez a szövetség fogja alkotni az új kormánypártot. A mohamedán és horvát képviselők tegnap értekezletre gyűltek össze s négy óráig tartó tanácskozás után megállapodtak abban, hogy a két párt politikai és gazdasági kérdésekben együtt fog működni a szerbek ellen. A pártumot mindkét párt vezető férfiai aláírták. A mohamedánok és a horvátok hétfőn a tartománygyűlésen közös nyilatkozatban követelni fogják a kormánytól, hogy az agrárjavaslatok után a horvát nyelvjavaslatokat tüzze napirendre. A költségvetés megszavazását ez a megállapodás biztosítja.

A rappresentanza ülése. Fiuméből táviratozták: A rappresentanza Corasac elnök alelnök elnöklésével rendkívüli ülést tartott, amelyen Zanella Richárd bejelentette, hogy a kormányzáság még nem küldötte át a városi tanácshoz a közigazgatási bíróságnak leiratát, amely az idei községi névjegyzék pótlására vonatkozik. Indítványozza, kérjék föl a kormányzót, hogy a leiratot minél előbb küldje át. A vitában többen vettek részt és hangzatták, hogy határidő a kormányzót egyáltalában nem köti. Zanella indítványát elfogadták.

Küldöttségek a kultuszminisztériumban. Békés vármegye szeghalmi járásának nagyszámu küldöttsége tiszteltett ma délben gróf Zichy János vallás- és közoktatásügyi miniszternél. A küldöttséget Kovács Gyula orsz. képviselő vezette, aki

hosszabb beszédben ismertette a miniszter előtt a szeghalmi járás közoktatási viszonyait. Előadta, hogy a szeghalmi járásban négyezer tanköteles gyermek van és ezek számára sem középiskola, sem polgári iskola nincsen. Arra kérte a minisztert, hogy polgári iskolát állíttasson fel a községben. A község ehhez ingyen telket és 100.000 korona segélyt ad. A kultuszminiszter válaszában köszönetet mondott a küldöttség tagjainak, hogy ilyen nagy számban keresték fel őt. Ebből örömmel látja a miniszter, hogy a polgárok milyen érdeklődést tanúsítanak a kulturális ügyek iránt. A maga részéről a legmelegebb támogatást helyezte kilátásba. — Az új Magyar Zeneszerzők Egyesülete is tisztelgett ma délelben a kultuszminiszteriumban. A küldöttséget *Herczeg Ferenc* orsz. képviselő vezette. *Kacsóh Pongrácz* bejelentette a miniszternek, hogy az új Magyar Zeneszerzők Egyesülete megalakult és kérte az egyesület támogatását. A kultuszminiszter örömeinek adott kifejezést afelől, hogy ilyen egyesület megalakult s a maga részéről kilátásba helyezte a legmelegebb támogatását.

A belügyi költségvetés.

— Munkapárti támadás a sajtó ellen. —

A képviselőház ülése.

Budapest, április 1.

Nehezen dőcög elő a belügyi költségvetés tárgyalása. Ma is csak öt szócnok, három balról, kettő jobbról, fogyott el, s még mindig vagy egy tucat van még fölrakozva. A vitát ma a Justh-párti báró *Maundorf Géza* kezdte, aki a városok fokozottabb segítségét követelte. Hasonló szellemben beszélt a munkapárti *Hoványi Géza* is. Majd *Preszly Elemér*, pártunkívüli függetlenségi következőt, aki sorra kritika tárgyává tette a belügyi kormányzat kóros jelenségeit.

Ezután ismét a jobb oldal állított speechert a csengeri követ, *Szuhányi Ferenc* személyében. Szatmármegye nagy névtelen jónak látta az Ökörítón lejátszódott európai botrány védelmében megtámadni a sajtót. Oltalmába vette a szatmármegyei embertelenül késedelmes közigazgatást, amely csupán a közérdeket szolgáló, a nagy nyilvánosság önzellen ellenőrzését jelentő sajtó sürgűtésére teljesítette köteleességét a rettentő katasztrófa nyomorultjaival szemben. *Szuhányi*eknek azonban nem tetszik, hogy a basáskodó megyei kiskirályok garázdálkodását a sajtó nem türi némán és alázattal. Főübirálni merik őket, a dicsőket, ez lehetetlen állapot! — panaszkodik *Csenger Gyöngye*.

— Eppen olyan buta, mint gonosz! — dupláz rá a turfon ismert *mister Lincoln*, aki a politikában a *Rosenberg Gyula* álnév mögött húzza meg magát.

— Hol van ilyenkor a királyi ügyész? — sipította *Blanár Béla*, aki azt a *Kassát* képviseli, amely annyiszor vértett a szabadságért, a vallás, a gondolat, a lelkiismereti szabadságért. *Rákóczi fészke* büszke lehet küldöttére!

A reakciós parlamentben természetesen egy hang sem mondott ellen *Szuhányinak*, senkinek nem tiltakozott komolyan, amikor ő a megveházán dőzsölő czimborái, kortesei és komái, sógorai érdekében a sajtószabadság elnyomását, a sajtó megrendszabályozását, követelte. Egy-két vizezes közbekialással igyekeztek egyesek zavarba hozni a munkapárt nagy ismeretlenét, de ő bátran tovább felegetett, tudta, hogy nincs kitől tartania — odabent. De jól van ez ilyen módon is. A sajtó majd elintézi a maga ügyét egyedül, sőt szivesebben így. A néppárti *Huszár Károly*, aki maga is hírlapíró volt, ugyan a sajtó segítségére sietett, de még az ő felette óvatosságot fejtette ki sem találtak visszhangra. Igazán legfőbb ideje, hogy az általános választójog özönvíze elsöpörje korhadt társadalmunk maradi, sötét képviselőit.

Részletes tudósításunk a következő:

A budget-vita.

Návay Lajos alelnök az ülést féltizenegykor megnyitja.

A tegnapi ülés jegyzőkönyvét hozzászólás nélkül hitelesítik.

Fölolvassák az interpellációs könyvet, amelybe gróf *Batthyány Tivadar*, *Pető Sándor* és *Pop Cs. István* jegyezték be interpellációt, ezek előterjesztésére fél 2 órakor tér át a Ház.

Következik a belügyi tárca költségvetésének folytatódó tárgyalása.

A városokért.

Báró *Maundorf Géza* szól elsőnek. A városok erősítése állami fontos feladat s mégis azt látjuk, hogy a városok mostoha elbánásban részesülnek. Különösen kitűnik ez a vármegyék dotálásával való összehasonlításban. Így aztán nem csodálkozhatunk, ha a városok adóssággal adminisztrálnak. Székesfehérvár például 136.630 Loronát költ évenként az állam helyett teljesített szolgálatokra. Az adóssággal való adminisztrálás természetesen bénítólag hat a városok működésére és fejlődésére és visszahat a tisztviselők fizetésének s nyugdíjának kérdésére is. Kifogásolja, hogy nincs biztosíték arra, hogy a városok állandóan megkapják a segélyt. Így aztán a városok ezt az összeget költségvetésükbe föl sem vehetik, ami kizárja az állandó jellegű fizetésrendezést és nyugdíjalap megteremtését. A következő határozati javaslatot nyújtja be:

„A képviselőház utasítja a kormányt, hogy lehetőleg a költségvetés tárgyalása folyamán, mindenestre azonban az év folyamán terjeszzen a Ház elé törvényjavaslatot a városoknak kiutalandó évenkénti államsegély-összeg megállapítása, valamint az államsegély mikénti felhasználásának állandó érvényű szabályozása tárgyában.“ (Helyeslés a szélsőbaloldalon.) A költségvetést magát elvi állásponjtjából kifolyólag nem szavazza meg. (Élénk helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Hoványi Géza beszélt ezután a városok segítyezésének kérdéséről. A városok autonómiájának kiszélesítését kívánja. Szükséges a városi törvény megalkotása, hogy a városok szabadabb gazdasági tevékenységre biztosítsák. A tisztviselők fizetését rendezni kell. A rendőrség államosítását óhajtja a költségvetést elfogadja.

A cigánybiztos és egyebek.

Preszly Elemér érthetőnek tartja, hogy e tárgyalásnál bővebb vita fejlődött ki, mert hiszen a közel jövő munkálkodását ezen tárca ügyei dominálják. Ilyenek a választói jog reformja és a közigazgatás javítása terén szükséges intézkedések. A választói reform sürgűsége megalkotandó, mert ezzel sok nyugtalanságot szüntetünk meg. Lát egy tételt a költségvetésben. Kérde a miniszterelnököt, mit csinál a cigánybiztos? (Nagy derűtség.) Mert a működését sehol sem látja. A románokkal folytatott tárgyalások, amelyeket gróf *Tisza István* folytatott, eredménytelenek lettek. Ez mutatja, hogy a tárgyalásra semmi szükség nem volt. Nem helyes nemzetiségi politika, amely minden téren konzessziót akar adni a nemzetiségeknek. Ismerteti a *Mihu-féle* memorandumot. Rámutat arra, hogy ha *Mihu* közjogi téren nem is nacionalista, nem közjogi téren éppen olyan nacionalista, mint a tulzók. Nem kívánnak egyebet, mint a választókerületeknek olyan kikerekítését, hogy ötven tiszta román kerület legyen s a román nyelv hivatalos használata szóban és írásban egy közigazgatásnál, mint a bíróságnál elismertessék. Az egészségügyi viszonyok lényeges javításának sürgűségét hangoztatja. Az élelmiszerhamisító gonosztevő. Nem kisebb-nagyobb pénzbüntetéssel, hanem börtönnel kell az élelmiszerhamisítókat büntetni. Az önkormányzatot nem hogy államosítani nem szabad, de azt még szélesebb alapokra kell fektetni, mert ez fontos nemzeti garancia. A közigazgatási tisztviselők státuszrendezését örömmel látja. A kívándorlás megszüntetése nemzeti érdek és ezt városaink fejlesztésével tudjuk elérni. A általánosan elterjedt emberfölségnek a városokban kell megélhetést biztosítanunk. A költségvetést nem fogadják el. (Élénk helyeslés, éljenzés a baloldalon.)

A sajtó ellen.

Szuhányi Ferenc az ökörítói segélypénzekről szólva, kifejti, hogy ennek a tulhajtott bürokratizmus és skrupulózitás volt egyik oka. Nálunk a közigazgatás mindenütt egyforma: lassu és késedelmes. Ökörítói község népe nem sürgette a segélypénzek kiosztását, minthogy ott nincs olyan nagy nyomor, mint ahogy azt az újságírók rikkító színekkel festették. Merész újságíró-fantázia szüleménye volt az egész. Igaz, hogy ez nem mentés a késedelemnek, de ebből az ökörítóiakra valami nagy hátrány nem származott. Az újságkritika elvégre nem árthat senkinek, a sajtó is elbirhat talán egy kis kritikát. Azt hiszi, nincs a Házban senki, aki a sajtószabadságot megszorítani akarná. Hisz ez közös kinsége a nemzetnek! De viszont azt se lehet tagadni, hogy a sajtó nagyrészen ma már üzletet képvisel. A nagy konkurrenzia arra indítja a lapokat, hogy minél érdekesebbek töreksszenek lenni és így gyakran személyeskedésben és gyanúsításban is utaznak. Hogy mit lehet elkövetni a gyanúsítások és rágalmozások terén, arra klasszikus

példa „A Hét“-nek március 19-iki száma. Felolvassa belőle pár szemelvényt, mely a megyei közigazgatásról szól s az ökörítói szerencsétlenek sorsát írja le.

Sümei Vilmos: Ezt munkapárti ember írta! Egy hang a jobboldalon: Az mellékes, de izléstelen dolog, ez a fő!

Huszár Károly (sárvári): Az a kérdés, a kormány mennyivel támogatja ezt a lapot? (Nagy zaj.)

Dániel Gábor: Minden oldalról helytelen, ha ilyesmi történik!

Novák János: Államosítani kellene a sajtót. (Derűtség.)

Szuhányi Ferenc: A cikk támadja a tisztviselőket, egy egész osztály ellen izgat. Vajjon kit ért az alatt, hogy vasaltadrágauk! Bizonyára az intelligens osztályt. Egyénileg korrek, tisztességes embereket így meghurcolni, sárbatiporni nem lehet. Lehet azt mondani, hogy a tisztviselők késedelmesek, lassuak vagy hanyagok, de kifogástalan egyéni tisztességüket ily modorban és módon megtámadni, ez lehetetlen állapot.

Rosenberg Gyula: Eppen olyan buta, mint gonosz!

Blanár Béla: Hol a királyi ügyész?

Szuhányi Ferenc: Az, hogy ilyesmit jóformán büntetlenül lehet megtenni, az nagyobb botrány, mint az a körülmény, amely között a segélypénzek kiosztása megtörtént. A költségvetést elfogadja.

Elnök: Az ülést tíz perczre felfüggeszti.

Szünet után.

Elnök az ülést újból megnyitja.

Leczke Szuhányinak.

Huszár Károly (sárvári) mindenekelőtt *Szuhányi Ferenc* válaszul a sajtóra vonatkozó szavaira. Az az újságíró nagy érdemet szerzett, aki az ökörítói segítségkörül fölmerült botrányos állapotokról lerántotta a leplet. Tagadhatatlan, hogy a sajtónak, ennek a nagy, modern intézménynek vannak hibái, de nagy hivatását kétségbevonni lehetetlen. Hiszen a sajtónak köszönjük, hogy társadalmi viszonyaink nem rosszabbak, mint lehetnének. A sajtó kritikája kényszeríti a köztéren szereplőket, hogy úgy cselekedjenek, hogy cselekedeteik megállják a bírálókat. A tisztességes sajtó maga itéli el leginkább a sajtó kinövéseit. A sajtó a maga hibáival hű képe a mai társadalomnak. A társadalom maga zárja ki kebeléből a sajtónak azt a részét, amelyet az üzleti vállalkozás minden eszközzel használ a saját céljaira. A sajtószabadság alkotmányunk legerősebb vára, nagy meggondolatlanúság tehát a sajtószabadság megszorítását még csak szóba is hozni. A felvidéki bevándorlásról szól ezután, amelyet nagyon károsnak tart. A szabadkőműveseket teszi ezután szóvá. Veszedelmesnek tartja ezt a titkos társaságot az országra. Olyan társaságnek, amely szellemi fegyvereket ad egy alkotmányellenes akcióra, mint a multban történt, nyíltan kell működnie. Minden keresztény intézmény ellen tervszerű, organikus támadást készítenek elő a szabadkőművesek. A tanárokat üldözik, csak azért, mert katolikusok.

Pető Sándor: Eppen az ellenkezője igaz!

Huszár Károly: Nem csodálja, ha *Pető* ezt hiszi, hiszen ő mindent visszajáról olvas. (Nagy derűtség.) A választói reformra vonatkozólag a kormány sehogy sem akar nyilatkozni. Kéri a belügyi minisztert, hogy a reform kérdése milyen stádiumban van. Nem helyes, hogy ezzel az izgatott kérdéssel olyan hosszú ideig tartják bizonytalanságban az országot. A tanitók és tanárok fizetésrendezését sorrendben előbbreválonak tartja, mint a vármegyei tisztviselőket. A gyülekezési jogot a közigazgatás nem respektálja. Ezt a kérdést reformálni kell. *Válasz* *Tiszának* a *Szmrecsányi* és *Rakovszky* beszédeivel kapcsolatosan a nemzetiségi kérdéstről mondott szavaira. A néppárt nem akarja földadni a magyar nyelv jogát, csak azt kívánja, amit a felvidéki munkapárti képviselők a választáson ígértek. A néppárt csak azt kívánja, hogy azok a bírói végzések a nemzetiségek nyelvén is kiadassanak, hogy senkit jogsérelem ne érhesen. A magyar nyelv jogából elvenni a néppárt nem akar semmit. A költségvetést nem szavazza meg.

Elnök a vitát felbeszakítja.

Interpellációk.

Következtek az interpellációk.

Pető Sándor az obudai Dunahid megépítését kívánja, mert ezt már az 1908:48. tez. elrendeli. Kérde a belügyi minisztert, hajlandó-e a törvény végrehajtása iránt intézkedni.

Az interpellációt kiadják a belügyi miniszternek.

Gróf *Batthyány Tivadar* kéri, hogy az interpellációját legközelebb mondhassa el.

A Ház megadja az engedelmet.

Pop Cs. István felpanaszolja, hogy az egerbegyi román népkönyvtárt elkobozták s a könyvtár vezetői ellen izgatás, lázítás és felségértés miatt eljárást indítottak. Megvizsgálta a könyveket s azok

ban semminemű büntetendő cselekményt nem talált. Hivatalos hatalommal való visszaélés ez, amelylyel a nagyjai iránt való kegyeletet akarják kitépni a román nép szívéből. Kéri a belügyminisztert, hajlandó-e ebben az ügyben a vizsgálatot megindítani. Kéri az igazságügyminisztert, hajlandó-e intézkedni, hogy az ügyesség máskor ilyen visszaélést el ne kövessen.

Az interpellációt kiadják a belügyminiszternek és az igazságügyminiszternek.

Elnök az ülést két órákor berekeszti.

Az albán lázadás.

— Montenegro a lázadók mellett. —

Budapest, április 1.

Az albán felkelés mindegyre terjed s ma már a felkelők Skutarit szorongatják. Együttműködést terveznek a város ellen, amelyet az önerejére utalt török helyőrség aligha lesz képes kivédeni. A török kormány helyzetét a felkelőkkel szemben lényegesen súlyosbítja ez a körülmény, hogy Montenegro a legbátrabbabban a felkelők mellett érvényesíti befolyását és határait is megnyitotta az itt-ott menekülésre kényszerített felkelőknek. A montenegróiak rokonszenvre a felkelés iránt oly nagy, hogy a tegnapi harcokban montenegrói katonák is résztvettek és segítettek elpusztítani a török őrházakat. A török kormány ismét Forgut Sefked basát küldi a lázadók ellen, aki a múlt évi felkelést is leverte.

Hireink a következők:

Skutari előtt.

Dibreből nagyon aggasztó hírek érkeznek. Az arnauták, akiket a malisszorok magatartása fölbátorított, arra készülnek, hogy a fölkeléshez csatlakozzanak. A lakosságot mindenfelé agitátorok izgatják, akik nagy számmal járnak egész Albániát és arra tüzelik a lakosságot, hogy álljon boszút azokért a kegyetlenségekért, melyeket Torgut Sefked basa csapatai a múlt esztendőben elkövettek. Már is bandák járnak be a vidéket és behatolnak azokba a helyiségekbe, amelyeknek csak kis helyőrségük van. A kormány a kostóvói kerületben behívja a tartalékosokat. A malisszoroknak, akik Tuzyt bevették és ott sok katonát lemészároltak, Skutari elleni támadásra készülnek. Skutariban a hatóságok az összes hü mohamedánokat fölfegyverezték, hogy a támadást visszaverhessék. Sefket Turgut basát a skutari vilajetben igen befolyásos Bibóda basa kíséri. A skutari vilajethatóságnak 25,000 font rendkívüli hitelt engedélyeztek katonai expedíció czéljára. Szükségesnek mondják, hogy néhány torpedónaszádöt küldjenek a Bojana folyóba.

Kastrati körül a Varez még nem ért véget. A Skutariból küldött segédsereg még elkéseredetten harcol a kastrati területen. Az ütközet kimenetelét még ismeretlen.

Fegyveres lázadó arnauták Guzinja mellett meglátták a török helyőrséget, de erős küzdelem után kénytelenek voltak montenegrói területre menekülni. A lázadók hat hatótt hagytak hátra, míg a török csapatok részén egy ember elesett és egy megsebesült. Skutariban javult a helyzet, noha a midrie törzs gyanusan viselkedik.

Az Üszkúbben állomásozó tüzérség parancsot kapott, hogy legyen készen az indulásra, a szabadságon levő tisztet pedig visszarendelték. A Tuzi körül vívott ütközetben állítólag montenegróiak is harcoltak.

Montenegro szerepe.

Dr. Tomanovic montenegrói miniszterelnök és belügyminiszter kereken visszautasította a török követnek az albániai zavargások miatt a montenegrói kormánytól tett lépéseit. Sadr Eddin bég montenegrói török követ azonkívül a nagyhatalmak montenegrói képviselőinek a figyelmét is igyekszik felhívni az albánoknak nyújtott állítólagos támogatásra, de a legtöbb, így az osztrák-magyar követ is, az ügygel szemben rideg tartózkodást tanúsít. Mindebből a montenegrói politikai körökben azt következtetik, hogy a nagyhatalmaknak nincs lényegesebb kifogásuk az ellen, ha Montenegro délfelé terjeszkedik. A kormánynak napról-napra

több albán szökevényt kell befogadnia. Egy idő óta közel 1500 katolikus albán Cetinjében tartózkodik, akik Skutariból jöttek segítséget kérni. Köztük azonban ninesenek miriditák (ezek egyelőre még loyálisak), hanem valamennyi a malisszorokhoz tartozik. Egy dolog bizonyosnak látszik. Az tudniillik, hogy az albánoknak a montenegrói kormány részéről való titkos támogatását Miklós király helyesli, vagy legalább is nem ellenzi. Emlékeztetbe idézik ez alkalommal azokat a jelentőségteljes szavakat, amelyeket Miklós király tavaly a megkoronázásakor mondott egy vojvodának. A vojvoda azt kérdezte tőle, hogy mért lett a fejedelemség királysággá, ha a területe nem gyarapodott és erre Miklós király ezt felelte:

— Mondd meg a tiednek: nemsokára az is meglesz!

Cetinjéből jelentik: Az elmúlt éjjel a határon a felkelők és a katonaság között állandó lövöldözés volt. Tuzi egész lakossága átkelt a határos és Podgoricza felé menekült. A hasibozukok Montenegroba menekültek, hol lefegyverezték őket. Az elmúlt éjjel kétszáz kastrati kelt át fegyvertelenül a montenegrói területre. Még nem tudni, vajjon a csapatok és az önkéntesek már megvittak-e a felkelőkkel.

A porta jelentése szerint Skutari és Kosovo vilajetek hatóságait utasították, hogy Montenegroból visszatérő albánokat fogadják jól. Intézkedtek továbbá, hogy a zavargásoknak áttérjedését a vilajetekben is elejét vegyék.

A gyanút azonban az albán felkelés szításáért a montenegrói hivatalos körök mindenképen el akarják magukról hátrítani. Így Cetinjéből jelentik, hogy Nikita király a tavalyi zendülés után Montenegroba menekült albánoknak szubvenziót engedélyezett, amelyet most megvont. Valószínű, hogy ennél fogva az albán menekültek emiatt vissza fognak térni hazájukba.

Megszakítják azt a hírt is, hogy a skutari montenegrói konzul kijelentette volna, hogy ha szükséges, a montenegrói határt megnyitják a Montenegroba menekült lázadók üldözésére. A konzul a válnak kijelentette, hogy Montenegro, amely meg akarja őrizni semlegességét, a területére menekülő albánokat lefegyverzi és a határról eltávolítja.

Mindennek dacára illetékes török forrásból a montenegrói czáfolattal szemben közlik, hogy 250-300 montenegrói katonának a török őrházak elpusztításában való részvétele megállapított tény.

Olasz önkéntesek.

Rómában több lap intervjúkat és híreket közöl, amelyekből az tűnnék ki, hogy olasz önkéntesek Albániába mennek. Illetékes közlések alapján a kormánynak tudomása van arról, hogy ilyen toborzások eddig sem voltak és most sincsenek készülőben. A kormány el van határozva, hogy ilyen esetenű kísérleteket a legnagyobb energiával elnyomja és a bűnösöket a bíróságnak adja át. A büntetőtörvénykönyv 113. szakasza szerint pedig két és fél évi fogsággal büntetik azt, aki önkéntesek toborzásával vagy ellenséges cselekvésekkel az olasz kormánynak valamely külföldi kormányhoz való barátságos viszonyát megzavarni kísérel meg.

Interpelláció a török külügyminiszterhez.

Konstantinápolyból jelentik: A kamara ma Doreff bolgár képviselőnek a külügyminiszterhez intézett interpellációját tárgyalta a bulgáriai bandák elleni védekezés tárgyában. Interpelláló kiemelte, hogy a bolgárok elleni támadásokkal szemben intézkedni kell, mert a parasztlakosság a nyugalmat kívánja. A külügyminiszter jelenti, hogy a porta a bolgár komitációs szónai gyűlése után a bolgár kormánytól a bandák ellenőrzését kérte. Ez azonban egyes nagyhatalmak képviselőinek intervenciója dacára, halasztgatta a kérelem teljesítését és hirtelen a bandafőnökök elhatározták, hogy a macedóniai lakosságot falragaszokkal és bombamerényekkel megfélemlítik. Az új bolgár kormány tagjait olyan embereknek ismeri, akik barátai Törökországnak. Ha a tavaszszal új bandák jönnek Macedóniába, Bulgária nem vonhatja ki magát a felelősség alól. Ez esetben szenvedne a kölcsönös viszony, amit sem Törökország, sem Bulgária nem kíván. A kamara kielégítőnek találta a külügyminiszter kijelentését. Egy másik interpelláció Mon-

tenegró magatartására vonatkozik a legutóbbi felkölésével szemben. A külügyminiszter kijelenti, hogy a portának egyelőre semmi oka sincsen Montenegro barátságában kételkedni. A Montenegroba menekült albánok különben bejelentették, hogy meghódnak és már tegnap kellett volna visszatérniök. A felkelők között különben nézeteltérések merültek föl s egyrésztük már vissza is tért falvaikba. A mozgalom tehát még a csapatok beérkezése előtt véget ért.

KÜLFÖLD.

A spanyol kormány lemondott. Párisból érkezik a távirat, hogy a spanyol kormány lemondott. Madridi jelentések szerint a minisztertanács után közzétett félhivatalos jegyzék a következőket közli: A kormány tagjai összegyűltek, hogy a parlament munkálatok menetéről tanácskozzanak. Minthogy a kormány kebelében különböző nézetek merültek föl, a minisztertanács elhatározta, hogy a király előterjeszté lemondását. A kabinet helyzetét a Ferrer-pörben folyó kamarai vitában való állásfoglalás nehezítette meg. A kabinet végighallgatta a konzervatív és köztársaságiak harczát, de azon kötelezettséggel, hogy védje a kormány elveit és a katonai bíráskodást. Most a katonai elem nem csinált titkot elégedetlenségéből amiatt, hogy a miniszterelnök a hadbíró ellen intézett köztársasági párti támadásokat nem erősebben utasította vissza. Ezenkívül azt a tényt is emlegetik, hogy a hadügyminiszter nyílt ülésben gratulált Lacierva volt miniszternek a beszédéhez. A Canalejas-kormány lemondása miatt leirhatatlan nagy az izgatottság. Forradalmi reményekre van kilátás. A király, ha ugyan visszatér Madridba, Weyler tábornokot fogja megbízni kabinetalakítással, hogy a hadsereget megnyugtassa.

Schlichting ezredes gyilkosát kivégezték. Konstantinápolyból táviratozzák Berlinbe, hogy Schlichting alezredes gyilkosát ma délután ezredének szemeláttára lőtték agyon. 12 albán katona volt kirendelve a kivégzéshez, ők adták sortűzet honfitársukra. A kivégzésnél a német reformtisztok közül Peit alezredes és Sauer százados volt jelen. Ot golyó találta a halálraítéltet, aki hajszó nélkül rogyott össze és nyomban meghalt. A kivégzés előtt Peit alezredes és a mohamedán papok még utoljára megkérdezték a delinquent, hogy sajnálja-e a gyilkosságát, amelynek ártatlan feljebbvalója áldozatul esett. Rasul közömbösen felelt: Nem. Schlichting özvegyének kérését a szultán nem teljesítette, mert a gyilkos nem mutatott bűnbánást és mert az egész német hadsereget s benne a német nemzetet érte súlyos sérelem. A konstantinápolyi német nagykövet utján üzentette meg Rifaat pasa a meggyilkolt alezredes özvegyének, hogy bármennyire sajnálja is a szultán, kénytelen szabad folyást engedni az igazságszolgáltatásnak s rokonszenvét fejezi ki az özvegy iránt. Konstantinápolyból érkező éjjeli jelentés szerint Schlichting alezredes temetése impozáns volt. A szultán képviselőiben egy unokaöccse jelent meg s ott volt az egész tisztikar élén a hadügyminiszterrel. Oriási gyászolóközönség kísérte a koporsót. Bucsuztató beszédeket nem mondtak.

A dumaválasztások. Pétervárról jelentik: Stolypin miniszterelnök tegnap a kormányzókat fogadta és megbeszélte velük az új dumaválasztásokat.

Franciaország és Marokkó. A francia szenátus mai ülésén a marokkói pólhitelekre vonatkozó javaslat tárgyalásánál Lamarzelle szenátor esődalkozását nyilvánította, hogy a Sauer-törzset Marchand hadnagy meggyilkolása miatt még nem büntették meg. Különöské tartja, hogy Franciaország ezt a föladatot a szultánra bizza, aki erre képtelen. A marokkói helyzet Franciaország politikájának apróbb hibái következtében rosszabbodni fog. Cruppi külügyminiszter ezt válaszolta: Franciaország a megtorlás ügyét az algezirási akta keresztülvitelével akarja összekapcsolni. Azt akarjuk, hogy a szultán valóságos tekintélyt szerezzen. Kért bennünket, engedjük meg, hogy a bűnösöket ő maga büntesse meg. Nem tagadhattuk meg e kérés teljesítését, mert a szultán abban a helyzetben is van, hogy ezt megtegye. A mű, amelyen Marokkóban

dolgozunk, a civilizáció műve, amely Franciaországban becsületére válik. A javaslatot ezután 277 szavazattal 1 ellen elfogadták.

A marokkói eseményekre nézve Fezből legújabbán a következőket jelentik: A márczius 22-étől 25-ig terjedő idő nyugodtan telt el. Csak a Beni Mtir törzsszel voltak harcok. Márczius 26-án reggel a szultán fölkérte Mangin alezredesét, hogy egy csapatot szervezzen a Beni Mtir törzs megtámadására. Mangin vonakodott és rámutatott arra, hogy a Fezbe menő csapatok nincsenek kellően kiképezve. Muley Hafid nyomatékos kérésére végül Mangin felhatalmazta Szedira hadnagyot és Pizari szárnysegédet, hogy ezer emberrel Rezhnaba menjen. A különítmény találkozott a lázadókkal, de fegyelemhiány következtében kénytelen volt visszavonulni és a lázadók Nzala-Faraji helységig üldözték őket. A lázadók ezután visszavonultak, míg a síkságon lakó törzsek a maghzen veresége láttára a Beni Mtir törzsszel egyesültek és a mehallát megtámadták. A mehallá husz halottat és ötven sebesülte vesztett. Az instruktorok nem sérültek meg. A hadianyagot is sikerült megmenteni.

Mangin alezredes, amidőn a két francia instruktor a csapatokkal utnak engedte, formálisan elhárított magáról minden felelősséget a vállalkozásért. Esetelte Muley Hafidnak az expedíció veszedelmeit és az esetleges kudarc következményeit. A szultán könyörgésére azonban engednie kellett. A vereség nem volt súlyos, de komoly következményei lehetnek. A berber-törzsek, amelyek a haroz folytatása kérdésében egyetlenkednek, valószínűleg ismét bátorságot fognak meríteni, amennyiben azt terjesztik, hogy kiképzett csapatokat vertek le. Attól tartanak, hogy a mozgalom következtében Fez ostromától lehet tartani. A Serarda-törzs ellen operálni mehallá az eső következtében még mindig féltékenyre van kényszerítve.

Orosz—kínai feszültség. Pekingből érkezett magántáviratok szerint a kínai közvélemény az orosz—kínai konfliktus kimenetelét Oroszország diplomáciai vereségének tekinti. Bármily engedékeny is Kína válasza, Oroszország semmit sem ért el, sőt ellenkezőleg, kiadta kezéből a legjobb ütőkártyát és a legalkalmasabb pillanatot elszalasztotta.

Pekingből jelentik Londonba, hogy a tegnap Csing herceg elnöklése alatt tartott államtanácsos határozatba ment, hogy Oroszországtól követelni fogják csapatainak visszarendelését Iljól. Kína 40.000 embert küldött Délre. Azok a kínai tisztek, akik tanulmányaik kiegészítése céljából Japánban tartózkodtak, mind visszatértek.

Az angol—amerikai döntőbíráóság. A washingtoni angol nagykövet Taft elnökkel beszélgetést folytatott a tervezett angol—amerikai döntőbíráósági szerződésről. Hir szerint a tárgyalások kielégítő módon haladnak előre. Az a híresztelés, amely szerint a fennálló angol—japán szerződés miatt a tárgyalások megakadtak volna, mint hivatalos helyről jelentik, alaptalan.

A Haiti-szigeti felkelők sorsa. Cap Haitienne-ből jelentik: A haditörvényszék huszonnégy felkelőt halálra ítelt. Az idegen konzulok a kivégzés ellen tiltakozást emeltek.

Lemészárolt francia tisztek. Az afrikai Conakry-ból táviratozzák: Egy századost és egy hadnagyot, akik egy vadászkülönítménnyel a gumbiu váli, egy fanatikus marabu ellen operáltak, s akiknek parancsuk volt, hogy őt elfogják, az egyik faluban orozva lelőtték. A vadászok erre tüzetni kezdtek. Egyik századuk övette a falut és az ellenséget megfutamtotta. A két tiszten kívül még mintegy tíz vadász elesett, 16 megsebesült.

Párisból a két francia tiszti lemészárlásáról a következő részleteket jelentik Gunbából (francia Guinea). Taley kapitány 44 éves volt. Bernard hadnagy pedig 39. A gyilkosság a helység mecsesjében történt. A kapitány bizott abban az ígéletben, hogy az ima után a nép békésen kifogja szolgálatni Tierno törzsfőnököt, tehát a századát a helység határában hagyta. Alig kezdődött meg az istentisztelet, a benschülöttek körülfgrták és kardokkal lekasabolták a két tiszte. (Tehát nem lelőtték, mint a Conakry-i távirat jelentette.) Két altiszt és három vadászkatona sietett a tisztek segítségére, a század pedig felgyujtotta az egész helyiséget. Dokartból francia Guineaba segedesopátokat küldtek.

Az „erkölcs“ védelme Hollandiában.

Budapest, április 1.

Hollandiában a napokban egy nagyon nevezetes, valósággal drákói és sok izgalmat okozó javaslat válik törvénnyé. Hollandia képviselőháza szigorú törvényt hozott az erkölcs védelmére, még pedig meg kell állapítani, hogy olyan törvényt, amely ellen a liberálisok hetek óta a legelkeseredettebb harcot folytatták.

Nem az első ilyen törvény ez Hollandiában. Már régebben, a Pierson—Borgesius-kabinetben Linden miniszter beterjesztett egy hasonló czéu javaslatot, ez azonban távolról sem volt oly szigorú és szemforgató, mint a mostani. Akkor Németországban a lex Heinze ellen óriási volt a felháborodás s ennek visszhangja Hollandiában is megakadályozta azt, hogy egy lex Heinze belekerüljön a törvénytarba. Utóbb Kuyper miniszterelnök, a nép „erkölcsi elvadásának“ szomorú hírre vergődött fölfedezője, az erkölcs védelmét a „kereszténység előjogának“ mondta s ennek a jognak alapján aztán a napokban létre is jött egy törvény, amely szigorúnak talán túlszigorú is, de czéira vezetni aligha fog.

A törvényben van egy szakasz, amely egy évi fegházzal és háromezer forinttal bünteti azt, aki olyan iratokat, melyeknek tartalmát ismeri s melyek az erkölcsre megbotránkoztatók, készít, behoz az országba, kivisz az országból, raktáron tart vagy raktáron levőnek hirdet. Eddig csak az a pornográfia büntetett, amely folyóiratokban vagy képekben tétetett közzé. De még ily módon is olyan abszurdumok történtek meg, hogy de Struerz, a kormány volt művészeti referense, aki pedig híres klerikális, kikelt az eilen, hogy az erkölcs nevében a művészetre béklyókat verjenek. Ennek dacára az új, szigorított törvényszakaszt, mely alkalmas az egész közpönművészet megbénítására, ötvenöt szavazattal öt ellen elfogadták. Hogy mit tartanak Hollandiában megbotránkoztatónak az erkölcsre, arra jellemző, hogy ennek alapján Leidenben már be is tiltották Berlioz remekének, Faust elkáihozásának előadását.

Aki a tulságos gyermekáldás eilen ír, vagy ilyen iratokat terjeszt, dicsér, hirdet, három hónapig terjedhető fegházat és 300 forint pénzbüntetést kap.

Eddig a homosexualitás büntetlen volt Hollandiában, néhány esetet kivéve. Most négy évig terjedhető fegházzal büntetetik. Rámutattak ugyan a liberálisok arra, hogy ez a súlyos büntetés majd a zsarolásokat könnyíti meg, mint Németországban, de Brummelkamp egy fejezetet olvasott fel a bibliából, amely a homosexualitást bünteti s erre 50 szóval 34 ellen ebből a szakaszból is törvény lett.

A leánykereskedelem ellen is szigorú eszközökkel akar a törvény küzdeni. A nyilvános házakat e célból teljesen bezúnteti. De hogy ez használ-e majd, kérdéses. 1902 márcziusában Amsterdam város már hozott ilyen szabályrendeletet, Rét évvel utóbb ennek dacára Amsterdamban 140 ilyen házzal volt több, mint abban az időben, mikor még nem hozták meg a szabályrendeletet. Most a leánykereskedés büntetése öt évig terjedhető fegház. Mindenesetre kellett már valamit tenni a leánykereskedők ellen, mert ezek tudvalevőleg éppen Hollandiába szállítják leginkább azokat a szerencsétlen teremteseket.

A törvénynek legáldásosabb részét alkotják azok a szakaszok, melyek a játéklarangok ellen irányulnak. Eddig kevés törvényes eszköz volt arra hogy ezek ellen a bünbarlangok ellen fel lehessen lépni. Ezentul nemcsak nyilvános helyeken, hanem még klubokban és társaskörökben is tilos lesz a szerencsejáték s a tilalom ellen vétők két évi fegházzal és hatezer forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetnek. Vuuren képviselő azt indítványozta, hogy a löversenyteri totalizátor is hazárdjátéknak minősítessék. Az indítvány sajtóságos helyzetet teremtett a képviselőházban. Az összes pártokból kiváltak az arisztokraták, a

katonák, a sportemberek s könyvek közt jelentették be, hogy az indítvány elfogadása a lötenyészítés csődjét vonná maga után. De ez sem hatott s a totalizátort két szótöbbséggel mégis megtiltották. Épp így a könyvfogadásokat is. A sok bookmaker kérvényt adott be a képviselőházhoz, hogy ne tgyék őket tönkre, de Regout igazságügyminiszter még arra sem volt hajlandó, hogy átreneti időt engedélyezzen.

Hogy ez a sok szigorú intézkedés eredményre vezet-e, kérdéses. Ma azonban a hollandok még azt remélik. De a tapasztalat azt bizonyítja, hogy ilyen törvényeknek igazi hatásuk sohasem volt, mert mindig ezerféle kibuvót engedtek.

A kolera

és

az arról való intézkedések.

A márcziusi ibolyákkal ránk köszöntött a hozánk való ragaszkodásban megható kolera. Az ibolyák némely esztendőben még valahogy, nagynehezen megmaradnak, de valami nehéz baj az minden esztendőben biztosan szakad ránk. Ezuttal ismét a kolera. Ezzel a veszedelemmel egyidejűleg megjelenik az inficiált helyen a közegészségügyi felügyelő és fölveszi a harcot a kolerával.

Igy:

Felügyelő (a szolgabíróhoz): A közegészségügyi felügyelő vagyok... A belügyminiszter 18.674. számú leirata tanusítása szerint ide küldve...

Szolgabíró: A belügyminiszter 23674—c rendeletere értelmében állók rendelkezésére.

Felügyelő: A közegészségügyi tanács 6348—64. számú végzése alapján intézkedni kívánok az itt fölbukkant járványos veszedelem dolgában. A miniszter 16744—90. számú rendelete alapján a helységben járványkórháznak kell lenni.

Szolgabíró: A vármegye 14614. szám alatt írtatott fölirata alapján járványkórház nincs.

Felügyelő: A miniszter 31614—K rendelete szigoruan megismétli az előbbi rendelet tartalmát.

Szolgabíró: A vármegye 4161—C. fölirata a kormány támogatását kéri, amelyet azonban a közegészségügyi tanács 17418. szám alatt kelt véleményezése alapján a kormány 17486. számú leiratával megtagadott.

Felügyelő: Szóval Gyurka, nincs járványkórház.

Szolgabíró: Hát bizony Laczi bátyám, nincs itt egy fia se, de hidd el, nem is kell, mert ez a nép ugy se menne bele. Kolera sincs, csak hasosikarás, arra meg főznek paprikás pálinkát...

Felügyelő: De egy pár ember meg is halt...

Szolgabíró (kedélyesen): Az velünk is meg fog esni, Laczi bátyám.

Felügyelő: Azért, fiam, jó lesz, ha a csendőröknek meghagyod, hogy a népet elverjék a víztől, aztán egy kis meszet se sajnáljatok, az asszonyok pedig suroljanak, mert fő a tisztaság. A doktorok...

Szolgabíró: Hat egészségügyi kör van, de csak három orvosunk van. A pályázatot még tavaly kirtuk, jött is pályázó, de az egyik keveselte a jövedelmet, a másik nem tudott tarokkozni, hát a plébános elsprongelte, a harmadik megbetegedett a víztől és elköltözött a vidékről. Majd a másik hárommal nekigyürközünk a bajnak. Hanem másról szeretnék én beszélni bátyámmal. Ugy tudom nagy befolyásod van fönt a központban, szólhatnál az érdekekben...

(Buzgón tovább beszél.)

Ray.

AZ „EGYETÉRTÉS“

szerkesztősége és kiadóhivatala

VI., Eötvös-utca 32. alatt van.

A szerkesztőség telefonja 788.

A kiadóhivatal telefonja: 706.

Gruits főhadnagy ur.

— Inez Montez gavallérja. —

* — Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 1.

A régi, romantikus Pest egy sokat szerepelt, ismert alakja tűnt el az élők sorából. *Gruits* Antal, az egykori daliás főhadnagy, majd Pest éjjeli világának bohém Tóni bácsija, mindörökre itthagya a szeme előtt világvárossá kiformálódott Budapest: meghalt.

Nyolczvannégy évet élt a zajos multu öreg ur, aki valamikor egy rendkívül érdekes gyilkossági bűnpör középpontjában állott. A mulatós ember, akinek a szerelem volt az eleme, muló érzelmekért mindent feláldozott. Előbb a tisztai kardbojttját, azután a vagyonát, majd a feleségét, hogy aztán elfeledve, szűkös viszonyok között bucsút vegyen szereplésének hozzá hűtellen terrémunától, a gyönyörök városától.

(Az eldobó portepéc.)

A snájdig *Gruits* főhadnagy magas szál, kofanfekete bajszu tiszt volt, aki a régi Sugáruton, az Erzsébet-téren meg a Városligetben hozta dobogásba a könnyen hevülő női szíveket. A szép horvát fiúnak számos gáláns kalandját ismerte a pletykával kevert krónika. A gyalogos főhadnagyot az egész ezred tisztikara irigyelte szerencséséért. Nem is kellett sokat utána járni a kalandoknak, hiszen nap-nap mellett csomóstól hozta neki a posta a sokat sejtető leveleket, amelyeknek boricéjkain nőirás árulta el a levél küldőjét.

Az asszonyok kegyence azonban megjárta. Bebukott a saját maga kelepcezőjébe. Amikor egy alkalommal a sorozási komisszióval Kecskemét táján járt, beleszeretett *Németh* Mihály, ottani földbirtokos szépséges, tizenhét esztendőes leányába, *Németh* Katicza viszonzta a daliás főhadnagy érzelmeit s azt a tanácsot adta neki, hogy beszéljen nyíltan az apjával. *Németh* Mihály bizonyára nem fog utjába állani egyetlen gyermeke boldogulásának. Azonban a szerelmesek csalódtak. A paraszti ember hallani sem akart róla, hogy a lánya katona felesége legyen. Ő gazdálkodó embert szánt a leányának.

Az elutasítás nem keserítette el a szerelmeseiket. A főhadnagy visszautazott Budapestre. Titokban leveleztek egymással és abban állapodtak meg, hogy *Gruits* megszökteti *Németh* Katiczát s így talán rá lehet majd bérni az apát, hogy legyen a szükséges kauczió. A fiatalokat újabb családás érte. Az öreg földbirtokos a szökés után tudni sem akart többet a lányáról és sorsára bízta. *Gruits* a menyasszonyát Budán egy távoli rokonánál helyezte el a Paula-utcában. Annyira szerelmes volt a barna leányba, hogy barátai minden rábeszélése ellenére elhatározta, hogy lemond tisztai rangjáról, eldobja a portepécét és feleségül veszi szerelmest.

Igy is történt. Levette az egyenruhát és a déli főhadnagyból *Gruits* Tóni lett.

(Boldogtalan házasság.)

A mézeshelek elmúltával *Gruits* Antal keserű valóra ébredt. Megvolt az asszony, akiért dolgozni kellett, de odavolt a fényesnek ígérkezett tisztai karriér. Rendes foglalkozást találni nem tudott. Mintha azok az ismerősök, akik szívesen látták maguk között valamikor a főhadnagyot, mind elfordultak volna a civil *Gruits*tól. Hivatalba, postához bejutni nem tudott. Egyideig dijnokoskodott, de megunta, majd úgy segített a sorsán, hogy horvát kereskedők bevásárlója lett. Akkoriban nagy dolog volt ám Zágrábról, Eszékben Budapestre jönni. Sok időt és költséget megtakarított tehát *Gruits* azoknak a kereskedőknek, akik számára ő bevásárlásokat eszközölt. Régi horvát összeköttetéseknek ilyen módon való értékesítése mellett valahogyan fentartotta magát és a feleségét.

Az életküzdelem és a szüntelen fáradozás azonban izgatottá, türelmetlenné tette, különösen a feleségével szemben. A szegény asszonynak sokat kellett szenvednie. Különösen, amikor felébredt férjében a szunnyadó, mulatós exfőhadnagy. Há-

zassága harmadik évében kezdte elhanyagolni az asszonyt és rendszer törzsvendége lett a Herzmann-orfeumnak, a Hajós-utcában, meg a Kék macskának, a Király-utcában. Ott lett ő az éjszakai dorbézolóknak elsősorban Tónija, majd szürkülő fejével a Tóni bácsija. Léha társaságban verte el keresetét s e miatt odahaza igen szűkös viszonyok között éltek.

(Inez Montez Pesten.)

*Gruits*éknek felderült a napjuk s talán öröklő tartó jólét köszöntött volna rájuk, ha a férj beletalálta volna magát a kellemesen megváltozott helyzetbe. Ugyanis *Gruits* apósa meghalt s minthogy ötvenezer forintnyi vagyonát nem vihette a sirba, abból negyvenötezer a leányának, *Gruits*nek jutott. A könnyű élethez szokott férj most már nagyobb mértékben folytatta éjszakai mulatozásait. Bőkezű gavallérja lett az említett félvilági helyeknek. A pénz egyre fogyott s elősegítette ezt egy gyönyörű spanyol táncosnő iránti vad szerelme.

Gruits még birtokában volt az öröklött vagyon felének, amikor *Inez Montez* néven egy csodálatos szemű, fekete szépség kezdett szerepelni a Herzmannban. Az érdekes megjelenésű spanyol táncosnőről azt beszéltek ugyan a rossz nyelvek, hogy bölcsője nem a Guadalquivirnek spanyol földön csobogó hullámai táján ringott, hanem a három dob-utcában, vagy Bécs valamelyik külvárosában, miután a spanyol szöveget némi svábos német dialektussal lehelt. Ez utóbbi valószínűbb lehetett, mint a pesti származásáról szóló verzió. Mert itt nem látszott ismerni senkit sem. Egy hallgatag öreg cseléddel érkezett, az volt egyszersmind az öltöztetője is. Misztikus életet éltek a Kazinczy-utca egy fakó, földszintes házában, amelynek helyén ma már háromemeletes bérkaszánya áll.

Regéket meséltek elzárkózottságáról, megközelíthetlenségéről, pedig a pesti aranyifjúság miatta töltötte meg estéről-estére a dalcsarnokot. S csakis ennek a vonzóerejének tulajdonították a bentfentesek, hogy *Herzmann* megtúrta, különben, mint pezsgő konzumentes nőt elküldte volna.

Inez Montez elérhetlensége nekiváditotta *Gruits* Antalt, aki hamarosan örültje lett a spanyol szépségnek. Ugy látszik neki volt a legnagyobb szerencsése, mert az állhatatos táncosnő megnyitotta szívét a fess ember előtt, az igaz, hogy az odavezető utat ékszerekkel és ajándékokkal kellett kiköveznie *Gruits*nak, akit mindenki irigyelt hódításáért.

A szerelmi duett híre eljutott az asszony fülébe is. Tudta, hogy az örökség maradványait *Inez Montez* emészt fel és könyekkel, rábeszélésekkel igyekezett férjét visszatartani. Ez nem sikerült. A szenvedélyes jelenetek, veszekedések napirenden voltak. *Gruits* pedig reggeltől napig haza a feldult családi fészekbe.

Mikor az asszony minden könyvet elsírta, végre kétségbeesésében felment *Thaisz* Elek főkapitányhoz és kérte, hogy utasítsa ki *Inez Montez* Budapestről. *Herzmann* az akkori rendőrség erkölcsi alapon álló főre a zsebében volt. *Thaisz* megmosolyogta a szegény asszonyt s kijelentette, hogy nincsen ok arra, hogy a szép spanyol művésznőt kiutasítsa vagy eltolonoztassa. Szeretni még a régi Pesten sem volt bűn.

— Akkor meg fogom ölni! — fenyegetőzött *Gruits*né.

— Tartózkodjék az efajta ostoba kijelentésektől — intette a főkapitány — és ne ragadtassa el magát megdöglő cselekedetekre.

A szegény asszony megtörve távozott a hatalmas urtól. Utolsó reménye az volt, hogy *Thaisz* segít rajta s ez is füstbe ment.

(Gyilkosság a Kazinczy-utcában.)

Vagy nyolcz nappal ezután gyilkosság rémhíre verte fel a kedélyeket. *Inez Montez*, a szépséges spanyol táncosnőt holtan találták az ágyában. Szíve feletti szurt seb táján megaludt véresomó volt. Gyilkosa valami hágyes szerszámmal végzett vele. A gyilkos kilétét, a tett motívumait és a közelebbi körülményeket — pláne az akkori fejletlen nyomozási viszonyok mellett — teljes homály fődte. Amint *Thaisz* főkapitány az első jelentést megkapta, rögtön arra gondolt, hogy *Gruits*né beváltotta fenyegetését és ezért a nyo-

mozással megbízott detektíveknek figyelmébe ajánlotta a fontos momentumot.

Délben *Gruits* Antalét már súlyos gyanúk alapján őrizetbe vették. Más részt őrizetbe vették *Gruits*ot is, mert nem tartották kizárt esetenek, hogy a szerelmesek összevesztek és *Gruits*, a vad szenvedélyű horvát, késsel oltotta ki *Inez Montez* életét.

A nyomozás szerint *Inez* azelőtt este az Orfeum bejárájánál heves szóváltásba egyeledett *Gruits*sal és jóval éjfél előtt *Klein* Franziska nevezetű cselédje kíséretében hazament gyalogosan a Kazinczy-utcai lakására. Lefeküdt aludni, a cseléd pedig a szobájától távolabbra eső, akkor cselédszobának használt konyhában tért nyugalomra. A két kis szoba és konyhából álló, rosszul berendezett lakást *Inez Montez* egy öreg házaspártól, *Engl* Árminéktól bérelte. Az öregek, különben sem törődtek sokat a bérlőjükkel. Nekik az volt a fontos, hogy a bért pontosan megkapják. *Engl*ék az udvar hátsó részében laktak egy kis szobában.

Csak akkor lettek figyelmesek a történetekre, amikor a felfedezést tevő *Klein* Franziska segélykiáltásai a gyilkosság reggelén behívta őket. A házszoba ajtaja, amely a görbe udvarra nyílt, nem volt bezárva. A gyilkos valószínűleg átugrott az alacsony fakapun és könnyű szerrel juthatott el áldozatához. Közben a rendőrök megtalálták a gyilkosság eszközeit is. A tettes bűnét a spanyol törrel hajtotta végre, amely *Inez Montez* rekvizitumaihoz tartozott s amely rendszeren otthon a tüdő állványon állott.

(Ki a bűnös?)

Minden jel arra mutatott, hogy a gyilkosság bosszu műve volt. Mialatt a vallatások folytak, a rendőrségen egy *Kovács* László nevű fiakereskoscsis jelentkezett. Nagyfontosságú vallomásaiban elmondta, hogy éjjel fél egy óra tájban egy belvárosi mulatóhelyről ő vitte le kocsiján *Gruits* Antalt a szobán forgó Kazinczy-utcai ház elé. *Gruits* saját kulcsával nyitotta ki a kaput s bement. Vagy tíz percig időzhetett bent, amikor hirtelen kijött, bezárta a kaput. Ekkor a kocsi figyelmesen tette *Gruits*ot egy az árnyékos oldalon leselkedő, kendőbe burkolt nőre. Alig szólott *Gruits*hoz, mikor a nő előrontott és heves szidalmakkal kezdte illetni *Gruits*ot. Amint kiderült, a várakozó nő *Gruits*né volt. A férj beerőszkolta a kocsiába a feleségét és hazahajtaták budai lakásukra. A kocsi még hozzá tette vallomásához, hogy menetközben a kocsiból elfojtott veszekedés és zokogás hangja hatott hozzá.

*Gruits*né tiltakozott a vád ellen. Előbb azt állította, hogy az estét és az éjszakát otthon töltötte. Majd ellentmondásba leveredett és bevallotta, hogy a férje után leselkedett. Meg is fogta, amikor kocsin érkezett *Inez* lakása elé. *Gruits* tudni sem akart arról, hogy része lett volna a gyilkosságban. Azt beismerte, hogy kocsin ment a spanyol táncosnőhöz, akit meg akart békíteni, de *Inez Montez* kikapcsolta a lakásból. Miután nem akarta a ház nyugalomát zavarni, elhatározta, hogy majd másnap reggel rendbe hozza a dolgot s eltávozott. A kapu előtt aztán rátámadt a felesége. Szemrehányással illette, végre is együtt mentek haza kocsin.

Miután azonban *Gruits* tíz percig bent Ineznél nem tartották kizártnak, hogy ez alatt a tíz perc alatt hajtotta végre a bűnt. Viszont a másik felfogás az asszonyra háritotta gyilkosság vádját. Már éppen át akarták szállítani a gyanúsítottakat a törvényszék fogházába, hogy a vizsgálóbíró kaparja ki az igazságot a bonyolult ügyben, amikor *Klein* Franziska vallomásaiban olyan ellentmondások kerekedtek, amelyek a vizsgálatot más irányba terelték.

(Pirkner Hans, Inez férje.)

A vén cseléd azt vallotta, hogy ő nem hallott egész éjszaka semmi zajt sem és csak reggel vette észre a bűntényt. Végül azonban elszólta magát, ellentmondott előbbeni kijelentéseinek és sarokba szorítva szenzációs vallomást tett. Éjjel két óra körül arra lett figyelmes, hogy egy idegen ember járkal az udvarban és keresgél valamit. Ijedten magára kapott egy kendőt és kisetett. Az idegenben legnagyobb rémulétre *Pirkner* Hans, Bécsben élő

artistát ismerte fel, Pirkner, a hítes ura volt Ineznek. Ez a vallomás nagy szenzációt keltett.

Inez elhagyta durva és iszákos férjét, aki egyébként Bécsben lakott és inkább idegenbe ment szerződést kötni, semmint kínzó bánásmódját továbbra is elviselje. A cseléd, amint meglátta Pirknert, ijedten elskitotta magát és nevén nevezte. Erre Pirkner Klein Franciskát visszadobta a hálókamrájába és meghagyta neki, hogy el ne árulja, hogy itt járt, különben megöli. A cseléd rémületében elbujt, Pirkner pedig elment. Valószínűleg ő ölte meg a feleségét, aztán megszökött.

Ezzel a vizsgálattal új fordulathoz ért. Elkezdtek keresni Pirknert, Bécsben akadtak rá, ott le is tartóztatták. Beismerte bűnét és elmondta, hogy egy Gruitsné nevű pesti asszony Inez cselédjétől megtudta, hogy a tánczosnőnek férje van. Megtudta, a nevét és levélben értesítette, hogy a felesége csalja. Hát boszut állt az asszonynon.

Persze Gruitsnékat rögtön szabadon bocsátották. Pirkner maga ítélte el magát akkor, amikor Bécsben czellájában a nadrágszíjjával felakasztotta magát.

(Tóni bácsi.)

Az emlékezetes pör előzményei nagyon megviselték a Gruits-párt. Tönkre mentek teljesen és a szegény asszony néhány év múlva meghalt. Gruits Antal ügynökösködni kezdett. Az egykor esinos főhadnagyból szobaur lett, de akármilyen nehezen is kereste a pénzét, este láttatta magát mindenfelé, a hol a fiatalság mulat s vén szürkülő fejjel, a táncz-helyek, ivótermek Tóni bácsija lett. Utóbbi időben sokat betegeskedett. A felesége távoli rokonai tartották. Most aztán nincsen már terhokra azoknak sem, itthagyták az árnyékvilágot s a menyébéli paradisosomba költözött a zajos multu Tóni bácsi.

(f. r.)

TÁVIRATOK.

Fallières Hollandiában.

Páris, április 1. Fallières köztársasági elnök tudomására hozta a minisztertanácsnak, hogy elfogadta Vilma hollandi királynőnek meghívását. Fallières Amsterdamban fog Hollandia földjére lépni.

A protestáns-pátens Ausztriában.

Bécs, április 1. Ausztria evangélikus hitközségei e hó 9-én ülik meg évfordulóját az 1861. április 8-iki protestáns-pátens kibocsátásának. Ezen alkalomból esütörtökön, e hó 6-án délután 1 óraker mindkét felekezeti evangélikus egyház küldöttségeit a király a Hofburgban külön kihallgatáson fogadja.

Sassanow állapota.

Pétervár, április 1. Sassanow külügyminiszter az elmúlt éjjel nyugtalanul aludt. A betegség processusa változatlan.

Közgazdasági táviratok.

Amerikai tőzsdék zárata.

Newyork.		ápr. 1. márcz. 31. márcz. 30.		
Buza	helyben	92	92 7/8	93 1/2
	májusra	93 1/8	93 7/8	94 1/2
	júliusra	93	93 3/4	94 3/4
Tengeri	májusra	54 1/2	54 1/2	54 1/2
	júliusra	56 1/2	55	56 1/2
Chicago.				
Buza	májusra	85 3/8	86 1/4	86 7/8
	júliusra	86	86 3/4	87 3/8
Tengeri	áprilisra	45 1/2	45 1/2	45 3/4

Newyork, április 1. Gyapot Newyorkban, helyben 14.40 (14.40). Gyapot áprilisra 14.16 (14.18). Gyapot júniusra 14.10 (14.29). Gyapot New-Orleansban, helyben 14 3/8 (14 1/2). Petroleum Stand white Newyorkban 7.40 (7.40). Petroleum Stand white Philadelphianban 7.40 (7.40). Petroleum Refined in Cases 8.90 (8.90). Petroleum Credit Blancas at Oil City 1.30 (1.30). Zsir Western steam 8.50 (8.65). Zsir Roche és Brothers 9.— (9.—).

Chicago, április 1. Zsir májusra 9.17 (9.30). Zsir júliusra 9.17 (9.27). Szalonna short dear 9.81 (9.81). Sertőshus júliusra 16.87 (17.22).

UJDONSÁGOK.

A csoda,

— mely három napnál tovább tart. —

* * *

Lényegében megerősítik Párisból érkeztetett híradások, hogy Dussaud professzor új találmánya megint eszközt ad az orvosi tudománynak a fejlődésre.

Az általa fölfedezett új átvilágítási sugarak csakugyan abban különböznek a Röntgen-féle x-sugaraktól, hogy az élő szervezet belső részeit láthatókká teszik és nemcsak a csontrendszert lehet e világitás segítségével orvosilag megfigyelni, hanem a véredényeket, a belső szerveket is egyenkint.

Van egy mondás, mely úgy szól, hogy minden csoda három napig tart. Ez úgy értelmezendő, hogy akármilyen nagyszerű új dolgot fedez is föl a soha meg nem pihenő emberi elme, bármennyi bámulatot és hődelatot érdemel is, az emberiség csodálkozása három napnál tovább nem terjed. A nagy sietségben és a még nagyobb mohóságban, mely a rohanó korszakot jellemzi, nincs ideje és kedve sokáig csodálkozni.

Ez a csoda azonban három napnál okvetlenül tovább fog tartani. Sőt, ha nem csatlódunk, három hónapnál, talán három évtizednél is tovább. Mert ennek a csodának legnagyobb csodája, hogy mindennap újak fognak belőle származni, melyek új bámulatot fognak az emberiségből kiváltani.

Csak vissza kell pillantanunk arra az időre, amikor Helmholtz még nem találta föl a szemtükört. Hol tartott a szemészeti tudomány akkor? Ha végignézzük a csodák sorozatán, amelyeket a szemészet terén a szemtükör teremtett, ha elgondoljuk, hogy má már nagyon kevés szembetegség van, amelyet meg ne lehetne gyógyítani, csak akkor lehet fogalmunk arról is, hogy ez a találmány a csodáknak milyen sorozatát fogja megteremteni az orvosi tudományban.

Mert a szemtükör csak azt tette lehetővé, hogy a szemfenékre lehetett bevilágítani, s minden elváltozást, mely a szemkészülékben végbemegy, meg lehet állapítani. Attól fogva pedig, hogy a patológiai jelenségeket szubtilis finomsággal diagnosztizálni lehet, a gyógyítás is lehetővé válik.

S elképzelhető, hogy mi fog történni most, mikor a buvárló orvosi tudomány olyan eszközt kap, melynek segítségével a szervezet testi szemmel látható módon lehet megfigyelni. Eddig a belgyógyászati diagnózis nevészólván csak csukott szemekkel történt. Hallgatóság, kopogtatás, vérvizsgálat, egyéb reagensek alkalmazása volt az egyedül való eszköz. Minden csak pusztá következtetésen épült föl.

Éppen ezért még nagy diagnosztikusok is sokszor végtelen tévedésekbe estek. Száz, meg száz esetben az anatómiai asztalon derült ki, hogy a professzor egészen más betegséget állapított meg, mint amiben a beteg meghalt. Nem is képzelhető eredményes gyógyítás, ha az orvos teljesen más nyavalyát diagnosztizál, mint amiben a beteg szenved.

Most csak rá kell vetni az új világosság sugarát s az orvos nem fog tovább a sötétben tapogatózni. Azonnal tisztában lesz a szervezet patológiai elváltozásaival. S ha van mód a gyógyításra, az is eredményes lesz.

Hogy pedig a sebészet milyen módon fog föllendülni, melkora csodákat fog eredményezni az új sugár ezen a téren is, arról bizonyára már a legközelebbi jövőendő fog bizonyosságot szolgáltatni.

Ezért tartozik ez a találmány ama csodák közé, amelyre már csak azért is kevély lehet az emberiség, mert sokkal tovább fog tartani három napnál.

(t.)

NAPIREND. Naptár: vasárnap, április 2. — Róm. kath.: A. Judica. — Prot.: A. 5. Méta. — Görög-orosz: márczius 20. B. Nőjt. 4. v. — Zsidó: Nizan 4.

— A nap két reggel 5 óra 41 perczkor, nyugszik délután 6 óra 28 perczkor. — A hold két reggel 7 óra 3 perczkor, nyugszik este 10 óra 36 perczkor.

A miniszterek nem fogadnak.

Petőfi-ház (Bajza-utca 21.) Nyitva 10—2-ig. Belépődíj, kedd kivételével, 1 korona.

Nyitvalevő muzeumok: Nemzeti Muzeum összes tára 9—12-ig. — Erzsébet Muzeum 9—1-ig. — Földtani Muzeum 10—1-ig. — Iparművészeti Muzeum 9—1-ig. — Közlekedési Muzeum 9—2-ig. — Mezőgazdasági Muzeum 10—1-ig. — Tanszermuzeum 9—12-ig. — Technológiai Iparmúzeum 9—12-ig.

Nyitvalevő könyvtárak: Fővárosi Könyvtár 9—12 óráig. — Iparművészeti Muzeum Könyvtára 9—12-ig. — Kereskedelmi Muzeum Könyvtára 9—12-ig. — Pedagógiai Könyvtár 9—12-ig. — Technológiai Könyvtár 9—12-ig.

Nyitvalevő képtárak: A Műcsarnok tavaszi tárlata. Nyitva 9—6-ig. Belépődíj 9—1-ig 1 korona, azontul 40 fillér. — A magyar grafikusok egyesületének és a magyar aquarell- és pastellfestők egyesületének kiállítása a Nemzeti Szalonban. Nyitva 9—1-ig. Belépődíj 1 korona. — Női arcképek kiállítás a Könyves Kálmán művészeti szalonjában (Nagymező-utca 37—39.) Nyitva 9—1-ig. Belépődíj 60 fillér. — Rippl-Rónai József retrospektív kiállítása a Művészházban. Nyitva 10—1-ig. Belépődíj 1 korona. — A Szépművészeti Muzeum összes tárai. Nyitva 10—2-ig.

Hétfő, április 3. — Róm. kath.: Richárd. — Prot.: B. L. Rikárd. — Görög-orosz: márczius 21. Jakab, az ifju. — Zsidó: Nizan 5. — A nap két reggel 5 óra 38 perczkor, nyugszik este 7 óra 30 perczkor. — A hold két reggel 7 óra 34 perczkor, nyugszik este 11 óra 59 perczkor.

A miniszterek nem fogadnak.

A közoktatásügyi államtitkár fogad délelben 12-kor.

A képviselőház ülése délelött 10 órakor.

— „Képes Szalon.” E héten a magyar aktualitások dominálják az Egyetértés képes mellékletét, a Képes Szalon-t.

A segédjegyzők kongresszusának nagy

képét,

a Turul-dalok követik.

Az európai bajnokságért versenyzőit,

a budapesti prot. árvaház,

a slóyd munkaterem,

a dolgozó árvaleányok csoportját,

Thorn lovagot a Beketow-czirkuuszban,

az elhunyt Bende Imre püspököt,

Márkus Józsefet, a magyar ujságírás vesztését,

a színészek kongresszusát,

a müncheni Wittelsbach-szobor teleplezését,

Carnegiet, mint szónokot,

Skító várát,

a nápolyi kamorristák pörét,

a sétalovagló angol királyt,

a reichstadti herceget,

a jubiláns bajor régensherceget családja körében,

a párisi „Kék madár” premier szereplőit,

a Színész-Egyesület jubiláns igazgatóját

látjuk a pompás képek együttesében.

— Kiténtetett főhercegek. Bécsből jelentik nekünk: A király Lipót Szalvátor és Jenő főhercegeket a Szt István-rend nagykeresztjével tüntette ki.

— A német trónörökös-pár Korfuban. Athénből jelentik, hogy a Korfu előtt nyílt tengeren látta viszont a császári pár a trónörökös és nejét a nagy utazás után. A Prinzregent Luitpold Norddeutscher Lloyd hajó hozta a trónörökös és nejét, a császári pár pedig Viktória Lujza hercegnővel a Hohenzollern elébe ment. Délután három óraker mutatkozott a láthatáron a Prinzregent Luitpold és Vilmos császár dróttalan táviratban így üdvözölte fiát: „Isten hozott!” A császár a parancsnoki hidra sietett fel és ott várta be, míg a Lloyd hajó egész közel ér. A matrözök kölcsönösen hurrázással köszöntötték a császárt és a trónörökös. A Prinzregent Luitpold gyorsan gőzbárkát szerelt föl és bocsátott le, amelyen a trónörökös-pár a Hohenzollernhez sietett. A császár össze-vissza csókolta a fiát, a trónörökös pedig Viktória Lujza hercegnővel ölekezett. Aztán a császár ragyogó arccal fogta karon fiát és elvezette a császárnéhoz e szakkal:

— Ime, visszaadom a fiadat.

A trónörökös-pár április 4-ig marad az Achilleionban, akkor a Hohenzollern Brindisibe és onnan vasuton Rómába utazik.

— Báro Fejérváry gyöngékedése. Perczel Dezsőné tegnapi temetésén megjelent báro Fejérváry Géza tábornag, a magyar darabont-testőrség kapitánya is. A báro a temetésen kissé meghült és ma délelött ágyban kellett maradnia. A délelött folyamán ellávták hozzá Herczel tanárt is, aki konstátálta, hogy a meghülés könnyebb természetű.

— Vilma királynő huszárezrede. Németországban, még inkább Oroszországban rég be vannak vezetve a hadseregben a női ezredtulajdonosok. Természetesen királyi vérből származott hölgyeket ért a kitüntetés, hogy ezredet kaptak. Uralkodónőket, uralkodó családok hölgytagjait tisztelték meg ezredtulajdonossággal a legfőbb hadurak. Oroszországban a koronázott csárnök, a Katalin, az Erzsébet csárnök uralkodása alatt egyes gárdeezredéknél még tisztí rangokat is adományoztak egyes szép és kiválóbb arisztokrata nőknek és parádék alkalmával a fényes gárdista tisztiruhában sikerült operette-alakokként szerepeltek-e valóban és méltán — kardoshölgyek. A mi armádiánkban eddig a hölgyeket nem akezeptálták ezredtulajdonosoknak, még kevésbé tiszteknek, hiszen a csepfjáról, anélkül is kirihedt volt a Habsburgok armádiája. Most azonban egy nagyon érdek és kedves hír szivárgott ki Bécsből, az udvari körökből. A mi armádiánk is megkapja az első női ezredtulajdonost. Node, nem kell a hadfiainknak megijedni, nem valami mogorva, házsártos öreg eszászári anyóst vagy királynét kapnak kaszárnájuk patronájául. Gavallér királyunk a bájos, fiatal, madonnaarezu Vilma hollandi királynét tiszteli meg egyik ezredével. Még pedig magyar huszárezredet adományoz a szép hollandi királynénak, akiről Vilma huszároknak fogják elnevezni — az ezredet. Az lesz majd csak a virágos katonanóta, amelyet a „szép öbesteréről“ dalolgtak a délceg magyar huszárok.

— Báro Bánffy Dezső állapota. Báro Bánffy Dezső volt miniszterelnök állapota a tartós javulás útján van. A beteg államférfi, aki egy ízben már annyira rosszul volt, hogy beszélőképeségét is elvesztette, már régóta lábadozik és tegnap este is beszélhetett hozzátartozóival. Orvosai remélik hogy rövid időn belül teljesen helyreáll a volt miniszterelnök egészsége.

— Edward király özvegye Korfun. Londoni jelentés szerint: Alexandra angol királyné athéni útját arra is föl fogja használni, hogy Korfu szigetén az Akhilleiont megalogathassa.

— Egy londoni magyar kitüntetés. A király Weiss Mihály londoni lakos, magyar állampolgárnak, a közjótékonyaság terén szerzett érdemei elismerésül, a királyi tanácsosi czímet adományozta.

— Főnökváltás a nyugati pályaudvaron. A keleti pályaudvar főnökségénél beállott változást, most hasonló változás követi a nyugati pályaudvaron is. Daróczy Rezső főfelügyelő, a nyugati pályaudvar régi, érdemes és népszerű főnöke negyven évi kiváló szolgálat után nyugalmába vonult. Daróczy 1876-ban mint tizenhét éves ifjú lépett az államvasutak szolgálatába és tartósabb központi szolgálat után 1887-ben ment ki a forgalomhoz. Először Zólyom, majd Miskolc állomás főnöke lett, míg végül 1893-ban Budapest—nyugati pályaudvar főnökévé nevezték ki, mely állását tizenhét éven át ugy felsőbb hatósága, mint alkalmazottai osztatlan bocsúlásában és szeretetében töltötte be. Daróczy a felsőbb elismerések és magas kitüntetések egész sorozatával vonul nyugalmába. Nyugalomból vonulása alkalmából a kereskedelemügyi miniszter és a Máv. igazgatósága a legteljesebb elismerését fejezte ki Daróczynak. Utóda Sarkady Lajos győri állomásfőnök lesz, ki már át is vette az állomás vezetését és kinek végleges megbízása már legközelebb várható.

— Exotikus államférfi Budapest. A képviselőháznak ma délelőtt érdekes vendége volt. A délamerikai Columbia köztársaság ex-elnöke járt a parlament épületében. A tolmács végigkalauzolta az egész Házban, majd a karzatra vezette, ahonnan az ex-elnök egy ideig érdeklődve kísérte figyelemmel a tanácskozást. A vendég különben csak akkor fogde fel kitélet, amikor a képviselőházból távozóban a tolmácsnak átnyújtotta névjegyet.

— Maróczy itthon. Maróczy Géza, a világhírű sakkmeister, aki a San-Sebastianban most lezajlott nemzetközi versenyen is becsületet szerzett a magyar névnek, külföldi utjáról hazatért. Spanyolországból különben Londonba ment, ahol egy, a sakkjátékról irt művének kiadása ügyében értekezett az angol mesterekkel. Maróczy, aki az utóbbi három évben nem vett részt versenyen és kizárólag hivatalának élt, újabban ismét több időt szentel művészetének és játszani fog a sakkversenyeken.

— Magyar expedíció Afrikában. Tudományos eredményekkel dusan megrakodva tért vissza a minap az az expedíció, amely ez év elején dr. Madarász Gyula Nemzeti muzeumi igazgató-őr vezetésével és gróf Königsegg Fidél, Medgyasszay István műépítész, Boros Samu, Fischer építész és egy preparátor részvételével Afrikában járt. Az expedíció Triesztből szállt hajóra ez év elején s Egyiptomon, Nubián, valamint Szudán déli részén át Abesszínia délnyugati határáig haladt. Triesztből csatlakozott az expedícióhoz a szerencsétlenül járt lelkes bécsi ornitológus, Ph. von Oberlaender, aki a bécsi muzeum számára akart gyűjteni. Chartoumig nagyrészt vanoton utazott az expedíció. Itt Boros Samu és Fischer építész visszafordult és hazautazott. A preparátort pedig, aki utközben hasznavehetetlennek bizonyult, visszaküldték s dr. Madarász Gyula egyedül volt kénytelen bajlódni a preparálás sok időt igénybe vevő munkájával is. — Ph. von Oberlaender engedélyt kapott Szlatin pasától, a szudáni katonai kormányzótól, hogy azokra az ugynevezett paucesszerű madarakra vadászhatson, amelyeknek elejtése addig tiltva volt. Ezek a madarak csak a Fehér-Nilus táján, Bar-El-Gazalnál fordulnak elő s ezért Oberlaender preparátora kíséretében odament. Előzőleg megígérte az expedíció magyar tagjainak, hogy az elejtendő madarakból át fog engedni néhányat a Nemzeti Muzeumnak. Vadászás közben Oberlaender megszabt egy vadbivalyt is, amelynek üldözésére indult. Nyomozás közben magas füves tájra érkezett. Itt a bivaly meglapult és lesből támadta meg üldözőjét, szarvával kétszer átdöfte Oberlaendert, akinek fegyvere — ugylátszik — csütörtököt mondott, vagy pedig kifogyhatott a tölténykészlete. Órák hosszat taposott a nekidühödött állat a szerencsétlen emberen s a segélykiáltásokra odarohanó benszülöttek nem tudták elkergetni a bivalyt. A magyar expedíció a Kék-Niluson folytatta útját. Szenarban felfogadtak egy huszonöt tevéből álló karavánt, amelyen a Dinder-folyó mellékén lefelé csaknem Abesszínia határáig ért. A Dinder- és a Kék-Nilus között, Chor-Em-Dumnál moosaras vidék terül el, ahol dr. Madarász és Medgyasszay maláriában súlyosan megbetegedtek. Madarász állapota annyira veszélyesre fordult, hogy kénytelen volt nyomban visszafordulni. A karaván Szengába, az angol katonai kórházba vitte, ahol gondos ápolás után egy-két hét múlva visszanyerte egészségét. Dr. Madarász teljes felépülésig Nikersonnak, a szenári terület kormányzójának vendégszerető palotájában lakott. A kormányzó hatalmas vadászó területeit is rendelkezésére bocsátotta Madarásznak s Szlatin pasával együtt egész útja alatt szolgálataikra teljesítette az expedíció kívánságait. Dr. Madarász március elején indult el Szenárból s Chartoumnál találkozott Königsegg gróffal és Medgyasszayval, akikkel együtt március végén érkezett meg Budapestre. Az expedíció az apró madarakra fektette a fősúlyt. Mintegy háromszáz olyan madarat ejtettek el, amilyen eddig a Nemzeti Muzeumban nem volt, de sok újfajta madárra is találtak. A gyűjteményt különben most dolgozza fel tudományosan dr. Madarász Gyula, de az expedíció sikere már most is kiszivárgott és szakkörökben nagy feltűnést keltett. A költségeket gróf Königsegg Fidél fedezte, a madarakat azonban a Nemzeti Muzeum állatfárában helyezik el. Az expedíció eredményét különben dr. Madarász a Muzeum folyóiratában írja meg, hogy a magyarországi és külföldi ornitológusok is megismerkedhessenek az eddig egészen ismeretlen madárfajokkal.

— Egy magyar falu lángokban. Ma délelben Mátészalkára azt a rémhírt hozta egy falusi posta, hogy Nyírmegyes lángokban áll. A hírt Péchy főszolgabíróval közölték, aki abbahagyta a sorozást és nyomban kiutazott a helyszínére. Intézkedett, hogy a környékbeli községek tüzoltósága is a tűz helyére menjen. A nagy szél az elégett nádfedeles házakról sűrű felhőként sodorta a tüzes pernyét. A tűznek tíz ház és sok melléképületi estek áldozatul, míg végre lokalizálni tudták.

— Az új „Signum laudis“. Azok a katonatisztek, akiket egy alkalommal dicséretben részesített a király, megkapták az ugynevezett „Signum laudis“-t. Most hire jár, hogy egy mászdi kofazatát is megalkotják ennek az éremnek, amit azok a katonatisztek kapnak meg, akiket másodízben érte a királyi dicséret.

— Elhunyt német költő. Kufsteinből jelentik, hogy Greif Márton költő ma reggel hetvenegy éves korában meghalt Kufsteinban. A költőt családi néven Frey Arminnak hívták, Spezerben, 1839-ben született. A katonai pályára készült, de később nyugalomba vonult a Münchenben letelepedett. Több kötet költeményt adott ki, de a drámairodalomban is kitűnt. Szindarabjait nagyon szerette a közönség. Lírikus költő volt a javából. Néhány verse magyarul is megjelent.

— A kolera. Jelentettük, hogy László, egy teregomi községben kolera gyanus megbetegedés fordult elő. A belügyminiszter azonnal közegészségügyi felügyelőt küldött a községbe. A közegészségügyi felügyelő jelentése szerint az összes szükséges óvintézkedéseket a legszigorúbban megtették és a felügyelő ebből a szempontból mindent teljesen rendben talált. Maga a beteg ma jobban érzi magát. Újabb megbetegedés nem történt. A bakteriológiai vizsgálat eredménye még nem ismeretes. A betegrel előzően érintkezett és most elszigetelt és csendőri őrizet alatt álló vasuti munkásokon semmi gyanus tünet nem észlelhető. A fővárosi orvosi körök is felriasztotta a lábatlani koleraeset. Magyarevics Mladen tisztí főorvos így nyilatkozott:

— A lábatlani kolera beteg bakteriológiai vizsgálatával holnap reggel lesznek készen. Felhívásunkra Preisz Hugó tanár, a bakteriológiai vizsgálat vezetője, rögtön értesít az eredményről. Ha ez pozitív lesz, rögtön megteszük a védekezésre való előkészületeket.

— A hadbíró és a fenlaki menyasszony. A fenlaki botrányról annakidején megemlékeztünk, amelynek Surányi Béla budapesti hadnagy és Rác Rózsika fenlaki tanítónő voltak a szereplői. A lövöldöző hadnagy jelenleg Budapesten a helyőrségi kórházban ápolás alatt áll, de ügyében folyik a vizsgálat. Aradi jelentés szerint az aradi hadbíróság kiküldöttjei Fiala Sztaniszláv hadbíró-százados vezetése mellett Fenlakon tegnap kiszállottak. A katonai bírak odakünn formális bírósággá alakultak és megkezdtek a tanukihallgatást. Legelőször Rác Rózsika tanítónőt vallatták, aki egy egész regényt adott elő, elmondta, hogy Surányi öneki távoli rokona. Hat évig szerették egymást, közben a hadnagy vagy négyszáz korona értékű ajándékokat adott át neki, de a hadnagy sohase beszélt házasságról. — Ezelőtt nyolcz hónappal — vallotta a leány — megszűnt közöttük minden összeköttetés. A hadnagy az ő leveleire nem válaszolt. Nemsokára eljegyezte magát, az eljegyzési kártyát beküldte a hadnagnak, aki visszakövetelte az ajándékait, fenyegetőzvéen különben, lejön Fenlakra és végez vele. Ő nem válaszolt, mire március hetedikén megjelent a hadnagy és felelősségre vonta. Ő elmenekült előle, bebújt a szekrénybe. A hadnagy ekkor a Rózsika anyjától tudakolódott, majd átkutatta a lakást, az exmenyasszonyt megtalálta a szekrényben, ekkor kihuzta kardját, de a leány elmenekült. Átrohant a paplakba, mire a hadnagy dühében összelövöldözte a lakást. A csendőrök jöttek és Aradra vitték. Rác Rózsika anyja és a papné, valamint a szomszédok hasonló vallomást tettek. A katonai bíróság minden tanút megeskett. Este visszautazott Aradra.

— A bécsi gyilkos. Bécsből jelentik nekünk: Dr. Hofmeister, Holzhaus Ferencz gyilkosa súlyos beteg. A vizsgálati fogságban törvényszéki orvosok többször megvizsgálták, de még nincsenek tisztában vele. Majdnem bizonyos, hogy hátgerinczsorvadásban szenved és a paralizis előrehaladott stádiumban van. A dohányjövődék igazgatósági orvosa már három hónap előtt bizonyítványt állított ki róla, hogy tabetikus és paralizikus. Ez volt az oka, amiért Holzhaus huga kiköszarozta.

— A téli fürdőévad a budai Szt-Lukácsfürdőben. Március hónapban számosan keresték fel a külföldről és belföldről a Szt-Lukácsfürdőt, melynek forró-meleg kénos forrásai és természetes ásványiszappfürdője különösen az átmeneti időszakban alkalmas a fürdő gyógykezelésre. Felemlítjük azok közül, akik márciusban ott voltak a következőket: Jakob Spodheim, földbirtokos, Bukarest; Heinrich Groll, sorhajóhadnagy, Wien; Vania Papatti, Bukarest; Wilhelm Habetin, kereskedő, Wiener-Neustadt; Alice Van der Welde, Bukarest; Emil Scheer, Stryj; C. M. Trandafirescu, börgyáros, Bukarest; Adolf Kohn, Bukarest; Nicola Pionierin, tanár, Galatz; Fridrich Hodrovitzki, Bukarest; dr. Lers Vilmos, miniszteri tanácsos, Budapest; Pap Kovács Ferencz, százados, Brassó; dr. Pécsvárady Józsefné, Déz; Lőrinczy Dénes, altábornagy, Szentábrahám; Devecserj Emil és neje, kir. mérnök, Déz; Milch Bernát, Kisudva; Mayer A. S. fatereskedő, Arad; Brandstaedter József, magánzó, Oleskó; Deme Károly, polg. isk. igazgató, Mátészalka; Ringhoffer Endre, urad. intéző, Pusztamecsér és még számosan. A jelenlegi átmeneti időszakban, mely a nyári idényt megelőzi, a teljes téli berendezések változatlanul fenntartatnak a fürdővendégek és a gyógykezelések biztosítására.

— Egy fatelep lángokban. A karánsebesi fapartelep ma délután eddig ismeretlen okból kigyuladt. A tüzet, mely nagy mértékben terjedt, eddig nem sikerült lokalizálni.

— **A vallásszabadság emlékére.** Dávid Ferencz, a vallásszabadság vértanújának szavára hirdette ki a tordai országgyűlés szinódusa a lelkiismeret szabadságát és jogegyenlőségét. Az egész emberiségnek ünnepe volt, amikor János Zsigmond előtt a magyar, székely és száz rendek gyűlékezé-
ben, háromszázhuszonhárom melegsívű lelkész új-
jongása között megszólalt Dávid Ferencz apostoli
alakja, hogy kiharezojja gyujtó szavával az elfo-
gultság rabságából a lélek szabadságát. Dávid Fe-
rencz emlékezetét éppen a közelmúltban ünnepe-
lték az unitáriusok. A legszebb emléke ez ünnepek az
a gyönyörű festmény, amelyet körösfői Kriesch
Aladár csodás ihlettel alkotott meg. A képen az
akkori Magyarország szellemi életének legkiválóbb
alakjai és a hitélet apostolai veszik körül Dávid
Ferenczet, aki nem egy felekezeti, hanem nemzeti
hős volt. Ott látjuk János Zsigmond fejedelmet,
Báthory Istvánt, Báthory Kristófot, Csáky Mi-
hály koncellárt, Blandráta Györgyöt, Heltai Gás-
pár bibliafordítót, Melius Péter debreczeni prédi-
kátort. De a történelmi festmény ritka
becsü csoportképét minden más hatásnál job-
ban eleveníti meg az a drámai eréjű moz-
galmasság és szuggesztív hatású momentu, ame-
lyet a művész oly csodásan rögzített meg Dávid
Ferencz szónoklásában. E gyönyörű festményről a
Dávid Ferencz-ünnepe rendezőknek kezdeményezé-
sére és a művelt közönség ószinte öröme, most
nagy műértékű, pompás kivitelű reprodukciót ké-
zítettett a Könyves Kálmán-társaság. Szébb fest-
mény reprodukciója és tökéletesebb részfénymentszet
az utóbbi években még került ki a magyar műalko-
tások képtárából, mint a „Tordai országgyűlés”
képe, amely szobánk falára rögzíti, a szalónok dí-
szé közé, vagy a dolgozó szobák esendőjébe a vallás-
szabadság fenséges gondolatát, s az ország egyik
világtörténelmi nagyságának az emléket. A kép
mérete margó nélkül 55—80 cm., fehér margóval
85—104 cm., ára 12 cm. széles, kemény tölgy- vagy
fekete fageretben 92 korona. Megrendelhető 4 ko-
rona havi részletfizetésre is a Könyves Kálmán
magyar műkiadó részvénytársaságnál Budapest,
VI., Nagymező-utca 37—39. sz.

— **Gordonkaművész a cigánybandában.** Érde-
kes ingyen műelőzetben volt része tegnap azoknak,
akik éjfélután a Metropole-vendéglőben tartózkod-
tak. Ott vacsorázott Pablo Casals a világhírű csel-
lista és nagy gyönyörrel hallgatta Banda Marczai
művészi játékát. Egyszer aztán felugrott az asztala
mellől Casals, odament a zenekarhoz, kivette a kis-
bőgős kezéből a szerszámot és együtt játszott a ban-
dával egy darab ideig igaz gyönyörűségére azoknak,
ekiket a véletlen ehhez a ritka élvezetbe juttatott.

— **Bulyovszky Lila hagyatékának árverése.** A
Veress Pálné-utca 40. számú ház udvarán ma
délelőtt kezdtek meg Bulyovszky Lila hagyatéká-
nak árverését. A múlt évben elhunyt, egykor jeles
színművész nagyhagyatékából ma csak értéktelen-
holmik kerültek dohbra, ma a konyhaberendezését,
konyhabutorait, azonkívül néhány jelmezzel tele-
rakott faladát és bördönt árverezték el csekély
érdeklődés mellett. Az árverésen mindössze 10—15
árverési hiéna jelent meg, akik a tárgyak nagy
részét kikiáltási áron alul kaparintották maguk-
hoz. Nyolcz-tíz-tizenöt koronát adtak egy-egy ru-
hákkal, jelmezekkel teli bördönt. Az értékesebb
mulárgyak és emlékek árverését hétfőn kezdik
meg, amikor bizonyára nagyobb is lesz az érdeklő-
dés a nagyközönség körében.

— **A magyar kereskedelem diadala.** Nemcsak
a magyaripar védő egyesületet, de bizonyára a
nagy sportközönséget is érdekelné fogja az a körü-
lmény, hogy magyar kereskedő immár Amerikába is
szállítja áruát. Láng Jakab és fia kerékpárnagy-
kereskedő cég márczius 18-iki kelettel Észak-
Amerikából Trenton városból kapott megbízást The
Champion-kerékpárok szállítására, mely az ameri-
kai gépekkel hivatva legyen a versenyt felvenni.
Láng cég már több, mint tíz évi hivatalos szállít-
ója az Osztrák Verband der k. k. Staatsbeamten
Oesterreichnek és évek óta szállítja áruát a Bal-
kán összes államaiba, de az amerikai piac külön-
sen kereskedők részére teljesen el volt zárva. A ma-
gunk részéről gratulálunk Láng cégnek és remél-
jük, hogy Amerikában is oly előkelő nevet fog sze-
rezni a magyar kereskedelemnek, mint aminőnek
Magyarországon és Ausztriában ismerik.

— **Hajókatasztrófa.** Antwerpenből je-
lentik nekünk: A Crasford gőzös, amely
Haw-Castleből Antwerpen felé volt uton, hu-
szonkét emberrel elsüllyedt. A hullámok sok
holttestet sodortak partra.

— **A Smith Premier-írógép legújabb győzelme.**
A szeb kormány — mint értesülünk — szakembe-
rek pontos vizsgálja eredményeképp huszonhárom
más rendszerű írógéppel szemben a Smith Pre-
mier-t találta legkiválóbbnak és a társaságnak száz
darab írógépre és ugyanannyi sokszorosító készül-
ékre adott megbízást.

— **A bunyevácsi báró öngyilkossága.** Szabad-
káról jelentik: Dr. Dulics Antal Jenő, Szabadka
város nyugalmazott alpolgármestere, aki valami-
kor Bácska politikai életében nagy szerepet játszott
és akit általában bunyevác-bárónak hívtak elő-
kelő életmódja és elegáns fellépése miatt, ma
este lakásán fűbelötte magát és negyedóra mulva
meghalt. Dulics 48 éves volt, de súlyos betegsége
miatt már 1908-ban nyugdíjazták. Öngyilkosságát
is gyógyíthatatlan betegsége miatt követte el. D.J.
Dulicsnak az apja, egy 72 éves öreg ur, néhány
nap előtt öngyilkossági szándékából a kutba ugrott
és most haldoklik. Az öreg ur valójában pillan-
atnyi elmezavarában követte el tettét.

— **Öngyilkos irodatulajdonos.** Grünwald Sándor
magánhivatalnok és a fivére egy hónappal
ezelőtt irodát nyitottak a Rákóczi-ut 55. számú
házban. Betegsegélyző Pénztár és Biztosítási Ügy-
nökségnek nevezték el a vállalkozásukat. A két
testvér és egy gépirókiasszony dolgoztak az irodá-
ban, ahol ma délelőtt tragikus véget ért az egyik
főnök: Grünwald Sándor. Tíz óráig rendesen dol-
gozott, aztán felállt az íróasztalától, kinyitotta az
ablakot és kihajolva nézett le a Rákóczi-utra. Egy-
szerre revolverdörrenés hangzott. Grünwald bröw-
ning-revolverrel mellbelötte magát. A golyó át-
járta a tüdejét. Haldokolva szállították a mentők
a Rókus-kórházba. A szimpátiikus arcu fiatalembert
a kórház 33. számú sebészeti termében helyez-
ték el. Állapota válságos, úgy hogy a rendőrség
sem hallgathatta ki az öngyilkos fiatalembert. Ho-
zátartozói nem tudják, mi indította végzetes tet-
tének elkövetésére.

— **Nagy földrengés Belgiumban.** Brüsszel-
ből jelentik nekünk: Charleroi kerületé-
ben erős földrengés volt, amely sok ház falát
megrepszttette. A nép között halálos félelem
támadt. Rensart községben nagy a pusztulás.
A leányiskola kéményei ledőltek.

— **A jönső tanuskodása.** Newyerebből jelentik,
hogy William Strongot, aki feleségét meggyilkolta,
az esküdtek egyhangulag vétkesnek mondták ki
és a törvényszék 30 évi fegyházra ítélte. Az egyet-
len terhelő bizonyíték Gerard Paulina jönső val-
lomása volt ellene. Ez a híres jönső eimondta a
tárgyaláson, hogy hipnotikus álomba ejtette a
vádlatot s kivette belőle titkát. Szentül meg van
rőla győződve, hogy Strong ölte meg feleségét. A
vallomás olyan mély hatással volt az esküdtekre,
hogy néhány percnyi tanácskozás után egyhangu-
lag mondták ki a vétkést. Hiába tiltakozott a védő
az ellen, hogy egy jönső hókus-pókuszai döntések
el egy ember életét, a verdikt egyhangu volt s
alkalmazni kellett a törvényt.

— **Beketow-cirkusz.** Még félhónap választja
el a Beketow-cirkuszt a megnyitó-előadástól és a
diszlocadásra csaknem az összes páholyok, zárt-
székek és tribünülések elkeltek, a többi helyek is
erősen fogynak. A még meglevő jegyek elővételi
díj nélkül válthatók a cirkusz pénztáránál és az
elővételi pénztárnál a Hirsch-féle nagyteremben,
Andrássy-ut 19. sz. Az első műsor kiváló művész-
számai már mind bejelentették érkezésüket, olyan
műsor lesz ez, aminőt Budapest közönsége még
nem látott együtt.

— **Házasság.** Sebestyén Gyula, az Ujlaki
Téglai és Mészegő R.-t. tisztviselője eljegyezte
Heller Erzsikét, Heller Ignác lakkereskedő leányát
Kucmadarasról.

Gróf Auersperg Ervin a minap tartotta eskü-
vőjét Laganóban felsentrei Siebert Irénnel,
Siebert Gyula lapkiadó-szerkesztő testvérével.

Holnap délelőtt félegy órakor tartja eskü-
vőjét a dohány-utcai templomban Major Márton,
a Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság
tisztviselője, Kellemen Bernát fővárosi háztulaj-
donos Mariska leányával.

Dr. Kenedi László kereskedelemügyi miniszte-
riumi segédfogalmazó eljegyezte dr. Schneider
Károly bácskulai ügyvéd és birtokos leányát,
Gizellát.

Weisz Ignác Nyir-Rohodról vasárnap, e hó
2-án tartja esküvőjét Weisz Bertával, Weisz Sá-
muel kereskedő leányával Szikszón.

Szalay Károly és Sonogo Luiza 2-án, vasárnap
délután félöt órakor tartják esküvőjüket a Kálvini-
téri templomban.

Szedler Lajos, a Vulkan gépgyár műszaki hi-
vatalnokna ma házasságot kötött Weisz Erzsébettel
a X. kerületi anyakönyvi hivatalban.

— **Öngyilkos könyvelő.** Ruttkáról jelentik:
Gáspárdy Lajos a helybeli Takarékszövetkezet
könyvelője ma szívenlötte magát. Tettének oka
ismertetlen. A megejtett rovacsoláskor az igaz-
gatóság mindent teljes rendben talált.

— **Nick Carter követői.** Néhány nap előtt
megjelent a főkapitányágon öt apa. Bejelentette
mindnyájk, hogy fia megzökött. A legkisebb fiu
nyolcz esztendő, a legnagyobb tizenhárom. Meg-
állapította a rendőrség, hogy a fiuk együtt bujdos-
tak el Braun Géza vezetésével, aki a polgári is-
kola növendéke. Rendesen Braun Géza gyámjánál
gyűltek össze, ahol délutáni szabad idejüket azzal
töltötték, hogy Nick Carter-féle könyveket olvas-
tak és zsványosdit játszottak. A múlt vasárnap
délután is sugtak-bugtak, majd pedig együttesen
elávoztak. Azóta egyik fiut sem látták a szülei.
Tegnap azonban az egyik szökevény hazakerült a
nagykikindai rendőrség jóvoltából. Ezt a fiut Kósa
Károlynak hívják. Tíz esztendő s egy fűszerkeres-
kedő fia. Egy kikindai rendőr kísérte Budapestre,
ahol kihallgatták. Elmondta, hogy Braun indítvá-
nyára elhatározták, hogy a macedóniai fölkelők
közé állanak. Mindnyájkuk lopott egy nagy doboz
czukorkát a nyitott boltokból. Azután kimentek a
nyugati pályaudvarra. Belopóztak a temesvári ter-
hervonatba. Így jutottak egészen Temesvárig. Ott
Braun Géza elvezette őket a menedékhelyre, ahol
egy napig pihentek. Azután gyalog elmentek
Szakálházára. Onnan egy tehervonat alatt Zsom-
bolyáig utaztak. Ott országos vásár volt és sikerült
eladniok a czukrot. Most már volt pénzük is.
Kósa összeveszett társaival a pénz miatt, mire
azek eltűntek mellőle. Erre egy éjjeli vonat alatt
Nagykikindára jutott, de ott elfogta a fékező s át-
adta a rendőrségnek. A kis kalandort átadták az
édesapjának, a többi négy fiut pedig keresik a te-
mesi és tóronthi csendőrök.

— **Tavaszi ébredés és pusztulás.** A tavaszi me-
leg napsugár — mint évezredes tapasztalatok bi-
zonyítják — földünk minden élő szervezetére hi-
hetetlen átalakító hatással van. Minden életmű-
ködés megeléknül s új és hatalmas nedv- és vér-
képződés áll be mindennél. Amde amily dusan
sarjad az élet a meleg napsugarak nyomán, épp
olyan veszélyes ezen időszak az emberek egy igen
tekintélyes részére. Ilyenkor lépnek fel ugyanis
ijesztő mérvben a szívzélhűdés és a különböző
helyeken (pl. az agyban, tüdőben, gyomorban,
bélben stb.-ben) pusztító vérzések. Ilyenkor tör-
nik ki a szervezetben lappangó különféle beteg-
ségek a legnagyobb vehemenciával s ha a szer-
vezet nem elég ellenállóképes, e támadások
folytán okvetlen elpusztít. E nagyfontosságú
kérdéseket tárgyalja egy nemrég megjelent
népszerűen megírt orvosi könyv, melynek címe:
„A vérgyógyítás és eredményei”. Szerzője dr. Ko-
vács Izsó fővárosi orvos, akinél az összes váson-
kötésben 2 koronáért kapható. Aki egészségét meg-
akarja őrizni, avagy azt visszaszerezni, okvetlenül
vegye meg ezen könyvet. Ha pedig szívességét
érezné orvosi beavatkozásnak, el ne mulassa dr.
Kovács orvosi tanácsát kikérni és kipróbált gyógy-
módját — amely görvélykór, köszvény, asztma,
súlyos szív-, gyomor-, máj-, vese- és mindennemű
idegbajokban, valamint agy- és gerinczagybántal-
mak eseteiben tartós és gyökeres gyógyulást hoz —
igénybe venni. Dr. Kovács rendelőintézte Buda-
pesten, V. ker., Váci-körut 18. szám alatt van.

— **A tuberkulózis gyógyítása.** Kételkedőket
is meggyőzni alkalmasak azon fényes eredmények,
melyeket a tüdővész kezelésénél szérumoltásokkal
érhetünk el oly esetben, mikor más beavatkozás
hiábavalónak bizonyult. A szérum ugyanis nem
csak azáltal fejt ki hatását, hogy a beteg szerve-
zetben a kórt okozó bacillusokat elpusztítja, ha-
nem azt egy újabb fertőzéssel szemben immuni-
zálja. A hosszabb idő óta szérumkezelést alkalmazó
dr. Harmat Gyula kimutatta, hogy az intézetében
és inihalatóriumában (Budapest, VII., Rákóczi-ut
82.) szérummal kezelt betegek fele gyógyul, ne-
gyede nagyban javul s negyedénél még kedvezőbb
befolyásoltatik a baj.

— **A római kiállítás áll ma az egész művelt
világ érdeklődésének középpontjában.** A kiállítás
iránt, amely az egyesített Italia jubileumát ün-
nepli, különösen nagy érdeklődés mutatkozik ha-
zánkban, ahol mindig szeretettel ápolták a két
nemzetet összekötő érzelmeket. Ezen ünnepekre
április hó 8-án társaskirándulás indul, amely ut-
közben Veneziában és Firenzében is tartózkodik
és külön kirándulás keretében Nápolyt, Caprit,
Pompeit és Sorrentót is felkeresi. Részletes pro-
spektust díjtalanul küld a Központi Menetjegy-
iroda, Budapest, Vigadó-tér 1.

— **Tűzoltók közgyűlése.** A Budapesti Tűzoltó
Testületek Országos Szövetsége folyó hó 20-án tar-
totta meg az Országos Tűzoltó Szövetség ülés-
térében az évi rendes közgyűlését. Dr. Szily József
elnök megnyitó beszéde után Kállay Imre titkár
felolvasta az évi jelentést, kiemelve azon sikere-
ket, melyeket a Szövetség az utóbbi években elért.
A pénztári zárószámadás, valamint az évi költség-
vetés elfogadása és az indítványok után következett
az elnökség, valamint a választmány megválasztása.
Elnöknek egyhangulag dr. Szily Józsefet, alelnök-
nek Ehrlich Manót, titkárrá Kállay Imrét, pénz-
tárnokká Blaschnek Hugót választották meg.

— Ujítás az ékszer vásárlása körül. Számos panaszról tudjuk, hogy a vidéki közönség mindig megkárosult, valahányszor ékszer és ékszükségletét külföldi cégek árjegyzékai alapján próbálta fedezni. Daczára ennek, rengeteg annak az összegnek a száma, amit hangzatos hirdetések által félrevezetett közönségünk évenként az ellenséges érdekmű Ausztriába örékért és ékszerekért küld és kapja érte az ipartermékek sajkáját, oly árut, amelyet az illetők saját hazájukban képtelenek eladni és ha azokat a magyar közönség előre látná, szintén nem venné meg. E visszaélésen segítő Polgár Kálmán műőrs és ékszerész (üzlete Budapesten, Erzsébet-körút 29. sz.) olyképp remél teljesíteni, hogy ezután vidéki komoly vevőknek terjedelmes választékot küld óra és ékszerárúkból. Annak a komoly vidéki vevőnek tehát, aki ezután ékszerfelét óhajt vásárolni, nem kell többé mint a közmondás is mondja „Zsákba macskát” venni. Lanem felkeresheti bizalommal a nevezett cégét és kap bő választékot. Ez a berendezés szőlősdaga önmagát dícséri és általa a nevezett műőrs érdemeit szerzi, hogy a hazafias magyar közönség pártfogásába részesítse.

— Vakok kérelme. Azok a vak iparosok, kik az Ovoda-utczában munkálkodásukkal tartják fenn magukat, kosarakat, nádszékeket fonnak, raktáron tartanak utazó kosarakat, kerti butorokat, virág- és munkaasztalokat, kottatartókat, fa- és széntartó, ruhakosarakat stb., azonkívül kerti butorok festése és javítása is elfogadtatik. Kefék, seprük, lábtörölők, porolók is kaphatók. Tekintettel a közeledő házbérnegyvedre, hogy továbbra is fentarthassák magukat, kéri a közönség becses pártfogását. Megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek. Vakiparosok munkatelepe, Ovoda-utca 30. sz. Telefonszám: 104—87.

— Utonállás. Tegnap este a Jász-utczában három kocsi kocsijú ember megtámadta Kuti József korezmáros feleségét, Schlesinger Amáliát, a földre tepertek és elrabolták aranyóráját és pénzét. A rendőrség az utonállókat nyomozza.

— Halálozás. Jakobovics Jakab Ágost, nyug. minorita-rendi főgimn. tanár, kiérd. házfőnök és plébános, rendi örökös kormánytanácsos, életének 72-ik évében meghalt Nagybányán.

Balázs József, református lelkész, akinek két verskötetete is megjelent, 51 éves korában Beszterczen meghalt. Holttestét Nagybányára szállították és ott helyezték nyugalomra az egész város őszinte részvéte mellett.

Czenk István, a „Szilágykraszná és Vidéke Takarékpénztár” főkönyvelője, 27 éves korában Zilahon meghalt.

Wertány Simon, az aradi függetlenségi párt régi, kipróbált harcosza, 84 éves korában Aradon meghalt.

Thassy Kristóf, Zalavármegyei tisztifőgyőző 27 éves korában Zalaegerszegen meghalt.

Nagy Pál m.-szigeti honvédszázados fiatal felesége, Verőczy Ida, Verőczy Gyula táblabíró leánya, Budapesten Bársony tanár klinikáján szerdán megoperáltatta magát s a fiatal asszony pár órával az operáció után meghalt. Holttestét hazavitték Máramaroszigetre, ahol nagy részvét mellett temették el.

x Ha őszül a haja, használja a Stella-vizet. Ár 2 K. Kapható egyedül Zoltán B. győgtárában. Budapest, V., Szabadság-tér.

x Royal-Orfeum. Budapest, Erzsébet-körút 21. Színházi és variété-műsor. Kezdet 8 órakor.

x Bob hashajtó a legkellemebb, 10 fillér.

x Szolgálatot vélnék teljesíteni, ha felhívjuk a t. olvasóink figyelmét Guttermuth János (Baross-tér 18.) mai hirdetésére. E fogspezialista szájpádlás nélküli fogsorokat a természetes fogaktól meg nem különböztető módon 10 évi szavatosság mellett készít.

x Fodor-féle vívőterem a Koronaherczegnácz 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívőterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna- és vívásra.

x Yes porcellánpouder. 5.— és 3.— korona.

x Egger Emulsio kipróbált és gyermekek által kedvelt csukamájolaj készítmény. Kellemes ízű és szagu fehér folyadék, mely kitűnő erősítő és tápláló szer, a leggyengébb gyermek is könnyen emészti. Minden gyógyszerárban kapható. Ár 2 korona, 6 korona előzetes beküldése ellenében 3 üveget postán bérmentve küld. Nádor-gyógyszertár, Budapest, VI., Váci-körút 17.

x Tavaszi fényképezés. A hirtelen beállott szép tavaszi idő készíti a fényképezőket, hogy felszereléseiket átvizsgálják s azokat a küszöbön levő kirándulásokra készenlébe helyezik. Igazán boldognak érezheti magát, aki a tavasz ébredését nem a zárt falak között kénytelen átélve, hanem a természet szabad ölen; különösen pedig az, aki az átélvezett kellemes benyomásait egy-egy sikerült fényképen meg is örökítheti. A „Wiener photographische Mitteilungen” legújabb száma pompásan értékesíthető tanácsokat és utbaigazításokat ad a tavaszi fényképezők részére, amit minden érdeklődőnek melegen ajánlunk figyelmébe. A füzetet a kiadó cég: R. Lechner (Wilk. Müller) Wien, I. Graben 31. minden érdeklődőnek díjtalanul megküldi, ugyancsak képes árjegyzékét is a legújabb és legjobban bevált fényképező gépekről és kellekekről.

x Figyelmeztetés! Kállai Lajos legjobb hírnévnek örvendő motorgyára figyelemzetjük olvasóinkat. Kállai Lajos motorgyára, mely hírneves motorcséplőkészletei által az ország legszolidabb és elismert első tekintélyű legnagyobb vállalatai közé tartozik, hasonló nevű cégekkel össze nem tévesztendő. Kállai Lajos motorgyára. Címe: Budapest, VI., Gyár-utca 28.

x A Borolin sósorszesz háziszere felhívjuk azíves olvasóink figyelmét. Egyebekben utalunk a mai számunkban közzétett hirdetésre.

x A jó pouder megválasztása ma már nem sok fejtörést okoz az elővigyázatos hölgyeknek, mert a legtöbb nő tisztában van azzal, hogy olyan pouder, amely mindennemű káros anyagtól ment s amely az arcot már rövid használat után is bámulatosan széppé teszi, csak egy van: a Yes porcellánpouder.

x Max Pallenberg. A Royal-Orfeum áprilisi műsora elsőrangú szenzációval kedveskedett a közönségnek. Szombaton kezdte meg ugyanis vendég szereplését Max Pallenberg, a hírneves komikus, aki egyaránt dédelgetett kedvence a bécsieknek és berlinieknek és meghódította a pesti közönséget is, amely nagyszerű előadását harsogó kacagással és szűnni nem akaró ovaációkkal fogadta. Pallenbergen kívül nagyszerű új variété számok vannak műsoron, ezek között Moran és Wisser, a páratlan boomerang kalapdobáló és a Thopups arattak rendkívüli sikert. Körnai Berta vendég szereplését sikerült erre a hónapra is meghosszabbítania az igazgatóságának és így a művésznő állandóan részt vesz a „Két grófnő” című slageroperett előadásain, most vasárnap délután is, amikor méréseket helyarok mellett az összes attrakciók is fellépnek.

A hatodik tavaszi vásár.

Budapest, április 1.

A hat év előtti szerény kezdeményezés immár kereskedelmi és ipari életünk fontos tényezőjévé lett. A Tavaszi Vásár ma már közgazdasági forgalom, amely bevesződött a nagy közönség, de még inkább az ipari és kereskedelmi körök gondolatvilágába. A drága kiállítások helyett a hazai ipar itt mutat-hatja be évről-évre haladásának és az év izlésének legfrissebb modelljeit s a közvetlen összehasonlításra alkalmas mintá-szemlélet útján itt találja meg legkényelmesebben a kereskedő is azokat az árutípusokat, amelyekkel vevőközönségét kielégítheti. Ma már a Tavaszi Vásár intézménye lett, mely szervesen illeszkedik közgazdasági életünkbe. Kifejezésre jut az a vásár évről-évre való terjeszkedésében, a kiállítók számának szaporodásában és a vásárlók körének terjeszkedésében is. Nagy fejlődésre mutat az idei vásár is, amit nemcsak a megjelent hivatalos és szakkörök, hanem a vásárt sűrűn látogató közönség is elismert.

A kereskedelmi miniszter nevében ma délelőtt tíz órakor nyitotta meg a vásárt Kálmán Gusztáv államtitkár. A megnyitó ünnepségen megjelentek: Stettina József államtitkár, Láncoz Leó főrendiházi tag, Fülepp Kálmán főpolgármester, dr. Bárczy István polgármester, Hollán Sándor miniszteri tanácsos, dr. Krejcsi Rezső a budapesti kamara képviselőjében és még számosan közgazdasági életünk vezéralakjai közül. Az államtitkárt a vásár elnöke, Láncoz Leó üdvözölte és fölívta figyelmét az iparnak arra a fejlődésére és megizmosodására, amely a tavaszi vásár intézményének hatodik évében mutatkozik. Fölkérte az államtitkárt, hogy erről a haladásról győződjék meg és nyissa meg a kiállítást. Kálmán Gusztáv államtitkár kifejezte azt a reményét, hogy az idei tavaszi vásár méltón sorakozhatik az előbbi években rendezett vásárokhöz, sőt azt hiszi, hogy a haladás meglepetésszerű. A vásárok kérdése körül különféle fölfogások érvényesülnek. Némelyek azt mondják, hogy meghaladott álláspont, de nézete szerint az egyedüli igaz mód a vásárok rendezése a termelésnek a fogyasztóval való összehozására. A rendezőség, amely bátran és merészen fogott hozzá a vásár rendezéséhez föladata magaslatán áll. Meg van róla győződve, hogy a jövőben szintén vállelve oda fognak hatni, hogy a magyar ipart a kereskedelem által emeljék. Ennek a reményében üdvözli a megjelenteket és a miniszter nevében a kiállítást megnyitottnak nyilvánítja. Kálmán Gusztáv és Stettina József államtitkárok ezután a megjelent vendégekkel együtt a kiállítás elnökségének kíséretében megtekintették a kiállítást, élénk tetszésüknek adván kifejezést egy-egy értékesebb kollekció előtt s főleg a szappan- és pipercosztályban időztek hosszabb ideig, ahol az államtitkárokat Klein Gyula kereskedelmi tanácsos kalauzolta. A szemle végén az államtitkárok külön

elismerésüket fejezték ki a Tavaszi Vásár kitűnő igazgatójának, Goda Bélának, ki fáradságot nem ismerő tevékenységével a vásárt a mai sikerhez juttatta.

Kálmán államtitkár mindenekelőtt

Szenágy Béla

cs. és kir. udvari szállítót

Budapest, IV., Ferencz-utca 6.

papírnemütelep és „Árpád” rajzszköz gyára, IV., Molnár-utca 35. kiállítását tekintette meg. A Szenágy-papírt országiszerte ismerik. Kossuth Lajos-utcai üzletében a legfinomabb különlegességek kaphatók. Főleg füzeteket, rajztömbjeit, álló vázlat-tömbjeit, papírneműt, továbbá saját gyártmányu ujezűst és sárgaréz-ből készült rajzszközökből állított ki a cég. Ezen rajzszközök oly nagy precízitással készülnek gyárában, hogy a külföldi árukat, rövid fennállása alatt csaknem teljes értékben kiszorította. Szenágy ur, mint a tavaszi vásár érdemes elnöke, fáradságtalan buzgalommal vezette végig az államtitkárt az egész kiállítási területen s mindenütt felvilágosítással szolgált a tavaszi vásár kiállított tárgyairól.

Ezután

Bettelheim Miksa és Társa

Budapest, V., Váci-körút 16. sz.

hazai diszműarucég kiállítására ragadta meg Kálmán kereskedelemügyi államtitkár tetszését, ugy sokoldalúságával, mint izléses elrendezése folytán. Hetes Mór, a cég egyik főnöke mutatta be a kiállítást és magyarázta az egyes tárgyakat. A cégnek rendkívül érdemei vannak a hazai ipar fejlesztése körül, mert az ezerszámra menő diszműarucégeknek nemcsak előállítását teremti elő hazánkban, hanem e cikkeknek a nagykereskedői forgalomba való bevezetését is kiterjedt módon önmaga szervezi és eszközli. E rendszeres iparfejlesztési tevékenységének eredményeképpen most már nyolcszáz magyar iparosnak versenyképes cikkeit volt képes a kiállításon bemutatni és ugyane cikkekkel hozzá forgalomba az egész országban elterjedt detailkereskedő vevői révén. Az államtitkár ur nagy elismeréssel nyilatkozott Hetes Mór kereskedelmi tanácsos előtt a cég érdemeiről.

A tavaszi vásár megtekintésénél különös és kellemes feltűnést kelt a

Szandrik

magyar ezüst- és fémáru gyár r.-t.

Budapest, IV., Semmelweis-utca 9.

kiállítására, melynek gyártmányai izlés, elegancia és szolid kivitel tekintetében a legelső helyet foglalják el. A cég rendkívül tetszetős alpakka- és chinaezüst készítményeket, szép kiegészítőket, művészi luxustárgyakat és tartós kivitelű evőeszközöket állított ki és ujdonságai gazdag tartalmukkal az egész fémipart tulszárnyalják. Kiváló figyelmet érdemelnek e világcég által gyártott konyhaberendezések, különösen a tiszta nikkal főzőedények, melyek a kereskedelemben a legelső helyet foglalják el.

Mindenki ismeri

Wollák és társa

Budapest, V., Alkotmány-utca 19.

feltűnést keltő reklámját, azt a kínai czopfut, a melyet egy európai levág. Ezzel a jellemző reklámmal azt fejezi ki a leleményességéről ismeretes Wollák és Társa cég, hogy vágiuk le azt a kínai czopfut, amely ama téves fogalomból áll, hogy kelleket csak ott vásároljunk, ahol az irógépet vettük. A fentemlített cég ugyanis beutazván a külföldi metropolisz nagyobb városait, tanulmányozta a különféle irógépek kellekeit és előkelő összekötéseit révén sikerült is csaknem minden egyes irógépgyárossal megállapodásra jutnia arra nézve, hogy az irógépekhez szükséges kellekekből a cégnek képviseletet adjon. A cégnél raktárban található csaknem az összes irógépeknek kellekei, a melyek közül különösen kiemelendők a világhírű Webster-féle amerikai irógépek kellekei, ugyszintén a világhírű Gestetner-féle angol sokszorosító kellekek, melyeknek egyedüli elárúsítója a Wollák és társa cég. Mindkét államtitkárt a cég főnöke, Wollák fogadta és nagyon érdeklődött az iránt, hogy milyen konzumot ért el a cég, s örültek, amide a cég főnöke jelentette, hogy Romániában, Bulgáriában és Szerbiában óriási kivitelre tettek szert. A cég izléses és csinos kiállítására egyébként is felhívjuk olvasóközönségünk figyelmét.

Nemcsak Kálmán Gusztáv államtitkár, hanem Stettina József is hosszabb ideig szemlélték és egyenként szemügyre vették a

Nagy és Vértés

Budapest, V., Arany János-utca 20. sz.

amerikai irodaberendezési vállalatát. Az államtitkárt Nagy Jenő és Vértés Zsigmond, a cég tulajdonosai fogadták és kalauzolták nagyszámú kiáll

lítás telephelyén és egyenként bemutatták vállalkozásuk kiállított tárgyait. Feltűnést keltettek az államtitkárok előtt a kiválóan czélszerű kiállítású írodaberendezési tárgyak, főleg amerikai íróasztalok, aktaszekrények és minden egyéb egy iroda felszereléséhez szükséges cikkek. *Stettina* államtitkár melegen érdeklődött a berendezési tárgyak árai felől és nagy meglepéssel konstataulta, hogy ezek arányban a rendes irodai berendezésekkel elég olcsók. A cégfőnökök előadták, hogy amerikai és svéd butorokban óriási forgalmat értek el Magyarországon és számtalan nagyszabású iroda az ő berendezésükkel van felszerelve. Felemlítést érdemel még a kiállítók tárgyai közül a szabadalmazott „Skandia” másoló készülékkel ellátott telefonpult, amelyben összes jegyzeteinkről könnyű és gyors másolatot kapunk és amelynek berendezése egyszerű, praktikus és igen csekély helyet vesz igénybe. Nemkülönbön érdekes újítás a „Taft” nevezetű legtükrösebb szerkezetű amerikai önsukító tentatartó. Mindkét államtitkár meglepődésének adott kifejezést a látottak felett.

Mint minden tavaszi vásáron, úgy ezen is feltűnt

Tóvárosi Fischer Emil

V., Bécsi-utca 1.

kiállítás. A kiállítás főerdekeségét és vonzó erejét azon kiválóan izléses és művészi kivitelű majolika dísz- és használati edények, korsók és műtárgyak képezik, amelyeket a világhírnévre szert tett Tóvárosi Fischer Emil cég kiállít. A céget Tóvárosi Fischer ur képviselte és ugy Kálmán, mint Stettina államtitkárok meglepődésüket és elragadtatásukat fejezték ki a kiállított műremek felett.

Magyar fém- és lámpaárú gyár részvénytársaság

Budapest—Kőbánya

szinte uralja a kiállítást. Szébbnél-szebb irókészletek, lámpák, csillárok felkeltették az államtitkár érdeklődését, aki kijelentette *Dittrich* vezérigazgató előtt, hogy nagyon örül, miszerint a Tavasz vásár sikerét emeli. Az államtitkár a kijelentését *Dittrich* vezérigazgató nagy örömmel vette tudomásul.

Az ujlaki téglagyár és mészegető részvénytársulat

Budapest, V., Akadémia-utca 9.

képviselőtében *Kudélka* Károly fogadta az államtitkár és kíséretét és látható meglepéssel szemlélték a részvénytársulat különféle agyagipari gyártmányait, tetőserepeit, nemkülönbön kiváló izléssel előállított díszes virágesrepeit és virágdíszeket. Az államtitkár minden egyes cikk iránt élénken érdeklődött a *Kudélka* felvilágosítással szolgált az iránt, hogy mennyi téglát és egyéb agyagipari gyártmányt gyárt, illetőleg állít elő.

Kner Izidor

gyomai könyvnyomdai műintézet elsőrangban szerepel az idei tavaszi vásáron. A Kner-nyomda utörő e téren. Már a kilencvenes években azokra a nyomdatermékekre kezdett kiterjeszkedni, amelyek legikább elbírják a díszes kiállítást: a béli meghívók. Még egy egész kis művészgárdát foglalkoztat a Kner-nyomda egész éven át, akik a meghívók eredeti rajzait készítik. A Kner-nyomda az összes új és legújabb sokszorosító eljárásokkal foglalkozik és mindezt rendkívül olcsó áron. Az elmúlt évben több mint 2500 balra egy milliónál több meghívókat szállítottak külföldre is. A nagy sikert aratott kiállítást Kner Imre képviselte.

Viktória keménytabutor részvénytársaság

Ujpest-Magyar.

A tavaszi vásár érdekessége a Viktória kiállítás. Három hálószobát, egy ebédlőt és két úriszobát mutatott be. Mind meglepően izléesek. Az államtitkárnak Szabó Jenő igazgató mutatta be a kiállított dolgokat és elmondta, hogy évente négyezer szoba butort gyártanak. Bécsben, Lembergben és Triestben állandó raktárak van és csak viszontelárusítókkal dolgoznak. A gyár egyelőre háromszáz munkást foglalkoztat.

Herezeg és Geiger

vegyészeti gyár

Budapest, VIII., Mária-utca 13.

A cégnek sikerült meghonosítani Sirius fém-tisztító szert, amely a külföldi szereket teljesen kiszoritotta. A céget *Herezeg* Géza cégfőnök képviselte, akit bemutattak az államtitkárnak és aki előtt az államtitkár köszönetét fejezte ki a szép kiállítás felett.

Általános feltűnést keltett

Herz Emma

Budapest, IV., Deák Ferenc-utca 7. szám.

első magyar aranyhímző telepe. Nemesak az államtitkárnak, de az egész kiállítás hölgyközönségének bemutatást keltették fel azon nagyarányú művészetével és kiváló izléssel kiállított arany-

hímző munkák, amelyek egyedülálló Magyarországon és tülzás nélkül állítható, hogy Herz Emma aranyhímző telepe megállja a versenyt bármely külföldi nagyszabású intézménnyel szemben.

Goldberger Sám. F. és fiai részvénytársaság.

Rögtön szembetűnnek a női konfekció czéljaira szolgáló törököndök és bosnyák stíli, valóban artisztikus bordűrök. A cég először vett részt a tavaszi vásáron és méltóan felel meg régi világhírnévként. Kiállított még különféle festett, nyomott pamut- és zingyapjúczikket, fejkendőket, fekete és színes cloitokat. Dr. Goldberger Leó vezérigazgató képviselte a céget, aki egyébként az államtitkárnak bemutatta, hogy mennyi sok és különféle cikket exportálnak külföldre.

Perolin légfertőtlenítő és levegő-tisztítási készülék

Budapest, Bakács-tér 3.

kiállítás csoportja elmés összeállításával önkéntelenül is megragadja a szemlélt. Maga az apparátus egyszerűségével, könnyen kezelhetőségével, valamint czélszerűségével messzé túlhalad minden más hasonló szerkezetet. Kitűnő dezinficiáló képességét a szaktekintélyek mind elismerték. A szabadság magyar kezében van (Brick Sándor, Budapest, Bakács-tér 3.)

Lóv Sándor kam. ékszerész

Budapest, József-körút 81.

kiállítás is élénk feltűnést keltett. A cég az egyik csoportban bemutatja a legújabb és legdivatosabb ékszereket, ezüst használati cikkeit, étkészleteit, szébbnél-szebb tálkészleteit, ugyszintén a most oly nagyon elterjedt ösmagyar antikművi ékszereit, díszmagyar készleteit és boglárait, míg a másik csoportban a modern technika legújabb vívmányait mutatja be órákban és pedig fali, álló-, utazó- díszórákban, czélszerűbbnél czélszerűbb gyári ellnőrzési iroda- és villamos órákban.

Steiner Izidor

Veres Pálné-utca 21.

kiállítás a főbejárat jobboldali sarkában látható sok érdekes speciális cikkekkel. Cikkei különösen az építészek figyelmét keltik fel, függő és szilárdan álló fűtőtest fémburkolatokkal. Csoportjában látható egy zseniális magyar műlakatos, Pataky Andor találmánya: a kilincsesel nyitható hutorzár, melyet már eddig is a legnagyobb elismeréssel a nagy-mennyiségű megrendeléssel fogadtak a külföld. Számos egyéb elmés cikkei mind figyelemre méltók.

Eufon Company Ltd.

Budapest, V., Váci-ut 74.

A társaság kiállítás igazán izléses és érdekes. Két részre oszlik. Az egyik részben a hírneves és az egész világon elterjedt tölcsernélküli „Eufon” gramofonjait mutatja be a cég, a másik részben a *Parlograf* legmodernebb diktáló-gépet látjuk, melyet *Kálmán* Gusztáv államtitkár valóságilag megcsodált. A részvénytársaságot *Preszler* Rezső vezérigazgató képviselte és neki fejezte ki legteljesebb elismerését az államtitkárnak.

Kertész Tódor

Budapest, IV., Kristóf-tér.

A cég évente részt vesz a Tavasz Vásáron szébbnél-szebb tárgyaival. Ezuttal sportezikkeit, játékaikat és egyéb újdonságait mutatta be. A díszmű-áru nagykereskedő cég jelenlévő főnökeit ismerősei gyanánt üdvözölte a kormány képviselője.

Gróf Károlyi László

egyike azon kevés magnásoknak, akik Magyarország iparának fejlesztése körül érdemeket szereztek maguknak. A grófnak hollóházi uradalmában kőedény, majolika és különféle kályhákat gyártanak, amelyeket a Tavasz Vásáron *Istvánfi* Ferenc igazgató mutatott be az államtitkárnak. Az államtitkár rendkívül örült a látottaknak és részletesebben megmagyaráztatta magának a különféle kőedény, parasztáru és jobb minőségű majolika dísztárgyaknak gyártási módját és érdeklődve azok elhelyezése iránt nagy meglepődésének kifejezése mellett távozott a kiállításból.

Hubertus Kötött- és Szövöttáru gyár Részvénytársaság

Békéscsaba

csak a múlt évi október havában alakított meg és így mint bár egészen fiatal, mégis meglepően életerős vállalat gyanánt jelenik meg a Tavasz Vásáron, nálunk egészen új a maga nemében a legszébb dolgokat hozva. Téli sport és rodli cikkekben a legfinomabb angolos izlésű árucikkeik vannak, míg kiállított női és gyermekkabátjaik, sportsapka, vadász mellény és főkötők kifejtett jó izlésről, szakszerű vezetésről tesznek tanúságot és joggal igényelheti ugy az egész ország kereskedői, mint a vásárlóközönség érdeklődését, akiknek figyelmét

a hazai ipar érdekében a „Hubertus” védjegyre felhívjuk. A kereskedelmi miniszter ur Deutsch Vilmos vezérigazgatót megszólításával tüntette ki és a vállalat munkáviszonyai iránt érdeklődött.

Magyar sokszorosító műipar r. t.

Budapest, VIII., Kisfaludy-utca 9.

Igen izléses és művészi színvonalu a társaság kiállítás. Látunk gyönyörű fénynyomatokat, tipografiai nyomó lemezeket, képes levelezőlapokat, művészi borítókat stb. Az államtitkár *Diwald* igazgató előtt fejezte ki elismerését.

Ignis villamos vészlámpa vállalat

Zsengeri Hugó, Budapest, VII., Akácfa-utca 82.

Sokan megcsodálták e cég villamos vészlámpáját, mely magyar találmány. Zsengeri Hugót bemutatták az államtitkárnak is.

Guttman Antal

disztollgyáros,

Budapest, V., Bécsi-utca 3.

E cég ezuttal is ki tett magáért. Egyik specialitásával, strucc tollával vett részt a kiállításban, hol nagy feltűnést keltett. A cég 1878 óta áll fenn és kitűnő hírnévként örvend. *Kálmán* Gusztáv államtitkár teljes elismerését nyilvánította Guttman Antalnak.

várhogya Bogay Andor

üditőlimonádépor-gyára

Székesfehérvár.

Bogay Andor a mult évben szerepelt először a tavaszi vásáron, akkor „*Ribizke gyöngye*” mesés üditő italát mutatta be, ezuttal új cikkek is szerepelt, limonádéporát mutatta be, melynek ára adagonként 6 fillér. A közönség nagy érdeklődéssel nézte az új cikket. Bogayt bemutatták *Kálmán* államtitkárnak.

Schneider D. művirág- és művelőgyár

Budapest, VIII., József-körút 62.

E cég kiállítás igazán impozáns és fényes. Jól mondta az államtitkár a jelenlévő tulajdonosoknak, hogy szinte szeretné az ember az illatát érezni e sok szép virágnak. A cég az összes színházak szállítója, nagy export cég, a vidéket is látja el sok szép cikkekkel. A kiállítás díszes volt egy gyönyörű virágzó almafa, mely életnagyságban állott előttünk. *Kálmán* államtitkár többször fejezte ki elismerését *Schneider D.*-né urnő előtt.

Continental írógép magyarországi vezérképviselőség

(Thein Lipót és Jenő)

Budapest, V., Szabadság-tér 4.

Feltűnést keltett a *Continental* írógép magyarországi vezérképviselőségének kiállítás. A *Continental* írógép már az 1910-ik évi brüsszeli kiállításán bebizonyította fölényét a többi forgalomban lévő írógépekkel szemben, amennyiben ezen a kiállításán az összes versenytársai közül ő verte el a legnagyobb díjat, a „*Grand Prix*.” A mai megnyitás alkalmával az államtitkár feltűnő höszszen szemléltette meg egy a *Continental* írógépnek számos típusait, mint a cég által forgalomba hozott amerikai irodai újdonságokat és a diktáló gépet. Az államtitkár bemutattatta magának a cég főnökeit *Thein Lipót* és *Jenő* urakat, akiknek a kiállított gyártmányok, különösen a *Continental* írógépnek a tökéletessége felett a teljes meglepődését nyilvánította.

Kotányi János

Budapest, VI., Teréz-körút 7.

Kiállításánál azzal a megszólítással tüntette ki a cég budapesti főnökét, Vámos Dezső urat, az államtitkár: „ah, ez az a híres Kotányi paprika-kiállítás!” és szívesen hallgatta az államtitkár Vámos ur előadását amelyben jelentette, hogy a Kotányi cég mindenhol a világon szállítja híres szegedi paprikáját és éveken át szállított valódi paprikája megszerezte részére azt a bizalmat külföldön, mely állandó és tartós összeköttetésnek jellege szokott lenni. Feltűnést keltők egyébként a cégnek japán, kínai és indiai különlegességi cikkei, amelyben évről-évre fokozódó importot ér el a cég.

Korányi Márton

műszaki irodája

Budapest, II., Fillér-utca 11.

is kitett magáért. Szab. elektromos vészlámpája feltűnést keltett. Ez a készülék abban áll, hogy a fővezetékbe bekapcsolhatóan világít. Abban a perczben, amidőn a fővezetékben zavar áll be, a készülékben levő akkumulátor segítségével kigyullad egy-egy másik lámpa, amely a fővezetékkel nincs kapcsolatban és csak akkor világít, ha a nagy lámpa, amely a készülékben alkalmazva van, a fővezetékben beállott zavar folytán elalszik. Az akkumulátorból táplált lámpa 12 óráig ég a maga erejéből.

Klein Rezső

gyógyszerész Munkácsen

a kedvelt és mindenütt bevezetett „Korona-sós-borszeszt” hozta el a kiállításba, hogy a vásárlatókat kereskedőknek bizonyítsa, hogy ez a czikk már oly versenyképes, hogy már külföldre is sokat szállítanak belőle. Az államtitkár Klein Rezsővel hosszabb ideig elbeszélgetett és dicsérte a gyógyszerész gyártmányát.

Alföldi első papucsgyár

Tótkomlós, Ujkelly József

kiállítása egyik szép csoportját képezi a kiállításnak. Ez a gyár az alföldi szines, szegedi különleges papucsokat állította ki. E gyár 57 munkással nemcsak a magyar, de a boszniai, szerbiai és hercegovinai piacokat látja el. Egyik legnagyobb speciális gyár hazánkban e czikkben. Különös specialitásai még a munkás, faszeges börpapucso, varrott selyem, bársony és diszpapucso. Az államtitkár nagy megelégedéssel szemlélte a kiállított tárgyakat és Ujhellynek megelégedését fejezte ki.

Wieselmann és Társa

Budapest, V., Csáky-utca 14.

kiállítása a vásár egyik szenzációja. A Wieselmann és társa czég üvegciszoló, rézfoglaló és tükörözkeket mutatott be. A gyár 5 munkával szerepel, melyek előtt meglepetéssel áll meg a magyar ipar legkékdebb szkeptikusa is. A legelső, ami szembejön, a rézbefoglalt tükörök, amelyek a rézmunkának, üvegezésnek valóssággal remekel. A két velenzei tükör precíz kidolgozásával és finom hajlásu vonalaival bármely nemzetközi kiállításnak díszre volna. Végül feltűnő művészi kidolgozása van a ma annyira népszerű és a butoriparban nélkülözhetetlen rézfoglalatu üvegmunkának.

Barcza József

Budapest, IV., Váci-utca 6.

A tavaszi vásár legszebb és leghasználhatóbb tárgyai között a Barcza-féle tárcza-, zseb-, tömb- és reklámnaptárai érdemelnek leginkább említtést. Évről-évre mindig szebb és változatosabb választék napitárcsával jön a tavaszi vásárra, ugyannyira, hogy a gyártott naptárai ma már 135 félek és nemcsak szépségük, használható cészszere beosztásuk és pompás külsejük által tűnnek ki, hanem azzal is, hogy teljesen magyar gyártmányok. Nevezett törekvő magyar czég csak elismerést érdemel, hogy semmi áldozattól sem riad vissza, csak hogy a külföld e nemű gyártmányait olcsó, jó és szép áruival kiszorítsa.

König Lajos és fia ékszerészek

Budapest, IV., Váci-utca 16.

Minden esztendőben nagy feltűnést kelt ez ékszerész czég remek magyar ötvösmunkáival. Kálmán Gusztáv államtitkár huzamosabb időt töltött e czég kiállításánál, a jelenlevő König urat bemutatatta magának, akitől nagy örömmel hallotta, hogy a külföld milyen szeretettel vásárolja a czégtől a magyar ékszereseket. Az államtitkár további sikereket és előrehaladást kívánt a kitűnő czégnek.

Krayer E. és társa festék-kenceze és lakkgyára

Budapest, V., Váci-utca 6.

Izléses kiállítással vett részt ez előkelő czég, melynek főnökeit Krayer Emil és Kraus Andor urakat az államtitkár hosszabb megszólítással tüntette ki. A czég impozáns kiállítása nagy megelégedést és elismerést keltett.

Herbst Samu

VIII. Bezeredy-utca 19.

vegyileg maradtot czimkéket és kliséket állított ki izléses csoportosításban. A czég kitűnő hírnévének örvend és Kálmán Gusztáv államtitkár Herbst Samu urnak, a czég főnökének a legteljesebb elismerését nyilvánította.

Wertheimer R.

Budapest, IV., Kecskeméti-utca 13.

egy gazdag kiállítást mutatott be. Szébbnél-szebb női és férfi eső- és napernyőket látunk különböző kivitelben. A czég főnökét a miniszter helyettese megszólítással tüntette ki és elismerésének adott kifejezést a látottak felett. Itt állással tüntette ki és elismerésének adott kifejezést a látottak felett.

Gróf Keglevich Róbert konyakgyára Budafok.

E czég gyártmányai igazán közkedveltek és így sokan keresték fel a czég izléses kiállítását. Az államtitkár urnak a szükséges felvilágosításokat a czég megbízásából Kürthy ur adta meg és előtte fejezte ki Kálmán Gusztáv államtitkár a legteljesebb megelégedését.

Első tokaji konyakgyár, Tokaj.

A világszerte ismert és kedvelt gyártmányait állította ki. Szép kollekcziója van a gyógy-cognac-jaiból, amelynek világszerte piacra van. Kétségtelen, hogy az Első tokaji cognac-gyár gyártmányai az ország határán túl is közkedveltek. Az államtitkár elismeréssel szemlélte a czég kiállítását és megjegyezte, hogy ő maga is házi használatban tartja a czég hírneves gyógycognacját.

Horváth és Csillag tekeasztalgyárosok

Budapest, VII., Vig-utca 25. szám.

E kávéházakat berendező czég egy billiárd-asztallal szerepel a kiállításban, amely mindenkinek bámulatát keltette fel. Maga a billiárdasztal jávorfából készült, palissander diszitással és szines faberakással. Az államtitkár nagy elismeréssel adózott a czég jelenlevő főnökének, Horváth urnak e gyönyörű műdarabért.

Fuchs Dávid czég

Budapest, VI., Gyár-utca 1. szám.

E czég egyike azoknak, amelyek Budapesten a legelső között voltak, akik nyomdai és grafikai szerszámokat és gépeket Budapestre hoztak. Az államtitkár Fuchs Dávid ur, aki egyuttal a „Globe” műintézet igazgatója is, fogadta és bemutatta az általa képviselt gépeket és pedig amerikai tégelynyomót, aranyozó prést, lemezollót, vágógépet és kisebb grafikai szerszámokat. Az államtitkár megelégedéssel távozott Fuchs ur kiállításából.

Stölzle C. és fiai üvegyárok r.-t.

Budapest, VII., Király-utca 50.

Remek szép e czég kiállítása, melyen ott látjuk a legszebb préselt és csiszolt árukból a legjobb választékot. A czég chifon és tejesüvegei közkedveltek. De mindezeket felülmúlja a hírneves Stölzle-féle Ultrareform háztartási befőttes üveg, mely ma már mindenütt közhasználatban van. Az államtitkár huzamosabb időt töltött e czég kiállításánál és kijelentette, hogy e kiváló czég előtte régen ismeretes.

Andor és Futtkay

Budapest, VII., Király-utca 18.

A tavaszi kiállításnak egyik legérdekesebb része az Andor és Futtkay-czég elektró-technikai vállalatának és csillárgyárának kiállítása. Az államtitkár Andor ur fogadta és bemutatta neki a különféle műizléssel és rendkívüli eleganciával kiállított bronz- és vert rez csillárait, amelyek díszet képezik a kiállításnak s a melyeknek rendkívüli fejlett állapota az államtitkár bámulatát keltette fel.

Grosz Dániel

édes- és nemes szegedi paprika árusító,

Budapest, VII., Kazinczy-utca 8.

Saját munkásaival mutatta be, hogyan örölnék Szegeden. A nagyforgalmu, ismert nevű czég elsőrendű gyártmányai a szakkörök elismerését is kivívták.

Hegedüs Dezső czég

Budapest, VI., Andrássy-utca 55.

A kiállításnak felső végén óriási területet foglal el Hegedüs Dezsőnek fűszer- és csemegekiállítását. A Hegedüs Dezső-czég a legújabb idő óta olyan fűszer- és csemegeüzletet tart fenn Budapesten, amelyet csak világvárosok legelőkelőbb negyedében látunk. A czég üzletében legelőször látható és kapható a legfrissebb csemege és a legkiválóbb gyümölcs, különféle vad és hal, szóval minden, ami egy háztartásban szükségeltetik. A czég bárbe vette a Tavaszi vásárnak vendéglői helyiségeit s alig jön látogató a kiállításba, aki a csodálkozásnak bizonyos nemével nem szemlélne meg Hegedüs Dezsőnek pazar csemege- és gyümölcskiállítását és vendéglőjének izletes ételeit.

Palma kaucuk r.-t.

kiállítása is feltűnést keltett, sőt Kálmán Gusztáv kereskedelemügyi államtitkár nagy figyelemre méltatta a Palma kaucuk r.-t. izléses kiállítását és a Rosenthal Zsigmond igazgatónak

kifejezte abbéli megelégedését és örömét, hogy ezen nagy szükségleti czikkben honi czégnek sikerült a fogyasztás legnagyobb részét a maga számára biztosítani s így a külfölddel szemben a versenyt nagy sikerrel felvenni.

A tavaszi vásár programjának keretében ma este 8 órakor Gelléri Mór kir. tanácsos a Kereskedelmi Csarnokban „A Tavaszi Vásár jelentősége” czimrel felolvasást tartott, amely után banket volt. Pezsgőbontás után Kunz József a királyra üritette poharát. Tóvárosi Fischer Emil Kálmán Gusztáv államtitkára üritette poharát. Kálmán Gusztáv válaszában hangoztatta, hogy a délelőtti folyamán alkalma volt meggyőződni arról, hogy a vásár intézménye igen szép haladást mutat, amennyiben azonban még a kormány támogatására szorulnának, legyenek meggyőződve, hogy e tekintetben készséges szöszölőjük lesz. A vásár legnagyobb hivatását abban látja, hogy a magyar ipart erősítse és fejlessze. (Lelkes éljenzés.) Gelléri Mór mondott ezután nagy tetszéssel fogadott felköszöntőt, amelyben Lánzy Leót, Szénágy Bélát és Goda Gézát üritette, mint akik páratlan ügyszeretettel és nagy odaadással fáradoztak a kiállítás létrejövételén. Még számos felköszöntő hangzott el és sokáig maradt együtt a társaság lelkes hangulatban.

REPÜLÉS ÉS LÉGHAJÓZÁS

Repülés Párisból Rómába. A Petit Journal jelenti, hogy május végén a római és turini kiállítási bizottságokkal egyetértésben aeroplánversenyt rendez a páris—róma—turini uton és a Páris—Nizza vonalra már 100.000 frankos jutalmat tűzött ki. A versenyre szánt egész összeg 400.000 frankot tesz ki.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.**Parasztok.**

— Barta Lajos 4 felvonásos drámája. Bemutatták a Magyar Színházban. —

Budapest egy külön ország az országban, az egyetlen európai értelmű város ezen a nagy-nagy pusztaságon, mely a maga egyre városiasodó kulturájával, messze szakadt a földtől, mely táplálja és nagyre növelte. Ebből a földtől, ebből az isten-áldotta átkos humusból hozott el egy darabot Barta Lajos, erős kézzel hasítva ki magának egy parcellarészt, amelyen nyilvánvaló tehetsége bizonyára bőséges termést fog adni. Magára nézve Barta Lajos sikeresen oldotta meg azt a problémát, mely az ő vidékén ősi tragédiák érlelője.

A régi népszínművek masztix-szagu népszerűsége és operette-szerű realizmusa miránk nézve minden jelentőségét elvesztette és a városi élet mindennapjaiból mindig szépséggel és némi idegességgel megyünk a nép ügyével-bajával foglalkozó litteratura elé. A szociális áramlatok a nép fogalmát az öntudatos munkásosztály élet-tartalmával töltötte meg és amióta érdeklődésünk e társadalmi réteg felé terelődött, egyszerűen megfeledkezünk, sőt: elidegenedünk a föld néptől, a szabad természet, a kis falusi házak proletárjairól: a parasztról. Barta Lajos ismét figyelmeztetett rájuk.

Féltreértés ne essék: a „Parasztok” szerzője nem hoz új szempontokat, egyetlen lépéssel, egyetlen konkluzióval sem megy túl az eddig forgalomba került szociális megállapításokon, de miként Schönherr az osztrákoknál, ő is színpadra transzponálja ezt a témát, melyet aligha lehet jobban népszerűsíteni, mint éppen a színpadról. És Barta Lajos ért ehhez a transzponáláshoz. Benső meggyőződés, valami meghatóan naiv őszinteség és határozott írói kvalitások tartják össze ezt a nagy-

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

felülmúlhatatlan házi-szer mindama gyomor-bajoknál, melyekből a rossz emésztés és székrekedés szokott keletkezni. A gyógyszer-tárakban MOLL készítményo kérendő. Eredeti dobozokban 2 korona.

FŐ SZÉTKÜLDÉS:

MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udv. száll által
Becc, I., Tuchlauben 9. szám.

Videki megrendelések naponta posta-utánvált mellett teljesítenek. — A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és vődjegyével ellátott készítményeket kérni.

MOLL-FELE SÓSBORSZESZ

a legjobb fájdalom-ellapító bedörzsölés, eszű, köszvény és egyéb meghűlési bajoknál. A raktárakban ólommal zárt (plombirt) üvegekben 2 koronáért kapható. MOLL-készítmény kérendő.

jában és egészében dekomponált darabot, mely tul-
a' struktura kuszaságán és apróbb drámai kisiklá-
sokon egységes tónusát adja a tudadunai vidék pa-
raszti életének, tiszta perspektíváját adja a föld-
nek, mely, mint az áprilisi esőt szívja be magába
apró, vegetáló embereit, akiknek életet adott. Le-
vegője, sűrű mezei illata, vérkeringése van ennek
a darabnak, melyet karasztil-kasul szó a magának
mesgyét vágó tehetség ösztöne, tul a szociális vo-
matkozásokon is keresve és jórészt megtalálva a
szinpadot.

Az előadás becsületes közvetlenséggel és önzet-
len művészi ambíciókkal illusztrálta a szerző in-
tencióiát. Pap Mihály rokonszenves művészetének
puritán eszközeivel modellálta meg azt a fiatal pa-
rasztfigurát, aki a magával született intelligen-
ciája révén talán öntudatlanul is vágyik valamire,
többre, amennyit a lekötött föld s a földet harácsoló
ipája adhat neki. Meleg, tőzgyökeres paraszt em-
bert gyurt szerepéből Kürthy József s mint Szujkó
gazda, tagbaszakadt öreg paraszt volt Vágó Béla.
Boross Endre, Körmeny, Huszár, Tarnay, Pártos,
Féthy egy-egy markáns, figurával tarkították a
darab képét, Nagy Teréz, Forrai Róza és Tóth
Irma pedig friss és buja színeket, poézis és melan-
chóliát adtak az előadásnak. A rendezés energikus és
stiltudó munkájáért Vajda Lászlót illeti elismerés.

A Magyar Színház premiéreközösége rokon-
szenvvel fogadta az új darabot és tetszésének nyílt
színen is több ízben kifejezést adott. A felvonások
végén szerzőt a szereplőkkel együtt sokszor a lám-
pák elé szólította.

Relle Pál.

(*) Színészakadémiai előadás. Ma este az
Oránia kis szinpadán Sophokles Komor, tragikus
hangja szólalt meg az akadémiai színésznövendé-
kek ajkáról. A trachisi nőket játszotta el Sebes-
tyén Károly rendező-tanár növendékeivel s e merész
vállalkozás teljes sikerrel járt. Az előadás előtt
Sebestyén Sophokles tragikus művészetéről konfe-
rált. A nagy talentumra valló rendezésben megját-
szott darabban mindenesetre Rákos Alicet illeti
a legnagyobb dicséret hangja. Ez a fiatal lány,
kit már a Nemzeti Színház szerződöttetett is tagjai
sorába, ma este igazán minden művészhez méltó
alakítást produkált. A karvezető nehéz szerepében
Mátrai Ida igen jeles színész-kvalitást árult el.
Mátrai Erzsik nagyon értelmes beszélő, Marosffy
Lajos Lichas szerepében, Lóránt Vilmos a hirmon-
dóiban igen ügyes volt, Pető Pál Heraklest nagy
erővel, férfiasan játszotta el, Szászalmi József jó
Hyllos volt. Bányai Katicza, Rónai Alice, Tas-
nády Ilona és Petrik József játékaiban igazán gyö-
nyörködött a nagyszámú közönség, melynek sorá-
ban Zichy János kultuszminiszter is ott volt.

(*) Wiener Maennergesangsverein. Kétségtel-
len, hogy Keldorfer karnagy csaknem kétszázötven
fejű gárdája ebben a hadosztályban a legjobbak
közül való. Bámulatos fegyelmezettség, össze-
hangoltság és rutin jellemzi ezt az impozáns
énekkart, amely mai műsorával ismét tanulságos
dokumentumát adta az ének okos művelési és
artisztikus átfurmálása nagy kulturfantosságának,
Esser, Schubert és Kronner egy-egy dala, különö-
sen a Schubert Kis faluja olyan egységes veze-
tésben, olyan fensőbbeségek lendülettel emelkedett
ki az énekkarból, olyan hiba nélkül való volt,
hogy a közönség valóságosan szentáczitól fogadta
a mai első bemutatkozót. Külön meg kell emlíkez-
nünk Alfred Grünfeld zongoraművész szerencsés
közreműködéséről, aki egy Mozart és egy Wagner-
Liszt opussal brillírozott; nagyszabású, finom bil-
lentésű és diszkrét felfogású muzsikussal az ének-
kar szerény kíséretében is jóval felülmúlt az álla-
gon. A másik szólistáról, Grümmler Pál cellistá-
ról való véleményünk nem a legkedvezőbb;
állagnövész, akit például Boccherini előadott
opusa semmi másra nem lelkesített, mint egy
szimpla lejátszásra, amelynek még pontos és szá-
batos voltában is kételkednünk kell. A közönség
elmozzó volt vele szemben és illő tetszést juttatott
a pompás karnak és Keldorfer karnagynak, aki-
nek mai munkáját, bár világosan érzékelhető volt
rajta a biztos eredmény tudata, a legnagyobb
megbecsüléssel kell regisztrálnunk. Abban a tö-
meges rohamban, amely ujjában Bécs felől indul
a mi muzsikális függetlenségünk ellen, az ő le-
rándulásuk előtt csak tisztelőzni lehet.

(*) A színházak műsora. Az Operaház jövő
heti műsorát a Wager tetralógia népszerű előadásai
uralják. A közönség körében élénk visszhangra talált
az igazgatóságnak az a törekvése, hogy a nagyszerű
dalköltő legremekőbb alkotásait olesó helyáru esték
keretében a kevésbé tehető látogatók részére is hozzá-
férhetővé tegye. Az elővételi díj nélkül eladásra becsá-
tott jegyek nagyobb részét a hétfői Rajna kincse elő-
adásra már máig eladták. Nagy érdeklődésre tarthat
számot Záborszky Istvánné és dr. Pick Ernő vendég-
játéka. Záborszkyné Aida czimszerepében, dr. Pick
Ernő ugyane darab Amonazro-jában lép fel először a m.
kir. Operaház szinpadján. A műsor egyébként a követ-
kező: Holnap, vasárnap, Puccini Tosca-ja kerül színre,
amelyben Mario szerepét Környey Béla enekli ez alkal-
lommal először, Tosca—Szamosi Elza, Scarpia—Takáts,
a pástorfiú—Váradí M., Angelotti—Kornai, a sekre-
tyés—Hegedűs, Spoletta—Kertész Odón, Sciarone—
Kárpát, a börtönőr—Ney B. lesz. A dalmú után a Ha-
vasi gyopár-t adják, a főnőszerepben Nirschy Emiliával
Mind a két művet Szikla Adolf karmester vezényli, To-
scát Alszevgy Kálmán főrendező, a balletet Guerra
Miklós balletmester rendezi. (Bérletszűnet 20. szám,
rendes helyárak, kezdete 7 órakor.) Hétfőn kezdik
Wagner „A Niebelung gyűrűje” című zenedráma tetra-
logiának sorozatát, népszerű előadását olesó helyárak-
kal (elővételi díj nélkül) A Rajna kincse-vel, mely a
következő szereposztással kerül színre: Fricka—Flattné,
Freia—Medek, Erda—Gleviczky (először), sellők—
Szilágyiné, R. Berts, N. Valént, Wotan—Szemere, Dne-
ner—Ney B., Froh—Pichler, Loge—Arányi, Alberich—
Dálnoki, Mime—Déri, óriások: Venczell és Váradí S.
Vezénylő karmester Márkus Dezső, rendező Alszevgy
Kálmán főrendező. (Bérletszűnet 21. szám, kezdete 7
órákor.) Kedden Aida van műsoron a czimszerepben
Záborszky Istvánné és Amonazroban dr. Pick Ernő
vendégfelleléseivel. A többi szerepben Fodor A., Lunardi,
R. Berts, Venczell, Ney B., Juhász lépnek fel. (Evi bér-
let 04. szám, rendes helyárak.) Szerdán a Wagner zene-
drama-tetralógiáját folytatják A Walkür-rel, amelyben
Vasquezné, Flattné, Fodor A., Sebeők, N. Valént, Am-
brusné, Payer, Szilágyiné, Váradí M., R. Berts, Anthos,
Venczell és Váradí S. működnek közre. (Bérletszűnet
22. szám, olesó helyárak.) Csütörtökön A csavargó és a
királylány-t, dr. Székelyhid, Váradí S., Pichler, Kornai
felleléseivel, utána a Havasi gyopár-t Nirschyvel s be-
fejezésül ez idényben először Massenét A navarrai lány
című dalművet adják, melyben Krammer, Arányi,
Váradí S., Ney B., Pichler és Dálnoki lépnek fel. (Evi
bérlet 05. szám.) Pénteken a Wagner-féle tetralógiának
harmadik dalműve, Siegfried van műsoron, a következő
szereplőkkel: Vasquezné, Fodor A., Payer, Balta, Szem-
ere, Déri, Venczell, Dálnoki. (Bérletszűnet 23. szám,
olesó helyárak, kezdete 6 és fél órákor.) Szombaton A
álarcos bal kerül színre Sebeők, Sándor Erzsik, Váradí
M., Lunardi, Takáts, Kornai, Hegedűs, Kárpát, Kertész
Odón közreműködésével. (Evi bérlet 06. szám.) Vasár-
napra a Hercegisasszonyt tüzték ki. A főszerepeket
ezúttal is Szamosi, Ambrusné, Környey és dr. Székely-
hid éneklék. (Evi bérlet 07. szám.) Hétfőn, április
10-én a tetralógia népszerű sorozatát előadását fejezik
be az Istenek alkonyá-va. Szereplői: Vasquezné, Am-
brusné, N. Valént, Fodor A., Payer, Váradí M., Hasel-
beck, R. Berts, Anthos, Szemere, Venczell, dr. Dálnoki,
Kárpát, Juhász. (Bérletszűnet 24. szám, olesó helyára,
kezdete 6 és fél órákor.) Az előkészületben levő da-
rabok közül most dr. Strauss Richard A rózsagavallér-
jából, valamint Erlanger Frigyes Tessza című lírai
drámájából folynak a próbák. Tessza bemutató előadását
e hó közepére tervezik.

A Magyar Színház jövő heti műsorát a legnagyobb
sikerű darabjai töltik be. Holnap, vasárnap, kedden,
pénteken és a jövő vasárnap este Barta Lajos első
szinpadai műve, a „Parasztok” kerül színre. Hétfőn és
csütörtökön az „Anatól”-t adják. A „Sárga lilium”
szerdán és szombaton van műsorra tűzve. E héten is há-
rom délutáni előadás lesz: szerdán délután és szomba-
ton délután „A kis lord” kerül színre, a jövő vasárnap
délután pedig a „Karenin Anna”.

A Városligeti Színházban szombaton felújítják
Plauquette operettjét, a „Kornevillei harangok”-at.
Gáspár apó szerepét Sziklai Kornél fogja játszani. Az
előadást vasárnap megismétlik.

A Gyermek-színházban holnap, vasárnap ismét a
„Tündér Ilona vagy Argyilus királyfi” ez énekes és
táncos tündérrége kerül színre. Az előadás 4 órakor
kezdődik.

(*) Zeneszerzők a kultuszminiszternél. Az új
magyar zeneszerzők egyesülete tiszteltelt ma gróf
Zichy János vallás- és közoktatásügyi miniszternél
s támogatását kérte ahhoz, hogy egy nagyszabású, a
legmodernebb igényeknek megfelelő hangverseny-
zenekar szerveztessék, amely elsősorban az új, utó-
törő magyar és külföldi mesterek alkotásainak
méltó interpretálására volna hivatva. A küldöttség-
gét Hercegy Ferenc vezette a miniszter elé s az
új egyesület igazgató-tanácsa nevében dr. Kacsóh
Pongrácz tolmácsolta a kérést; részt vettek még a
küldöttségben Buttkay Ákos, Bartók Béla, Demény
Dező, Kodály Zoltán, Weiner László és Kovács
Sándor zeneszerzők. A miniszter szívesen fogadta a
küldöttséget és a legnagyobb jóindulattal biztosi-
totta a zeneszerzőket, megígérvén, hogy az átadott
memorandumot behatóan fogja tanulmányozni.

(*) D'Albert új operája. D'Albert Jenő, a
„Hegyek alján” szerzője, „Az elajándékozott asz-
szony” című új operát írt, amely a jövő szezon-
ban a bécsi operában fog színekerülni.

(*) A Rippl-Rónai kiállítás utolsó hete. A
Művészházban rendezett Rippl-Rónai retrospektív
kiállítás még csak a jövő héten marad nyitva, hogy
azután helyet adjon a husvára tervezett új kiállítá-
soknak. A Rippl-Rónai kiállítás nemcsak a Mű-
vészház eddig rendezett összes tárlatait, de majd-
nem az összes budapesti kiállításokat felülmulta
egy erkölcsi, mint anyagi siker tekintetében,
amennyiben a kiállított és nem magánkézben levő
műalkotásoknak majdnem valamennyi darabja el-
kelt. Az eladott olajfestmények, pastellek és
grafikák száma meghaladja a százhetven dar-
abot s a művásár összege mintegy 30.000 koronát
tesz ki. A nagyjelentőségű kiállítás bezárása után
a művészház nagy keleti kiállítást rendez, melyen
be fogja mutatni az exotikus keletnek Budapestén
eddig még soha kiállításra nem került műtárgyait.
A kiállításon bemutatásra fognak kerülni a
hindostáni, a perzsa, a japán, a kínai, sőt a Kongó-
vidéknek exotikus műalkotásai is, amelyek nem-
csak etnografiai és népművészeti, de művészi szem-
pontból is joggal tarthatnak számot nagy érdeklő-
désre. Az érdekes anyag nagyrésze már utban van
Párisból, úgy, hogy az orientális kiállítás a husvéti
ünnepekre előreláthatólag már megnyitható lesz.

(*) Női arcképek kiállítása. Ezt a tendkívül
változatos és érdekes tárlatot a megnyitás óta ál-
landó és fokozatos érdeklődés kíséri. Különösen
a hölgyközönség látogatja sűrűn a kiállítást, amely
a legkülönfélébb festési modorban festett női arcké-
pek által igen nagy vonzóerőt gyakorol. A tár-

bemutatóra az „Utánam . . . (Après moi . . .) Bernstein
Henri szimfonia. Az „Utánam . . .” második és harm-
dik előadását vasárnap és hétfőn tartják meg, azután
pedig a műsoron váltakozni fog a „Millió”-val. A Milliót
a premiérig még négyszer ismétlik: vasárnap, hétfőn,
szerdán és pénteken, mindig abban a szereposztás-
ban, amelyben a jóízű darab oly viharos derűtséget
kelt. A keddi est a Medikusé, amelyet holnap délután is
játszanak. Bródy Sándor nagyhatású életképe kedden
érik meg a huszonötödik előadás jubileumát. Csütörtökön
a Testőrt adják, jövő vasárnap délután pedig a Zsenit.

A Király Színházban szombat este felújítják Lehar
„Luxemburg grófja” című operettjét, amelynek czim-
szerepét ezúttal először játszza Fedák Sári. Partnerét,
Angelát, Kormos Ilonka fogja e reprizen először já-
szani, míg Bissard festőt Király Ernő adja. A régi sze-
replők közül Váradí Illi, aki Julettet és Edkát, aki
Bazilt játszza. Hétfőn, kedden, csütörtökön és
pénteken ugyancsak Lehar-darab, a „Czigányzerelen”
kerül színre. A „Babuska” holnap, vasárnap este és a
jövő vasárnap délutánján van műsorra tűzve. A „Ba-
buska” vasárnap délutáni előadására mérsekeit helyárak-
kal lehet jegyet váltani.

A Magyar Színház jövő heti műsorát a legnagyobb
sikerű darabjai töltik be. Holnap, vasárnap, kedden,
pénteken és a jövő vasárnap este Barta Lajos első
szinpadai műve, a „Parasztok” kerül színre. Hétfőn és
csütörtökön az „Anatól”-t adják. A „Sárga lilium”
szerdán és szombaton van műsorra tűzve. E héten is há-
rom délutáni előadás lesz: szerdán délután és szomba-
ton délután „A kis lord” kerül színre, a jövő vasárnap
délután pedig a „Karenin Anna”.

A Városligeti Színházban szombaton felújítják
Plauquette operettjét, a „Kornevillei harangok”-at.
Gáspár apó szerepét Sziklai Kornél fogja játszani. Az
előadást vasárnap megismétlik.

A Gyermek-színházban holnap, vasárnap ismét a
„Tündér Ilona vagy Argyilus királyfi” ez énekes és
táncos tündérrége kerül színre. Az előadás 4 órakor
kezdődik.

(*) Zeneszerzők a kultuszminiszternél. Az új
magyar zeneszerzők egyesülete tiszteltelt ma gróf
Zichy János vallás- és közoktatásügyi miniszternél
s támogatását kérte ahhoz, hogy egy nagyszabású, a
legmodernebb igényeknek megfelelő hangverseny-
zenekar szerveztessék, amely elsősorban az új, utó-
törő magyar és külföldi mesterek alkotásainak
méltó interpretálására volna hivatva. A küldöttség-
gét Hercegy Ferenc vezette a miniszter elé s az
új egyesület igazgató-tanácsa nevében dr. Kacsóh
Pongrácz tolmácsolta a kérést; részt vettek még a
küldöttségben Buttkay Ákos, Bartók Béla, Demény
Dező, Kodály Zoltán, Weiner László és Kovács
Sándor zeneszerzők. A miniszter szívesen fogadta a
küldöttséget és a legnagyobb jóindulattal biztosi-
totta a zeneszerzőket, megígérvén, hogy az átadott
memorandumot behatóan fogja tanulmányozni.

(*) D'Albert új operája. D'Albert Jenő, a
„Hegyek alján” szerzője, „Az elajándékozott asz-
szony” című új operát írt, amely a jövő szezon-
ban a bécsi operában fog színekerülni.

(*) A Rippl-Rónai kiállítás utolsó hete. A
Művészházban rendezett Rippl-Rónai retrospektív
kiállítás még csak a jövő héten marad nyitva, hogy
azután helyet adjon a husvára tervezett új kiállítá-
soknak. A Rippl-Rónai kiállítás nemcsak a Mű-
vészház eddig rendezett összes tárlatait, de majd-
nem az összes budapesti kiállításokat felülmulta
egy erkölcsi, mint anyagi siker tekintetében,
amennyiben a kiállított és nem magánkézben levő
műalkotásoknak majdnem valamennyi darabja el-
kelt. Az eladott olajfestmények, pastellek és
grafikák száma meghaladja a százhetven dar-
abot s a művásár összege mintegy 30.000 koronát
tesz ki. A nagyjelentőségű kiállítás bezárása után
a művészház nagy keleti kiállítást rendez, melyen
be fogja mutatni az exotikus keletnek Budapestén
eddig még soha kiállításra nem került műtárgyait.
A kiállításon bemutatásra fognak kerülni a
hindostáni, a perzsa, a japán, a kínai, sőt a Kongó-
vidéknek exotikus műalkotásai is, amelyek nem-
csak etnografiai és népművészeti, de művészi szem-
pontból is joggal tarthatnak számot nagy érdeklő-
désre. Az érdekes anyag nagyrésze már utban van
Párisból, úgy, hogy az orientális kiállítás a husvéti
ünnepekre előreláthatólag már megnyitható lesz.

(*) Női arcképek kiállítása. Ezt a tendkívül
változatos és érdekes tárlatot a megnyitás óta ál-
landó és fokozatos érdeklődés kíséri. Különösen
a hölgyközönség látogatja sűrűn a kiállítást, amely
a legkülönfélébb festési modorban festett női arcké-
pek által igen nagy vonzóerőt gyakorol. A tár-

Báró Korányi Frigyes dr., az országos
igazságügyi orvostanács elnöke, követ-
kezőképen mondja ki ítéletét: „A termé-
szetes Ferencz József-keserűviz kü-
lönösen azért tűnik ki, hogy nem kel-
lemetlen ízű és hogy már kicsiny meny-
nyiségben véve is biztos hashajtó hatása
van.” Gyógyszertárakból és fűszerkeres-
kedésekből beszerezhető. A szétküldési-
Igazgatóság Budapesten.

A VILÁG
legjobb
POUDERJE
A YES
PORCELLÁN
POUDER

Ára 3 és 5 korona.

500 év óta gyógyítanak
Köszvényes
csúszl. stb.

Oreosénteplicz

radiumos kénes héviz és iszapfürdő.
Egész évben nyitva. Milliók új építkezések.
Új nagyszálló. Új fürdők. Festői vidék.
Nagyszerű olcsó tavaszi kúrák.
Házi kúrákhoz: iszapszéküldés.
Prospektust küld.
• Fürdőigazgatóság.

lat vasárnap 9—1-ig, hétköznapon pedig 9—7-ig 60 fillér belépődíj mellett tekinthető meg a Könyves Kálmán nagyszobor-utcai szalonjában.

(*) **A Képzőművészeti Társulat jubileuma.** Az Országos Képzőművészeti Társulat holnap, vasárnap délelőtt 11 órakor tartja meg ötvenedik évi rendes jubiláris közgyűlését gróf Andrássy Gyula valóságos belső titkos tanácsos elnöklésével a városligeti Műcsarnok Oszlopcsarnokában. Kedden, április 4-én délután 5 órakor az új választmány ülésezik, ugyancsak gróf Andrássy Gyula elnöklése alatt és megválasztja a Társulat igazgatóját, helyettes igazgatóját, a szakbizottságokat és az ellenőrt. A Műcsarnok új vezetősége nyomában hozzáfog ezután a Társulat jubiláris kiállítás szervezésének a munkájához. A jubiláris kiállítás a Társulat teli kiállítása lesz és ez, mint rendszeresen, november 15-én fog megnyitni.

(*) **A magyar képzőművésznők kiállítása.** A Magyar Képzőművésznők Egyesületének harmadik kiállítására a beküldési határidő szombaton jár le s a művésznők érdeklődését legjobban bizonyítja az, hogy a beküldött képek és szobrok száma a 800-at meghaladja. A nagy előkészület igénylő kiállítás huszét hetében nyílik meg s ez alkalommal kerül bemutatásra Kalivoda Kata festőművésznő gyűjteményes kiállítása is.

(*) **Növendék-hangverseny.** A Fodor-féle zeneiskola csütörtökön, április 6-án este fél 8 órakor a Royal nagytermében tartja az évi harmadik nyilvános hangversenyt. Ez alkalommal Benkő Miksa, Halász né Sch. Olga, Kelen Ida, Kóczy né O. Malvin, dr. Kovács Sándor, Kortsák Ida, Nagy Irma, Nádasiné F. Olga, Recht Sándor, Sándor Margit, Senn Irén, Son Harry, Südfeld Lajos és Szilágyi Arabella növendékei szerepelnek.

(*) **Hangversenyek.** A bécsi Rosé-vonósnégyes jövő szombaton, április 8-án tartja a Royalteremben a saison utolsó kamaraestélyét a következő műsoron: Beethoven a-dur op. 18, Brahms c-moll op. 51 és Schubert d-moll (hátrahagyott mű) vonósnégyesek. A március 6-ára szóló jegyek érvényben maradnak. Jegyek Mery Bélánál.

A bécsi udvari Opera zenekara Budapesten. Zenei eseményekben gazdag hangversenyvadunkat két szenzációs filharmonikus estélylyel zárja be a bécsi udvari Opera zenekara. A bécsi Filharmonikus Orkeszter 32 esztendővel ezelőtt volt egy ízben Budapesten. Az április 11. és 12. két nagy hangverseny, melyeket dr. Muck Károly, porosz királyi főzeneigazgató, a berlini udvari Opera igazgató-karnagya fog vezényelni. Az első este műsora: 1. Wagner R.: Előjáték „Nürnbergi mesterdalnokok”-hoz. 2. Haydn J.: Első Szimfónia D-dur. (Szerette 1759-ben.) 3. Strauss R.: „Don Juan”, szimfónikus költemény. 4. Beethoven L.: 3. Szimfónia. (Eroica) Es-dur. 5. Liszt F.: Rákóczi induló szimfónikus feldolgozásban. (Liszt F. 100. születésnapja alkalmából.) A második este műsora: 1. Beethoven L.: Előjáték „Egmont”-hoz. 2. Mozart W. A.: Es-dur szimfónia. 3. Liszt F.: Mephistokeringő. 4. Tschaiikovszky P. J.: 5. Szimfónia E-moll. A két nagy hangversenyre a jegyek a Harmonia R. T.-nál kaphatók 4-től 20 koronáig.

KASZNÁR NÁNDOR
a Magyar Világ kávéház volt tulajdonosa még tavaly Bécsben átvett

„Grand Hotel National”-t

Wien, II., Taborstrasse 18.

újnan átépítette, megnagyobbította és mintaszerűen újonnan berendezte, 300 szoba, lift, villanyvilágítás, központi fűtés, a lakosztályok fürdővel ellátva, gyönyörű kerti, szoba- és olvasóterem, kütető magyar könyvtár, étterem és kávéház mérsékelt árak mellett áll a n. a. kőbányai rendelőre. Telefon interurbán Villányos összeköttetés az összes pályaudvarokkal.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM

* **A balneológiai kongresszus.** A balneológiai kongresszuson a ma délelőtti tárgysorozat első pontjaként Oelhoffler Henrik tartott előadást, amelyben a magyar ásványvíz- és fürdőipar technikai és üzleti szempontból ismertette. A nagy tetszéssel fogadott előadás után dr. Rottenbiller Ödön ismertette néhány kísérleti adatot a konyhasóinak és a nátrium-hydrocarbonatnak gyomorsav-elválasztó képességére, tekintettel a bikszádi víz összetételére. Utána dr. Arányi Zsigmond kir. tanácsos (Herkulesfürdő) az idült székrekedés alakjait és okait ismertette. Ezután dr. Weisz Ede (Pöstyén) a rádium-terápia mai állásáról számolt be. A délelőtti tárgysorozat utolsó tárgya dr. Pap Samu (Alsó-tátrafürdő) előadása volt a fürdő- és forrásvizek törvényes rendezésének sürgősségéről. Ismertette a memorandumot, melyet a kongresszus a miniszterelnöknek nyújt át. Eszerint új törvényre van szükség, mely szabályozza az ásványvizek forgalomba hozatalának feltételeit és biztosítja a tisztességes ásványvízkereskedelmet. Az előadás után a kongresszus tagjai a képviselőházba vonultak, ahol gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnöknel és gróf Serényi Béla földművelésügyi miniszternel tisztelegtek. Lukács László pénzügyminisztert is keresték, de ez bécsi útja miatt ekkor már a Házból eltávozott.

A fürdőtörvényre vonatkozó memorandumot a küldöttség vezetője, dr. Bokay Árpád egyetemi tanár készítette s ismertette a fürdőügynek törvényes rendezésében rejlő nagy közgazdasági és nemzeti érdekeket, arra kérte a miniszterelnököt, hogy a fürdőügyi törvényjavaslatot minél előbb terjessze a Ház elé.

A miniszterelnök kijelentette, hogy ismeri a fürdőügy rendezésének nagy fontosságát, s megígérte, hogy a kongresszus intencziói szerint még az ősz folyamán be fogja terjeszteni az erről szóló törvényjavaslatot.

A küldöttség, melynek később gróf Serényi Béla földművelésügyi miniszter is megígérte támogatását, nagy örömmel vette tudomásul a miniszterelnök választát.

Délután 4 órakor folytatták a kongresszus tárgyalásait. Dr. Lenkei V. D. elsősorban azon eseteket tárgyalta behatóan, amelyekben a Balatonban való fürdés ajánlatos és azokat is, amelyekben az tilos. Mivel a Balaton-fürdő erélyes hatása, főképp gyermekeknek és betegeknek, ha kedvező eredményt kíván elérni, a fürdőt nem szabad a saját tetszése, hanem csak tüzetes orvosi utasítás alapján és időnkint való ellenőrzés mellett vennie.

Dr. Safranek János, Onody professzor, egyetemi orv. és gégegyógyászati klinikájának tanársegéde (Budapest) az inhalációs gyógyászati mai állásáról szólt. Az inhalációk élettani hatásait összefoglalva, vetített képekben, színes fotográfiákban mutatja be kísérletes vizsgálati eredményét.

Dr. Schulhof Vilmos (Hévízfürdő) a hévízes kurákkal kapcsolatos begöngyölések szerepéről érkezett: dr. Strasser Lajos, weni egyetemi tanár a vér elosztásáról szóló tan a hydro-therápiában czimben, dr. Löw Sámuel igazgatósági tag a magyar fürdők látogatottságáról és ásványvíz-forgalmunkról számolt be az 1910. év statisztikája alapján.

A kongresszus tagjai ma estére közös lakomára gyűltek össze.

* **Új Idők.** Herczeg Ferenc künő betilapja, az „Új Idők”, most kezdi áprilisi évnegyedét, Heltai Jenőnek, a fiatal magyar írógárda kiváló tehetségteljesítőjének új regényével, amelynek címe: Az én második feleségem. A pompás vidám regényen kívül ott találjuk Lovik Károly művészi novelláját, amelynek címe „Scherzó” és Leigonernek „Legion d'honneur” című érdekes elbeszélését. A cikkek közül kiemeljük Vértes Józsefnek tanulmányát II. Napoleonról, amelyet egykori magyar adatok alapján írt meg a szerző. Az országos népszerűségű „Jogász naplója” rovat e héten is az egyetemi ifjúság életét rajzolja meg eleven humorral. Verset Balla Ignác és Krüszelyi Erzsike írtak. Az illusztrációk között, amelyek felölelik az elmúlt hét eseményeit, művészi reprodukciókban ott látjuk a Műcsarnok tavaszi tárlatának több kiváló festményét. Előfizetési ára negyedrre 5 korona, Kiadóhivatal Budapest, VI., Andrássy-ut 10.

* **A Nyugat Könyvtár új számai.** A Fenyő Miksa és Hatvány Lajos szerkesztésében megjelenő Nyugat könyvtár márciusi könyvsorozatában négy egyenként értékes munka jelent meg s ezek mindegyike előli bizvást a sikert és azt a méltánylatot, amit mindenképpen megérdemel. A 18-ik szám Ba-

bits Mihály kritikai tanulmányait tartalmazza „Két kritika” czimben. Az első tanulmány Petőfi és Arany között von párhuzamot erősen egyéni és teljesen eredeti megvilágításban adva a két nagyság igaz, soha nem múltó kiváltságait. A füzeten foglalt második tanulmány „Az irodalom halottai” czimű. Elfeleltett nagyértékű, magyar poétákat ismertető cikkek keretében. „Lárvák” a címe a 19-ik számnak s a füzet Bródy Sándor néhány kritikai munkáját foglalja egybe. Bródy kritikai írásainak az eleven, élvezetes, üde és gyönyörködtető előadás a sajátossága s ehhez harmónikusán simul a megítélésnél alkalmazott respektív nagy arányossága a megállapodások messze mélységből eredése s a gondolatok kristályosan világos kifejezése: ezek a nagyértékű kvalitások teljes mértékben jelentkeznek Bródy ez új könyvében. A 20—21. számú füzet Hermann Bang, az európai híri dán regényíró egyik legnagyobb munkája „A fehér ház”. Hermann Bang gyönyörködtető epizódokból halmazza megrázó erejűvé a regényét. Magyar fordítások révén szintén kövessé ismert a „Sztéfoszlott idyllek” és az „Ó felsége látogatása” című 22-ik számú füzet. Szerzője Antonió Fogazzaró. E két novella a mostanában meghalt olasz író legkiválóbb munkái közül való s az író nagy jellemző erejét, mese alkotó készségét, üde friss előadási módját pregnánsul tükrözi. Hermann Bang regényét és Antonió Fogazzaró novelláját, Elek Artur fordította művészi módon. A Nyugat könyvtár egy-egy száma 30 fillér és minden könyvkereskedésben kapható.

* **Kelet népe.** A dr. Halmay Elemér szerkesztésében megjelenő folyóirat márciusi száma szokatlan változatos és aktuális tartalommal jelen meg. A füzetet Szélgjegyzetek című cikk vezeti be, mely híven tükrözi vissza a revue politikai és társadalmi irányát. Alapos készütségű cikkek találkoznak a Hazai földgazdálkodás értékesítéséről. Van a füzeten cikk Bosznia és Hercegovina nérel és Tonelli Sándor tollából Mexikóról. Dr. Noel Jenő folytatta eredeti francia források nyomán írt tanulmányát: „Egy király élete és halála”. A francia részben, mely a Kelet egész politikai és gazdasági aktualitásait tartalmazza, különös érdeklődésre tarthatnak számot Sasváry Ármirnak eddig a sajtóban még nem ismertetőtt, hivatalos adatok nyomán készült gazdag statisztikai közlései a török bányászatról és mezőgazdaságról, valamint Románia termelési eredményeiről. Igen érdekes gazdasági cikkek is találkoznak a füzeten Új világforgalmi utak Magyarországon címmel és egy közléssel az Egyesült Államok és Kanadáról. A számot berekesztte Csorna Andor revüje színjátszóról, zenéről és tárlatokról és Lukács Géza könyvismertetései.

FŐVÁROS.

(*) **A főváros alsófoku kereskedelmi iskoláinak megreformálása.** A budapesti droguista szakiskola tanárai az iskola létesítésének megünneplésére a Hungária külön termében estélyt rendeztek, a melyen gróf Festetics Géza, a főváros tanügyi osztályának vezetője is megjelent. Az estély különös jelentőséget nyert gróf Festetics Gézának, az iskolamegalapítójának kijelentése által, amelyben a tanári kar üdvözlésére válaszolva kiemelte, hogy törekvése a szakma szerint specializált árukereskedelmi szakiskolák létesítése. A kijelentés nagy öröme szolgált a megjelenteknek.

(*) **A madarak védelme.** Herman Ottó, a kir. nagy. ornithológiai központ tisztelhetbeli igazgatója, hosszabb előterjesztést tett a főváros polgármesterének, amelyben felhívja figyelmét, hogy úgy mint Európa több nagyobb metropolisában, Budapesten is tegyék lehetővé a madárvilág fejlesztését és nagyobb fokban részesítsék védelemben az éneklő- és hasznos madarakat.

(*) **A fővárosi tisztviselők és hivatalnokok otthona,** amely rendes klubhelyiséget tart fenn, segélyre szoruló tagjait betegsegélylyel, ingyenes orvosi kezeléssel, temetkezési segélylyel gyámoltja: ma tartotta évi rendes közgyűlését a tagok nagy érdeklődése mellett. Elnökül ismét dr. Friedrich István tanácsjegyzőt választotta meg, akinek az egyesület reorganizációját és mai fejlődését köszönheti. Alelnökök lettek: Szirmai István és Kecskeméthy Gyula, titkár: Pogány Zsigmond, pénztáros: Nikolett Géza, ellenőr: Csillag Gyula, számvéveők: Benedek Gusztáv és Szentegyház Ödön, háznagy: Zurányi Gusztáv. az egyesület tekinthetős könyvtárának öre pedig Nagy Sándor lett. Ezenkívül beválasztották a választmányba 16 rendes és 4 póttagot.

Bluz- és pongyola-különlegességek raktáron is kaphatók
BÁNYAI RÓZSI szalonjában, Budapest, IV., Szervita-tér I. sz., I. em.

Hegedüs Dezső

csemege-áruhaza

BUDAPEST,

Andrássy-ut 55. sz.

Elvállal egész ebédek, vacsorák, zsurok készítését saját ezüst tálain, finoman díszítve a legolcsóbb árak mellett.

Ebédék és vacsorák ezüstön tálalva személyenként 3 frittól 25 frittig.

Egyes előételek ezüstön tálalva, házhoz szállítva.

6 személyes fogas vagy tok díszítve tartár- vagy rémoulad-mártással 3 frt 50 kr.

6 személyre lazac vagy kecsge, mártással 4 frt 50 kr.

8-10 személyre, különféle formában, hal mártással, fagyaszta aspikba 3 frt 50 kr.

8-12 személyre francia rák, salátamártással 4 frt.

1 tál rostbeaff, borjusult, stájer-poulard, francia zöldséggel 4 frt.

1 tál libamáj, krém-trüflivel (Mouse de foies gras) 4 frt 50 kr.

Nagy választék friss nyers halakban és humarokban.

Naponta friss fogas, 1 kgr. 120 krtól 180 krig, tok 1 kgr. 140-190 krig.

Kecsge olcsó napi ár.

Humer vagy langust 1 kgr. 350-450 kr., osztondei sol (Seezunge) 1 darab 60-90 kr., friss osztondei osztriga olcsó napi ár.

Megkezdődött a narancsvásár! Tessék az árakra figyelni!

10 darab I. rendű cataniai óriás vérnarancs 48 kr., 100 darab 4 frt 20 kr.

10 darab kisebb cataniai vérnarancs 36 kr., 100 darab 3 frt.

10 darab messinai édes narancs 32 kr., 100 darab 2 frt 80 kr.

10 darab I. rendű nagy mandarin 45 kr., 100 darab 4 frt.

10 darab kisebb I. rendű mandarin 38 kr., 100 darab 3 frt 20 kr. frankó csomagolás, naponta szétküldés az ország minden részébe.

Jeur-dolgokban nagy választék.

Olcsó árak.

Francia és magyar pezsgőkből, borokból, likőrökből
20% árengedmény.

Telefon 176-16.

Parcellázás: a főváros VII. kerületében,

az Erzsébet királyné-ut szomszédságában a villamos mentén.

Igen szépen felosztott kis telkek.
ELADÁS 6 ÉVI RÉSZLETTÖRLESZTÉSRE

Utezarendezés, csatornázás, víz- és gázvezeték már munkába vétetik. Bárkinek közelsége és jó közlekedése miatt nagyon alkalmas. Bővebb felvilágosítás és térkép ingyen kapható a tulajdonosnál.

Békesi József Irodájában, Budapest, VII., Almási-utca 1. Tel. 57-72.

TANÜGY.

Uj egyetemi tanár. A király dr. Fejér Lipót egyetemi magántanárt és adjunktust a kolozsvári tudomány-egyetemen a matematika nyilvános rendkívüli tanárává nevezte ki.

Magyar diákok külföldön. A fővárosi kereskedelmi iskoláinak növendékei, mint minden esztendőben, az idén is nagyobb külföldi tanulmány-utra indulnak. A második, nyolczadik és kilencedik kerületek kereskedelmi iskoláinak nyolczvan növendéke ez évben Svájcot, Franciaországot és Németországot tekintik meg, végczéljuk pedig Páris. Április 7-én indulnak útnak husz tanár kíséretében.

ÉKSZEREK

EZÜSTNEMŰEK, ÓRÁK

Egyházi szerek, angol, francia, elincziszt díszítégek, gyári áron beszerezhetők. Legújabb angol rendszerű fizetési módzatok mellett.

SÁRGA JÁNOS cs. és kir. udv. száll. ékszergyáros KÖLÖZSVÁR. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

EGYESÜLETEK.

A Magyarországi Tanítók Szabad Egyesülete. Megirtuk annak idején, mintegy öt hónappal ezelőtt, hogy gróf Zichy János közoktatásügyi miniszter a radikális tanítóságnak országos egyesületét, a tanítók szabad egyesületét felfüggesztette, vagyonát lefoglaltatta és vezető embereit a hivatalos hatalommal próbálta terrorizálni. A felfüggesztés óta az Uj Korszak című lap képviseli az egyesület programját, amelynek leglényegesebb pontja az állami közoktatás és a tanítók anyagi helyzetének javítása. Az egyesület feloszlata és a most említett programponctok ügyében a hónap 9-én, vasárnap nagy országos gyűlés lesz a fővárosban, amelyre a különböző szabadgondolkodó és progresszív egyesületek, továbbá a fővárosi és vidéki tanítók és tanítótestületek jelemtették be eddig részvételüket. A gyűlés iránt különösen a tanítóság körében nagy az érdeklődés, mert fizetésük és lakbérük rendezéséről indított régi mozgalmukat a közoktatásügyi kormány a vezetőség hivatalos megfélemlítésével teljesen elnyomta, úgy hogy az állami tanítóság most csak a gyűlés nyilvánossága útján fejezheti ki panaszait és kérését. A gyűlésre a politikai pártok vezetőembereit is meghívják.

Az Éremkedvelők Egyesülete a napokban tartotta meg a Ráth György-muzeumban az évi rendes közgyűlését. Gróf Teleki Sándor elnök üdvözölte a megjelenteket és köszönetet mondott az Iparművészeti Múzeum igazgatójának, ki oly szívesen bocsátotta a Ráth György-múzeum helyiségét a közgyűlés rendelkezésére. Dr. Herzfeldner Gábor titkár terjesztette elő ezulán jelentését, majd dr. Neumann Miksa pénztáros az egyesület vagyoni helyzetéről számolt be. Végül dr. Csermely Sándor, az Országos Iparművészeti Múzeum segédőre tartott előadást a Ráth György-múzeumban elhelyezett emlékművekről, amely nagy tejeszt aratott. Elnök gróf Teleki Sándor a közgyűlés köszönetét tolmácsolta az előadóknak.

A Levélbélyeggyűjtők Első Hazai Egyesülete tegnap tartotta Schomann Antal elnökletével huszonhetedik rendes közgyűlését. A bemutató jelentésből kitűnik, hogy az egyesület tagjainak száma ismét szaporodott és hogy az egyesület vagyona 6931 korona. A közgyűlés elhatározta, hogy a magyar levélbélyegek monografiájának megírására egy 500 koronás, egy 300 koronás és egy 200 koronás pályadíjat tűz ki. A pályázat határideje 1911. december 31-ika.

(—) Női kereskedelmi szaktanfolyam. A Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesülete kultuszminiszteri rendelet alapján április elején új irodai tanfolyamot nyit. Az öt hónapig tartó kurzuson elsajátítják a könyvvitelt, kereskedelmi levelezést, kereskedelmi számtant és az összes irodai munkálatokat. A tanfolyam végeztével államérvényes bizonyítványt kapnak és az egyesület ajánlatánál állásba helyezi őket. Tandíj havonként tíz korona. Tájékozással a szakiskola igazgatósága (VI., Andrássy-ut 67.) készséggel szolgál.

Tejfehér gyöngéd kezek, virágtiszta arc-szín érhető el csak a

„NEIGE DE FLEURS”

új rendszerű kéz- és arc-crémekkel.
1/2 tubus 40 fill. 1 tubus 80 fill. 1 szelencze K 1.60.
Mindenütt kapható!

Főraktár: Bécs, XIV., Grimmgasse 25.

SPORT.

A Rákosi díj.

— Alagi tavaszi versenyek. —

— Első nap. —

A megnyitó nap a meglepetések jegyében vette kezdetét Kanczug győzelmével az első futamban, amit nyomon követett rögtön Javasszony elég tekintélyes kvótája.

Most észrevehető izgatottság vett erőt az emberekben, amit az idézett elő, hogy a nap főszáma, a Rákosi díj volt soron, amelynek kimenetelét nem egy vérmes reményt és számítást dönt egyszerre halomra s szinte lélekzet visszafojtva lesték az indulókat jelző táblák leesését. A startfavorit Paff lett, azonban elég hirtelen akadt Fabelfaft-nak is. A próbagrúpnál különösen frissenek látszott Villám Baudi, Majd ha fagy, Fabelfaft, míg Paff — habár kifogástalanul vette a sövényt — mintha egy kissé fáradt lett volna. A start hamarosan sikerült és Fabelfaft-ot egyik sem tudja megelőzni. A rövid oldalirányt diktálva. Nyomában Villám Baudi haladt, de háromszáz méter után Magon okkupálja a második helyet, míg Villám Baudi lassanként visszakeresik. Téméraire fokozatosan javít helyzetén, de Fabelfaft-ot egyik sem tudja megelőzni. A rövid oldalon Fabelfaft, Ferronière, Magon, Paff, Téméraire, Dsidás vannak egy csomóban, a mezőny többi lova reménytelenül halad utánuk. Az egyenesbe még Fabelfaft fordul be, de itt már mindig kisebbedik a távolság közte és Ferronière között, úgy, hogy az utolsó gátnál már látszott, hogy a két ló intézi el a versenyt, amelyet végül is Ferronière nyert meg Dillon mesteri lovaglásával. A harmadik helyet Téméraire-től elvittatta Dsidás, ötödik pedig Magon lett. Közben még Paff is tett egy reménytelen kísérletet, de meg kellett elégednie a hatodik helyvel. A francia Elk egy pillanatra sem volt versenyben s a legutolsók közt haladt át a célon.

Az Anatole akadályversenyben két Nagy alagi crack találkozott, azonban csak annyit állapíthatunk meg, hogy Avar a nehéz akadályokat is juttatva ugorja, míg Dezentor adós maradt azzal, hogy képességéről véleményt mondjunk, mert az első gátnál kitört s így minden remény nélkül követte társait. A mai tapasztalatok után az a véleményünk, hogy a Nagy alagi sorsa Ferronière és Avar közt fog eldőlni.

A hátralevő két futamot favoritok nyerték s így ha rosszul kezdődött is, de jól végződött a nap.

Részletes eredmény a következő:

I. Megnyitó-verseny. Díj 1500 korona. Táv 1200 méter. 1. Zangen I. 46 sm Kanczug 70 kg (Zangen B.), 2. Br. Huszár L. hdn. 46 pk Mácsoła 68 és fél kg (Lsekutz), 3. Czárán J. 36 pm Forest King 67 kg (Genesy). Futottak még: Son of Num (Baich), Rivoli (Neimans), Anita (Szakonyi), Cora Pearl (Kiss), Winnetou (Sibirik), El Biar (Peretz), Szepegő (Harrison), Blériot (Krause), Siekacz (Zangen M.), Spotless (Pökay), Suhogó (Folis), Buvár (Keresztes). Küzdelem után félhosszal nyerve, egy hosszal harmadik. Tot.: 10:48, 20:48, 140, 369. Könyvfogadások 1 és fél Szepegő, 5 Kanczug, Winnetou, 6 Rivoli, Blériot, 8 El Biar, 10 Anita, Spotless, Buvár, 20 Mácsoła, Suhogó, 25 Forest King, Son of Num, Cora Pearl, 33 Siekacz.

II. Eladók handicappja. Díj 1800 korona. Táv 1400 méter. 1. Geist G. 36 pk Javasszony 41 és fél kg (Ulrichshoffer), 2. Milne F. 36 pm Stitich in time 44 kg (Richter), 3. Webb Gladys urhölgy 46 pher Gonosz 49 kg (Puzster). Futottak még: Villafranca (Hollinger L.), Gaspard (Jurnik), Kétes (Tausz), Páfrány (Antoni), Minek (Pinka), Ladga (Höng), Toconyoni Móni (Hollinger Gy.), Dóri (Smejda), Automobil (Fetting), Senki (Suszter), Praterspatz (Abos), Róma (Hack), Ereszd el (Hlawenka). Heves küzdelem után nyakhosszal nyerve, három hosszal harmadik. Tot.: 10:70, 20:57, 293, 81. Könyvfogadások: 1 Ladoga, 4 Kétes, Senki, 5 Javasszony, 6 Gonosz, 7 Praterspatz, 8

Gáspard, 10 Minek, Toesonyi Móni, 12 Automobil, 16 Villafranca, Dóri 20 a többi.

III. *Rákosi díj*. Díj 10.000 korona. Táv 2800 méter. 1. Mautner V. 56 pk Ferroniére 66 kg (Dillon), 2. Szemere M. 56 pk Fabelhaft 72 kg (Szente), 3. Gr. Forgács I. 56 sber Dsidás 71 és fél kg (Huxtable). Futottak még: Paff (Fries), Magon (Day), Floridsdorf (Walkington), Pungfer (Mc. Cormick), Villám Bandi (Kollar), Téméraire (Slinn), Elk (Rastenberger). Majd ha fagy (Csomporá), Blitzmadel (Landler). Biztosan háromnegyed hosszal nyerve, egy hosszal harmadik. Tót.: 10:17, 20:51, 47, 99. Könyvfogadások: 2 és egy negyed Paff, 6 Ferroniére, 3 Fabelhaft, 6 Téméraire, 8 Jungfer, 10 Villám Bandi, 12 Dsidás, 16 a többi.

IV. *Amatőr akadályverseny*. Díj 3000 korona. Táv 3200 méter. 1. Egyedi A. 56 pm Avar 68 és fél kg (Slinn), 2. Egyedi A. 46 pk Dumb Bell 67 kg (Fries), 3. Bartosch F. 56 pm Jamagata 73 és fél kg (Landler). Futottak még: Dezentor (Szente). Feltartva tizenöt hosszal nyerve, tíz hosszal harmadik. Tót.: 10:17, 20:30, 56. Könyvfogadások: 1 Dezentor, Avar, 8 Dumb Bell, 12 Jamagata.

V. *Vécseői díj*. (Gátverseny). Díj 1800 korona. Táv 2400 méter. 1. Gr. Orsich P. száz. 46 sber Florian 67 kg (Harrison), 2. Zsivanovits E. hdn. 66 pk Nevermore 76 kg (tul.), 3. Edlinger O. hdn. 46 pm Foolhardy 60 kg (Genesy). Futottak még: Ljubljana (Neimans), Repülj fecském (Folis). Biztosan háromnegyed hosszal nyerve, egy hosszal harmadik. Tót.: 10:17, 20:29, 50. Könyvfogadások 1 és fél reá Florian, 5 Foolhardy, 6 Ljubljana, Repülj fecském, 10 Nevermore.

VI. *Hároméves nyeretlenek versenye*. Díj 1800 korona. Táv 1600 méter. 1. Dávid E. stpm Csóka 56 kg (Sinka), 2. Geist G. pm Tihamér 56 kg (Peschka), 3. Mr. C. Wood sm Parmenter 56 kg (Planitzer). Futottak még: Honfi (Laznik), Renyhe (Fuze), Dollar (Vida), Varázskeringő (Nosál), Dalisá (Kozuch), Rézangyalát (Baranyi), Polydore (Weiss), Papsajt (Herold). Igen könnyen 8 hosszal nyerve, nyolc hosszal harmadik. Tót.: 10:26, 20:32, 39, 86. Könyvfogadások: 1 Csóka, 5 Tihamér, Dollar, Dalisá, 10 Parmenter, Varázskeringő, 12 Renyhe, 14 a többi.

— Második nap. —

A Villám-handicap vonhatja leginkább magára a figyelmet, mert ebben a rövid dancziájú versenyben mind oly lovak veszik fel a harcokat, melyek nagy pályákon is megpróbálkoztak már. A súlyelosztás kitűnően sikerült s így teljesen nyílt a verseny sorsa és ha jelölünk is a husz kötelezett közül, ezt csak mint magánvéleményt hangoztatjuk. Mi úgy vélekedünk, hogy a verseny sorsa Pityi Palkó, Akác és Mikádó közt fog eldőlni.

A Cserháti handicap mértődjén szintén népes mezőny fog találkozni. Jó dolognak tartjuk itt Duckmauser-t, azonban megjegyezhetjük, hogy nem lehet elvitatni az esélyt Titi II., Add ide és Javorinká-tól sem.

A Keresztúri akadályverseny handicap-jellegű 4300 méterén a Royalty, Palkó, Orgazda, Onoarea kvartettből kerül ki a nyertes.

Az Áprilisi díj-ban alkalmasint Son of Nun, a Dávid-lovak (Orissa, Anita) indulója, továbbá Varázskeringő várható frontban.

Jelöltjeink:

- I. Cascadeuse—Martell—Ladoga.
- II. Duckmauser—Titi II.—Add ide.
- III. Goldonkel—Tók—Orsich-ist.
- IV. Royalty—Palkó—Orgazda.
- V. Pityi Palkó—Akác—Mikádó.
- VI. Son of Nun—Dávid-ist.—Varázskeringő.

() **Mérkőzés a svájceikkel.** Daczára a hétköznapi esős napnak, szépszámu közönség jelenlétében folyt le a mérkőzés a kombinált magyar csapat és a svájci Young Boy Bern között. A szokatlan érdeklődés annak tudható be, hogy a magyar-svájci találkozás a revanche jellegével bírt. Válogatottjaink ugyanis első nagyobb európai körutjuk (Páris—Milano—Zürich) alkalmából érzékeny vereséget szenvedtek éppen a svájceiktől, amely vereség annál fájóbb volt ránk nézve, mert oly nemzet footballsportjától ért, amely nyilvánvalóan gyengébb volt a miénkénél s azért, mert válogatottjaink első nemzetközi nagy körutját az egész ország, sőt a külföld érdeklődése kísérte. A svájci csapat gyakorlati ésszerű támadásai és önfelelő, erélyes védelme jó fényt vetnek a csapatra, amelyben a reprezentatív jobb- és balszélső, a centerhalf és a jobb back kiváló játékosok, ésszerűen és gyorsan játszik a center, csak kár, hogy nem rendelkezik kellő labdatechnikával. A többiek is jó niveaujú játékosok s csak a kondícióhiánynak tudhatjuk be, hogy jobb eredményt nem értek el.

A magyar csapat játéka mindenkit kielégített, bárha a backek összehállításán mosolyogni kellett.

Ritkán láttunk azonban halvesort feladatának anynyira magaslatán, mint a Biró—Hlavay—Kürschner, amely amellet, hogy a védelemben brilirozott, okos és ésszerű passzaival szinte csette a csatársort, amely daczára, hogy Schlosser sokszor lazsált, higgadt és erélyes játékaival igen goalképesnek bizonyult. Az eredmény 5:1 volt. Domonkos brilirozott védésével. Daczára a gyenge eredményeknek, a svájceiak mai játéka után el kell ismerünk, hogy tekintettel Svájec sok kisvárosu rendszerére, amelynél fogva ott a jó játékosok több csapatban vannak elosztva, a mi válogatottjainkhoz nagyon közel álló erősségű válogatott csapatot tudhatunk kiállítani.

() **Bajnoki mérkőzések.** A MAC—Törekvés vasárnap délután 4 órakor találkoznak a Hölgyutcai pályán Sugár (NSC) bíraskodása mellett. A vasárnapi I. osztályu bajnoki mérkőzések legérdekesebbje lesz ez, amely teljesen nyílt kimenetelűnek ígérkezik. A MAC gyors csatársora kemény munkát fog adni a Törekvés szívós védelmének. Az eredményt a legkisebb goaldifferenciájával a MAC. javára várjuk, ha a Törekvés csatársorának a Margitszigeti pálya nem konveniólna. — A BAK—TTC az Üllői-uti pályán mérkőznek az FTC—J. B. Bern elött, ahol a BAK könnyű játék mellett fogja a két pontját megszerezni. Biró Izsó László. — A második osztályu bajnoksáért a BEAC—FSC. küzdenek a Lágymányoson Schaar (MTK.) bíraskodása mellett. — A *Ladányi-díjért* az ETC. a Testvériséggel és a Kispesti AC a Litográfiaival játszik. — Az I. osztályu szöv. díjért a BAK—TTC az Amerikaiton; a II. osztályuért a KAOE a Postással mérkőznek.

() **Athletika.** A FTC vasárnapi 5 km.-es futóversenyén a rendező egylet 7 futóján kívül a következők állanak starthoz: BEAC-tól: Zöllner Dezső, Thomka Áron és László Imre; MTE-től: Megyeri Kálmán, Szedlák István, Vohralik Venczel; KAOE-től: Ulrich Pál és Kain Nándor.

A MAFC Bécsben. A MAFC uszógárdája vasárnap ismét Bécsbe indul. Bécs város díjért. Startol Elek Imre, Wendelin s Beleznay. A versenyszámok 102 m. mell-, 68 m. hát- és 34 m. printuszás lesz. A csapatot Donáth Leó kíséri.

() **Törvényjavaslat a testnevelésről.** A Magyar országos testnevelési kongresszus annak idején elhatározta, hogy végrehajtó-bizottságával törvényjavaslatot fog kidolgoztatni országos testnevelési tanács és testnevelési alap létesítése céljából. A végrehajtó-bizottság ezeket a javaslatokat elkészítette s ma a képviselőházban küldöttségileg adta át a kormány tagjainak azzal a kéréssel, hogy annak figyelembevételével ez a nagyjelentőségű kérdés törvényesen rendeztesse. A küldöttséget a kongresszus elnöke, Berzevicsy Albert képviselőházi elnök vezette s tagjai voltak: Balla Mihály miniszteri tanácsos, Hennyey Vilmos posta- és távirat-igazgató, dr. Hankiss János helyettes-fővámmagazgató, Saaray Szabó Elemér honvédszázados, Iszer Károly, Andor Endre, dr. Gerenday György, Malitzky Román titkár és Galambos Ede. A küldöttség először Khuen Héderváry Károly miniszterelnöknél, azután Lukács László pénzügyminiszternél, gróf Zichy János kultuszminiszternél és Hazai Samu honvédelmi miniszternél tisztelet. Berzevicsy a minisztereknek rövid beszéd kíséretében átadta a kongresszus által elfogadott törvényjavaslatot s a testnevelés nemzeti fontosságára felhívva figyelmüket, kérte jóakaratu támogatásukat. Gróf Héderváry örömmel fogadta a küldöttséget s megköszönte, hogy a kormány munkásságát a törvényjavaslat kidolgozásával megkönnyítette. Végül megígérte, hogy a kormány még az ősz folyamán törvényjavaslatot fog betervezni a küldöttség kérése értelmében. A többi miniszterek is biztosították a küldöttséget jóindulatukról.

TELKEK

120 parcella 300 □-öles a villamos közelében, □-ölenként 4 koronától 6 koronáig 5 évi részletfizetésre eladó. Ezen helyen már 3000 telek adatott el és az építkezés nagyban folyik. Bővebbet:

Várady, Alsó-erdősor 12. szám.

Telefon 105—33. Telefon 105—33.

„A jogász”

(szerkeszti dr. Erős Vilmos) minden jogásznak iránytűje az egyetemi előadások és jogi vizsgák utvesztőjében, mely mindenre kimerítő felvilágosítást ad. A jogász megjelenik havonta kétszer és előfizetési ára félre 2 korona, negyedévre 1 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Dohány-utca 78. Telefon: 118—57.

TÖRVÉNYSZÉK!

§ Az Országos Birói és Ügyészi Egyesület ma délután az Ügyvédi Kör helyiségében rendkívüli közgyűlést tartott Gresek Károly kuriai bíró elnöklésével. A közgyűlés foglalkozott az alsófoku bírák automatikus előléptetésének kérdésével és elhatározta, hogy az összes vidéki szakosztályokat felhívja állásfoglalásra. Elhatározta továbbá, hogy a kérdés minden fázisát felölelő memorandumot fognak az igazságügyminiszternek átnyújtani. Utána Stancsich Árpád pancsovai kir. ügyész tartott előadást a magzatelhajtásról a bűnügyi nyomozásban. A hallgatóság lelkes tapssal jutalmazta érte az előadót, végül Révay Bódog járásbíró a bírák automatikus előléptetésének kérdésével foglalkozott.

§ Szabadlában a bécsi pornografikus. A rendőrség pár nappal ezelőtt letartóztatta Fritz Freund nevű bécsi könyvkereskedőt, amikor ez pornografikus albumokkal házalt itt a fővárosi könyvkereskedőknél. A letartóztatott könyvkereskedőt a rendőrség átkísérte az ügyészség fogházába, a kir. ügyészség szeméremszéts vétsége miatt emelt elene vádat. Mára volt ebben az ügyben kitézve a tárgyalás Drüll Béla táblabíró elött. A tárgyaláson a vádlottat dr. Bedő Mór ügyvéd védte. Jelen volt azonkívül Fritz Freund bécsi ügyvédje, dr. Wolf is. Az ügyészség képviselőjében dr. Fábian ügyészi megbízott volt jelen. A vádlott tagadta, hogy ő erkölcsellen képek terjesztése céljából jött volna Budapestre. Azzal védekezett, hogy kedvesét, egy orfeumi táncosnőt, jött ide meglátogatni. Azt azonban beismerte, hogy a tőle elkobzott albumokkal sorba házalta a könyvkereskedőket, akik közül csak a Pfeiffer Nándor cég és Győző Andor könyvkereskedő rendelték egy-egy példányt. A bíró a bizonyítás kiegészítése céljából a tárgyalás folytatását április 19-ére halasztotta. A védő kérte a vádlottnak szabadlábra helyezését. A bíró 500 korona ellenében a vádlottat szabadlábra helyezte. Fritz Freund az esti vonattal már visszautazott Bécsbe.

§ Meggyilkolt üzletárs. A budapesti büntető-törvényszék esküdtbirósága ma tárgyalta Feuermann Árpád nyomdász bűnügyét. Feuermann ugyanis ez év január 30-án délután, üzleti differenciákból kifolyólag, revolverrel agyonlötte üzletársát, Brüll Zsigmondot, aki történetesen az unokatestvére is volt. Feuermann nyomban a tett elkövetése után letartóztatott.

A mai tárgyaláson Mikovics bíró elnökölt, a vádat Tóth István kir. ügyész képviselte, a védelmet dr. Baumfeld Lajos látta el. A vádirat felolvasása után az elnök a vádlottat hallgatta ki:

- Bűnösnek érzi magát?
- Igen.
- Miért tette ezt?
- Mert Brüll anyagilag és erkölcsileg tönkret akart tenni.
- Hogyan?
- Mindenfelé rágalmozott, megszegyenyített és a vagyonomból ki akart forgatni.
- Volt vagyona?
- A hozományom.
- Mennyi hozományt kapott?
- Hatezer koronát.

A vádlott ezután előadta, hogy Brülllel együtt a Király-utczában nyomdát vásárolt. A vételárhoz összesen 4000 koronát adott. Brüll semmit, ellenben megígérte, hogy a terhére eső 2000 korona ellenében váltókat ad, amelyek az üzlet jövedelméből fognak kiegyenlítettetni. Az üzletet a múlt év szeptember 1-én nyitották meg s a berendezésért is neki kellett jótállania. Később azonban Brüll megtagadta a vételár fejében ígért váltók aláírását, kijelentette, hogy nem dolgozik és hogy nem tartja ki őt. Ekkor kezdődött a vizálykodás közöttük. Ez

SZÉN Koks, Briket, Antracit
... szükségletét ...
a pontos szállítás érdekében KÉSŐBBI HATAR-
IDŐKRE, MÁR MOST feladni kérem.

RADNAY KÁROLY

Budapest, Nagymező-utca 43. I. em.
Telefon 164, 75—26, 26—27. Sürgőnycim: ANTRACIT Budapes

év január 30-án délután két óraker — folytatta a vádlott — az üzlet felé mentem, amikor megláttam, hogy Brüll egy kocsi papírt szállított el Kérdőre vontam őt, mire Brüll durva szavakkal rám támadt, hogy semmi közöm hozzá. Előntött az epe és annyira felindultam, hogy a revolveremmel lelőttem.

A vádlott kihallgatása után a tanukra került a sor. Ezeknek egy része azt vallotta, hogy az üzletársak között Feuermann volt az oka a kitört viszálykodásnak, másik része pedig azt vallotta, hogy a megölt Brüll Zsigmond volt az összeférhetlen természetű ember, aki ki akarta turni a közös üzletből a társát, Feuermann Árpádot. A perbeszéd után az esküdtek nembünösnek mondták ki a vádlottat a szándékos emberölés kísérletének büntetében, ellenben bünösnek mondták ki a halált okozó testi sértés büntetében. De egyuttal azt is kimondták az esküdtek, hogy a vádlott ezt a tettét jogos védelemben követte el. Ezen felmentő verdikt alapján a bíróság is felmentette a vádlottat s nyomban szabadlábra helyezte. Az ítélet ellen az ügyész semmiféle panaszt jelentett be.

§ A börze hírnéi. A budapesti német főkonzul közbelépésére néhány évvel ezelőtt megindult az eljárás Neumann Miksa, a Neumann Miksa és társa tőzsdébizományos cég főnöke és ennek ügynökei ellen, mert főképpen németországi klienseiket a börzei játékokra való esélyezésül félmillió korona erejéig megkárosították. A főljelentés folytán, amelyet a károsultak nevében dr. Káldor Gyula tett, az ügyészség Neumann Miksát huszonhatszoros csalás büntetésével, Basch Lajost, a cég szaklapjának szerkesztőjét, valamint Herzfelder, Grósz és Kálmán ügynököket büntettségével vádolta. A törvényszék vádtanácsa azonban vádirat elutasításával megszüntette az eljárást a vádlottak ellen. A vádtanács határozata ellen a kir. ügyészség fölfolyamodást jelentett be, amelyhez a sértettek képviselője, Káldor Gyula is csatlakozott. A tábla harmadik büntetőtanácsa Horváth Béla elnöklésével, Agoraszó Péter bíró előadásában tegnap zárt tanácskozási ülésben tárgyalta ezt a fölfolyamodást. A kir. tábla megsemmisítette a vádtanács megszüntető határozatát s valamennyi vádlottat vád alá helyezte. Az iratokat most átküldik a törvényszékhez, amely legközelebb kitűzi a főtárgyalást.

Nyiltér.

Erovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

VÉRGYÓGYÍTÁS

(Hemopátia.)

Eredeti, 23 év óta sok ezer betegnél sikerrel kipróbált gyógymód, mely a jövő tudományos orvosi kezelésnek alapját képezi. **Görvéllykór, köszvény, asztma, idült szív-, gyomor-, máj-, vese- és idegbajokban, valamint vér- és bőrbántalmak esetében, tartós és gyökeres gyógyulást hoz. Szélhűdés és elmezavar ellen a legbiztosabb védelem!** Használata kellemes és a foglalkozás megzavarása nélkül otthon végzendő. — E gyógymód megalapítója:

Dr. KOVÁCS J. fővárosi orvos, kinek rendelő intézete: Budapest, V., Váci-körút 18. sz. alatt van. Rendel naponta d. e. 9-11-ig és d. u. 3-6-ig. Ugyanott kapható a „Vérgyógyítás és eredményei” című könyv, mely könnyen érthető és élvezetes módon ismerteti a gyógykezelés alapelveit és irányát. — Ár a kötet 2 korona.

? Akar Ön szellemes lenni? Akar a társaságban tekintélyhez jutni? Akarja, hogy kellemes társalgónak tartassák? Olvassa el a „Társalgás művészete” rendkívül érdekes könyvet! Megtudhatja ebből, mint viselkedjék, hogy férfit, nőt, alattvalót, felebbvalót egyaránt meghódítsa! **Korrekt utamutatója lesz az élet minden helyzetében, balokon, banketteknel, esküvőkön, stb. stb.** Tartalomjegyzéket ingyen küld **DEAK**, Budapest, Rákóczi-ut 80.

Dr. HARMATH GYULA gyógyintézet bejáróknak

TÜDŐBETEGEK Budapest, VII. ker., Rákóczi-ut 32. szám. Tüdő-mellbajok: Asztma, Tuberkulozis I. és II. stádiumában, vérkőpés, tüdőcsueshurut) a legújabb gyógymóddal kezeltek.

Székürkezelés! Kamara-luhalécziók! As 6 éve fennálló intézetben kezeltek betegek 70 százaléka gyógyul. **Rendelés 12-2 és 2-4-ig.**

A budai Szt.-Lukácsfürdő „Nagyszállójában” és „Thermal”-szállójában szoba teljes ellátással napoként 10 kor-tól feljebb. Minden szoba kilátással a Dunára. Kenes iszapfürdők és iszapborogatások. Fürdőismertetőt díjmentesen küld **Szt.-Lukácsfürdő részv.-társ.**

MATTONI FELE
GISSHÜBLER
Természetes egyénys
SAVANYÚVIZ.

KÖZGAZDASÁG.

Uj ujságszállító vállalat Budapesten.

Budapest, április 1.

Körülbelül egy esztendővel ezelőtt megalakult Budapesten az *Általános Beszerzési és Szállítási Részvénytársaság*, abból a célból, hogy a lapszállítási üzletet a Magyar Kiviteli és Csomagszállító Részvénytársaságtól átvegye. Néhány hónappal a társaság megalakulása után azonban kitűnt, hogy a Csomagszállító Részvénytársaság nem hajlandó az ujságüzletet a Beszerzési Részvénytársaságnak átadni s ekkor a Csomagszállító Részvénytársaság értekezletet hívott egybe, amelyre meghívták a budapesti lapok összes képviselőit. Ezen az értekezleten *Brachfeld Emil*, a Csomagszállító Vállalat igazgatója előadta, hogy a kormány az ujságszállítási üzlet átadását követeli és amennyiben a Csomagszállító ennek a kívánságnak ellene akarna szegülni, a részvénytársaságot meg fogják fojtatni. A budapesti lapok képviselőinek részvételével per longum et látum tárgyalták ekkor az értekezleten azokat az iratokat, amelyekből világosan kitűnt, hogy a kormány a lapok szállításának átadását követeli és ugyanakkor *Vázsonyi Vilmos*, mint a Csomagszállító Részvénytársaság ügyvédje is fölhívta a lapokat, hogy indítsanak nagy sajtókampanyt ennek a megakadályozására, mert a kormány olyan eszközökkel akarja kikényszeríteni azt, hogy az ujságokat a Beszerzési Vállalatnak adják, amelyekből világosan kitűnik, hogy a lapokat nem a szállítási üzlet kedvéért akarja egy másik vállalatnak átadni, hanem azért, hogy mindenféle presszióval kivigye a neki tetsző lapok favorizálását és a neki nem tetsző lapok elnyomását. Már ekkor azzal a kéréssel fordult *Vázsonyi* a lapok képviselőihez, hogy a dolgot vigyék a nyilvánosság elé, mert ez az egyedüli módja annak, hogy a kormány manővere meghiúsíttassék. A higgadtabbak azonban mégis azt kívánták, hogy egy szűkebb bizottság vegye kezébe a dolgot és tárgyaljon az érdekelt felekkel a szállítási ügyben. Néhány hónapra e tárgyalás után azonban a Csomagszállító még is abban állapodott meg, hogy a lapok szállítását átadja a Beszerzésinek, az értekezleten proponált nagy leleplezések elmaradtak s a Csomagszállító nevében annak igazgatósági tagja, valami *Deutsch* nevű bécsi ember kijelentette, hogy a részvénytársaság a lapok fennálló tartozásait tíz évre felosztva kívánja rendeztetni.

Ekkor azután azok a lapok is hozzájárultak a dolog illetően elintézéséhez, amelyek a Csomagszállító Részvénytársasággal üzleti összeköttetésben voltak és várták a további fejleményeket. Azután azonban, hogy a lapok már beegyeztek a szállítás átadásába, *Deutsch* ur egyszerre megugrott Budapestről. A Beszerzési a mai nappal átvette a lapok szállítását és ezentúl a Beszerzési eskakis ujságszállítással a Csomagszállítási pedig csak csomagok szállításával foglalkozik. *Deutsch* ur pedig most már sehol sem található és mint értesítünk, a kitűnő üzlet megcsinálásért beválasztják az Általános Beszerzési és Szállítási Vállalat igazgatóságába. A legesúlyosabb szerepet játsza ebben a dologban a Magyar Kiviteli és Csomagszállítási Részvénytársaság, amely *Deutsch* urat küldte ki az ígéretek megtételére, ő maga pedig utólag, amikor az üzlet már perfektültatott, nem azonosította magát *Deutsch* ur ígéréttel. Ez az ur pedig mindenütt eldicsekszik vele, hogy amikor a Magyar Élelmiszer Társaság hűtőházának megnyitása alkalmával legutóbb egy magyar miniszternek bemutatott, ez a miniszter a következő szavakat intézte hozzá:

— Herr *Deutsch*! Machen Sie ihre Sache gut, und schauen Sie, dass wir mit der Kiviteli fertig werden!

Ezt a kijelentést a miniszter akkor tette meg, amikor a hűtőháztól kocsin elhajtott.

S ezek után mégis azt várjuk, hogy a kormány hivatalosan jelentse ki, hogy a Csomagszállító- és Beszerzési Vállalat üzleti megosztásához semmi köze sincsen s hogy arra semmiféle befolyást nem gyakorolt.

A főváros kölesöne. Mára elesendesültek a hullámok, melyeket a nagy fővárosi kölesön kérdése idézett elő. A városházán a pénzügyi osztály ülésén azt igyekezett számítani, hogy az egyes, komoly tárgyalás alá kerülhető ajánlatok közül melyik anyagilag a legelőnyösebb. A délelőtt folyamán *Elek Pál*, a Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság igazgatója folytatott hosszabb megbeszélést a polgármesterrel. Ugyancsak a délelőtt folyamán a *Credit Lyonnais* megbízottjai is tárgyaltak *Bárczy Istvánnal*. A *Credit Lyonnais*nak kevés a reménye a kölesön elnyerésére, mert azt kívánja, hogy a főváros három évig ne vegyen fel kölesönt. A polgármester elfogadná ezt az ajánlatot, de csak abban az esetben, ha a francia bank annyi kölesönt ad, amiből a három évi szükségletet fedezheti a főváros. A pénzügyi bizottság hétfőn tárgyalja az ajánlatokat, melyeket holnap az ügyosztály előterjesztése kapcsán megküldenek a bizottság minden tagjának.

Kinevezések az Első Magyar Iparbanknál. Az Első Magyar Iparbank igazgatósága, a tegnap megtartott ülésében betervezett jelentése alapján konstatació, hogy az intézet legutóbbi tökélemése a kívánt sikerrel járt, amennyiben az újonnan kibocsátott részvények teljes elhelyezést nyertek. Az igazgatóság ugyanezen ülésében *Erdei Henriket* a vállalat főnökévé nevezte ki s egyidejűleg cégvezetési jogosultsággal ruházta föl. A váltóüzlet eddigi ideiglenes vezetőjét, *Gyulai Manót* fiókfőnökévé léptette elő. Az intézet régi érdemes főtisztviselőit és pedig *Kohn Rezsőt*, az értékpapír-osztály főnökét, *Fuchs Istvánt*, a váltóosztály főnökét és *Erdősi Jenőt*, a bank krisztinavárosi fiókjának főnökét cégvezetőkké nevezte ki.

A Ganz-részvények emelkedése. Amióta a Ganz-gyár egyesült a Danubius-gyárral, azóta állandó az ármozgalom az egyesült Ganz-Danubius, azaz a Ganz-részvényekben. Az egyesült gyár képviselői és Montecuccoli tengernagy ma írták alá a magyar gyárnak jutó megrendelési szerződéseket, amely szerint a Ganz-Danubius-gyár egy *Dreadnoughtot*, két *czirkalót* és hét *torpedót* fog építeni. E hajótestek építési költsége körülbelül 70 millió koronát tesz ki. A megrendelés finalizálásának híre már ma elterjedt a tőzsdén, ahol csakhamar kiszámították, hogy a négy év alatt lebonyolítandó üzlet az egyesült gyárnak körülbelül 14-16 millió hasznot jelent. Ennek következtében ma a Ganz-Danubius-részvények áránt a tőzsdén nagy kereslet mutatkozott, mire azok árfolyama lényegesen emelkedett.

Az OMGE választmányi ülése. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgató-választmányja ma délelőtt a Köztelken ülést tartott. A napirend egyik pontját két tanács tag megválasztása képezte, melyre egyhangulag *Daranyi Ignácot* és *Mezőssy Bélát* választották meg. Ezután a május elején tartandó országos gazdaságkongresszusról tanácskoztak. A világháttér kérdése is szóba került, melyet a választmány ellenzéssel fogadott.

Pénzüntézetek fuziója. Mint értesülünk, az Első Horvát Takarékpénztár, Zágráb, magába olvasztja a 36 év óta fennálló Bródi Takarékpénztárt és azt fiókjává alakítja. A Bródi Takarékpénztár részvényesei minden részvényük fejében 200 koronát és az Első Horvát Takarékpénztár egytized részvényét kapják. Ennek ellenében azonban már a jelen üzletév nyeresége is az Első Horvát Takarékpénztár javára esik.

Magyar érdekek Boszniában. Az OMKE bosnyák szakosztálya ma délután ülést tartott, amelyen a szakosztálynak majdnem minden tagja megjelent. *Fürst Bertalan* elnöki megnyitójában utalt arra, hogy a boszniai ügyek iránt fokozott érdeklődést kell tanúsítani a magyar közgazdasági élet minden faktorának. Az OMKE bosnyák szakosztálya ezen érdekek hathatós istápolására alakult. Üdvözölte a kereskedelmi miniszter képviselőjét, *Bálint Imre* igazgatót és a Máv. képviseletében megjelent *Radó Gyula* felügyelőt. Ezután dr. *Balkányi Kálmán*, a szakosztály titkára, számolt be a postaügy terén elért eredményekről és előterjesztette a postautalvány és csomagportó tárgyában a magyar kereskedelem kívánalmait, amelyekhez a szakosztály hozzájárult. *Gönczy Béla* Máv. felügyelő, mint előadó ismertette a bosnyák közgazdasági állapotokkal kapcsolatban az általa javaslatba hozott s Bosznián keresztül Szalonikiba vezető új vasútvány jelentőségét. Dr. *Tonelli Sándor* szükségesnek tartja, hogy a samac-doboz vasút építtessék ki. *Radó Gyula* Máv. felügyelő ellenzi az előadó által tervezett vasúti összeköttetést. *Vágo József* rámutat arra, hogy a Szandzsák vasút

a távol jövő reménye, enélkül pedig újabb összeköttetést Szaloniki felé kapni nem lehet. *Lőrinczy Mihály* és *Sisberth Gyula* felszólalása után dr. *Keclemen Nándor* szabaddalmi bíró, kiindulva az iparjog-védelemnek a külkereskedelem szempontjából való fontosságából, ismertette a hazai iparjog-védelmi törvényhozás bosznia-hercegovinai vonatkozásait. Végül kilencz levelező tagot választott a szakosztály.

A gazdák a Pool-szerződés ellen. Pár nappal ezelőtt részletesen ismertettük azt a nagyhorderejű indítványt, amelyet a Continental-Poolial kötött kivándorlási szerződés ellen *Buday Barna* országgyűlési képviselő jelentett be a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének. *Buday Barnának* ezt az indítványát ma tárgyalta a szövetség és egyhangulag magáévá tette. Ezek szerint tehát a gazdasági egyesületek azt kívánják, hogy az országgyűlés utasítsa a kormányt a sérelmes kivándorlási szerződés mielőbbi felmondására. A gyűlésről és annak lefolyásáról tudósítunk a következőket:

Az OMGE. igazgatóválasztmányi ülése után a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének végrehajtóbizottsága ülésezett gróf *Károlyi Mihály* elnöklésével. Az alakulás formáinak elintézésével a napirend előtt kért szót *Buday Barna* nagyobb előadásban tette bírálattá tárgyává az úgynevezett Continental Pool-lal a magyarországi kivándorlók szállítására nézve kötött szerződést, melynek tartalma csak a napokban került nyilvánosságra. Ismertetvén a szerződés tartalmát, a gazdák élénk helyeslése mellett mutatja ki, hogy a szerződés az országra nézve az eddigvalónál is sokkal hátrányosabb, mert veszedelmesebb helyzetet teremt. Behozza ez a szerződés a német gőzhajózársaságok trösztjét, neki üzleti érdekképviseletet engedelmel. A kivándorlók szállításának 50—60 millió koronás üzletét ugyszólván monopol-szerűleg ennek a társaságnak biztosítja, de viszont a Pool-társaság nem mond le a jogosulatlán külföldi közvetítőkké váló összeköttetéséről és nem kötelezi magát arra, hogy csakis utlevéllel ellátott magyarországi kivándorlókat szállít. Feladja a szerződés a kivándorlási törvény végrehajtását, feladja az állami ellenőrzést és feladja a kivándorlás irányítását is. (Nagy zaj.) Ilyen társaságokkal a magyar kormány üzleti viszonyba nem léphet, ilyen társaságokat nem szabad Magyarországon letelepíteni. (Élénk helyeslés.) Előadó szerint a Pool-szerződés nemcsak törvényellenes, nemcsak a magyar kormány meghátrálásának bántó okmánya, de egyúttal veszedelmes is, mert minden megnyugtató biztosíték nélkül, a magyar állam érdekeivel és akaratával szemben álló üzleti érdekek szervezettel vezeti be ide és a kivándorlás mesterseges fokozására újabb tényezőket teremt. Azt a szerződést tehát, mely a törvény végrehajtását feladja s a kivándorlás fokozására nyit lehetőséget, teljes erőlyel kell visszautasítani.

A nagy tetszéssel fogadott előadás után megindult vitában *Löhnerer Andor* amaz óhajtnak adott kifejezést, hogy a mostani gyűlés állásfoglalásának támogatására a vidéki gazdasági egyesületeket is fel kell hívni. *László Pál* kivánatosnak tartja a hajózársaságokkal szemben annak kikötését, hogy magyar kivándorlókat csakis olyan odavissza szóló menetjegyekkel szállíthassanak, amely téríti-jegyét egy éven belül bármely magyar honos felhasználhat. *Bernát István* részletes intézkedéseket kér a jövő szerződésekben a visszavándorlás szabályozására, illetve előmozdítására. A végrehajtó-bizottság a kívánalmakat magáévá tette és fölterjesztésben fel kéri az országgyűlés képviselőháza, hogy a belügyi kormányt a Pool-szerződés legközelebbi határidőn belül való felmondására utasítsa.

A napirend során elfogadta a bizottság *Rubinek Gyula* igazgató előterjesztését a mezőgazdasági statisztika reformjáról, majd a Dunagőzhajózási Társaság szerződésével foglalkoztak hosszasan. *Rubinek Gyula* kifejti, hogy a Dunagőzhajózási Társaság határozottan az osztrák nemzetgazdaság érdekeit szolgálja. Nagy sérelem pl., hogy a társaság az osztrák kormány utasításaihoz köti magát, míg más partmenti államnak önálló tarifaképzési jogára befolyást gyakorolni nem enged. Tekintettel arra, hogy víziutainkra tetemes összeget fordítunk, meg kell már szüntetni azt az állapotot, hogy a magyar szállító-közönség idegen államok fennhatósága alatt álló hajózási vállalatoknak ki legyen szolgáltatva. *Löhnerer Andor* kéri az elnökséget, hogy egész erőlyel vegye kezébe az ügyet. Gróf

Károlyi Mihály tudatában van az ügy nagy horderejének, épp ezért megígéri, hogy minden tőle telhető megteszi a sérelmek orvoslására. Egyúttal csodálkozásának ad kifejezést azon, hogy a kereskedelmi körök semmit sem tesznek az ilyen fontos közgazdasági kérdésekben. Több miniszteri leirat tárgyalása után, az ülés véget ért.

Uj sorsjáték-tervezet. Egyik kisebb közgazdasági egyesületünk headványfal fordult a pénzügyminiszterhez, melyben egy új sorsjáték engedélyezését kéri. A terv az, hogy egy millió darab hat koronás, nyolczvan év alatt kisorsolandó sorsjegyet bocsátának ki több nagyobb nyeresénnel, de úgy, hogy nyolczvan év múltán minden sorsjegy legalább 12 koronával kisorsolatlank. A pénzügyminiszter a sorsjátékot nem engedélyezi, mert a közönség máris túl van terhelve a sok apró sorsjátékkal. Ez az oka annak, hogy a Vöröskereszt Egylet új sorsjáték-tervezetét sem hagyta jóvá a miniszter. Aminthogy nincs is értelme újabb sorsjátéknak.

Jutalom az inasközetítésnél közreműködő tanítóknak. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter a Budapesti ipari és kereskedelmi munkaközvetítő intézet (Budapest, VIII., József-körút 36.) előterjesztése folytán 10 olyan vidéki tanító és egy lelkész részére, akiknek közreműködésével az intézet 1910-ben legtöbb inást helyeztet el, egyenként 50—50 korona jutalmat engedélyezett. Jutalomban részesültek: Kovács János zentai, Papp Gusztáv esztőlői, Kotecz János bábolnapusztai, Jurcska Márton jánostelegi, Desseoszyky József felődombói, Atanackovich Vljakó banyistei, Medved Mátyás sztracsóvári, Haág Rezső homolczi, Uray Gyula szuesányi, Papp János szvárosi tanító és Csernik Aajos nagyhadestényi plébános. Az intézet újból kéri ez alkalommal a vidéki népiskolák tanítóit, hogy világosítsák fel a szegényebb sorsú földműves és napszámosfiúk szüleit, hogy az ipari pályán sokkal jobb sorsot biztosíthatnak a gyermeküknek, mint amint elérhetnek a eselődéssel vagy napszámoskodással és hogy jelentsék be azokat, akik vállalkoznak a mesterség tanulásra; de figyelembe kell venniük, hogy csakis olyan 12 éven felüli fiú számíthat a felvételre, aki ép és egészséges, eléggé erős s testi, lelki vagy erkölcsi fogyatkozásban nem szenved, amellet szófogadó és fegyelmezett s teljesen megnyugszik abban, hogy meg kell válnia a szülői háztól. Az intézet jóbánásmódrá, a tanoncszerződésben vállalt kötelezettségek teljesítésére és a tanoncszerződésre vonatkozó törvényes rendelkezések pontos megtartására súlyt helyez és felelősséget vállal a szülőikkel szemben.

A Munkaadók Bankjának első alapítása. Alig egy éve alakult a fővárosban egy millió korona alaptőkével a *Munkaadók Bankja Részvénytársaság*, mely az iparosok hiteligenyeinek kielégítését tűzte ki programul. Az új intézet vezetősége már a vidéki alapítások tervét is felvetette. *Nyíregyházán* akarja első fiókintézetét megnyitni. Az intézet ügyvezető igazgatója ebben az ügyben a nyíregyházai építőiparosok szövetségének közgyűlésén megjelent s megindította a tárgyalásokat.

A Kereskedelmi Bank új fiókja. A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank holnap nyitja meg a VII. kerületben, Erzsébet-körút 26. szám alatt új fiókját, mely „Erzsébet-körúti fiókosztály” már a tízedik fővárosi fiókja a banknak. Az új fiókosztály főnökévé *Weiss Győző* nevezetett ki.

Változás a Hitelbank miskolczi érdekeltségének vezetésében. A múlt év folyamán a fővárosi intézetek a vidéki pénzüzetekkel igyekeztek érdekközösséget létesíteni. Így vonta érdekeltségébe a Magyar Általános Hitelbank az egyik legnagyobb vidéki pénzüzetet, a *Miskolczi Hitelintézet R.T.*-ot. Csak előnyére válhat akármelyik pénzüzetnek, ha ilyen tökéletes intézettel létesít érdekközösséget. A két intézet közötti állandó kapcsolatot a vezetőségben is kifejezésre jut. A Miskolczi Hitelintézet új vezető igazgatója ugyanis *Fodor Jenő* lett, a Magyar Általános Hitelbank temesvári fiókjának főnök-helyettese.

Villamosaink forgalma. A Budapesti Közúti Vaspálya-Társaságnak folyó év márczius havában 1,218,668 korona bevétele volt, a múlt év márczius havában 1,124,227 korona volt. Az összbevétel folyó év január 1-től márczius 31-ig 3,406,612 korona volt, a múlt év hasonló időszakában 3,091,559 korona.— A Budapesti Villamos Városi Vasut Részvénytársaság vonalán folyó év márczius havában összesen 668,195 korona bevételt értett el. A múlt év ugyanezen hónapjában a bevétel 585,299 koronát tett ki. A folyó év január 1-től az összes bevétel 1,911,191

koronára rugott, a múlt év ugyanezen időszakában elért 1,671,317 korona bevétellel szemben.

A gabonatözsde. Az áprilisi terminusra kötött ügyletek lebonyolítása ma vette kezdetét. Bejelentettek folyó hó 5-ikére való szállításra 21 ezer mázsa rozst és 36 ezer mázsa zabot. Buzából nem mondtak fel semmit. E bejelentések teljesen megfeleltek a tőzsde várakozásának, ami abban is nyert kifejezést, hogy a felmondások az árfolyamokban nem idéztek elő változást. Még a buza kurzusa is változatlan maradt, pedig a szállítás teljes hiánya másszor nagy fedezésekre adott volna okot. Az áprilisi buza iránt a piacon úgy látszik alig van vár érdeklődés, ellenben az a rozsról, mint a zabra komoly átvevők vannak. A rozsol bécsi ezégek, a zabot pedig egy általunk már ismertett konzorcium fogja átvenni. Mind a két cikkből van szállítási anyag elég és ezért a tömeges átvételek sem csináhatnak nagyobb hatást.

A kábel-részvények emelkedése. A rohamosan terjedő elektromos világítási, erőátviteli ipar, valamint a telefonhálózat kibővülése visszahatással van a kábeliparra is. A hazai kábelgyárak igen jól el vannak látva rendelésekkel, sőt még a Balkánon is újabb hódításokat tesznek. E kedvező üzletmenet hatása alatt a tőzsdén különösen meglepő érdeklődés mutatkozik a Felten és Guillaume és a pozsonyi kábelgyárak részvényei iránt, amelyek emelkedő irányzatot is vettek.

A Phoebus részvényei a tőzsdén. Jelentettük már, hogy a Phoebus Villamos Vállalatok R.T. nak igazgatósága elhatározta, hogy részvényeit jegyeztetni fogja a tőzsdén. Megirtuk, hogy a jegyzést a tőzsdetanács el is rendelte. Mint értesülünk, a részvényeket a Belvárosi Takarékpénztár fogja bevezetni a tőzsdére.

A Leánykőházaitó Egylet forgalma. Az Első Leánykőházaitó Egyletnek mint szövetkezet és életbiztosító intézetnek f. év márczius havában 1,900,800 korona értékű biztosítási ajánlat nyújtott be és 1,357,700 korona értékű új biztosítási kötvényt állított ki. A biztosítási összegek fejében 125,151 korona 90 fillér fizettetett ki. 1911. január 1-től márczius 31-ig bezárólag 5,196,200 korona értékű biztosítási ajánlat nyújtott be és 4,419,300 korona értékű új biztosítási kötvényt állított ki. Biztosított összegek fejében a folyó évben 368,654 korona 25 fillér és az intézet fennállása óta 17,121,587 korona 25 fillér fizettetett ki.

Felszámoló szönyeggyár. Másfél éve Bányai Mór tolnai szönyegipar-telpét egy pénzesoport részvénytársasági alapra fektette s 300,000 korona alaptőkével modern berendezésű gyárat rendezett be. A gyár azonban rövid időn belül komoly válság elé került. A vezetőség ugyanis a meglehetősen csekély alaptőke dacára oly nagyarányú tevékenységet fejtett ki, hogy az áru egyre halmozódott a vállalat telepén, de a megrendelések nem állottak arányban a termőképességgel. Ilyen formán a gyár a normális mederben tovább nem folytathatta üzletét az aprort nagysága miatt. A részvényesek ezért április 10-re közgyűlést hívtak egybe, amikor is felelősségre akarják vonni az alapítókat. A részvényesek egyik csoportja a felszámolás kimondását akarja a közgyűlésen kimondatni; míg az alapítók elsőbbségi részvények kibocsátása révén óhajtnak a vállalatot szanálni. Most már a vállalat léte pusztán attól függ, hogy kiknek a tárczájában van a részvények nagyobb fele.

Középítési szerkezetek. A Müegyetemi Segélyegylet kiadásában 20 műlappal álló gyűjtemény jelent meg a közöl cím alatt. A kollekczió azt az anyagot tartalmazza, amit *Pecz Samu* udvari tanácsos, müegyetemi nyilvános rendes tanár az építész és mérnök hallgatóknak két évre elosztva ad elő. Nem annyira hűzágpótló, mint inkább alapvető kiadvány, melynek egyes lapjai 30—40 cm. nagyságúak és tartalmazzák a téglá- és kő-, fa- és vaszerkezeteket. A legfontosabb boltozatszerkezetek, lépcső-konstrukciók, ajtó- és ablakszerkezetek, falkötések, födémek, egyszerű és összetett fedélszerkezetek, alapozások és vaskötések képezik az egyes lapok tárgyait. Az összes lapok eredetijei az 1900. évi párisi kiállításon, a m. kir. József-müegyetem kollekcziójában voltak kiállítva. Az egyes lapok, *Pecz* tanár személyes ellenőrzése után kerültek sajtó alá és kiállításuk csinja és precizitása Klösz udvari műintézetét dícséri.

Dr. Borovszky-
fele

BOROLIN

házi- és csusz, köszvény, ischiás, rheumatikus bajok ellen. Fagy és égési sebek balzsama. Minthogy mindenre alkalmas, a világ egyetlen csodaháziszere. — Csak ezt kérje mindenütt!

A Drascho tisztviselőinek nyugdíjalapja. Nem keltett meglepetést a Kőszékbánya és Téglagyár Társulat Pesten (Drascho) most publikált mérlege, mert a téglagyáraknak a múlt évben igen kitünő üzletmenetük volt. Az a nagy építési mozgalom, mely az előző esztendő folyamán fokozott termelésre buzdította a téglagyárakat, szinte minden építési anyagot gyártó vállalat mérlegén meglát-
szik. De a Drascho mérlege felülmúlja az összes téglavállalatok eredményét, mert olyan magas nyereséget mutat ki, amilyen még nem szerepelt a Draschenál. A tiszta nyereség 658.936 korona, a múlt évi 503.504 koronával szemben, ami a 3.400.000 koronás alaptőkének mintegy husz százaléka. Természetesen ez a jóval nagyobb nyereség magasabb osztalékot is eredményezett. Az osztalék ugyanis a múlt évi 26 koronával szemben 34 korona lesz. A vállalat április 15-én tartandó rendes közgyűlés keretében tisztviselő-nyugdíjalap létesítésének kérdésével is kíván foglalkozni. E célra 160.000 koronát a tisztviselők segélyalapjából kihatároznak s így egyszerre számottevő nyugdíjalapja lesz a társaságnak. Továbbá a múlt évi nyereségből is dotálják a nyugdíjalapot 8453 koronával. Érdekes, hogy a 43 év óta fennálló, erős alapokon nyugvó állalat csak most határozott nyugdíjalap felállításáról. A változott viszonyok megkívánják a társaság alapszabályainak módosítását is, melyről szintén a rendes közgyűlés dönt.

Kávéházak részvénytársasági alapon. Egy helybeli középbankunk azzal a tervvel foglalkozik, hogy a főváros három virágzó kávéházát megveszi és e célból 600.000 korona alaptőkével részvénytársaság alapítását tervezi. Hogy létrejön-e az üzlet, az még kétséges, mert a kávéházak mostani tulajdonosai igen nagy összegű vételárat követelnek.

A Ganz-féle Villamossági Részvénytársaság kedvező üzletévé. A Magyar Általános Hitelbank és a Ganz-féle Vasöntő és Gépgyár R.-T. egyik alapítása, a Ganz-féle Villamossági Részvénytársaság évek óta megfelelő üzleteredményével dolgozik. Most publikál mérlege szintén a vállalat fejlődéséről, a helyes vezetéséről tesz tanúságot. A múlt évről áthozott nyereséggel együtt a 8 millió koronás alaptőke mellett 686.150 korona a vállalat tiszta nyeresége, amiből hasonlóan a múlt évhez 5 százalékos osztalékot fizetnek. Jelentős összeget képvisel az ingatlanok és építkezési telkek értéke, tul van a 2.800.000 koronán. A gép- és műhelyfelszerelési tárgyak értéke együttvéve 1 millió 875.000 korona összegben szerepel a mérlegben. Az áruk 3.339.000 koronában vannak felvéve a mérlegben. A vállalat rendes közgyűlése április 27-én lesz, amely közgyűlés keretében a felügyelőbizottság megválasztása is napirenden lesz.

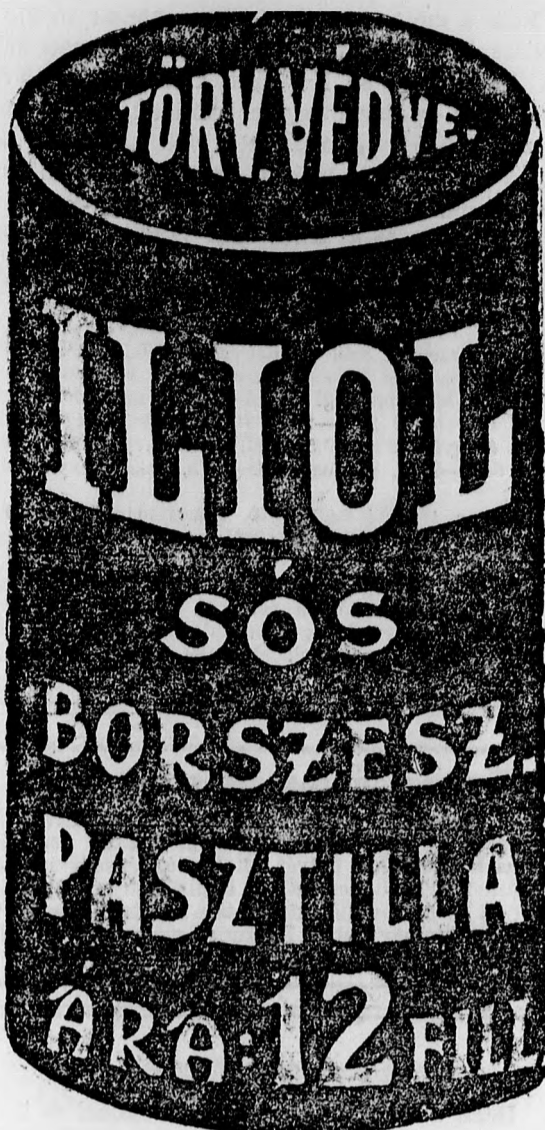
Társadalmi egészségügyi nemzetközi kiállítás Rómában. Ez év folyamán Rómában társadalmi egészségügyi nemzetközi kiállítást rendeznek. A rendezőbizottság kiküldöttét, dr. Valdisi Aldega Jánost, tegnap mutatta be gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnöknek gróf Della Croce budapesti olasz alkonzul. A miniszterelnök dr. Valdisi Aldegaval Magyarország a kiállításon való részvételéről tanácskozott. Gróf Khuen-Héderváry nagy érdeklődéssel hallgatta meg az olasz kiállítás kiküldöttét és kijelentette, hogy rajta lesz, hogy a magyar nemzet is képviselve legyen a kiállításon.

Egy szövetkezet új zálogháza. A kereskedelemügyi miniszter a Nyiregyházi Kereskedők és Iparosok Hitelszövetkezetének megengedte, hogy kézi zálogüzletet létesíthessen. A szövetkezet a zálogüzletet teljesen elkülönített helyiségben köteles felállítani s értékpapírok után 8 százalékos, arany- és ezüstneműek és ékszerfélék után 12, egyéb ingóságok után 15 százalékos kamatot szedhet.

Sorsolások. Az 1864. évi Rudolf-sorsjegyek húzása: 30.000 koronát nyert a 3887 sor 49 számú, 6000 koronát nyert a 1094-34, 2400 koronát a 981-40. — Török sorsjegyek húzása: 400.000 frankot nyert a 308.664, 30.000 frankot nyert az 1.653.239, 10.000 frankot nyert az 1.814.063 és 1.929.160 számú sorsjegy. — Braunschweigi sorsjegyek húzása: 180.000 márkát nyert a 4705 sor 19 számú, 13.500 márkát nyert a 6941-39 számú sorsjegy.

Egybehitott közgyűlések.

Április 4. Wiener Bankverein (r. k.) d. e. 11 óra.
Április 6. Angol Osztrák Bank (r. k.)

Háromszor lett olcsóbb a sóborszesz az ILLIOL sóborszesz PASZTILLAK átal. Darabja 12 fillér.

Bizonyítvány.

A f. hó 18-án átadott „ILLIOL” sóborszesz pasztilla a mentholos sóborszeszek rendes alkotórészeiből áll és semmiféle mást — esetleg az egészségre ártalmas alkotórészeket — nem tartalmaz. Ezen pasztillával csak másfél-két deciliter jóminőségű sóborszesz állítható elő.

SPIEGL BÉLA s. k. hítes törvényeséki vegyész.

Az ILLIOL sóborszesz pasztillák feleslegessé tették a drága és törekeny üvegeket

Az ILLIOL sóborszesz pasztillák jóval több fájdalomcsillapító anyagot tartalmaznak, mint a készen vett sóborszesz s ezáltal hatásuk utólrhetetlenül gyorsabb és biztosabb lett.

Az ILLIOL sóborszesz pasztillák ára darabonkint 12 fillér hozzáadandó 1 deci tiszta spiritusz 20 fél deci víz

Eredmény: 1½ deci kitünő sóborszesz összköltség 32 fillér,

ellenben ugyanezen mennyiség ára üvegekben eddig volt (egy 44 filleres üvegnek tartalma csak ½ deci), tehát 3-szor annyi a 44 fillér összesen 1 K 32 fill., tehát a **megtakarítás 1 pasztillánál már 1 korona.**

Kapható mindenütt.

Nagybani eladás: Török József gyógyszerháza, Thallmayer és Szeitz, Kochmeister Frigyes, Stessel Nándor, Molnár és Mosor, Keresmaroff Adolf

Minden egyes pasztillához használati utasítás van hozzá csatolva és akár egy gyermek által elvégezhető.

ILLIOL vegyészeti labororium
Budapest, IX., Páva-utca 7.
Telefon 52-09.

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonatőzsde.

Budapest, április 1.

A Készruháczon ma nyugodt volt a hangulat. Csekély kínálattal szemben a malmok tartózkodók voltak és csak keveset vásároltak. Mivel másrészt az árubirtokosok sem erőltették a dolgot, igen nehézkesen indult meg a forgalom és később sem tudott megélni. Mindössze alig 14.000 q buza kelt el változatlan tegnapi áron. A legdrágább eladási ár 12.30 korona volt 79 kilós tiszavidéki buzáért, a legolcsóbb pedig 11.70 korona 76.5 kilós bácskai buzáért. Finom minőségű buzáért pár fillérrel drágább árat is el lehetett érni. Egyéb gabonáneműek közül a rozs ártartó, a többi forgalom nélkül változatlan. Forgalomba csak 300 q rozs került 8.15 koronás áron. A határidőpiacra a mai üzletet, noha a külföldi tőzsdékről ismét alacsonyabb jegyzések érkeztek, mégis szilárdan és a tegnapi zárlatnál némileg magasabb jegyzésekkel indult meg. A forgalom folyamán kezdetben igen élénk vételkedv mutatkozott, minek folytán mérsékeltlen felfelé növekedtek az árfolyamok, később azonban a kedvező időjárás realizálási hajlandóságot idézett elő, mire aztán gyöngült az irányzat és az árfolyamok is visszaszorultak kevésbé. Zárlat előtt ismét barátságosabb volt a hangulat és a jegyzések mérsékeltlen újra feljavultak. Az áprilisi buza 3 fillérrel a tegnapi zárlaton felül, 11.68 koronán indult, 11.71-ig tovább javult, aztán pár fillér keretén belül ingadozott és zárlatkor 11.67 koronán maradt. Az októberi buza 10.78 koronán indulva, előbb 10.76-ig gyöngült, aztán 10.83-ig emelkedett és zárlatkor 10.82 koronán maradt. A tegnapi zárlatához viszonyítva, végeredményképpen ma az áprilisi buza 2 fillérrel, a májusi buza 2 fillérrel, az októberi buza 1 fillérrel, a májusi tengeri 2 fillérrel javult, az áprilisi rozs és az áprilisi zab jegyzése pedig teljesen változatlan maradt. A felmondott rozs és zab nagyobb része átvevőkre akadt, kisebb része prolongátot. Rozs után kötésenként (500 q) 50-60 koronát, zab után (kötésenként 1000 q) 50-60 koronát fizettek.

A készruháczon ma nyugodt volt a hangulat. Csekély kínálattal szemben a malmok tartózkodók voltak és csak keveset vásároltak. Mivel másrészt az árubirtokosok sem erőltették a dolgot, igen nehézkesen indult meg a forgalom és később sem tudott megélni. Mindössze alig 14.000 q buza kelt el változatlan tegnapi áron. A legdrágább eladási ár 12.30 korona volt 79 kilós tiszavidéki buzáért, a legolcsóbb pedig 11.70 korona 76.5 kilós bácskai buzáért. Finom minőségű buzáért pár fillérrel drágább árat is el lehetett érni. Egyéb gabonáneműek közül a rozs ártartó, a többi forgalom nélkül változatlan. Forgalomba csak 300 q rozs került 8.15 koronás áron. A határidőpiacra a mai üzletet, noha a külföldi tőzsdékről ismét alacsonyabb jegyzések érkeztek, mégis szilárdan és a tegnapi zárlatnál némileg magasabb jegyzésekkel indult meg. A forgalom folyamán kezdetben igen élénk vételkedv mutatkozott, minek folytán mérsékeltlen felfelé növekedtek az árfolyamok, később azonban a kedvező időjárás realizálási hajlandóságot idézett elő, mire aztán gyöngült az irányzat és az árfolyamok is visszaszorultak kevésbé. Zárlat előtt ismét barátságosabb volt a hangulat és a jegyzések mérsékeltlen újra feljavultak. Az áprilisi buza 3 fillérrel a tegnapi zárlaton felül, 11.68 koronán indult, 11.71-ig tovább javult, aztán pár fillér keretén belül ingadozott és zárlatkor 11.67 koronán maradt. Az októberi buza 10.78 koronán indulva, előbb 10.76-ig gyöngült, aztán 10.83-ig emelkedett és zárlatkor 10.82 koronán maradt. A tegnapi zárlatához viszonyítva, végeredményképpen ma az áprilisi buza 2 fillérrel, a májusi buza 2 fillérrel, az októberi buza 1 fillérrel, a májusi tengeri 2 fillérrel javult, az áprilisi rozs és az áprilisi zab jegyzése pedig teljesen változatlan maradt. A felmondott rozs és zab nagyobb része átvevőkre akadt, kisebb része prolongátot. Rozs után kötésenként (500 q) 50-60 koronát, zab után (kötésenként 1000 q) 50-60 koronát fizettek.

A készruháczon ma nyugodt volt a hangulat. Csekély kínálattal szemben a malmok tartózkodók voltak és csak keveset vásároltak. Mivel másrészt az árubirtokosok sem erőltették a dolgot, igen nehézkesen indult meg a forgalom és később sem tudott megélni. Mindössze alig 14.000 q buza kelt el változatlan tegnapi áron. A legdrágább eladási ár 12.30 korona volt 79 kilós tiszavidéki buzáért, a legolcsóbb pedig 11.70 korona 76.5 kilós bácskai buzáért. Finom minőségű buzáért pár fillérrel drágább árat is el lehetett érni. Egyéb gabonáneműek közül a rozs ártartó, a többi forgalom nélkül változatlan. Forgalomba csak 300 q rozs került 8.15 koronás áron. A határidőpiacra a mai üzletet, noha a külföldi tőzsdékről ismét alacsonyabb jegyzések érkeztek, mégis szilárdan és a tegnapi zárlatnál némileg magasabb jegyzésekkel indult meg. A forgalom folyamán kezdetben igen élénk vételkedv mutatkozott, minek folytán mérsékeltlen felfelé növekedtek az árfolyamok, később azonban a kedvező időjárás realizálási hajlandóságot idézett elő, mire aztán gyöngült az irányzat és az árfolyamok is visszaszorultak kevésbé. Zárlat előtt ismét barátságosabb volt a hangulat és a jegyzések mérsékeltlen újra feljavultak. Az áprilisi buza 3 fillérrel a tegnapi zárlaton felül, 11.68 koronán indult, 11.71-ig tovább javult, aztán pár fillér keretén belül ingadozott és zárlatkor 11.67 koronán maradt. Az októberi buza 10.78 koronán indulva, előbb 10.76-ig gyöngült, aztán 10.83-ig emelkedett és zárlatkor 10.82 koronán maradt. A tegnapi zárlatához viszonyítva, végeredményképpen ma az áprilisi buza 2 fillérrel, a májusi buza 2 fillérrel, az októberi buza 1 fillérrel, a májusi tengeri 2 fillérrel javult, az áprilisi rozs és az áprilisi zab jegyzése pedig teljesen változatlan maradt. A felmondott rozs és zab nagyobb része átvevőkre akadt, kisebb része prolongátot. Rozs után kötésenként (500 q) 50-60 koronát, zab után (kötésenként 1000 q) 50-60 koronát fizettek.

Buza	kilós	ára 100 kg.	kilós	ára 100 kg.
Tiszavidéki	75	23.90-24.20	79	23.90-24.20
"	76	23.35-23.60	80	24.-24.30
"	77	23.50-23.80	81	24.-24.30
"	78	23.70-23.95	82	24.-24.30
Fejérmegyei	75	23.75-24.-	79	23.75-24.-
"	76	23.20-23.40	80	23.8-24.10
"	77	23.35-23.60	81	23.8-24.10
"	78	2.55-23.75	82	23.8-24.10
Pestvidéki	75	23.30-23.45	79	23.80-24.10
"	76	23.30-23.45	80	23.85-24.20
"	77	23.35-23.70	81	23.85-24.20
"	78	23.60-23.90	82	23.85-24.20
Bácskai	75	23.75-24.15	79	23.75-24.15
"	76	23.20-23.40	80	23.75-24.15
"	77	2.30-23.55	81	23.75-24.15
"	78	23.60-23.80	82	23.75-24.15
Rozs I-rendű új		16.55-16.65		16.55-16.65
" középminőségű új		16.40-16.50		16.40-16.50
Árpa takarmány I-rendű		16.50-17.-		16.50-17.-
" II-rendű		15.90-16.40		15.90-16.40
Zab I-rendű		17.80-18.30		17.80-18.30
" II-rendű		17.40-17.70		17.40-17.70
Tengeri belföldi ó		11.60-11.75		11.60-11.75
" új		11.60-11.75		11.60-11.75

Köttetett:
Buza. Tiszavidéki: 250 q 79.5 k 24.60 K, 200 q 79 k 24.60 K, 200 q 78.5 k 24.60 K, 250 q 79.5 k 24.60 K, 600 q 79 k 24.40 K, 300 q 79 k 24.40 K, 200 q 79 k 24.60 K, 200 q 78.5 k 24.60 K, 600 q 79 k 24.60 K, 1000 q 78.5 k 24.40 K, 200 q 78.5 k 24.20 K, 600 q 78 k 24.10 K, 600 q 77 k 24.10 K, 600 q 76 k 24.10 K, 1800 q 77 k 24.10 K, 200 q 77 k 23.70 K.
Fejérmegyei: 500 q 79 k 24.30 K.
Pestvidéki: 150 q 78 k 24.20 K, 150 q 78 k 24.20 K, 450 q 78 k 24.- K.
Felsőmagyarországi: 200 q 77 k 23.50 K.
Dunai: 450 q 78.5 k 24.- K.

Bácskai: 500 q 76.5 k 23.40 K, 16.50 q 75 k 23.50 K.

Rozs: 100 q 16.30 K, 200 q 16.30 K kpf pp.

Az árak 100 kilogrammonként, koronaértékben értendők.

A határidőpiacon kötött:

Dél előtt:

Előfordult kötések (50 kg.-kint) 1911-re:

Buza áprilisra	11.68-71-65-68
Buza májusra	11.47-49-46-49-47
Buza októberre	10.78-76-82-77-83-82
Rozs áprilisra	8.44-45-36
Tengeri májusra	5.64-63-68-66
Tengeri júliusra	5.82-83-81-85-83
Zab áprilisra	8.68-71-68

1 óra 30 perczkor zárulnak:

Buza áprilisra	11.67-68
Buza májusra	11.47-48
Buza októberre	10.82-83
Rozs április	8.34-85
Tengeri májusra 1911-re	5.66-67
Zab áprilisra	8.69-70

Budapesti gabonaforgalom.

1911. márczius 30-tól 1911. márczius 31-ig.

Érkezett Elszállított méter mázsa

Buza	11566	2555
Rozs	376	—
Arpa	30	—
Zab	3049	11061
Tengeri	55	201
Liszt	304	16362
Korpa	—	3283

Erléktőzsde.

A mai értéktőzsdén már nem mellőzték a kedvezőtlen maczedóniai híreket, mert a hozmogalom, amelyet az itteni és a bécsi piacon napok óta tapasztalunk, nyugvópontra jutott. A kulisz realizált, minek következtében nemcsak a nemzetközi értékek, hanem a helyi piac értékei is hanyatlottak. A zárlat kissé javult, mert Bécsben az érdekeltek mindent elkövetnek, hogy az árnívót tartásák. Rossz hatást tett a börzén, hogy a fővárosi kölesön megkötése körül az itteni bankokkal a francia Credit Lyonnaise versenyre kelt. A készárupiacon a Ganz-féle részvény 100 koronával drágult, mert a hadügyi kormány megrendelését 60-70 millióra becsülik. A járadékpiac lanyha volt, a magyar koronajáradékot 5 fillérrel olcsóbban kínálják. A becsini cementrészvény és a magyar gázizzófény-részvény 10-15 koronával esett. A magyar hitelrészvény árfolyamából fölülosztalék fejében 22 koronát levontak. A déli tőzsdén, bár Berlinből eléggé tartott jelentés érkezett, helyi realizálás nyomán olcsóbb árnívó került napirendre. A nemzetközi piac értékeinek az árszempontolódott. A zárlat esendős volt. A helyi piacon csak érengedménnyel lehetett eladni. A készárupiacon tartott áron folyt a vásár. A járadékpiac gyöngye. A valuta és érezváltó változatlan maradt.

Az előtőzsdén kötöttek: Osztrák hitelrészvény 673-672.25, Magyar hitel 850.50-848.50, Osztrák és magyar államvasut 756.50-757, Déli vasut 118-116.50, Jelzálogbank 496.25-495.25, Rimamurányi 693.50-691.50, Közúti vasut 762.75-761.50, Városi villamos 402.50-401.50, Hazai bank 305-305.50, Magyar bank 722-722.50, 4 százalékos koronajáradék 91.50-91.45, Hermes 391-392, Beocsini cement 832.50-834, Magyar ruggyanta 525, Ganz-féle vasöntő 4360-4365, Magyar gázizzófény 874-876, Klotild vegyipar 277, Magyar vasúti forgalom 471-472.

A déli tőzsdén kötöttek: Osztrák hitelrészvény 672.25-672.75, Magyar hitel 826.25-827.25, Osztrák és magyar államvasut 655.50-665.75, Jelzálogbank 982.25-982.75, Leszámitolóbank 571-573, Rimamurányi 691-689, Közúti vasut 761, Városi villamos 401.25, Magyar bank 720.50-721, 4 százalékos koronajáradék 91.45, Budapesti takarékrészvény 440, Budapest-lipótvárosi takarékrészvény 200, Általános készénbánya 676, Atlantika tengerhajós 307, Magyar villamosság 358, Ganz-féle vasöntő 4350-4360, Agrárbank 513-514, Salgótarjáni 656-657.

Az utőtőzsdén üzletlenn volt. Kötés csak elvettve fordult elő. Kötöttek: Rimamurányi 690, Városi vasut 400.75-401.25, Közúti vasut 760.50-761.50.

Bécsi gabonátőzsde.

Bécs, április 1. (Saját tudósítónktól.) A mai értéktőzsdén az irányzat általában szilárd volt, azonban a konzum tartózkodón viselkedett, a forgalom csekély. Buza irányzata tartott de az árak a múlt heti nívón maradtak, csak elvettve lett 5 fillér árjavulást keresztülvinni. Kötöttek 77 kg. új buza 11.60 K Nagymegyerről augusztus-

ra. Rozs a múlt szombati árakhoz képest 15 fillérrel drágult, de a forgalom szűk keretek között mozgott. Ujrozsert 8.30 K-t fizettek augusztus 15-ére Pozsonyból és Nagymegyerről kötöttek 8 K-n szintén augusztusra. Árpában nem volt üzlet, zab tartott és 20 fillérrel drágult, tengeri is 10 fillérrel javult a múlt szombati árakhoz képest.

Jegyzetelt buza: Tiszavidéki 12.45-12.85, bánáti 12.20-12.65, székesfehérvári 12.10-12.50, mosoni és győri 11.75-12.05, déli vasut 11.65-12.05, felsőmagyarországi 11.75-12.05, alsóausztriai 11.30-11.70.

Rozs: Felsőmagyarországi 8.70-8.90, csepeli 8.65-8.85, pestmegyei 8.80-9, déli vasut 8.65-8.90, különféle magyarországi 8.65-8.85, ausztriai 8.50-8.85.

Arpa: Morvaországi 10.15-10.30, marchfeldi 8.70-9.50, bécsvidéki 8.80-9.60, felsőmagyarországi 9-10, mosoni és győri 8.50-9.50, déli vasut 8.70-9.25, tótfelvidéki 8.80-9.50, maláta 8.40-8.75, takarmány 7.55-7.90 K.

Magyar tengeri 6.20-6.40, Cinquantin 8.10-8.60, Magyar zab 9.10-9.50, válogatott 9.50-9.90, romániai 8.95-9.45.

Lisztben a forgalom a gabonaárak folytonos emelkedése miatt jelentéktelen volt, de az üzlemlátozások következtében a részletek nem halmozódtak fel. Takarmányliszt és korpa élénk kereslet mellett némileg drágult.

Neroli szőrvesztő

egyetlen szer, mely a szőröket örökre kiirtja. A legerősebb szőrököt is fájdalom nélkül azonnal kipusztítja. Szőrök helyét hófehérré, bársonysimává varázsolja. Több kozmetikai kiállításon aranyéremmel és díszoklevéllel kitüntetve. Ártaimatlanságért jótállók. Molnár Julia, Kossuth Lajos-utca 13., II. 5. Szállítás titoktartással 5 és 10 koronáért.

Bécsi értéktőzsde.

Bécs, április 1. Csendes forgalommal és kedvtelen irányzattal nyílt meg a déli tőzsde, vasbányáértékek hanyatlottak. A forgalom későbbi során is általános tartózkodás érvényesült, noha Berlin elég szilárd irányzatot jelentett. Az albániai aggasztó hírek hatása alatt és a gyengült newyorki árfolyamok befolyása következtében az előtőzsde gyenge irányzattal nyílt meg és Skoda-értékekben erős reakció állott be, 651-ig hanyatlottak eleinte, később azonban erősen javultak és fellendülésük az egész piac irányzatára megszilárdító hatással volt. Déli vasuti elsőségek jelentékenyen hanyatlottak arra a párisi hírre, hogy a déli vasut francia kötvénytulajdonosai a társaság szanalási akcióját nem helyeslik.

10 óra 30 perczkor: Osztrák hitel 673, Magyar hitel 826, Anglo 333, Bankverein 557.50, Laenderbank 537.50, Union 622, Államvasut 756.25, Déli vasut 115.25, Buschtiebradi B. 1065, Dunagőzhajózás 1129, Alpési 836, Rimamurányi 689, Brñxi készénbánya 791, Orosz járadék 103.45, Török sorsjegy 255, Skoda 661, 3 százalékos déli vasut elsőségek 272.75.

10 óra 45 perczkor: Osztrák hitel 673.25, Magyar hitel 826 (excupon 22 kor.), Laenderbank 537, Union 623, Államvasut 756.50, Déli vasut 116, Alpési 837, Rimamurányi 691.50, Skoda 661 (651 atán), 3 százalékos déli vasut elsőségek 272.25, Török sorsjegy 255.

Bécs, apr. 1. (Magyar értékek zárlata), 4 százalékos arany-járadék 91.45, Tiszai és szegedi köles-sorsjegy —, Magyar hitelbank részvény 826,—, Magyar leszámító és váltó részvény 571,—, Rima-

murányi 6900,—, Magyar cukoripar 2390,—, Adria hajózási részvénytársaság —,—, Magyar koronajáradék 91.45, 4 százalékos magyar földteherm. kötvény 92.60, Magy. nyerem-köles. sorsjegy —,—, Kassa-Oderbergi Vasutrészv. —,—, Magyar jelzálogbank 487,—, Magy. kereskedelmi bank 3972,—.

Bécs, apr. 1. (Osztrák értékek zárlata). 4.2 százalékos papír-járadék 92.95, 4 százalékos osztrák arany járadék 115.25, 1860-as sorsjegy —,—, Osztrák hitel sorsjegy —,—, Angol-osztrák bankrészvény 332.40, Bécsi Bankverein 556.50, Osztrák-magyar bank 1 23,—, Déli vasut 115,—, Dunagőzhajózási r.-t. 1129, Dohány részv. 339,—, Cs. k. arany (vert) 11.37, Német banky. 117.46, Osztr. Lloyd 591,— 4.2 sz. özüst jár. 92.95, 96.50, Osztr. koronajáradék 92.95, 1864-es sorsj. —,—, Osztrák hitelintézeti részvény 672.75, Union-Band 623.50, Osztrák Landerbank 537.15, Osztrák magyar államvasut 705.75, Elbevölgyi vasut —,—, Alpési részvény 836.50, 2 frankos 19.02, Londoni váltóár 24.02, Lipótkohó 562.55, Török sorsjegy 255.25

FELTALÁLÓK
DIJTALANUL
ENCIKLOPÉDIÁJA
Műszaki ZSEBEXIKON. Olvasóinknak díjtalanul küldi.
Molnár R. Béla, Budapesti ügyvivő, Budapest, VIII., Rák Szilárd-utca 8. sz. Telefon 142-78.
Szabadalmak kioszkolése és értékesítése.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, április 1. (Értéktőzsde.) A newyorki tőzsde újabb elbágyadása és az albániai hírek, kapcsolatban egyes vasféleségek düszszedőri árszökkenésével, megerősítették ugyan a spekulációt tartózkodó magatartásában, de a legtöbb értéknem általában tartott árfolyamokon indult. Erősebben csak Kanada- és Schukert-részvények voltak kínálva. Ezzel szemben szénértékek a rajnavesztfálmiai szénszindikátus meghosszabbításának kedvező kilátásaira és orosz bankok Pétervárral egybehangozón emelkedő árfolyamok mellett igen szilárdak voltak és ezen értékek kedvező irányzata a további folyamatonban a piac összirányzatának némi megszilárdulására vezetett, amelyből csak a villamos vállalatok értékei kópeztek kivételt. Déli vasut részvények gyöngülésre hajlottak. Zárlatkor élénk forgalom volt Phönix- és Kanada-részvényekben, amelyek javultak. Záróirányzat szilárd. A készárupiac ipari értékei szilárd irányzatúak voltak és időnként élénk üzlet fejlődött ki. Napi pénz 6 1/2-6, magánkamatuk 3 1/2 százalékos.

Berlin, apr. 1. Zárlat. (Saját tudósítónktól) Zárlatkor jegyeztetik: 4.2 százalékos papírjáradék —,—, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 98.30, osztrák hitelrészvény 212.25, Déli vasut 20.10, orosz bankjegyek 216.25, 4 százalékos új orosz kölesön 94.10, Discontó Commandit 193.30, Dinamitruszt 188,—, Harpeni 187.75, Unifikált török járadék 93.90, 4.2 százalékos özüst jár —,—, 4 százalékos magyar aranyjáradék 93.75, Magyar koronajáradék 91.50, Osztrák-magyar államvasut —,—, Bécsi váltóár 850.75, Olasz járadék —,—, Ált. villamossági Edison 273.75, Gelsenkircheni 20.910, Laurakohó 176.50

London, apr. 1. Angol consol 81.75.

ÖN MAGÁNAK

ellensége, ha üzleti költségeit csökkenteni nem

igyekszik.

Kérjen mintákat sokszorosító viaszpapiros és festék

dobozárunkból Roneo vagy bármely más rendszerű sokszorosító gép számára.

Áraink és minőségeink minden versenyen felül állnak.

ZILAHÍ és SZABÓ Irógép és Irodaberen-

Budapest, VI. kerület, Mozsár-utca 9. szám.

Réztisztító pasztánk felülmúlhatatlan! Sokszorosító- és Irógépszalag-festékes kezeket pillanatok alatt tisztít.

Telefon 139-90.

Telefon 139-90.

Frankfurt, apr. 1. Zárlat. 4.2 százalékos papírráradék... 4 százalékos osztr. ar-jár. — Magy. ar-jár. 98.50

Hamburg, apr. 1. (Zárlat) 4.2 százalékos ezüst járadék 96.60, 1860. sorsjegy 17.150. Déli vasut 20.25

Páris, apr. 1. (Zárlat) 3 százalékos Francia járadék 96.45. Osztr. aranyjáradék 101.30. Magyar arany járadék 96.70

Telefon: 174-18.

Sürgőnyezim: LARDOLIN

Magyar Automobil Garage

Hirsch és Csermely

BUDAPEST,

VII., Aréna-ut 50. sz.

Szolgálat éjjel nappal.

Kőbányai sertéspiac.

Árjegyzés. Április 1. Hízott sertésárak. I. Magyar elsőrendű: Fialat nehéz (páronként 320 klgon felül) 172-174 fillérig.

Sertéskonsumvásári jelentés.

(A székesfővárosi állatvásár és közbizottság igazgatóságától.) Április 1. Előző napi eladatlannal maradvány 79 drb sertés, 2 drb süldő.

Árjegyzés. Zsirsertés. Öreg I. rendű 350 klg. felül életsúlyonással 160 fillér. Fialat közep 220-230 klgig életsúlyonással 174-182 fillér.

Felolós szerkesztő:

PURJESZ LAJOS.

Kiadó-tulajdonos:

A Magyar Újságkiadó Részvénytársaság

Igazgató: ERDŐS AEMAND.

500 drb

képeslevelezőlapot készítettünk bármely beküldött,

arckép, látkép, vagy rajz után 10 K-ért.

Magyar fénynyomdai r.t.

Képes levelezőlapok, plakátok és árjegyzékek gyára.

Budapest, VIII/2. Őr-utca 9. sz.

Üzleti tudósítások.

Budapesti szeszjegyzés.

Table with 3 columns: Milyen időre?, Nyers, Finomított. Rows include Azonnali szállításra, Április-juniusra, Április-szeptemberre, Julius-szeptemberre, Irányzat: Nyugodt, Bécsi nyersszeszjegyzés, Lembergi, Trieszti exportszesz (finom).

Gallér és kezelők

tisztítását legkifogástalanabban eszközli

BRADOVKA GYUZA

gőzmosó-, vegytisztító- és ruhafestő gyára

KASSÁN.

Képviseletek kedvező feltételek mellett az ország minden részében kerestetőek.

Main financial table titled 'Budapesti értéktőzsde'. Columns include: Mai záró ár-folyam (Pénz, Áru), Részvények száma, Befizetés rész-kélt, Mai záró ár-folyam (Pénz, Áru), Részvények száma, Befizetés rész-kélt, Mai záró ár-folyam (Pénz, Áru). Rows are categorized into: Államadósság, Záloglevelek, Bankok, Takarékpénztárak, Biztosító társaságok, Gőzmalomok, Iparvállalatok, Sorsjegyek, Közeledési vállalatok.

Ekszervásárlók figyelmébe!

Zirner Testvérek utóda

Liszt Hugó

Budapest, Váci-utca 5

Legnagyobb választék

mindennemű arany, ezüst és ezüst-árúknak.

Occasio valodi gyöngy mellgombok, gyöngy-függők és valodi gyöngy-szrofikban.

Atdolgozások pontosan és lelkiismeretesen eszközöltetnek

Minden tárgyon a legelőbb szabott ár feltüntetve.

Telefon 11-37

Kivonat a hivatalos lapból.

— Április 1. —

Kinevezések. A belügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök a belügyminisztérium segédhivatali tisztviselőinek létszámában Petrik Gyula irodatizsét irodatfőtiszt és Csizmazia Imre irodatsegéd-tisztet irodatfőtiszté, Puja József esendő, ezimzetes őrsvezető, igazolványos altisztet a belügyminisztériumhoz hivataloszává;

a pénzügyminiszter Landfrász Oszvöld komáromi adóhivatali díjnyelőt a komáromi, Princes Győző brassói adóhivatali díjnyelőt a brassói, Koller Pál escazi adóhivatali díjnyelőt a escazi, Boér Béla tordai pénzügyigazgatósági díjnyelőt a tordai, Fehér Károly nagyenyedi pénzügyigazgatósági díjnyelőt a monori, Kucséra Károly győri lakost a győri, Biró Viktor marosvásárhelyi lakost a nyárádszeredai, Szerémi Zsigmond nagysonkúti lakost a nagysonkúti, Pápai József fehértemplomi lakost a fehértemplomi, Breeska János nyitrai lakost a nyitrai, Fehérvári József bajai lakost a bajai, Krizsányi Sándor lévai lakost a lévai, Szöllösi Béla zilahi lakost a kolozsvári, Lélek Imre szabadkai lakost a mórmaros-rösszégi és Lisesák Adám löseai lakost a szepes-öfalui adóhivatalhoz ideiglenes minőségű segélydíjas adóhivatali gyakornokká;

az igazságügyminiszter Denk Károly es. és kir. 5-ik számú nehöz taracozsotálybeli számvívő, igazolványos altisztet a komáromi járásbírószághoz irnökká;

a fiemei és magyar-horvát tengerparti kormányzó, mint a tengerészeti hatóság elnöke Meynier Jenő fiemei lakos, végzett joghallgatót a tengerészeti hatóságához ideiglenes minőségű fizetésnélküli segédfogalmazóvá;

a győri ítéltábla elnök dr. Feichtinger Ernő ügy-

védjelöltet a győri ítéltábla kerületébe díjas joggyakornokká;

a sátoraljai helyi törvényeszek elnöke Neumann Jenő sátoraljai helyi törvényeszeki napibéres szolgát a királyhelmezi járásbírószághoz hivataloszává;

a vallás- és közoktatásügyi magyar miniszter előterjesztésére Révy Ferenc felsőbb leányiskolai főigazgatói ezimmet felruházott budapesti állami felsőbb leányiskolai igazgatót és De Gerandó Antonina kolozsvári állami felsőbb leányiskolai igazgatót a VI. fizetési osztályba, Orbán Ferenc brassói és Riegler Sándor fiemei állami felsőbb kereskedelmi iskolai igazgatókat e minőségükben a VI. fizetési osztályba kinevezte.

Névmagyarosítások. A belügyminiszter kiskoru Markstein Jenő budapesti lakos Marosira, Neugebauer Arthur jászberényi lakos saját, valamint Anna Mária nevű kiskoru gyermeke Fehérre, kiskoru Glück Róbert budapesti lakos Gáborra, Schwarz Lény nagyváradi lakos Sipsora, Fürst Jenő budapesti lakos Földesre, Duschkau Sándor, továbbá kiskoru Duschkau István és György budapesti lakosok Dénesre, Glück Ignác sátoraljai helyi lakos családi nevének Gáspárra kért átváltoztatását megengedte.

Gyomorajdalmakat enyhít!

Rögtöni hatás mutatkozott gyomorgöres, gyomorhurut kólíka, esömör, étvágytalanság, böfögés, felfúvódás, rosszullet, kimerültség, hányinger, kellemetlen szájj, oldalszurás, láz és migrén stb. hasonló bajnál, ha

„Novicum” székelyhavasi gyomorke-serű honiszert használja.

Kapható a készítőnél:

KÁRPÁTI JÓZSEF

Arkos-Sepsiszentgyörgy 5. szám.

Egy nagy üveg ára 2 kor. Egy közép üveg 1 kor. 20 fill. és egy kis üveg 60 fill. Postán legkevesebbet küld 3 nagy, 5 közép vagy 10 kis üveget 6 kor. utánvét mellett a készítő vagy a Magyarországi főraktár: Balla Sándor „Hunnia” gyógyszerháza Budapest. VII. /11, Erzsébet-körút 56. szám.

IDŐJÁRÁS.

Az elmúlt nap időjárásának áttekintése:

Hazánkban az idő felhősebb lett és az utóbbi huszonnégy óra alatt az északi részekben, a tengerparton és még szórányosan az ország nyugati felén fordult elő többnyire csak kevés eső. A hőmérséklet kissé alacsonyabb lett, de a rommális átlag 5—6 fokkal meghaladta; a maximum 24 fok C volt Zsombolyán és a minimum 0 fok C Botfalun.

Prognózis a következő 24 órára:

Változóan felhős idő várható, lényegtelen hőváltozással és helyenként esővel (zivatar).

(Sürgöny-prognózis: Enyhe, elvételre csapadék.)

Állomás	Légnyomás mm. 700 +	A hőmérséklet Celsius szerint	Szélirány és ereje	Felhőzet	Csapadék mm.		Hőmérséklet	
					max.	min.	max.	min.
A. Szatna	68.6	7.0	SZ	0	—	18	6	
Ungvár	61.6	9.0	SZ	0	—	20	3	
Kásmárk	62.4	8.1	—	0	—	16	2	
Losonc	—	—	—	—	—	—	1	
Ogyalla	61.1	—	—	4	—	19	4	
Budapest	61.4	10.2	W	3	—	7	1	
Hérsény	61.7	7.9	—	3	—	20	2	
Keszthely	61.9	8.2	—	3	—	18	1	
Pécs	62.6	10.0	WS	3	—	11	2	
Zagrab	62.8	11.6	WS	3	—	11	2	
Plume	63.7	10.8	—	4	—	11	2	
Szeged	63.8	9.4	W	2	—	12	2	
Temesvár	63.2	8.7	—	1	—	14	3	
Nagyvárad	63.8	6.4	—	0	—	12	1	
Kolozsvár	—	—	—	0	—	8	2	
Nagyszoban	68.0	8.4	S	0	—	10	0	
Szatmár	—	4.0	SW	0	—	11	1	
Eger	—	1.8	N	1	—	3	0	
Arvavárja	—	3.6	K	1	—	4	5	
Salmeczánnya	—	1.5	N	1	—	2	3	
Komárom	—	1.2	—	0	—	8	2	
Magys-Ovár	—	1.0	NN	1	—	6	1	
Sopron	—	1.4	W	1	—	5	4	
Eszék	—	3.0	NN	1	—	13	2	
Cirkvenica	—	3.0	—	3	—	10	3	
Debrecen	—	2.7	NE	2	—	11	1	
Kecskemét	—	1.0	W	2	—	11	0	
Oroszáza	—	1.4	N	2	—	11	1	
Arad	—	1.1	N	1	—	13	1	
Zsombolya	—	1.6	N	2	—	19	0	
Verscez	—	2.5	NE	1	—	15	2	
Orsova	—	4.6	N	1	—	12	4	

EGYETÉRTÉS

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: PAJOR MÁTYÁS,

FÉRJ és FELESÉG

REGÉNY.

Írta: J. LIES.

13

Itt már egész tömegek tolongtak. Itt-ott egy-egy tüzkárosult hangos szitkozódása hallatszott, amott a szemtanúk beszéltek el vérfagyasztó történeteket. Nikolaj csoportról csoportra járt, amékkül, hogy valaki is ügyet vetett volna rá. Nem is volt szüksége kérdészködésre, az elbeszélésekből tüzetesen megtudott mindent. Aztán gondolt egyet s szép lassan bebállagott a esendőrségre.

— No, mit akarsz, Nikolaj, — kérdezték ott az érkezőtől.

— Hát csak azért jöttem, ha volna valami hír az elveszett juhaimról.

— Eppen jókor jön, — mondotta egy marczona őrmester. — Azt sem tudjuk, hol áll a fejünk a dologtól. Hát azt hiszed nincs más dolgnak, mint a te juhaidat őrizni?

Nikolaj ügyet sem vetett a beszédre.

— Ma éjjel két esendő volt künn nálam, — mondotta aztán. — Megkértek, hogy nézzek át a szomszédos nyájhoz. Gondoltam, lejjövök, hogy elbeszéljem, mit láttam ott.

— No, csak iziben, mondd el, mert sietős a dolgnak. Hanem akkor csak menj át a szomszéd szobába.

Ezzel se szó, se beszéd, felnyitotta az ajtót s betuszokolta a nehézkes pásztort a esendőrhadnagy elé, ki aktáiban elmerülve ült íróasztala mellett.

— Hadnagy ur, kérem, egy ember jött a hegyekből, valamit szeretne bejelenteni.

— Hogy hívják, — kérdezte a hadnagy.

— Serga Nikolaj, — felelte a pásztor.

— Hát mit akarsz? ...

Nikolaj bamba arcot vágott s elkezdte a történetet ott, hogy tegnap éjjel két esendő volt nála.

— Jó, jó, tudom, — szakította félbe a hadnagy, — térj már a tárgyra.

Nikolaj hosszadalmasan elmondotta, hogy reggel odaát volt a szomszédos nyájnál, de mivel senkit sem talált ott visszafelé jövet került egyet az erdőszégre, hogy hátha megtalálja valahol a pásztort.

— Ugy a kerszt táján ezt a fegyvert találtam, — mondotta s előhuzott zsebéből egy pisztolyt. — Azért jöttem, hogy ezt bejelentsem, mert nem lehetetlen, hogy a pásztort megölték.

A esendőrtiszt kezébe vette a fegyvert, megforgatta minden oldalról, aztán jól szemügyre vette Nikolajt s elkezdte faggatni.

— Hát mikor találtad? — kérdezte.

— Ugy déltájban, — felelte Nikolaj bambán.

A esendőrtiszt jegyzett.

— Nyomokat nem láttál? — kérdezte aztán.

Nikolaj egy kicsit elgondolkodott, majd határozottan felelte:

— Nem, nem láttam semmit a környéken.

— Hm, hm... ez elég nehéz eset. Nem lehetetlen, hogy összefüggésben van a tegnapi gyilkossággal. Mondd csak, mely pásztortok szoktak fegyverrel járni?

— Hát bizony azok nem igen járnak fegyverrel, — mondotta Nikolaj vontatottan. — Szegény emberek oszt' nem igen telik nekik ilyesmire. De nem mondom...

Hirtelen ketteharapta a mondatot, mint-ha meggondolta volna a dolgot.

— No, csak mondd ki bátran, — biztatta a esendőrtiszt. — Egész nyugodtan beszélhetsz, nem kell semmitől tartanod.

— Hát csak azt akartam mondani, — dünnyögte Nikolaj, — hogy ha csak valami rosszféle nem került közéjük.

— Persze, persze, — ismételte a esendőrtiszt. — De mondd csak, nem gyanakodsz valakire?

— Nem, — felelte Nikolaj határozottan.

— Akiket én ismerlek, azok mind jámbor, istenfélő emberek. Azok nem kaphatók ilyesmire. Hanem talán odább a szomszédos fjordokon... Talán oda kerültek új emberek. A minap is elvett két juhom és semmi hír sincs róluk.

— Ezt tudom, — szólott közbe a esendőrtiszt. — De hát arról csak kell tudnod valamit, hogy kik közelíthették meg az aklódat. Jól körülcztél a rablás után?

— Hát bizony én átvizsgáltam mindent, de még ma sem tudom, hogy miképen közelíthették meg a házat. A kutyák mind helyeken voltak s én csak egy vakkantást sem hallottam.

— Hát ez hogy lehet?

— Ugy gondolom, valamivel megetették őket, mert azok olyanfajták, hogy szétszedték volna őket máskülönbén.

E pillanatban az ajtó felnyitott s az őrmester egy parasztot tuszkolt be a szobába.

— Mit akarnak? — kérdezte a tiszt mérgesen. — Látja, hogy el vagyok foglalva. Mi az ördögnek esőiti a nyakamra ezeket az embereket?

— Hadnagy urnak jelentem.

— Ne jelentsen semmit. Mit akarnak.

— Ugy gondolom, ez is abban az ügyben jön.

— No, mi az, mit akarsz? — kiáltott rá a parasztra.

— Kérem alássan, hogy reggel kimenem a malomhoz megnézni, vajjon a keréküllök rendben vannak-e...

— Elég, elég; a tárgyra. Mit láttál, — kiáltott rá a esendőrhadnagy magából kikelve.

— Amint körüljártam, — kezdte a paraszt hebegve, — ott a malom árka mellett, ahol a szilipek kezdődnek...

— No, gyorsan, gyorsan! — türelmetlenkedett a esendőrtiszt.

(Folyt. köv.)

SZÍNHÁZAK.

Vasárnap, 1911. április 2-án.

NEMZETI SZÍNHÁZ

Délután mérsékelt helyárak.

Pry Pál.

Vígjáték 5 felv. Irta: John Poole.
Fordította: Csiky Gergely.

Személyek:

Hardy	Somlay
Hardy Frank	Rajnai
Witherton	Gabányi
Willis	Kürthy
Stanley	Márai
Eliz	Vadady A.
Harry	Náday
Pry Pál	Rózsahegy
Subtlén	K. Gerő L.
Fnéba	Nagy I.

Kezdeté 1/2 3 óraker.

Este rendez helyárakkal.

Vizkereszt.

vagy, amit akartok.
Vígjáték 3 felvonásban. Irta:
Shakespeare. Fordította Lévy I.

Személyek:

Orsino	Garamszeghy
Sebestián	Náday B.
Antonio	Mihályfi
Boffen	Tóbiás
Közeg Andor	Kürthy
Ma-vio	Gabányi
Fabian	Kovács
A bohóc	Rózsahegy
Olvia	Acél I.
Viola	Paulay
Mária	D. Ligeti J.

Kezdeté 1/2 8 óraker.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Délután mérsékelt helyárak.

Orvosok.

Komédia 5 felvonásban. Irta:
Shaw Bernhard. Fordította:
Dr. Hevesi Sándor.

Személyek:

Sir Ridgson	Góth
Sir Patrick	Vágó
Walpole	Z. Molnár
Ralf Bonnington	Sebestyén
Dubédát	Törzs
Jennifer	R. Gombaszögi
Schoemaker dr.	Dobi
Blenkinsop dr.	Réthey
Emmy	P. Tarnoki
Minni, szobalány	Csatai
Redpenny	Thuróczy
Ripporter	Czobor

Kezdeté 3 óraker.

Este rendez helyárakkal.

Parasztiok.

Dráma 5 felvonásban. Irta:
Barta Lajos.

Személyek:

Szujkó	Vágó
Boliné	Gerő I.
Maris	Nagy T.
Ereményi	Gerő
Az öreg Ereményi	Boross
Sándor	Papp
Julia	Tóth I.
Kovács	Kürthy
Kovácsné	P. Tarnoki G.
Haptákné	T. Forrai R.

Kezdeté 1/2 8 óraker.

BUDAPEST, VII., AKÁCZFA-UTCZA 32. SZ.

Magyar struccollipar!
Dus választék!
Saját gyártmány!

struccoll

pleureus szomorú kócsag
Guttman Antal

Budapest, IV., Bécsi-utca 3. sz. (I. em.)
Orosz árak. Festés, tisztítás, gondórtás.
3787 Telefon 91-13.

Előnyös

részletfizetési feltételek

mellett helybeli hivatalnokok, kereskedők és iparosok minden áremelés nélkül bevásárlásaikat szőnyegekben, vászon- és fehérművekben, kész férfi és női ruha szükségletekben legjobban eszközölik. **SZŐNYEGUDVAR. Budapest, VI., Király-utca 32. az udvarban.** Alapítotott 1895-ben. Telefon 523.

Benes Károlyné

VI-ik ker., Teréz-körút 26. sz. alatt levő elsősorú angol és francia női divattermélvel kapcsolatos eszaki szobrászati- és varrodai intézetében

a beiratások a XII-ik tanfolyamra megkezdődtek és naponta d. e. 10-12-ig, á. u. 2 óratól 6-ig eszközölhetők.

Gazdag, előkelő s magas irodalmi színvonalon áll az

UJ IDŐK

Herczeg Ferencz képes hetilapja,

mely a szórakozás és művelődés egyik legnemesebb és legmagyarosabb közvetítője volt eddig is. Herczeg Ferencz a szerkesztő mellett az új írók egész gárdája ide írja a legszebb novelláit és cikkeit és az Uj Idők a külföldi irodalom értékesebb műveiről is beszámol azon frissében. Képei fellelík a hét legfontosabb eseményeit.

Az új negyed április hó 1-én kezdődik.

Az Uj Idők minden előfizetője ingyen kapja a század legerdebb regényét, Dumas: Graf Monte Cristo című művét. Az Uj Idők előfizetési ára felevere 10 korona, negyedévre 5 korona.

Riadóhivatal Budapest, VI., Andrássy-út 10.
Mutatványszám kérésre ingyen.

FOLIES CAPRICE

Téli helyisége: Révay-utca 18. szám.
Igazgatók: Leitner és Keleti. Főrendező: Rott Sándor.
Telefon: 14-22. Előadás kezdete 7/9 óraker.

Ma:

Szoknyanadrág a szerkesztőségben.

Bohóság, irta: Satyr.
Végre 11 óraker:

„Im Massenquartier“.

Bohózat 1 felvonásban. Irta: Hirschfeld Lajos.

Jegyek elővételben a nappali pénztárnál d. e. 9-1-ig és d. u. 3-6-ig. — Konti különlegességi tőzsdé, Andrássy-út 29. és Sopronyi nagytőzsdében, Rákóczi-út 1. szám. 12 óra után az I-ső emeleti Casino de Parisban a világ legelső ének- és táncszámaok felléptek.

Royal Cabaret

A Royal-Orfeum épületében (VII., Erzsébet-körút 31.)

Éjjel 12 óraker ének- és táncelőadás!

44 nő szépség állásával. Ezek között: Odys. Viola, Valcsa, Éna Dan, Renée Hejanc, Ananda Marlon, Zsófi, Heddy Flott, 4 Rocking Girls, Selma Kressendorfi, Agi Norma, Louise Filipon, Elise Sareno, Severa, Gerlotte Wolter, Toto Buffat, Bey, Gréte Carles La Murrelle, Várdi Adél, Szép Erzsé, Marica Stollowa, Eleki kettős, Miarl Corinthia, Antal Jolie, Arany Sári, Lulu Rascal, Annie Neumann, Stella Black, Schwarz stb. stb. Belépő-díj 1 óráig 1 korona — azontul szabad bemenet. — Czigányzene, keringőverseny reggel 5 óráig. Kukó Vincze és zenekara.

Alabástrom fehér lesz az arcbőre, ha „Marton Hableány krémét“ használ.

„Marton Hableány szappan“ az arcbőrt bársónysimává teszi.

„Marton Hableány powder“ fehér, rózsaszínű és sárga színben a legjobban tapad. Egy tégely „Hableány krém“ 75 krajcár. Egy darab „Hableány szappan“ 75 krajcár. Egy doboz „Hableány powder“ 75 krajcár. — Kapható a készítőnél:

Marton gyógyszerár BUDAPEST, Krisztina-körút 33 P.

3 szappan, 3 powder, 3 krém rendelkezésnél franco postai szétküldés.

Főlerakat: Török József gyógytára, Király-utca 12.

LABORI

FOTOMŰVÉSZETI MŰTERME

V., Erzsébet-tér 18.
LIFT. TELEFON: 173-20.

MODERN FÉNYKÉPEK

Művészi gyermek-felvételek.

KITÜNTETVE: Budapest, London, Páris, Liège, Bruxelles stb.

Ki meri elmondani

magáról, hogy zongora vételnél nyugodt lélekkel meg merne bizni szakértelmében. — Nemesak laikusok, de fejlett zenei tudásu emberek is gyakran súlyos anyagi csalódások árán jöttek rá arra, hogy zongora vásárlásnál legnagyobb biztosíték az eladó czég intaktsága, becsületessége és ami szintén fő, műérzéke. A

MUSICA R.-T.

nem száraz elárúsítója vevőinek, de egyben jóindulatu barátja, tanácsadója, itésze. Ha tehát nem akar csalódni, ha nem akarja drága pénzét kockáztatni, ha készpénzért vagy igen előnyös feltételek mellett jó, szép, modern és művészi kivitelű zongorát, vagy pianinót akar vásárolni, forduljon teljes bizalommal Magyarország legnagyobb zongoratelephéhez, a

MUSICA részvénytársasághoz

befizetett részvénytőke 600.000 kor.
Igazgató: Sternberg Dezső.

A legkiválóbb zongoragyárak: Ehrbar, Grotrian Steinweg's Nachf. stb. vezérképviselője.

Budapest, VI., Teréz-körút 1. sz.

A nm. v. és köz. miniszter elismerő leiratával kitüntetve.

Dr. Batizfalvy I. Z. fővárosi legelső FOGORVOSI INTÉZETE

áthelyezve: **Károly-körút 3. sz. alá.**

Fájós fogak meggyógyítása Szájpadlásánálküli műfogak, Tartos fogtömések, aranyhidak, koronák. Foghuzások (altatásban is.) Jól használható fogszorok elkészítése és behelyezése.

Jótállás mellett mérsékelt szabott áron. Vidékiek félnap alatt megkapják műfogazukat.

Fővárosi Orfeum

VI., Magyező-utca 17. sz. Waldmann Imre igazg.

Ma vasárnap április 2-án:

2 nagy előadás

kezdetük 1/4 és 8 óraker.

Great Roland

a jelenkor legjobb illuzionistája.

Ferry Corwey

zenebohóc.

Brothers Wyne

a flegmatikus fivérek.

Howyns

a vidám pékek.

Az előadás kezdete 8 óraker.

Jegyelővétél 10-1 és 3-6-ig a napp. pénztárnál.

középnyert, vagy részletfizetésre legoicsóbban

Butor EHRENTREU és FUCHS

testvéreknél

Budapest, VI., Teréz-körút 8.

Képes arjegyzék ingyen. Telefon 88-59.

SZÍNHÁZAK.

Vasárnap, 1911. április 2-án.

VIGSZÍNHÁZ.

Délután mérsékelt helyárral.
Medikus.
 Etlépek 3 felvonásban. Írták: Bródy Sándor.
Személyek:
 Ruben orvos Fenyvesi
 Riza, lánya Versányi
 Arrak, szobó Szerényi
 János, medikus Csontos
 Ada Komlósy I.
 Piroška Makay M.
 Majd, orvos Tanay
 Norbert Tihanyi
 Nagyfejő Bárdi
 Finja Ferenczy
 Farcak Sarkadi
 Horca Haraszthy H.
 Orv. szolgáló Makróczyó

Kezdeté 3 órakor.
 Este rendez helyárral.
A millió.
 Vigjáték 3 felvonásban. Írták: Beer és Guillemand. Fordította: Molnár Ferencz.

Személyek:
 Michel Tanay
 Francine Pálly R.
 Prosper Tihanyi
 Beatrice Bészáros G.
 Sopronelli Szerényi
 Crochard Vaudrey
 Tubiso Tapocizai
 Champaubert Sarkadi
 Le B cot orie Ferenczy
 Afréd Bárdy
 Van Hüyspoot Balassa
 Orvos Győző
 Gigollette Molnár A.
 Beniamn Haraszthy H.
 H. edár Makróczy I.

Kezdeté 1/2 8 órakor.
URÁNIA SZÍNHÁZ.
 Délután mérsékelt helyárral.
Éva.
 Írták: Fábri-Végh István.
Kezdeté 1/2 4 órakor.
 Este rendez helyárral.
Waterloo-Sedan.
 Írták: Fa...
Kezdeté 1/2 8 órakor.

APOLLO-PROJEKTÓGRAF
 Városház-utca 1-3.
 Telefon 68-39.
 Rendez helyárral naponta.
Az erkölcsstelen város.
 Szociális dráma 3 felvonásban. Írták: Fernand Regnier. A szerepeket a koppenhágai Udvari Színház tagjai játsszák.

KIRÁLY SZÍNHÁZ.

Délután mérsékelt helyárral.
Czigányszerelom
 Operette 3 felvonásban. Szöveg-írták: Bodánszky Robert és Willner A. M. Zenéjét írta: Lehar Ferencz.
Személyek:
 Dragutin Péter Papir
 Zorika, lánya Beadini
 Jolan, huga Balogh E.
 Kőrösházi Ilona Fedák S.
 Józsi Raskó
 Bolosku Jonel Tóth
 Koresmáros Németh
 Dimplreana Csige
 Julesa Erdei B.
 Mosu Sáfány

Kezdeté 3 órakor.
 Este rendez helyárral.
A babuska.
 Vaudeville 3 felvonásban. Írták: Fiers és Caillavet. Fordította: Gábor Andor. Zenéjét szerztette: Falf Leó.

Személyek:
 Prumierné Hymath I.
 Ivette Várdy
 D. Naturelle Rákai
 Tiboriusz Kiliay
 Bufon Némé I.
 Rozavilla Fedák S.
 Talmi színigazgató Latahár
 Példács Balizs
 Poche K. a. Sári R.

Kezdeté 1/2 8 órakor.
ROYAL-ORFEUM.
 VII., Erzsébet-körút 31.
 Ma két előadás:
 Délután 3 1/2 órakor mérsékelt helyárral nagy gyermekelőadás az összes attrakciók felépítő. Este 8 órakor rendez helyárral legelsőrangú színházi és variété-előadás. Utóérhetetlen áprilisi műsor.

Max Pallenberg
 első budapesti vendégjátéka. Moran & Wisser, a boomerang-kalapóbbok, The Tups, Odys és a többi 12 kiváló attrakció. A két grófnő Laszky pompás operettje Kornal Berta vendégfelépítővel. A haz barátja Chaumic bohózata. Uj kuplék, uj szőlők, csupa uj szám.
 Minden vasárnap és ünnepnap délután 3 1/2 órakor mérsékelt helyárral családi előadás: operett és a teljes variété-műsor.

WERTHEIMER-ORFEUM

VI., Szerecsen-utca 35. szám.
 Igazgató: Wertheimer Lajos. Telefonszám: 4-49.
Kezdeté este 8 órakor.
 Szenzációs vendég szereplések!
Meltzer Adolf a világhírű lengyel tenorista.
Meltzer Anna primadonna.
 Két nagy-szerű darab: *Tochter Jerusalems* operette von Aurbach, Musik von Wolfstall.
A feleségem zászlóanya. Bohózat írta: Littmann Pepl, Rollers, Dancing Girls, Wallford s még sok új attrakció.
 Az emeleti téli kertben 40 szép nő fellépte. Csupa új szám. — Mesés attrakciók. — Kezdeté éjféltől.
 Vasár- és ünnepnapokon délutáni előadás, mérsékelt helyárral. Kezdeté délután 1/2 órakor. — Jegyek kaphatók az orium pénztáránál és a Hungaria fűrdőben.

MIÓTA **REX** cipő kapható
 Kizárólagos eladás
DEUTSCH ANTAL-nál
 Budapest, IV., Kecskeméti-utca 19.
 megszűnt a fájós láb.
 Cipők sikkes és tartós cipők :: hölgyek és urak részére ::
 Fekete, barna, sevrő, box vagy lakk magas és félcipő
12:50 és 16:50
 korona egységárban.

Művirágok, kócsag, struc- és disztollak, koszorúk, pálmák, szobadiszek
 gyári árban **Jünker Henrik** kaphatók:
 művirág gyárainak raktárában
Budapest, Király-utca 54. Telefon 118-09.
Mesés ujdonságok rózsákban.

MINDENKI
 aki irodákban, hivatalokban, üzletekben s gyárakban a tisztaságot, kényelmet és egészséges életet szem előtt tartja :: ::
AZ „A. B. C.”-NÉL
 hygien tisztított kölesöntörőközöknök, portöröröknek, padlóruhákhoz bevezetését, nagyon olcsó köcsöndij mellett házhoz szállítva és hetenként pontosan cserélve, okvetlen meg-
KEZDI.
 „A. B. C.” Egyesült Fehérnemű Kölesöntő Vállalat,
Eötvös-utca 30. szám, Telefon 46-86.
 Külön osztály vendéglők részére.

CSIZFÜRDŐ
 A Kontinens legerősebb jód bróm forrása nagy radloactívítással. Meglepo gyógyeredmény az azon betegségeknel, melyeknek specifikus gyógyszer a jód és bróm.
Fürdő megnyitás május 1-én. Meleg fürdők, hideg-izasztó kurák, szénsavas kurák, Ehrlich-féle kezelés az összes hydrópáthiai gyógymódot. Kényelmes olcsó lakások, szanatórium, szórakozások, állambiztonságok és katonatiszteknek az elő és utóidényben 50% engedmény. **Csizvíz** házi ivó kurához rendelhető a forrásnál és Edeskuzy L. lakatában Budapestben. Prospekt szívesen küld a fürdőigazgatóság. — Posta, távirta, vasutállomás helyben.

Kiváltunk
ZÁLOGBAN
 levő arany- és ezüstékszereket, sorsjegyeket s azokra magasabb kölcsönt nyújtunk.
MANNHEIM SIMON ÉS FIA
 Budapest, IV., Párisi-u. 5.
 (Főpostával szemben.)

Művirágok, disztollak!
 Eredeti párisi ujdonságok
ROSENBERG MÓR művirág-, koszorú- és disztollgyártással egybekötött
 nagykereskedésében
Budapest, IV., Városház-u. 16.
TELEFON 136-96. SZÁM.

A legnagyobb művészet
 jól és olcsón bevásárolni. En megtanítom Önt erre és **sok pénzt** takarít meg, ha zseb-, vagy fallórárt, ékszereket, gyűrűket, láncokat, ezüst cigarettatárcát, vagy ezüstbotot nálam vásárol. Forduljon sok ábrát tartalmazó árjegyzékért
Rudas Zsigmondhoz BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 49.
 Szétküldés vidékre naponta.

NEM BERLI
 a résztettetés lépő alatt, hanem azonnal Ön a **zongora** de csak ha 10 forintos havi részletfizetésre ::
Reményi Mihály
 a magy. kir. Zeneakadémia szállítójánál veszi azt meg
Budapest, VI., Király-utca 58. sz.
 Telefon 87-84. Árjegyzék és prospektus díjtalan.

TYURIN!!
 használata után nincs többé baromfivész.
1 nap alatt megszűntet mindenféle vészet.
 Sok számos elismerő bizonyítja, orvosi bizonyítványok igazolják e szer kitünőségét, minden gazdaembernek szüksége van rá. Ahol ezen szer használják, ott baromfivész nincs s hosszú időre vészmentesíti a baromfiakat. **1 nap alatt megszűnteti a vészet.** Minden üveghez külön használati utasítás. Egy litert tartalmazó üveg ára 4 korona. Megrendelhető a főraktárosnál:
Dr. ODOR BELA gyógyszerész-nél
Sürgönyezim: ODOR NAGYENYED. — Naponta postaszétküldés. — Szabadalmazva és törvényileg védve.

Heti műsor:

Április hó	Nemzeti Színház	M. kir. Operaház	Várszínház	Vigszínház	Magyar Színház	Király-Színház	Fővárosi Városligeti Színház	Uránia	Hangversenyek
3 Hétfő	Vizkereszt	A rajna kincse	—	A millió	Anatol	Czigányszerelom	A halhatatlan lump	Waterloo Sedan	—
4 Kedd	Az idegesek	Aida	—	A medikus	Parasztok	Czigányszerelom	A szoknyanadrág	Waterloo Sedan	—
5 Szerda	Vizkereszt	Walkür	—	A millió	A kis lord Sárga liliom	Czigányszerelom	Sámson és Delila	Waterloo Sedan	—
6 Csütörtök	Vizkereszt	A csavargó és a királyleány Havasi gyopár A navarrai leány	—	A testőr	Anatol	Czigányszerelom	A szoknyanadrág	Waterloo Sedan	—
7 Péntek	Falu	Siegfried	—	A millió	Parasztok	Czigányszerelom	Bilincsek	Waterloo Sedan	—
8 Szombat	Falu	Álarcos bál	—	Utánam	A kis lord Sárga liliom	Luxemburg grófia	Cornev llei harangok	Az Országos Színházművészeti Akadémia előadása.	—
9 Vasárnap	Francillon	Herczegkisasszony	—	A zseni	Parasztok	A Babuska Luxemburg grófia	A halhatatlan lump Cornevillei harangok	—	—

Párisi Nagy Áruház

Budapest, VI., Andrásy-ut 39.

Lift!

Gyermekruha-osztály I. emelet, jobb!

Lift!

<p>Tiroli-kalap tollal zöld vagy bordó korona 2.—</p>	<p>Selyem-kalap pongis kor. 4.50</p>	<p>Matróz-sapka kék cheviotból kor. 1.20</p>	<p>Matróz-sapka finomabb kor. 2.50</p>	<p>Vászon Bur-kalap 2 korona.</p>	<p>Selyem-fejkötő minden színben 3.50 kor.</p>	<p>Finom Madeira-fejkötő csipkével 1.30 korona.</p>	<p>Madeira-fejkötő 90 fillér.</p>
--	---	---	---	---	--	---	--

<p>Vadász-gallér Iodenből 7 korona.</p>	<p>Gyermek posztó-gallér 6.50 kor.</p>	<p>Kék cheviot matróz-öltöny vászongallérral 10. kor.</p>	<p>Cheviot matróz-ruha vászongallérral 10. kor.</p>	<p>Gyermek cheviot matróz-fejöltő vászongallérral 13. kor.</p>	<p>Lüszter ruhácska vászongallérral, kék vagy szürke színben 12 K</p>	<p>Fehér Barchent- kabátka legdivatosabb fagon, himzéssel diszítve 11. kor.</p>	<p>Fehér Barchent- kabátka himzéssel diszítve 4.50 kor.</p>
--	---	--	--	---	--	--	--

Képes nagy árjegyzék az összes cikkekről ingyen és bérmentve.

AGYTOLLAK, „MARABU“-hoz,

Ágytoll-góztisztítás.
(Telefon 71-25.)

VII. Károly-körút 7. (A háztól
való el- és visszazállítás még
aznap díjtalanul eszközöltetik.)

FŐNÖKÖK

ezrel eddig hiába vártak arra, hogy könnyű szerrel
jussanak írógéphez.

HA FIZETNEK

havonta 20-30 koronát, kapnak egy elsőrendű, látható
írásu, visszaváltós, tabulátoros, összedobillentyűs, auto-
matikus sorváltós, csupa acézból és vasból gyártott,
rendkívül tartós, univerzál-klaviatúrás

Ujlaki-írógépet.

Nem írnak alá váltót és folytonosan halmozódó irodai
munkálataikban könnyen

BOLDOGULNAK.

Bármely rendszerű használt írógépet legmodernebb Ujlaki
írógépre

BECSERÉLÜNK.

Díjmentes bemutatás országzerte.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

UJLAKI BÉLA Budapest, VII. ker.,
Erzsébet körút 28. sz.

Telefon 122-80.

Vidéki hivatalnokok, kik könnyű mellék-
keresetre reflektálnak, közölik címüket.
Vidéki képviselők kerestetnek.

Doktor: Igen, uram, ha okvetlen biztonsággal akar
járni, akkor vegyen „OLLA“-t, a legújabb higiénikus
gummikülönlegességet, mert „OLLA“ a tudomány
mai állása szerint **bebizonyított** legjobb létező minőség,
szakértő által megvizsgáltatott, orvosilag ajánlva. **Két**
évi jótállás minden darab rt.

Ur: De hát Doktor ur, hol kapható „OLLA“?
Doktor: Tucatonta 4, 6, 8 és 10 koronáért minden gyógy-
szertárban, jobb, szolid drogáriában és a legelő-
kelőbb szakbavágo üzletekben.
Követelje azonban, hogy szállítója önnek csakis „OLLA“-
adjon, Az elárultó helyek kimutatását tartalmazó árjegy-
zéket ingyen küld az

„OLLA“ gummi-gyár.

Wien, II., Praterstrasse 57.

Török József Király-utca 12., Thalmayer és Seitz Zrínyi-utca 3.
Radányits Testvérek Baross-utca, Orvosi műszertár Rákóczi-ut
32., Török E. Rákóczi-ut 56., Berger Lajos Ulloi-ut 3. Utasi Ferenc
Andrássy-ut 35., Gara Géza és Társa József-körút 50., Szécsi
Lajos Andrássy-ut 76., Kartschmaroff A. Rákóczi-ut 60., Rogatsy
Kálmán Rákóczi ut 10., Pokorny Géza Teréz-körút 10., Klein Árpád
Károly-körút 15., Szabó Jenő Baross-tér 17., Komjathy és
Társa József-körút 13., Reiner J. és Társa Corvin-tér 6., Pajor
Testvérek Váci-körút 19., Neumann H. József-körút 33., Márkus
Pál Rákóczi-ut 57.

Házkezelésre

vállalkozik egy
fiatal, keresztény
ügyvéd biztosíték
mellett. Ajánlatokat kérjük **Megbízható** czím
alatt a kiadóhivatalba küldeni.

AZ ATHENAEUM IRODALMI ÉS
NYOMDAI R.-T. KIADÁSÁBAN

MEGJELENT

AMŰVELTSÉG KÖNYVTÁRA

VIII. KÖTETE

Az ó- és középkor förténete

314 szövegkép, 14 fekete,
11 színes műmelléklet
tel és 8 színes térképpel.

IRTA: MÁRKI SÁNDOR.

Márki világtörténete egészen új irányt jelent
a magyar történetírás terén. Korszakokat és
embereket művésziesen jellemez s lelkükbe
világít bele. A mult eseményeit beszélve el
a jövő útjaira is rávilágít úgy, hogy Márki
Sándor könyve rendkívül lebilincselő volta
mellett igen tanulságos olvasmány is.

Ára 24 kor.; két kötetbe kötve 30 kor.

AMERICAN SHOE COMPANY LTD.

Amerikai cipő részvénytársaság
Budapest, V., Dorottya-utca 6. Wurm-udvar és VII., Erzsébet-körút 42.

Rizárolagos elárúsítása a következő elsőrangú amerikai gyártmányoknak:

Urak részére:
Edwin Clapp & Son
Barry
Walk-Over
Commonwealth

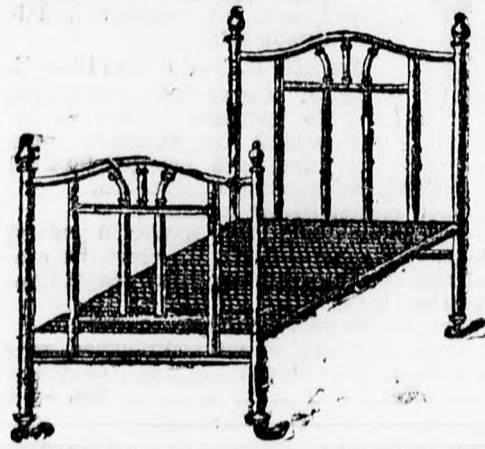
Szerveknek:
Piehler

Hölgyek részére:
Sorosis
Cousins
Patrician

Kérje képes árjegyzékünket!

Rézágy 32 frt

Arzélsodronyágybélét vaskerettel 5.50

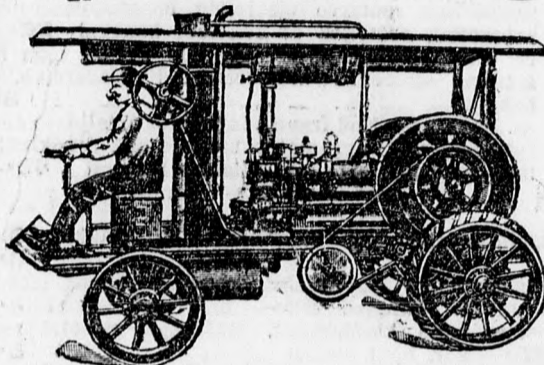
Osszesülkü vaságy matracczal 8.75

Az itt bemutatott vaságy sodronnyal és rézdiszítással bármely színre emaillezve 16 frt. Mindennemű vas- és rézbutort legolcsóbban szállít **NÉMETH** fémbutorgyára, V., Kobáry-u. 19a

Fajbaromfi és ezek tojásai. Fehér és sárga Cochín-China, Brahma, Houdan, Langshahn, fehér és sárga Orpington, Plymouth-Rocks, törpe stb. ára törzsenként (1 k. 2 ty.) 50 kor. egy tojás 80 fillér, Pecking, Aylesburg és pézsa-kacsák ára törzsenként (1-2) 40 kor., 1 tojás 1 kor. Bronz- és virgíniai hófehér pulykák, óriási emendi ludak, ára törzsenként 60-75 kor., 1 tojás 1.50-2 kor. Pávák (remek példányok) darabonként 25 kor. Továbbá igen nagy készlet különféle gyümölcs-, diszákban, diszokrokban, rózsákban, tüvellekekben, sövényesmetékekben stb. Képes árjegyzék ingyen. Gróf Batthyány Zsigmond uradalmi intézősége, Csandlak, posta: Ferenccsák, Vasm.

A legjobb benzinmotoros magánjárókat

a világhírű angol „Campbell” motorgyár egyedüli vezetőképviseelője

Korányi Viktor

szállítja. A legtartósabb, a legjobb szerkezetű, a legbiztosabb üzemű.

Olasó árak! Olasó üzem! Kedvező fizetési feltételek! Több évi jótállás! Vevőket a motorkezelésben díjmentesen oktatom ki kívánatra díjmentes kötségetessel és felvilágosításokkal szolgál.

KORÁNYI VIKTOR
Bpest, Liszt Ferenc-ter 9.

Szenzációs találmány.

Szabadalmazva:
3956. sz. a.

Törv. védve.
41. sz. a.

ANTICOL.

Páratlan határu szer a lovak kólika betegségének megszüntetésére. Ezen Anticol szerrel az 1. sz. huszárezrednél két éven folytatott kísérletek teljesen beigazolták, hogy ennél jobb szer nem létezik a kólika gyors és biztos megszüntetésére, mert minden esetben már egy adag után is a baj teljesen megszűnt. Egy doboz (mely 2 Anticol adagot tartalmaz) ára 4 korona; négy adag 8 korona, hat adag 12 korona.

Megrendelhető a feltalálónál:
„ANTICOL“-laboratórium
Mayer Ignác kir. főállatorvosnál Brassó.

Kaiserl. und Königl. Husaren-Regiment Kaiser Nr. 1. Ellsmervény.
Alulírott, a Mayer Ignác kerületi m. kir. állami állatorvos ur által lovak kólikás megbetegedései ellen feltalált és összedolított gyógyszerert egy a saját, mint az ezred lovainál meglepő gyogyeredményen használtam, ugyan azért azt gyors és biztos hatásánál, valamint alakjánál és könnyen kezelhetőségénél fogva mindenkinek melegen ajánlom.
Brassó, 1896. április hó 21-én.
(P. H.)
Littke, Oberst s. k.

Hutter és Schrantz

Részvénytársaság.

Az osztrák-magyar monarchia legrégibb szakmabell cége. — Alapított 1824-ben. Ajánlja első minőségű,

többszörösen csavart, kész állapotban tűzben horganyozott gépsodronyfonatokat.

A kitűnő horganyozás következtében tartósság tekintetében páratlan gyártmány! — Nem tévesztendő össze a négyzetleges (□) lyukú, végig sodrott és végig hálamosított szálakból álló fonatokkal!

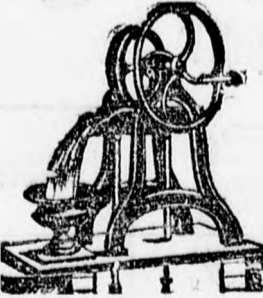
Meglepően olcsó árak!
!! 26 fillértől feljebb !!

És nagyobb vételnél még magas engedmény! Kapható minden jobb vaskereskedésben! — Sűrű (6 cm. tüsketávolság) horganyozott tüskésdrót méterje 5 fillér. Egyszerű fizetési feltételek! — Kerítésrácsok kovácsolt vasból, kapuk, ajtók sodronyfonatos betétekkel igen csinos kivitelben és minden e szakmához tartozó cikkek kitűnő minőségben legolcsóbb árak mellett. — Legmagasabb kitüntetések. — Ezekre menő elismerőlevelek! — Árjegyzékek és minták bérmentve és díjlanul.

Magyarországi telep:
Budapest, Váci-körút 61/27.
Levélczim: Hutter és Schrantz r.-t.

Technikum Mittweida.

Szász királyság
Igazgató: A. Holz, tanár. Legnagyobb technikai tanintézet elektromos- és gépészeti műhelyekkel, technikusok és művezetők kiképzésére. Gazdagon felszerelt elektrotechn. és gépművelő laboratóriumok. Gyártó tanuló műhelyek. 3610 hallgató a 36. iskolai évben. Program stb. díjlanul a titkárság által.

Lánczkutakat

nagy vízmennyiségek szállítására, házi és gazdasági célokra újonnan javított szerkezettel, szilárd kivitelben legelőnyösebben szállít

Magyar Lánckutgyár
Thököly-ut 133. sz.
Tessék prospektust kérni.

TELEFON (interurban) 144-68.

Magyar Közvetítő Bank Részvénytársaság Közvetítünk

Budapest, VI., Teréz-körút 46. Táviratczim: Közvetítőbank, Budapest

Elfogadunk parcellázásokat, finanszírozásokat, erdő- és bánya-üzletek, valamint egyéb pénzügyi műveletek keresztül- vitelére vonatkozó megbízásokat. A megbízások tartamára, illetve véglegesítéséig átmeneti hiteleket nyújtunk. A megbízásokra vonatkozó összes költségeket sajátunkból fedezzük, illetve előlegezzük.

TELEFON (interurban) 144-68.

jelzálogköcsönöket földbirtokokra, budapesti és vidéki városokban levő házak és telkekre, építkezési kölcsönöket, konverziókat, ingatlanok vételét és eladását, bérleteket.

AUFRECHT és GOLDSCHMIED UTÓDA

ELEK ÉS TÁRSA R.T.

Budapest, IV., Károly-körut 10.

Nagy képes
hangszer
árjegyzékét
ingyen
és bérmetve.

Szállítjuk
árfelemelés
nélkül kényel-
mes havi le-
fizetésre.

3 napon belül sértetlen állapotban az
áru kötelezettség nélkül visszaküldhető.

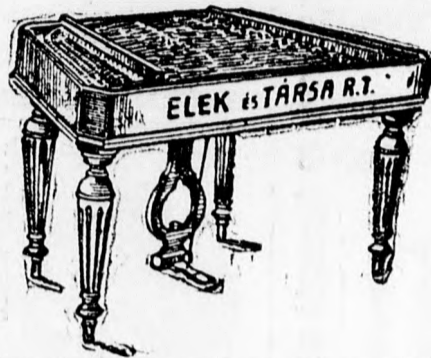
Hangverseny-hegedűk. Az árak teljesen felhurozva de vonó nélkül értendők.

- 12. sz. Jávorfából, gondosan metszve, ébenfa-markolattal és jávorfa-nyakkal, jól kidolgozva, megfelelő hanggal ... 12.— K
- 16. sz. Szép habos jávorfából, izlésesen metszve, csinos nyakkal és csigával, finomabb ébenfa-felszereléssel és erőteljes lágyhanggal ... 16.— K
- 18. sz. Gondosan összeállított, erősen habos jávorfából, igen csinos, habos jávorfa-nyakkal és formás csigával, tetszetősen metszve elsőrendű ébenfa-felszerelés és hurozattal, erőteljes és kellemes hanggal 20.— K
- 50. sz. Választott minta, kemény lakkozással, igen finom munka, elsőrendű alkatrészekkel felszerelve, erős hanggal ... 30 K
- 33. sz. Eres jávorfából francia lakkozással, teljesen ébenfa-felszereléssel, egyenletes metszéssel, rendkívül formás csigával, erős és kellemes hanggal 40.— K
Havi részlet 2.— korona.

- 45. sz. Utánzat, fin. kiállítva, igen fin. hanggal és csikos nyakkal 60.— K
részletre ... 3.— K
- 52. sz. Elsőrendű munka, olasz lakkozással, mesteri utánzat, elsőrendű felszereléssel és kiváló hanggal 80.— K havi részlet 4.— K
- 66. sz. Bármelyik mester után kiválasztott, elsőrangú mesteri munka, kitűnő hanggal 100.— kor. havi részlet ... 5.— K
- Hegedűvonók 3.— K-tól 30.— K-ig. Hegedűtokok 6.— K-tól 50.— K-ig.

Hangverseny-cimbalmok pedállal.

- 21. sz. Matra fényezett diófából, magas resonance-szekrényvel, formált (vágott) sarkokkal, izlésesen ékített keret-lécezzel, tetszetős vésésű lábakkal, finom, kivágott hanggyertya- és esztergált fagyertyatartókkal, szilárd lyrával és masszív pedál-emelővel.

Ára 260 K. Havi részlet 13.— K.
22. sz. Ugyanolyan építésben, de finomabb lyrával és lábakkal, lombfűrészeti munkával bíró hanggyertyatartóval teljesen rajzszerinti kiállításban.

- 23. sz. Magas resonance-szekrényvel, vágott sarkokkal, gazdagon vésett és izlésesen aranyozott keretekkel, lyra és lábak szintén vésve és aranyozva, lombfűrészeti munkával bíró hanggyertyatartóval, fuom rézgyertyatartókkal ellátva, teljesen rajzszerinti kiállításban.
Ára 330 korona. Havi részlet 16.50 korona.
- 24. sz. Ugyanilyen kiállításban, de feket ébenfa-fényezett szekrényben, még gondosabb munka. Ára 370.— korona. Havi részlet ... 18.50 K
Csomagolás erős faladában ... 10.— K

Hangversenyfuvolák C-lábbal.

33 1/2 sz. Legfinomabb granitalpfából, finomabb bőrözött ujezüst-billentyűkkel és hengerkerékkel, parafával borított csapokkal, pompás hanggal, mesteri munka:

8	10	12	billentyű
32.—	40.—	48.—	K
havi részlet 2.—	2.—	3.—	K
35. sz. Ugyanolyan minőség és kiállítás mint a 33 1/2 sz. de H lábbal:
9	10	11	12	13	14	15	billentyű
42.—	46.—	50.—	54.—	58.—	62.—	66.—	K.
havi részlet 2.50, 3.—, 3.50 korona.							

A fuvolák finom műelefántesontfejjel (celluloid) is kaphatók 18.— korona ártóbblet felszámítása mellett,
Valódi legfinomabb elefántesontfejjel ellátva 35 és 40.— koronával kerülnek többre. — Finomabb fejjel való-ellátásnál a részletek aránylagosan emelkednek.

Tárogatók B-hangban.

Tárogatóink a jelenkor legjobb tárogató-készítőjétől erednek és azok a legjelesebb tárogató-játékosok által is felülmulhatatlanoknak ismertettek el, nemcsak hangszépség, de kidolgozás tekintetében is.

- 38b. sz. Igen finom perzsa körtefából, sötét színre fényezve, 12 ujezüst-billentyűvel és Fisgyűrűkkel ellátva ... 125.— K.
Havi részlet 6.— K.

- 39b. sz. Legfinomabb valódi rózsafából, még gondosabban kidolgozva, 12 ujezüst-billentyűvel. Fis-gyűrűkkel ellátva ... 149.— K.
Havi részlet 7.— K.

GRAMMOPHON.

17. sz. teljes felhuzás esetén 6 percig működő szabatos gépezettel, fordítható trombita-hangkürttel, szabadalmazott komikus trombitakarral és felhajtható hangdobozkarral, hangverseny-handgobozsal, 55 cm hosszú, 46 cm bőségű színes tulipántölcsérrrel 24 cm lemeztányérral, finoman nikkelezett hangdoboz és kürttartóval, 5 darab kétoldalu 25 cm kiváló minőségű játéklemezzel, továbbá 1 doboz tível 150.— korona. Havi részlet 7.50 korona. Kétoldalu hanglemezek darabja 25 cm, nagyságban 5.— korona.

Eufon „Export“

A legkisebb térfogatu, legcsekélyebb súlyu, az érzéket megtévesztő természetes hangvisszaadással bíró rendkívül tetszetős készülék. Ára 75.— K
Havi részlet ... 4.— K
25 cm, kétoldalu lemez darabja ... 5.— K

Szállítunk a fentiekén kívül cziterákat, önműködő hangszereket, harmonikákat stb. Kimerítő hangszerárjegyzék ingyen és bérmenté.
Legujabb lemezjegyzékünket sziveskedjék kérni.

Fenti feltétel az egyetlen biztosítéka az előnyös vásárlásnak, úgy ár mint minőség tekintetében.

Itt levágandó!

Megrendelési iv.

AUFRECHT ÉS GOLDSCHMIED utóda
ELEK ÉS TÁRSA R.-T.-nak
Budapest, IV., Károly-körut 10. sz.

Ezennel megrendelem az alanti árut ... korona értékben fizetendő ... korona havi részletekben Budapestben ELEK ÉS TÁRSA r.-t.-nál. Három havi részlet elmulasztása az egész számla összegét azonnal esedékesé teszi. Teljes kifizetésig tulajdonjog fenntartva.
Jogomban áll az árut 3 napon belül sértetlen állapotban visszaküldenem.

Fizetendő Budapesten	Kor.	fill.

Lakhely: ...
Kelet: ...
Név és foglalkozás: ...

Piros arc

Piros orr

Piros kéz

sohasem volt divatban és minden nő és férfi igyekszik ezektől a csunya bőrbántalmaktól a seplő és pattanással együtt megszabadulni a legrövidebb idő alatt.

8 nap

teljesen elegendő, hogy vörös arca, vörös orra, vörös keze hófehér, tiszta és finom legyen.

Csak a híres bőrápító szerkekhez:

Diana-krém

DIANA-SZAPPAN-

hoz kell fordulni, akkor nem lesz több piros orra, piros keze, piros arczúro.

Több, mint egy millió köszönő-levél igazolja a fenti körülményt.

Diana-Puder

pegig arról nevezetes, hogy az arcon egyenletesen tapad, szabad szemmel teljesen láthatatlan; amennyiben pedig teljesen ártalmatlan szerekből van összeállítva, ki van zárva a láthatósága a kékeszínű arczúroknak, mely szín olyan nők arczán látható, kik ártalmas összetételű pudert használnak.

Egy üvegtégely Diana-krém (nappali és éjjeli használatra) 1 kor. 50 fill.
Egy üvegtégely Diana-krém (csak éjjeli használatra) 1 kor. 50 fill.
Egy nagy darab Diana-szappan 1 kor. 50 fill.
Egy nagy doboz Diana-puder szarvasbőrrel együtt (fehér, rózsaszín vagy sárga színben) 1 kor. 50 fill.

Kapható egész Európában a gyógyszárakban, drogeriákban és parfümériákban. Aki nem tudja saját helyiségében beszerezni, az rendelje meg a központból:

Erényi Béla
gyógyszerész

Budapest, Károly-körút 5.

(A legkisebb megrendelés is fordulóponttal utaváltással eszközölhető.)

200 ezer darab különféle dísz-tárgyat partiba féláron kiárúsít

Takács Porcellán-ház
Budapest, Baross-tér 4. sz.

Óriási raktár, állandóan 50 waggon választék üveg-, porcellánárú-, vasedény-, konyhai háztartási konyha berendezésből. Ingyen láda, ingyen csomagolás, nagyon szolid kiszolgálás. Teljes vendéglői és kávéházi berendezések, 30% engedély.

Diszes függőlámpák 3 fttől 25 fttig.
6 személyes metszett és mintázott üveg-készlet csak 6 ftt. 50 kr.
6 személyes kávé vagy tea-készlet, modern, aranyozva és festve 2 ftt. 60 kr.
6 személyes étkező-készlet aranyozva és festve 6 ftt. 25 kr.
6 személyes étkező-készlet, rococo, csodaszép 8 ftt. 25 kr.
12 személyes étkező-készlet, rococo, csodaszép modern, aranyozva és festve, 42 tányér, mindenből 2 tal 20 ftt.
Kemek szép angol mosdó-készlet diszesen festve 4 ftt. 50 kr.
12 drb legprímabb kék zománca tálak-lábos, 1/2 literrel 5 literig 3 ftt. 50 kr.

Feldolnival mindent egészségügyi szempontból, tiszta alumínium evőeszköz, 6 kés, 6 villa, 6 kanál, 6 kávékanál 6 ftt. összesen 24 drb csak

Alumínium konyhai felszerelések a legolcsóbb árban.

Porcellán-Ház
BAROSS-TÉR 4. SZ.

Valódi Brünni Szövetek

1911. évi tavaszi és nyári idény.

Egy vég 3.10 mtr | 1 vég 7 korona
hosszu teljes uri | 1 vég 10 korona
előnynek | 1 vég 12 korona
elegendő (k.a.b.t.) | 1 vég 15 korona
n a d r á g, mellény) | 1 vég 17 korona
ára csak | 1 vég 18 korona
1 vég 20 korona

1 vég, fekete szalon öltönynek K 20.- felöltőszövetek, turistaloden selyemkammarnok stb. stb. szállít gyári árban a szolidnak elismert

posztógyári raktár
Siegel-Imhof, Brunn.
Minták ingyen és bérmentve.

A magánvevők előnyei szöveteket közvetlen Siegel-Imhof cégnél a gyártás helyén vásárolni. Felette nagyok. — Kolozsvári áruforgalom következtében mindenkor legnagyobb választék egész friss szövetekben. Legolcsóbb szabott árak. A legkisebb megrendelés is teljesen minta szerint és legelőzékenyebben lesz eszközölve.

Megbízható

EHRlich 606

oltásra legjobban ajánljuk

dr. BOLGÁR orvosi-intézetét
Budapest, Hársf-utca 10/B. szám.
rendel délelőtt és délután, vasárnap is.
Vérbetegségeket, férfi és női bajokat köszvényi és rheumat gyorsan és tökéletesen kigyógyít. — Minden levélre válaszol. — Gyógyszereket nem küld. — Minden betegnek személyesen kell megjelenni. Az oltóanyag pontosságára és tisztaságára állandóan szerződötett hitos vegyész felügyel.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyított háziszser, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvényneél, oszúznál és meghűléseknél.
Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt be vásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K2.- és ügyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. Dr. Richter gyógyszerertára az „Arany országhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

ÉVŐESZKÖZÖK

EZÜSTBŐL és ALPACCA EZÜSTBŐL.

DISZTÁRGYAK. ALKALMI AJÁNDÉKOK

A LEGELŐNYÖSEBBEN

POLGÁR KÁLMÁN ÉKSZERTÉLEPÉS

BUDAPEST, III. Erzsébet-körút 29.sz.

VIDEKI MEZORENDELÉSEKRE KIVÁLÓ CONDOT FORDITOK. ARJEGYZÉS 2000 PRAJZE BÉRMENTVE KÖLDETIK.

E hirdetés rovában minden szó egyszerű beiktatása közönséges...

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovában minden szó egyszerű beiktatása közönséges...

Pénzszekrények, okmányszekrények, használtak és újak...

31 éves kisasszony, jelentéktelen testi hibával...

Házasságokat diszkrétan közvetít Faragó Jenő...

?! Akar ön szellemes lenni? Akar a társaságban tekintélyhez jutni?

2000 korona tiszteletdíjat, adok annak, ki nekem egy községit vagy körjegyzői állás elnyerését elősegíti.

Pénzszekrényeket tűz- és betörésmenestek ellen olesón araton Budapesti pénzszekrénygyár...

Juniperus (nemes borovicska) 4 literes posta-tartály bérmentve...

Állások mindenféle szakmában közölve vannak az Országos Pályázati Közlönyben.

Gyümölcsfa díszfa és rózsajegyzékekkel ingyen szolgál Weber faiskolája...

25 koronáért készülnek saját műhelyemben mérték után remek szabásban...

10000 magastörzsű rózsafa, 2 éves erős koronával, régi és legújabb fajokból...

Réthy-név látható a valódi pemetefü cukorka minden egyes darabkáján.

A gyakorló gyorsírók Társasága gyorsírási (Gabelsberger-Markovits rendszerű) és gépirás...

Kárpitos nyergesek részére mindennemű kéllékek képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi...

A t. cz. gazdaközönség az inarvillala ok nyelvébe ajánlom 1884. óta fennálló gazdasági és iparszemélyzeteket...

Rózsza, szegfű, magastörzsű rózsafák, csak újdonságok, 2 éves koronával, 10 drb 20 K.

Pénzt akar Ön azonnal butorra, zongorára, varrógépekre, kerékpárokra...

Parlamenti gyorsírók által vezetett magyar-német gyorsíró iskola. Gépirás és magyar-német levelezés-oktatás.

Soha nem létezett rendkívül kedvező fizetési feltételek mellett szállított helyben és vidékre teljes lakberendezéseket, valamint egyes butordarabokat részletfizetésre.

Dió-kivonat az ősz hajnak festésére. Rétóta kipróbált tökéletesen ártalmatlan a diónak zöld héjából készített hajfestőszert...

MACZUSKIA. Wien, III/2. Erbergerlände 2. Raktárak Budapest: Török J. gyógyszer, Király-u. 12.

Amerikai óra mutató és számlap nélküli. Az óra két számcsoporból áll. A felső számsor az órat, az alsó pedig a perczet mutatja.

Ára 46 korona, havi 5 koronás részletre is kapható. Készpénz fizetésnél 10% az engedmény.

Saját gyártmányú fürdőkádak 14 kor-tól feljebb; üthető kádok 8 kor-tól feljebb.

LEFKOVICS ADOLF Budapest, VII., Wesselényi-u. 41/E. Telefon 113-46.

Csak 6 K-ért toilett-szappant, mely a sajtolásnál némileg elformálódott, rózsas, gyöngyvirág, moschus, pacsuli illattal.

Zálogcédulákat vesznek. Elzálogosított briliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszerket 100.000 koronáig költségmentesen kiváltak és teljes értékét kifizetom.

MAGANTANULOKAT polgári iskolai, gimnáziumi, kereskedelmi-iskolai magánvizsgálatokra, érettségire felkészít.

Zálogcédulákat vesznek. Elzálogosított briliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt, platínát és ékszerket 100.000 kor. költségmentesen kiváltak és teljes értékét kifizetom.

Tülevelűek szétküldése megkezdődött. Lucfenyő 50-150 1 30-100 Tömpefenyő 20-200 1 50-250

Gramofon Áruház Budapest, Himző-utca 5. Szenzációs reklámban kapható. „Messe a nagy erdőn”, „Volt nincs fene banja”, „Sorrentoi level”, „Lupolás örökre pá”, „Czigany szerelem” és még 4 kitűnő lemez vadonatúj 26 cm.-es nagyságban szállítjuk a pénz előleges beklüldése vagy utánvétel mellett.

Csak 6 K-ért toilett-szappant, mely a sajtolásnál némileg elformálódott, rózsas, gyöngyvirág, moschus, pacsuli illattal. Igényes alkalmi vétel elárulástoknak, szállodáknak, fürdőknél és háztartások számára. Szétküldés készpénz ellenében vagy utánvétellel (gy 70 fill. több.) Szeküldi A. BÜCHLER Wien, II/829 Práterstrasse 57.

TÁRS, (osakis komoly, agilis) néhány ezer forinttal szabadalmazott tömegszekrények amelyek kitűnő rekordul lettek...

Ajtók, Ablakok, vasredőnyök, használtak és újak, bármily méretben és alakban, igen olcsón kaphatók.

Wiener A. utódánál BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 123. Telefon: 62-80.

SINGER varrógépek kerékpárok, gramofonok, hanglemezek legolcsóbban kaphatók.

Haban József Budapest, Almássy-tér 14 javításokat olcsón készít. Képes árjegyzéket ingyen küld.

10 lemez 10 forint! Szentácsiós reklámban kapható.

Gramofon Áruház Budapest, Himző-utca 5. Készpénzért vagy részletre minden kamat nélkül legolcsóbban. Óriási választék polittoros butorkban.

Alkalmi vásár az összes háni szerekből. Mélyen leszállított árak. MARNITZ FRIGYES Budapest, VIII., 4. József-körnt 37-39 sz. Óriási raktár gramofon és lemezekben. Kérjen árjegyzéket külön-külön.

INGYEN TANULHAT november 1-től két hónapra át kereskedelmi szaktanfolyamot, gépirás, gépirást, helyesírást, számvitét, német nyelvet. Magyar Tanügyi Intézet, Rottenbiller-utca 5/a. sz. Tanítás napi három órában. Nappali és esti tanfolyamok.

Tisztviselői kölesont köztisztviselőknek és katonatiszteknek előjegyzéssel és előjegyzés nélkül. Felzálogkölesont 60 évre. Váltókölesont kereskedők, iparosok és magántisztviselőknek gyorsan és előnyösen folyósítat.

Jó cselédeket, ugyminnt szakácsnőket, szobalányokat, urasági inast stb. stb. közvetít ügy helybeli, mint vidéki urasági házakba. Váradi Márton „Szabó”-féle elhelyezőintézet, Budapest, Belváros, Múzeum-körnt 35. szám, az udvarban. 10325

BUTOR készpénzért vagy részletre minden kamat nélkül legolcsóbban. Óriási választék polittoros butorkban. Nagy Imrénél Bpest, VI., Váci-körnt 9. Feljárt Szerecsen-utca 1. szám. Kis képes modern teljesen új album ingyen. Nagy album 60 fillér.

Magyar harzi kanári-tenyésztés Debreceben. Ki a madár dala meg tudja érteni és annak énekét föl tudja becsülni kanári tenyésztő megkeress az fel tisztelettel megem rendelményeivel. Minden mit egy madár előadni képes, legyen az lágy, jély hang, avagy csengő erőcs. Ami csak madárban kiválóan jó, tenyésztésben mindig föl tállható. A rendelt madarat mielőtt elküldöm, tudásról előbb magam meggyőződom és ha hibás hang vagy rosszul énekel, nem létezik nálam, hogy én azt küldjem el. A tisztelt rendelő nyugodt lehet tehát, hogyha nálam rendel, tudom nem szenved kárt. A lakás legkedvesebb díszje a szépen enekló kanári madár. Kanári madarakért eddig sok pénzt adunk a külföldnek. Ma már nincs szükség erre, mert a szakzerű vezetés alatt álló Ágoston magyar harzi kanári-tenyésztő telep Debreceen Himző-utca 9. sz., gyönyörűen fuvolózó, nemes fajta kanári madarakat szállít darabonként 7, 8, 10 és 12 forintért. Tenyésztésre alkalmas remek szép nőtények darabját 2 forintért. A szállítás a legnagyobb hidegben is gondosan csomagolva, szavatosság mellett történik. Árjegyzék és a postai utasítás ingyen. Számos elismerto és közönségnél birtokában. A legnagyobb tenyésztőtelep és szakküldési intézet.

BUTOR 30% megtakarítás! Régi Butorszalon Budapest, Ferenciek-tere 3 telemelet. Vétel és eladás használt és új polgári, urasági lakberendezéseknek, mahagoni és palisander butorok, urisobák, angol börgamiturák és teljesen berendezett mintaszobák, keleti szőnyegek, csillárok. Telefon 32-13. 28589

KÖZIGAZGATÁS

Közgyűlés után.

Budapest, április 1.

Lezajlott a segédjegyzők és községi alkalmazottak országos egyesületének közgyűlése. A közgyűlés maga nagyon impozáns volt s a kar tagjainak együttérzését frapáns módon bizonyította a közgyűlés utáni hangverseny és társasvácsora.

Méreteinél fogva is hatást keltő volt a miniszterelnök-belügyminiszter előtt megjelent küldöttség, amelynek hatását növelte a jogos kívánságoknak, mint teljesítendő követeleknek homloktérbe állítása. Az egyesület vezetősége átérzte a tagok forró lelkiületének minden óhaját s ebből merítette az erőt, hogy volt kellő bátorsága az általa képviselt testület kívánságait követelés alakjában oly módon kifejezésre juttatni, hogy azok elől elzárkózni nem lehetett.

Minden kétségen felül áll, hogy a segédjegyzők és községi alkalmazottak országos egyesülete mostani közgyűlése alkalmából nem kicsinyelhető eredményeket ért el, amely eredményeket mi a bátor fellépésnek, az egyesület jól szervezettségének tulajdonítunk. — ezeket, a siker biztosítására szükséges előfeltételeket pedig onnan származóknak magyarázzuk, hogy a vezetőség minden érdekesben, minden gondolatában szolidáris az egyesület tagjaival s ezekkel az érzelmi és érdekbéli kapcsolatokkal a legszorosabban van összeforrtva.

Kétségtelen, hogy a miniszterelnök-belügyminiszternek a küldöttség szónokának beszédére adott válasza nagy horderejű, e válaszbiztosítottnak láthatják a segédjegyzők és a községi alkalmazottak, hogy legkiáltóbb, legtűrhetlenebb anyagi sérelmeik lehetőleg orvosoltatni fognak. E reménynek biztos záloga a miniszterelnök-belügyminiszter kijelentéseinek minden kerteles nélkül való határozott volta.

Természetes azonban, hogy a segédjegyzőknek és a községi alkalmazottaknak nem szabad a megkezdett uton megállaniok, hanem a legnagyobb kitartással, a legintenzívebb harezot kell továbbra is folytatniok igazai kivívásáért, a teljes győzelem eléréséért s ezért csatasorba állított vezetőiknek permanenssé kell tenni a küzdelmet, hogy törekvéseik állandóan napirenden legyenek. Erre szükség van két okból, először, mert a miniszterelnök-belügyminiszter által tett ígéret mielőbbi beváltását ily módon siettetik, másodsor, mert jogos kívánságaiknak csak egy csekély része nyer teljesülést anyagi helyzetük kedvező rendezésével. Ezenkívül mennyi még a sérelem! s mily fájó, sértő a többi sérelemnek éles szúrása!

Rendezni kell az egész státust, a segédjegyzők és községi alkalmazottak nagy státusát; biztosítani kell valamennyinek egzisztenciáját a választás által, módját kell ejteni a status keretein belül való előlépésnek, de annak is, hogy a karnak jegyzői oklevéllel bíró tagjai bizonyos szolgálati idő elteltése után önálló jegyzökké legyenek, meg kell változtatni a fegyelmi eljárást s a mai önkényen alapuló bíraskodási rendszer teljes kiirtásával meg kell teremteni a független fegyelmi bíróságot s végül országossá kell tenni a nyugdíjügyet.

Mindezek a nagy és nehéz feladatok várnak megoldásra, mindezek tekintetében kell a teljes sikert elérni, a tökéletes diadalt kivívni, hogy a harezai zaj elülhessen s a csatára hívó kiáltó szava győzelmű harsonává lehessen, a táborba hívó zászló a győzelem tropheumává válhasson s a vezérek kemény tusákban verejtékező homlokukra fonhassák a győzelem babérkoszorúját!

Mindezek a reformok, amelyek a segéd-

jegyzők és községi alkalmazottak érdekében elkerülhetetlenül szükségesek, maguk után involválják az 1886:XXII. t.c.z.-nek, a községi törvénynek nem módosítását, hanem egy új, modern törvény által való helyettesítést és így ez avult, hasznavehetetlen törvénynek egész terjedelmében való hatályon kívül helyezését.

A harez ütközőpontjának egy új, a modern, változott viszonyokból keletkező községi törvény megalkotása iránti törekvésnek kell lennie, amely törvény létrejöttében biztosítani kell a községi élet igazi szakértői részére az ingerenciát.

Ezért harezot, kiméletlen, a végletekig menő, mindent letipró és legázoló harezot kell indítani, hogy az új törvény kielégítse a községi közigazgatás érdekeit és betöltse a községi közigazgatás szellemi munkásainak jogos igényeit.

A községi törvény helyett egy újabb törvény alkotását maga az élet, az átalakult viszonyok követelik s azon törekvéssel szemben, hogy a községi törvény hatályon kívül helyztessék, elvi kifogások fel sem hozhatók, mert maga a miniszterelnök-belügyminiszter mutatott rá a segédjegyzők és községi alkalmazottak küldöttségéhez intézett beszédében arra, hogy a községi törvény ma már egy élő anachronizmus. Azt mondotta ugyanis a miniszterelnök-belügyminiszter, hogy a községi törvény a segédjegyzőkről és községi alkalmazottakról nem is beszél, ezek a törvény szerint ismeretlenek és az élet, a szükségesség hozta létre. Van pedig az országban huszezer segédjegyző és községi alkalmazott, nyilvánvaló tehát, hogy az életől messze elmaradt az a községi törvény, amely nem ismer egy oly státust, amely a községi igazgatás érdekeit kielégítésének kényszere alatt született meg, s amely status ma huszezer intelligens s a községi igazgatásban dolgozó emberből áll, nyilvánvaló, hogy ily törvény nem felelhet meg a községek igazgatási és az ahhoz fűződő hatalmas állami érdekeknek.

A községi törvény lehetetlen voltát bizonyítja az is, hogy szelleme szerint a községi bíró a községi elüljáróság feje, holott a teóriára legalaposabban czáfolt rá az élet, mert a valóságban a községi önkormányzati életnek vezetője, az állam és törvényhatósági igazgatásnak irányítója a jegyző.

A községi közigazgatás nagy napok, a reformok napja előtt áll, kell, hogy a legnagyobb éberséggel és harezai készséggel részen legyen mindenki, akit sorsa a községi közigazgatás gépezetének alkatrészévé tett, nehogy ez a reform is, mint annyi törvényalkotásunk, az életet, a községi viszonyokat nem ismerő teoretikus közigazgatási tudósoknak a gyakorlatiasság követelményeit figyelembe nem vevő torzszálított legyen. Eppen elég volt eddig, hogy békóba verte az 1886. évi XXII. törvényezik a községek fejlődési képességét s lehetetlenné tette a községi közigazgatás szellemi munkásaira nézve, hogy a községek érdekében kifejtessék egész tudásukat és szolgálatára szentelhessek minden ambíziójukat, éppen elég volt a fegyelmi törvények vasjárma alatt való görnyedésből, amelyek elnyomtak minden önálló gondolatot, minden szabad véleményt, éppen elég volt abból, hogy intelligens, tanult emberek működésének jutalmazása és elismerése oly egyénekre bizassék, akik e működés és annak eredményei értékelésére a legcsékélyebb képességgel sem bírnak s akiket elhárítottuk a legprimitívbb korteszszközök irányítanak.

Mi lapunkban már gyakran precizizoztuk a reformnak kereteit s elfoglalt álláspontunkhoz ma is a legmerevebben ragaszkodva, készek vagyunk a magunk egész közéleti

sulyával a harez sorompóba lépni, hogy reformpolitikánk minden egyes program-pontja valósuljon.

Abban a nézetben vagyunk, abban a meggyőződésben élünk, amint ennek már több ízben is kifejezést adtunk, hogy a községi igazgatás szellemi munkásainak helyzetével szoros és elválaszthatatlan kapcsolatban van a közigazgatás milyensége, mint-hogy pedig mi, akiket még hevitenek a nemzeti múlt nagy tradíciói, akiket lázba tudnak hozni a nagy nemzeti lét ragyogó álmái, akik még bizó hittel és reménységgel teli lélekkel hiszünk nemzetünk függetlenségében, akik még nem tettük vásári portékává a nemzetnek ösalkotmányában rejlő kincsét, akik még rajongó szívvel esküszünk a szabadság zászlójára: arról is meg vagyunk győződve, hogy a közigazgatás magasabb nívója közelebb viszi a nemzetet ideáljai eléréséhez, természetesen minden eszközt a propagandának felhasználjuk, hogy Magyarországon jó közigazgatás, erőteljes községi élet megteremtésére teljes erőnkkel közreműködünk.

Az eredmények elérése, a siker biztosítása azonban megkívánja, hogy maguk a községi közigazgatás munkásai is, áthatva a szent czél eszméjétől, sarkalva saját gazdasági és szociális helyzetük nyomasztó voltától, minden erejükkel küzdenek, nem esőkenő hitartással és lelkesedéssel, hogy a községi közigazgatás reformjának ígéje végrehalására testet öltson.

Nem szabad megelégedni a mostan lezajlott közgyűlés kedvező eredményével, hanem keresni kell az országos jegyzői egyesülettel a kontaktust, hogy a harez minden vonalon állandósíttassék.

A jegyzők, a segédjegyzők és a községi alkalmazottak érdekei azonosak: valamennyien a községi törvény reformjától várhatják helyzetük javulását; különösen a segédjegyzők a jegyzői oklevéllel bíró, vagy ennek megszerzésére törekvő községi alkalmazottaknak áll érdekében, hogy a jegyzői érdekek kellőképpen kielégíttessenek, mert hiszen nekik akkor, amidőn a községi közigazgatás rögis pályájára léptek, czéljuk az volt, hogy önálló jegyzökké legyenek s e czél elérése előtt a községi közigazgatás kereteiben elfoglalt, bármily néven nevezett állás is számukra csak átmeneti állapot, kell tehát, hogy a segédjegyzők és községi alkalmazottak országos egyesülete a magyarországi községi és körjegyzők együletével a községi törvény reformálásának érdekében vívandó küzdelemben, mint hűsleges feyvertársak párhuzam, a legteljesebb harmóniában egyöntetien működjenek.

Nem mondjuk, hogy a két egyesület fuzionáljon, mert a fuzió eszméjének itt is, ott is vannak ellenségei s ma, amidőn a harez küszöbén állunk, amely harez a községi közigazgatás és ennek összes munkásai egyetemes érdekeiért indul meg: észszerűtlen lenne a harezos erőket paralizálni, a lelkesedést szétforgácsolni s így a küzdelem intenzivítását veszélyeztetni az által, hogy a küzdőtér porondjára egy újabb elemet, a fuziót állítjuk.

Nem szabad most a két egyesület tagjaiban a féltés, a viszály magvait elhinteni, mert mindkettőnek teljes és egyesített erejére van szükség, hogy a harez eredményei méltók legyenek.

A segédjegyzők és községi alkalmazottak országos egyesületének vezetősége és tagjai fényes bizonyosságot tettek arról, hogy szervezetük erős és tudatában vannak szervezettségükből folyó erők mértékének; ez erő, párosulva az országos jegyzői egyesület régi tekintélyével, hatalmas erejével, minden eredményt ki tud vinni, amely csak elrendő és elérhető, annál is inkább, mert ha e két egyesület feyverbarátságra lép, ha közösen állapítja meg a követendő taktikát, ha egyetértőleg szabja meg a valósítandó reformok irányát és alapelveit: akkor a községi közigazgatásnak minden munkása egy-

és oszthatatlan táborban leend, amelynek zárt phalanxai előtt le kell omlani minden ellenállásnak.

Azok a nyilatkozatok, amelyek a segédjegyzők és községi alkalmazottak országos egyesületének gyűlése alkalmából az országos jegyzői egyesület elnöke ajkáról elhangzottak, kellő biztosítékot nyújtanak arra nézve, hogy a jegyzői egyesület nem hogy akadályokat nem gördít az együttműködés elé, hanem a maga részéről a legnagyobb örömmel és igazi testvéri szeretettel öleli keblére a vele együtt működő, egy ezél felé törekvő segédjegyzőket és községi alkalmazottakat.

Mi a magunk részéről minden erőnkkel rajta leszünk, hogy az annyira szükséges együttműködés alapjai megteremtéséhez hozzájáruljunk.

Községi közigazgatás.

Megüresedett községi jegyzői állások. Mikószász, körj. á. (2 község) 1600 K fiz., 770 K különféle átalányok, április 20. d. e. 11-ig. Főszolg. Hosszuaszó.

Kumán, jegyzői á. 1044 K fiz., 20 hold szántó haszna, 120 K utiát. Ápril 8-ig. Főszolg. Törökbecse.

Szalina, körj. á. 1600 K fiz., 1000 K irnok, 242 K irodaszolgái, 153 K irodai, 296 K elfogató, 161 K napidíj és 163 K faátalány ápril 12-ig. Főszolg. Jám.

Gömörhosszuaszó, körj. á. (4 községgel) 1600 K fiz., 534 K lakpénz, átalányok ápril 6-ig. Főszolg. Tornálja.

Belicza, körj. á. (2 községgel) 1600 K fiz., 392 K átalányok, szabad lakás és fuvar, irodahelyiség, ápril 3-ig. Főszolg. Csáktornya.

Szerbpadé, segédj. á. 1000 K fiz., ápril 5-ig. Főszolg. Nagykikinda.

Vásárut, segédj. á. 1000 K fiz., 90 lakp., ápril 8-ig. Főszolg. Dunaszerdahely.

Kiskunmajsa, számtiszt. segédj. á. 1000 K fiz., 200 K lakpénz, ápril 10. déli 12-ig. Főszolg. Kiskunfélegyháza.

Alpár, adóügyi segédj. ellenőri á. 1300 K fiz., 200 K lakp., ápril 10. déli 12-ig. Főszolg. Kiskunfélegyháza.

Eszeny, segédj. á. 1000 K fiz., 200 K lakp., ápril 15-ig. Főszolg. Mándok.

Vámfalva, segédj. á. 1000 K fiz., május 1-ig. Főszolg. Ávasfőfalva.

Tökésfalva, segédj. á. 1000 K fiz., ápril 9. déli 11-ig. Főszolg. Uosva.

Pálmonostora, segédj. á. 1000 K fiz., ápril 15. déli 12-ig. Főszolg. Kiskunfélegyháza.

Drágabártfalva, segédj. á. 1000 K fiz., 100 K lakp., ápril 15-ig. Főszolg. Munkács.

Dunapentele, segédj. á. 1000 K fiz., ápril 30-ig. Főszolg. Adony.

Várpálánka, segédj. á. 1000 K fiz., ápril 10-ig. Főszolg. Munkács.

Megüresedett községi orvosi állások. Sárafalva, körorv. á. 4 község (11.300 román, szerb, német lakos) 1600 K fiz., 200 K ötödéves pótlék 4-szer. stb. díjak, április 15-ig. Főszolgabíró Perjámos.

A rovatvezető üzenetei.

Kérdés: Községi tisztviselő köteles-e havonként előre esedékes és a hó első napjain felvett fizetését vagy annak pro rata temporis járó aránylagos részét visszatéríteni, ha a hó folyamata alatt a szolgálati viszonyt bármily okból kifolyólag is megszüntetni?

Válasz: Nem köteles, mert az esedékesség napján a fizetés a visszatérítés kötelezettsége nélkül felvehető.

Kérdés: A házbéradó vallomási ívek késedelmes benyújtása miatt az 1909. VI. t.-cz. értelmében kirovandó 1. illetve 4 százalékos bírságok mily esetekben alkalmazandók?

Válasz: Mindenki, aki házat vagy annak bizonyos részeit bérbeadta, köteles a házbéradó vallomási ívet a pénzügyminiszter által meghatározott időn belül a községi elöljáróságnál benyújtani, aki ezt elmulasztotta, az a vallomási ív benyújtására felhívandó, akik a felhívás vételétől számított nyolcz nap alatt vallomásaikat beadják megállapított házbéradójuk 10 százaléka, akik vallomási ívet egyáltalán nem adnak be, vagy a felhívás kibocsátása után több mint 8 nap múlva adják be 1 + 4 százalék = 5 százalék bírságot fizetnek, amelyre azonban megyei vagy községi adók ki nem vehetők. E bírságok az állami adókönyv „házbéradó” rovatában vörös tintával a házbéradó összege felett irandók elő.

Kérdés: A zugirászkodás mely törvény alapján büntetettik?

Válasz: A zugirászkodást az ügyvédi rendtartásról szóló 1874. XXXIV. t.-cz. minőségi vétségnek

JOGÉLET

Mire gondoljunk ingatlan vételénél?

Budapest, április 1.

A gondos vevő, aki tulajdonául meg akar szerezni valamely ingatlant, elmegy a telekkönyvi hivatalba, megtekinti az illető ingatlan a telekkönyvet, s ha azon terheket talál bejegyezve, az illető hitelezőknél érdeklődik, hogy a telekkönyvileg biztosított követelésekből mi áll fenn valóságban, nehogy több teher szakadjon rá, mint amennyit elvállalni akar. S ha gondossága még ennél is fokozottabb mérvű, akkor nem elégszik meg azzal, hogy a szerződésbe beiratja: az átvételig esedékes adók s közterhek az eladót, azontul a vevőt terhelik, hanem előkéri az adókönyvet és megnézi, mennyi adóval van, vagy van-e adóval hátralékban az eladó.

Megnyugodva kőli meg erre vevő a szerződést, birtokba veszi az ingatlant. A jelzálogos hitelezőkkel nincs is baj, azok többet nem követelnek, mint amennyit annak idején a kérdezősködésre bementtak; de gyakran, kivált, ha az átruházások sűrűn egymásután következnek, annál nagyobb baj van az illeték körül, sőt akárhányszor az adó dolgában is.

Az új tulajdonoson a kincstár olyan illetéket követel, melyet nem az általa kötött szerződés után szabnak ki és amely a vétel idejében a telekkönyvben nem is volt bejegyezve. Az új tulajdonos jár-kezel, fűhöz-fűhöz, hogy az illetéktől szabaduljon, de hiába. A törvény kérelmelhetetlenül reá szabja a fizetést, s ha nem fizet, rákeleblizik az illetéket az ingatlanra s még árverésre is bocsátják azt, csak hogy az illeték kikerüljön. Mert hiába, úgy van az a törvényben megszabva, hogy az ingatlan átruházásáért járó illeték ennek esedékességétől számítva két évig az ingatlant terheli bekeleblizés nélkül és akkor is, ha közben az ingatlan tulajdona árverésen kívül más személyre száll át. Két évig tehát az ilyen illeték az ingatlan terhe, ha az az ingatlanra be sines keleblizve. Az új tulajdonosnak tehát fizetni kell, ha nem akarja, hogy ingatlanát a kincstár elárverezesse. Persze meg van az a joga, hogy az eladótól követelhesse az így kifizetett illeték megtérítését, ha az eladó akár kifejezetten, akár az ügyletkötés módjából kivehetőleg tehermentesen adta el az ingatlant, csak hogy igen sok esetben ez a követelhetős nagyon sovány vizsgálatás lesz, mert az eladónak már nincs semmije, vagy legalább is nincs olyan vagyonra vagy jövedelme, melyből a vevő a kényszerített fizetés megtérítését végrehajtás utján kieszközölhetné.

De az adóval is lehet baj. Az adókönyveske, melyet az eladó felmutat, esetleg csak a folyó évi adót tartalmazza, hátralékok az előző évekről a megfelelő rovatban nem lát a vevő és így bízik, hogy nincs is, mert hiszen az adókönyvet a községi vagy kincstári adóhivatal állította ki, az pedig csak beírta volna, ha van követelése még régebbi időkről. S íme egyszerre csak régebbi időről való adót hajtanak be rajta, a vevőn. Hiába tiltakozik ellene az új tulajdonos, ráolvassák, hogy az 1883 : XLIV. t.-cz. 95. szakasza értelmében az öt éven belüli adók az ingatlan tényleges birtokosát terhelik.

Hiszen ilyenfermán ki vagyunk téve az eladó kegyelmének, ki vagyunk szolgáltatva a kir. kincstárnak, mondják a tisztelt olvasók, akik vevők lesznek vagy máris abban a boldog állapotban vannak, hogy vevőké váltak. Erre azonban azt feleljük, hogy nincs igazuk. Nincsenek semmiféle önkénynek és kegynek kiszolgáltatva, hanem bizony nagyon jól megvédhetik magukat törvényes eszközökkel, ha azokat igénybe veszik. Mert az adókönyv az nem elég védelem, azt az eddigiékből láthattuk,

Lássuk hát a védőeszközöket. Ezek megvannak adva az 1883 : XLIV. törvényezikben, melynek 96. szakasza szerint a kir. adóhivatalok (községi jegyzők, városi adóhivatalok) kötelesek egyes felek kívánatára saját könyveik utmutatása szerint a megjelölt ingatlant terhelő egyenes adókat, illetékeket, valamint egyéb kincstári követeléseket magukban foglaló és egy koronás bélyegge, ellátandó bizonyítványt kiadni. A kir. adóhivatalok által kiállított bizonyítványok az államkincstár irányában is bizonyító erővel bírnak. A községi közegek (községi jegyzők, városi adóhivatal) által kiállított bizonyítványok hitelességeért a kiállító közegek a bizonyítványt szorgalmazó irányában személyekkel és vagyonukkal anyagilag is felelősek.

Íme itt van az eszköz, amelyivel a vevő megvédheti magát. Az illetékekről a kir. adóhivatal ad bizonyítványt, mert az tartja annak beajátását nyilván. Ha a kir. adóhivatal bizonyítványt ad arról, hogy illeték nem terheli az ingatlant, akkor a kincstár ilyen többé a vevőn nem követelhet azon a czímen, hogy az ingatlan felelős két éven belüli régebbi illetékekért. Ahol pedig az adóról a községi közegek adnak bizonyítványt, ott ugyan nem oly nagy ennek a bizonyítványnak ereje, de mégis csak a felelősség tudatában jól megnézi az a közegek könyveket, mielőtt a 95. szakasz szerinti bizonyítványt kiadja.

Nem lehet tehát eléggé ajánlani, hogy a vevő ily módon győződjék meg arról, hogy az ingatlan hátralékos adó és illeték nem terheli.

A rovatvezető postája.

Dr. G. F., Magyaróvár. A váltónak az óvás felvétele utáni forgatása, még ha a forgalmán a váltótörvény 14. szakasza szó szerinti értelmének megfelelően a fizetés hiánya miatti óvás felvétele rendelt határidő eltelté alatt, de az óvás valóságos felvétele után keletkezett, csak az óvast felvett forgató jogait ruházza át a forgalmányosra, akit utóforgalmányosnak szokás nevezni s így ha az óvast felvett váltóbirtokos haladékosan valamelyik váltóadósának, ez azt a haladékosást kifüggsül felhozhatja az utóforgalmányos ellen.

K. A., Gyöngyös. Az u. n. differenciális ügylet nemcsak tőzsdén kötött ügylet lehet, hanem azon kívül kötött minden olyan ügylet, ahol a szerződő feleknek az áru valóságos átadására és átvételére irányuló szándékuk már eleve ki van zárva, ahol tehát a felek szándéka csak arra irányul, hogy az árunak a szerződés és bizonyos időben jegyzett tőzsdéi vagy piaci ár közötti mutatózó árkülönbözet térítessék meg, ha pedig a bizonyos időben jegyzett piaci vagy tőzsdéi ár a szerződésnél kisebb, akkor a vevő, ha nagyobb, akkor az eladó fizeti a különbséget. Az ilyen ügyletekből eredő követeléseket a rendes bíróságok védelemben nem részesítik, vagyis az árkülönbözetet perló félnek nem illetik meg a követelést. Mivel pedig csak nagyon naiv emberek azok, kik a költvelőbe vagy más megállapodásba azt írják be, hogy a szerződés nem valóságos átadásra és átvételre irányult, hanem csak árkülönbözetre, ilyen naiv emberek pedig kivált az üzletszerű játékosok közt nincsenek, emélfogva a bíróságok más körülményekből állapítják meg azt, vajjon az ügylet valóságos teljesítésre vagy árkülönbözetre irányult-e? Ily körülmények az átvételre szerződő félre vagyoni viszonyai, társadalmi állása és foglalkozása. Így ha valaki 2000 zsák liszt átvételére köt szerződést és ő maga jórávaló 50 holdas gazdember, aki nem kereskedik mással, mint a saját maga termésével, vagy ha a kereskedő 1000 mm. kukoricát vásárol, akkor bizony az árkülönbözetet perló másik felet a bíróságok szépen elutasítják a keresetével, mert az említett viszonyokból világosan következik, hogy a vevőnek valóságban annyi liszt vagy kukorica nem kellett, ily áruval pedig nem üzlekedik, tehát kétségtelen, hogy a szerződés árkülönbözetre irányult. — Ujabbán a budapesti tőzsdébíró is figyelembe veszi azt, vajjon reális ügyletnek és bíróság érvényesíthetőnek tekintendő-e ez az ügylet, amelyből eredőleg előtte ár-

különbözetet követelnek. S ezen az alapon 1908-ban több határozatában elutasította az ár-különbözeti követelést, mert nem tekinthette reális ügyleteknek és bíróság érvényesülhetőknek oly egyén tözsdei ügyleteit, kinek ilyen ügyletek költése hivatásához nem tartozik, aki már műveltsége fokánál fogva sem képes a tözsügyletek horderejét és következményeit kellőleg megfontolni és áttekinteni és akinek vagyoni viszonyával az ügylet terjedelme feltűnő aránytalanságban áll s így egyénnek tekintendő az egyszerű gazdaember és erdész.

Szerkesztői üzenetek.

— Magánlevelek írására nem vállalkozunk. —
— Kéziratokat vissza nem küldünk. —

Többeknek. Ismételt hangsúlyoztuk már, hogy magánlevelek írására még akkor se vállalkozhatunk, ha a szükséges válaszlevegőt beküldik. Ennek ellenére újra meg újra érkeznek hozzánk olyan kérdések és kérések, melyekre nem a szerkesztői üzenetek rovatában, hanem postai útján várják a feleletet. Nem szeretnénk udvariasságnak látszani, de kénytelenek vagyunk álláspontunkhoz ragaszkodni. Elég időbe kerül a válaszhoz szükséges adatok beszerzése, igazán nem érünk rá még arról is gondoskodni, hogy a levél expedíáltsék. Magánügyeket is lehet diszkrét módon e helyen elintézni. Arra való a különböző álmek, számok, kezdőbetűk. Rendes olvasónk ugyanis naponként betekinthetnek a lapba, megtalálják a neki szóló üzenetet s ügyis csak előfizetőknél tesszük meg ezt a sziveséget.

Halka. Ismerjük bizony a Comby-levest! Szívesen közöljük a receptjét, mely a következő: 3 deka buzaszem, ugyanannyi árpadarát, zuzott kukoricát, babot, leneset és borsot három óra hosszat főzünk 3 liter vízben kellőleg megsóva. A levest átszűrjük és ha tulságos sűrű, egy kis forró vízzel felhígítva újra felforraltjuk. — Ezenkívül ime még egy pár jóízű recept: Gyöngyösisibe ananászleved. Két fiatal, kővér gyöngyösisét megtisztítunk és serpenyőben kis vajon megsütünk. Ha megsült, kivesszük, a levét kis pohárka égetett konyakkal megfőzzük, aztán adunk bele néhány csepp buskivonatot, pár csepp citromolajat és két evőkanálnyi cukornéki ananászlevet. A levet közvetlen találás előtt forrón kell a husra tölteni, mert sokat veszt a jó ízéből, ha áll. — Csokoládé-fossett. Egy bordás, 5

cm. magas pástétomos formában készül, melynek az aljárja 6 réteg vajasztást teszünk, a többi pedig a következő krémmel töltjük meg: 12 tojássárgája, 10 és fél deka finom liszt, 10 és fél deka tört cukor, fél liter tejjel. Mindezt keverjük jól össze és tegyük bele izlés szerint reszelt csokoládét és keverjük a tűzön, hogy megsűrűsödjen, de ne forrjon, ha elég sűrű, elveszszük és keverjük, míg kihűl. Az így megtöltött formát tegyük a csöbe. Készítsünk 12 tojás habjából, 50 deka cukorból tojásalaku habos süteményeket, díszítsük fel velük a tészta, hintsük be tört cukorral és helyezük meg egyszer a csöbe, hogy világosbarnára süljön. Melegen feladjuk. Éppen így lehet csokoládé helyett vaníliát, kávéskrémet, narancskrémet stb. készíteni. — **Kirántott burgonyagombóc.** Kilencz nagy nyers burgonyát vízbe reszelünk, aztán leszűrjük róla a vizet. A reszelt elkeverjük 50 deka finom liszttel, 2 és fél deci tejjel, 4 egész tojással, 3 tetézett evőkanálnyi porozukorral (7-8 deka), 10 deka tisztított mazsolával és ha jól elkevertük a tészta, egy kis csomag sütőport keverünk bele, aztán forró zsirból kirántjuk, Melegen és hidegen is jó.

K. József, Herend. A kértett törzskari főhadnagy Budapestén a 7. utasszállóaljhoz van beosztva.

L. Ede, Örkény. Az egyévi önkéntességért a tengerészethez csak úgy, mint a többi fegyveremhez is, az illetékes hadkiegészítőparancsnokságnál kell a folyamodványt beállni. A következő folyamodványok mellé kell: a) Az érettségi bizonyítvány, vagy a VIII. középiskolai osztály bizonyítványa. — b) Az illetékes járási tisztviselő által kiállított belépési bizonyítvány. — c) Apai vagy gyámi beleegyező nyilatkozat. — d) Az apa vagy a gyám nyilatkozata, (ha a jelölt saját költségén akar szolgálni), hogy az összes költéségre gondoskodik. — A kérvényben, természetesen, hangsúlyozni kell, hogy a tengerészetnél haját szolgálni.

P. Bertalan, Órós. Bécében a következő tűzterezdek állomásoknak: A 4. tábori, a 2. tábori-taraczkézred, a 2. lovastüzérezred, az 1. nehéz taraczkézred és az 1. alsóausztriai-morva vartüzérezred.

N. E. A nők számára ma már annyi pálya áll nyitva, hogy igazán csak az illető leánya tehetségétől és hajlamától függ, melyiket választja. A tanítás, a telefonálás, a posta, a gépirás, a gyorsírás, a színészet mind olyan pálya, amelyen érvényesülhet. Mindegyiken nagy a túlekedés, nagy a versengés. A mi érzésünk szerint minden szegény legokosabban teszi, ha a kezemunkájával — például ruhavarrással — tartja fenn magát. Amíg tetszeni vágyó, divatosan öltözködni szerető nők vannak, a ruhavarrás jövedelmező pénzforrás marad. Ügyesség s jóízűs kell hozzá és függetlenítheti magát minden protekciótól. — Női kereskedelmi iskola van Pozsonyban és Kolozsvárt. Ezek tanfolyama három évre terjed és képesítő diplomával jár. A magánkereskedelmi

tanfolyamok egy évi tartamnak, de magasabb képesítés nélkül.

Gálfa. A vasúti új tarifa szerint az üzleti-igazgatóság helyesen járt el. A tűzifa 1 méteres darabokra van vágva és ezek a vasúti kocsiokban kevesebb helyet foglalnak el, mint a haszonfa, amely öt hosszú darabokat, másként kell elhelyezni, úgy, hogy a kocsi úrtartalmát ezekkel nem lehet olyan jól kihasználni s így magasabb díjzabás alá esnek.

H. Á., Tiszalucz. Kérvényüket a miniszterelnökhöz ezmeve a hozzánk intézett leveleiben felsorolt okmányokat csatolják, vagy ha azokat nem kapták vissza, hivatozzanak azokra.

Magyarosodjunk! Forduljon Telkes Simon minisztertanácsoshoz, Budapest, I., Attila-utca 85.

(— ely.) Sajnos, ez alkalommal nem közölhető.

Özv. M. J. Erthető kíváncsiságát, bármennyire sajnáljuk is, nem elégíthetjük ki. Az a „diszkrezió”, amelyre ön hivatkozik, kötelez minket minden olvasónkkal szemben. Ön is méltán megneheztelne, ha elárulnánk, kicsoda és milyen ügyben kíváncsiskodik. Csak egy tanácsot adhatunk: Intézze kérdését közvetlenül azon a helyen, ahol a burkolt üzenet olvasta, a jelzett betűk alatt, ahhoz, akire gyanakszik.

Még sohasem létezett olyan gyógyszer, mint a rég elismert és lónak bizonyult

Dr. Schöfft-féle

„ARANYCSEPP”

váltózá és minden gyomorba ellen, a görcsöt 15 perc alatt megszünteti és gyógyítja a hasdugulást és kölköt, továbbá vértisztításra is szolgál és megszünteti az étvágytalanságot, tejmigrént, hanyasíngert, aranyeret és reumatikus fájdalmakat. Aki ezen szert a háznál tartja, soha nem eshet nagy betegségbe és a guta-ütéstől is mentve van. Vesebaj és kolera ellen.

1 üveg ára . . . 1 frt. 20 kr.
1 drb. sebtapasz 1 frt. 50 kr.

Szétküld: minden világrészben:

Franz Dommanovics
Wien, 17. Bez. Halbschugasse 19. II/30.
Magyar levezetés.

Bőrbutoripar!

Kendi Antal,
Bpest, IV., Semmelweis-u. 7.

Bőrbutorszaküzlet, mely minőség, formai kivitel és árak tekintetében különös előnyt nyújt. Angol bőrbutorok, ebédli székek, fouteuilok, férfitiszorok és irodahelyiségek butorzása!

Bőrbutor bevásárlása bizalmi dolog!

20,000 rózsa két évesek.

10 db fáimagas . . .	K 8
10 „ magas . . .	K 10
10 „ extra . . .	K 15
10 „ solitár . . .	K 20
10 „ alacsony tea . . .	K 5
10 „ alacs.remont . . .	K 4

Klattaui kerti szegfű
10 darab kor. 2.50;
100 darab kor. 20.—

Ajánl készpénz ellen vagy utánvétellel

Petrol Egger

A hajhullás leggyakoribb oka a fejbőr korpázása. A korpa kepződését kell tehát megakadályozni. Ákinak pedig már korpás a fejbőre, alaposan kell azt föle megtisztítani. Mindket észre a legjobbnek bizonyult szer a

Petrol Egger

Aki ezen hajszeszt használja, annak fejkorpája nem lesz és így nem is fog soha hullani a haja.

Egy üveg ára 2 K 40 f.

„OLEUM” padló-zománczfesték,

legjobb mázólo festék padlókra.

Párisi porcellán-festék

(porcellánhoz hasonló) legjobb mázólo festék, kerti butorok stb. részére.

Fémszerű olajfesték

ajtók, ablakok, gépek, rács, kapu, mezőgazdasági eszközök stb. részére. Legmagasabb kitüntetésekkel jutalmazva Bécs, Páris, London.

ALAPITTATOTT 1864. Minta ingyen és bérmentve. ALAPITTATOTT 1864.

Scheiblberger & Kittler, Wien

Központi raktár: I. Himmelpfortgasse 4. (a Kärntner-strasse mellett)

Czimre ügyelni tessék.

Fr. SPORA

rózsakivitel
Klattaui, (Csehország.)

+Soványság+

Az egyedüli eredménytől kísért háziszser a dr. William Hartley tanár amerikai erőtáp-pora. Soványak tartós, szép telt testidomokat nyernek. — Hölgyek remek keblet hat hét alatt 20 kilo gyarapodásért jót állást. Verszegénység, gyengeség, idegesség ellen és gyomorbaajosoknak nélkülözhetetlen tápszer. Kitüntette: Chicago, Berlin, London Hamburgban. Köszönő levelek minden országból. Dobozonként 1 frt 10 kr. Használati utasítással. Főraktár Balázs Mór E. Budapest, VII., István-ut 11. II/1. Telefon 156—80.

FOGPÉP

használatá kellemes, hatása jó, tartós, a fogakat rövidesen csillogó fehérré teszi.

Egy eredeti nagy tubus ára 70 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.

Készíti: Dr. EGGER LABORATORIUM
Budapest, VI., Révay-utca 12.

BÉRCZI VITRAGE

(minta 28.253 sz. a. védve)

60/85 cm nagyságban fodorral borítottulre Point-Lace szalag munkával darabja

1 korona 50 fillér sárgarézzrudal és gyűrűkkel együtt

Bérczi D. Sándor
BUDAPEST,
Főzlet: VI., Dessozffy-utca 5.
Telefon: 109—06.
Fióküzlet: VIII., Üllői-ut 4. sz.
Telefon: 141—53.

Renault Ooppel
Büssing

HELIO GARAGE

TELEFON 91-57 BUDAPEST V.,
TELEFON 73-65 BALVÁNY U.-12

Olcso, elegans :
autotaxák

Idegenek Utmutatója.

Bankok és takarékpénztárak.

Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesület, Budapest. Alapítva 1840-ben. Befizetett részvénytőke 20.000.000 K. Tartalék 59.029.862 K 89 fillér. Könyvecskére és folyószámlára elhelyezett betétek állandóan 1910. december hó 31-én 369.403.373 K 18 fillér. Forgalomban lévő saját kibocsátványok 233.571.450 K. A takarékpénztár 4 százalékos és 4½ százalékos zálogleveleket, valamint 4 százalékos és 4½ százalékos községi kötvényeket bocsát ki. Ezen címletek teljesen adómentesek, minden tekintetben kauczióképesek és községek, testületek, alapítványok és nyilvános felügyelet alatt álló intézetek pénzeinek elhelyezésére, valamint hitbizományi és letéti pénzek gyümölcsöző elhelyezésére alkalmasnak nyilvánítottak. Mind a záloglevelek, mind a községi kötvények alkalmasnak nyilvánítottak továbbá katonai házassági óvadékok céljaira s a záloglevelek ezenfelül árvapénzek elhelyezésére is. A takarékpénztár ezenkívül 1906-ban 30.000.000 K összegű, egyenkint 100 K névértékű nyereségmentes kötvényt bocsátott ki.

Budapesti Bank Részvénytársaság, VI., Teréz-körút 22. szám. Alapítva 10 millió korona. Fiókok: V. Zoltán-utca 18. sz., VI., Váci-körút 15. sz. Elfogad betéteket folyószámlára és takarékpénztári könyvecskére. Előleg ad értékpapírokra. Külföldi pénzek vétele és eladása. Tőzsdéi megbízások. Safe deposit a Zoltán-utcai fiókban.

Első Magyar Iparbank váltóüzlete, Budapest, V., József-tér 1. szám. Értékpapírok, sorsjegyek, ércpénzek vétele és eladása a hivatalos napi árfolyamon. Tőzsdéi megbízásoknak egy az érték, mint a gabonatőzsdén a legelőnyösebb feltételek mellett eszközölése. Szelvények és kisorsolt értékek díjmentes beváltása. Olcsó, magas előleg értékpapírokra és sorsjegyekre. Sorsjegyek részletfizetésre. Igérvények minden huzásra. Osztálysorsjegyek eredeti áron. Szorolási ellenőrzés költségmentesen. Katonai házassági óvadékok ügyében minden utbaigazítás és eljárás ingyenes.

Magyar Leszámitló- és Pénzváltóbank, V., Dorottya-utca 6. Fiókiintézetek: Budapest, IV., Múzeum-körút 1. V., Nádor-utca 25. V., Lipót-körút 32. VII., Erzsébet-körút 41. VI., Andrássy-ut 30. Vidéki fiókok: Fiume, Kolozsvár, Kassa, Pozsony. Közraktárak: Budapest és Barsban. Alapítva 40.000.000 korona.

Budapesti Takarékpénztár és Országos Zálogkönyv Részvénytársaság. Befizetett részvénytőke: 10 millió korona. Központ és Magyar kir. szab. osztálysorsjáték felhívó helye: VI. kerület, Andrássy-ut 5. Kézi zálogkönyvek: IV., Károly-körút 18.; IV., Ferencz-utca 4., Irányi-utca sarkán, VII., Király-utca 57., VIII., József-körút 2., VIII., Üllői-ut 6. sz.

Budapesti Kereskedelmi Részvénytársaság, VIII. ker., Rákóczi-ut 9. sz. „Palace pezsgőgyár.” elnevezés alatt Budafokon modern berendezésű pezsgőgyár van, ahol francia minta szerint elsőrangú magyar pezsgőt gyárt. E mellett borkereskedelemmel, főleg fajborokat palackokban, likőr, rum, cognac és gyümölcspálinka gyártásával foglalkozik. Tokaji borokban Tokaj-hegyalján külön pinceszéi vannak és a legmegbízhatóbb számorodni és asszu borokat árulja. Importál kínai és japán teákat, amelyeket Nippon-tea elnevezés alatt hoz forgalomba. A részvénytársaság pénzületket lebonyolít és takarékpénztárt elfogad. Telefon: 141-83.

Budapest-Erzsébetvárosi Takarékpénztár r.t. VII., Károly-körút 13. Befizetett alapítva 5.000.000 korona. Elfogad betéteket takarékpénztári könyvecskére és folyószámlákban. Tőzsdéi megbízásokat teljesít, értékpapírokat, csekkeket, külföldi pénznemeket vesz és elad.

Budapesti Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság, IV., Koronaherczeg-utca 3. szám. Alapítva 2.000.000 korona. Elfogad takarékpénztárti könyvecskére, folyó (cheque) számlára és pénztárijegyekre. Leszámitló váltókat, utalványokat, kötelevényeket és nyílt számlákban alapuló közzelvényeket. Előleg nyújt értékpapírokra és az azok vétele és eladására vonatkozó megbízásokat lelkiismeretesen és legelőnyösebben teljesíti. Külföldi pénznemek vétele és eladása. Vállal szeszadójel-fizetést a kincstárral szemben és letesz mindenféle óvadékot. Elfogad letéteket megőrzés végett. (Safe deposit.) Kiállít hitelleveleket.

Országos Magyar Vasúti Takarékpénztár r.t. VI., Váci-körút 22. Alapítva: 1.000.000 korona. Fiókiintézetek: Miskolc. Fuzionált a Budapesti Székesfehérvári Takarékpénztár r.t.-gal.

Belvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság, IV., Kigó-tér 1. Alapítva 16.000.000 korona. Tartalék 4.000.000 korona. Elfogad betéteket takarékpénztári könyvecskére, pénztári jegyre és cheque-számlára. Leszámitló váltókat. Jelzálogkönyveket nyújt földbirtokokra. Előleg ad értékpapírokra s azok vételét és eladását lelkiismeretesen és legelőnyösebb feltételek mellett eszközli. Tőkebefektetésül ajánlja 4½ és 4¼%-os adómentes zálogleveleket.

Budapesti Kölcsonyi Segélyező Egylet m. sz. V., Arany János-utca 18. Takarékpénztárt gyümölcszetését elvállalja heti befizetést mellett. Kölcsonyi folyósítóló olcsó kamat és előnyös visszafizetési módokat mellett.

Budapesti Iparbank részv. társ. IV., Eskü-tér 8. Telefon: 25-65. Kölcsonyi folyósítólóra vagy kötelevényre; leszámitló folyószámlákveteléseket s elvállal minden, a banküzletbe vágó megbízást előnyös feltételek mellett.

Gaedicé bankház részv. társ. A magy. kir. szabadalmazott osztálysorsjáték felhívója. Játéktérvek ingyen és bérmentve.

Magyar Fakerekedők Hitelintézete r.t. V., Széchenyi-utca 1. Alapítva 3.000.000 korona. Alapítási és részesedési: Egyesült Fatermelők r.t., Kiszénői Fatermelő r.t., Központi Faértékesítő r.t., Magyar Fakereskedelmi r.t. Elvállal minden, a fatermelés és fakereskedelem ágál tartozó pénzügyi műveletet, felbecslést, erdőértékelést, vételt és eladást előnyös feltételek mellett. Kérne. Felvilágosítás Budapest, IV., Kossuth La-

Hazai Bank Részvénytársaság, V., Dorottya-utca 3. Alapítva: 32.000.000 korona, tartalék 9.500.000 korona. Nádor-utcai fiók: V., Nádor-utca 18., Oktogon-téri fiók: VI., Andrássy-ut 48., Rákóczi-ut fiók: VII., Rákóczi-ut 26.

Budapest-Terézvárosi Takarékpénztár r.t. VI., Andrássy-ut 47. sz. Alapítva: 1.200.000 korona. Elfogad betéteket betétkönyvekre, pénztárijegyekre, valamint cheque- és folyószámlára. Leszámitló váltókat a legelőnyösebb feltételekkel bank-ulon és hiteligyletben; előleg ad értékpapírokra; elfogad megbízásokat értékpapírok bizományszerű vételére és eladására.

„Hermes” magyar általános váltóüzlet r.t. IV., Koronaherczeg-utca 5. sz. Fiókok: V., Dorottya-utca 8. V., Nádor-utca 25. Alapítva 3 millió korona. Értékpapírok és sorsjegyek vétele és eladása. Betétek takarékpénztári könyvecskére és folyószámlára. Utalványok és hitellevelek az összes piacokra. Osztálysorsjáték. Safe deposits.

Általános bank részv. társaság, VII., Erzsébet-körút 39. Alapítva 3 millió korona.

Az Algemeene Bank voor Zaleijk Onderpand németalföldi (hágai) pénzületet kölcsonyi folyósít használatra, életjáradékokra, kötött tulajdonra stb., anélkül, hogy váltófedeztetet kérne. Felvilágosítás Budapest, IV., Kossuthi-jos-ut 4. az Általános Óvadékbank helyiségében.

Országos Iparbank Részvénytársaság, Budapest, V., Ferencz József-tér 6. szám. (Gresham-palota.) A Zivnostenská banka, Prága alapítása. Részvénytőke 60 millió, tartalék 16 millió. Telefonszám: 131-65, 131-66. Sürgőnyezim: „Industriale.” Elfogad takarékpénztárti könyvecskére, folyó (cheque) számlára és pénztárijegyekre. Leszámitló váltókat 4½% netto kamatozás mellett. Betéteket folyószámlára megegyezés alapján kuláns tétel mellett. A bankszakma összes ágaival foglalkozik. Értékpapírok vétele és eladása. Értékpapírok megőrzése és kezelése. Előleg értékpapírokra. Külföldi váltók és pénznemek vétele és eladása. Hitellevelek kibocsátása. A budapesti és külföldi tőzsdéken megbízások kuláns eszközölése. Váltók, utalványok stb. behajtása. Folyószámlaforgalom. Váltók leszámitlása. Váltóüzlet: V., Ferencz József-tér 6. (Gresham-palota.)

Szállítványozási és Iparbank r.t. VI., Váci-körút 37. Alapítva 400.000 K. Telefon: 21-20.

Magyar Kereskedelmi Hitelbank Részvénytársaság, Budapest, V., Erzsébet-tér 12. Alapítva 8.000.000 korona. Elfogad betéteket takarékpénztárti könyvecskére, folyó (cheque) számlára és pénztárijegyekre. Leszámitló váltókat, utalványokat, kötelevényeket és nyílt számlákban alapuló közzelvényeket. Előleg nyújt értékpapírokra és az azok vétele és eladására vonatkozó megbízásokat lelkiismeretesen és legelőnyösebben teljesíti. Külföldi pénznemek vétele és eladása. Vállal szeszadójel-fizetést a kincstárral szemben és letesz mindenféle óvadékot. Elfogad letéteket megőrzés végett. (Safe deposit.) Kiállít hitelleveleket.

Wincor Bankvesztély magyarországi fiókiintéze, Budapest, V., Nádor-utca 4. Fiókiintézetek: IV., Koronaherczeg-utca 10. és VI., Deák-tér 6. sz. Alapítva 1889. Alapítva 130.000.000 korona. Telefon: 74-52.

Budapest III. ker. takarékpénztár, III., Lajos-utca 183. Telefon: 41-82. Alapítva 500.000 korona. Alapítva 1872.

Biztosítás.

Assicurazioni Generali (Trieszti általános biztosító-társaság.) Alakult 1831-ben. Részvénytőke és tartalék 366.829.741 korona 68 fillér. Az eddig teljesített kifizetések összege: 1.018.074.811 korona 43 fillér, az érvényben lévő életbiztosítások összege: 1.106.056.556 korona 66 fillér. Budapest, Dorottya-utca 10., az intézet saját házában. **Életbiztosítás** minden módozat szerint, valamint **finellátási és leánykiházasítási biztosítások.** — **Tűz-, szállítvány-, betöréses lopás elleni és ávegibiztosítások.** — **Jégbiztosítás a Magyar jég- és viszontbiztosító részvénytársaság** (Budapest, Nádor-utca 5. sz.) által. Részvénytőke és tartalék 7.000.000 korona. Egyenkénti és csoportos **balesetbiztosítások** (egyenkénti balesetbiztosítások díjvisszatérítéssel is) az **Első o. ált. baleset ellen biztosító társ.** által (Budapest, Dorottya-utca 10. sz.)

Magyar Élet- és Járulékbiztosító Intézet m. sz. VI., Teréz-körút 52. Az életbiztosítás összes nemét kultiválja jutányos díjak és előnyös feltételek mellett; továbbá a nyugdíjbiztosítás különböző neműt magánhivatalnokok részére, kiházasítási biztosítást leányok részére.

Első Leánykiházasítási Egylet m. sz. Gyermekek és életbiztosító intézet, Budapest, VI., Teréz-körút 40-42. Alapítva: 1863. Legelőnyösebb díjtáblázatok gyermekek és mindennemű életbiztosításokra, havi fizetések mellett is. — Tartalék: 10.000.000 korona. Eddig kifizetett biztosított összeg hétmillió korona. Biztosítási állomány 46.000.000 korona.

„Duna” Biztosító Társaság, VI., Andrássy-ut 30. Alapítva: 2 millió korona.

Ipari vállalatok.

Piszurnyi L. utóda Janisch János és fia, Budapest, VII., Jósika-utca 12. sz. csatornázási vállalat, épületbádógos műhelye és horgony díszítmények gyára. Légszesz- és vízvezetékek, központi fűtések, szellőztető készülékek, szivattyuberendezés, árnycsövek, vízeldek, mindennemű gőz-, magán- és nyilvános fürdő, hidegvizgyógyintézetek, melegvízkészítő-berendezések, fűtő-tűzhely összeköttetéssel, gépek, világítási, fűtési és műszaki czélokra. Saját légszesz-készülék minden házában. Telefon 20-83.

Gyorstalpaló ipar r.t. V., Andrássy-ut 4. Elvállal mindennemű cipőjavítást gyorsan és olcsón. Telefon: 28-33.

Hungária műtrágya, kén- és vegyi ipar r.t. 7., Fűrdő-utca 8. sz. Alapítva 4.000.000 korona. Gyárak: Zsolna és Budapest. Telefon: 39-57.

Continental lemosható gallér- és kézelőgyár r.t. Budapest, VII., Telep-utca 43. sz. Telefonszám: 115-92.

Hazai likörgyár r.t. (Singer és Reichsfeld.) VI., Lehel-utca 17. sz. Telefon: 15-30.

Szabadalmazott Osztrák-Magyar Államvasút-Társaság magyar bányái, lutái és uradalmainak igazgatósága, Budapest, IV., Egyetem-utca 1. szám. Vas- és aczélművek: Resiczan és Aninán. Hidépitő- és gépgyárak: Resiczan. Gazdasági gépgyár: Román-Bogsanon. Petroleumfinomító, mármok, cementgyár, erdészeti és gazdasági: Oraviczan. Megrendelések a budapesti igazgatósághoz: IV., Egyetem-utca 1. szám alü intézendők.

Amerikai Czipő Részvénytársaság — American Shoe Company Ltd. Budapest, Dorottya-utca 6. és Erzsébet-körút 42.

Ujlaki Téglá- és Mészégető r.t. V., Akadémia-utca 9. Alapítva: 6 millió korona. Mészégető: Budapest, Ujlak. Téglá- és cserépgyárak: Óbuda, Péter-hegyi dűlő, Békásmegyer, Habarcsgyár: Budapest, V., Vizafogó 1455.

Unió gőzmosógépi részv. társ. Budapest, VII., Telep-utca 43. sz. Telefonszám: 115-92.

Urikány-Zsilvölgyi Magyar Kőszénbánya Részvénytársaság. Budapest, V., Nádor-utca 19. sz. Telefon: 38-83. Sürgőnczim: Urikány Budapest. Bányák: **Lupény** (Hunyadmegye). Termel: Darabos szenet, kockaszén szobafűtő-, gőzszéplő- és gőzeke-fűtésre, diószén, aknaszenet, pormentes aknaszenet kazánfűtési czélokra, aprószénet körkemenző fűtésre, kovácszenet kovácsolási czélokra. Lupényi kőszénműveiben gyárt: Darabos pirszenet kohászati czélokra, kocka pirszenet, dió pirszenet szobafűtési, cement- és czukorgyártási czélokra, kátrányt, kénsavas ammoniumot, magas hatásfokú műtrágyát. **Vezérbizományos: Magyar Általános Hitelbank,** Budapest, VI., Nádor-utca 12. sz.

Északmagyarországi Egyesített Kőszénbánya és Iparvállalat Részvénytársulat. V., Arany János-utca 29. sz. Alaptőke 4 millió korona. Ajánlja szobafűtésre az országsterle kedvelt csibaji darabos szenet, gazdáknak és iparosoknak pedig a csibaji aknaszenet, valamint a kitűnő bagyaszaljai tümör- és gyárszenet.

Magyar Aszfalt Részvénytársaság. V., Nádor-utca 4. sz. Gyártelepek: Budapest (VIII.), Orszy-ut 34.), Arad, Mezőtelegd, Felső-Derna, Fataros, Versez. Alaptőke 5 millió K. Alapított 1878

Beocsini Czeméngyári Unió r.t. V., Alkotmány-utca 10. sz. Alaptőke 7.600.000 korona. Czeméngyár: Beocsin; malomkgyár: Ujvidék; kőszénbánya: Ujbánya.

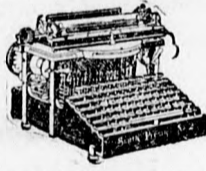
Kereskedelmi vállalatok.

Aufrecht és Goldschmid utoda Elek és Társa r.t. IV., Károly-körút 10. Egyetemes áruház. Elárul könyveket, képeket, fényképező czikkeket, fegyvereket, mindenféle háztartási és fényüzési czikkeket előnyös részletfizetésre.

Idegenforgalmi és utazási vállalat r.t. IV., Viadóm-tér 1. sz. Fiókok: Brassó, Fiume, Kolozsvá. Nagyvárad, Nagyszében, Temesvár, Zágráb. Alaptőke 800.000 korona.

Budapesti Központi Tejcarnok-Szövetkezet. VII., Rottenbiller-utca 31. Üzletész-tőke 265.600 K (457 drb. 800 K-ás üzletész). Telefon: 58-56.

A Smith Premier látható írásu írógép az egyedüli, azonnal és állandóan látható írással és teljes billentyűzettel. „Grand Prix“ Páris 1900. és Brüsszel 1910. Árjegyzék és természetbeni bemutatás költségmentesen és minden vételköttelezettség nélkül. Budapest, VI., Deák Ferenc-tér 6. (Anker-palota) Telefon 80-60.

Általános Berendezési Részvénytársaság. Billiárd, fabutor és hűtökészületek gyára, Budapest, VII., Gizella-ut 26. Telefon: 65-75. Sürgőnczim: Berendezők Budapest, Levélbeli vagy szóbeli megkeresésre költségvetéssel, rajzokkal és tervekkel készségesen díjtalanul szolgálunk.

Budapesti Közuti Vaspálya-társaság, V., Lipót-körút 22. sz. Alapított 1865. Alaptőke 40.477.800 korona. Telefon: 24-52, 85-92, 73-06, 19-90, 22-35, 47-56, 8-78, 84-51, 20-99.

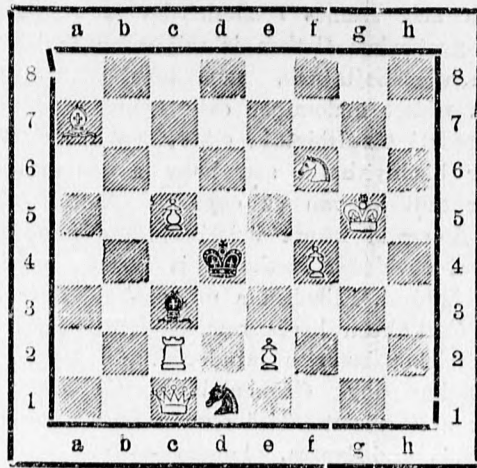
VIZÁLLÁS.

márcz. 31. április 1.		márcz. 31. április 1.	
méter		méter	
Ján	Schärding 1.06 1.08	fiža	M.-Sziget 0.92 0.86
Duna	Passau 2.23 1.96		Tekcháza 1.10 0.98
	Linz 0.45 0.69		V.-Námény 0.30 2.08
	Bécs 0.13 0.58		Tokaj 3.96 2.14
	Pozsony 1.87 1.43		Tiszafüred 3.76 1.80
	Komárom 3.85 2.90		Szolnok 3.84 2.06
	Budapest 2.84 2.46		Csongrád 3.54 1.78
	Paks 2.19 1.89		Szeged 3.64 2.45
	Mohács 3.- 2.98		T.-Becse 2.92 2.34
	Gombos 3.22 4.58		Titel 3.30 3.30
	Ujvidék 2.74 3.12	Ondova	Hoór 0.99 1.10
	Pancsova 2.83 2.52	Tapoly	Bártfa 1.16 0.96
	Orsova 3.14 2.97	Budrog	Ladmócsa 4.85 3.96
Morva	Morvafalu 3.20 2.96	Sajó	Zsolca 1.79 1.92
Vág	Zsolna 2.66 1.32	Hernád	H.-Németi 0.96 1.08
	Trencsén 1.98 1.14	Berettyó	Margitta 0.29 1.35
	Szered 2.17 1.72		B.-Ujfalu 0.32 0.34
	Szt.-Gottbárd 0.52 0.06	Kőrös	Csucs 0.56 0.43
	Sárvár 0.75 0.88		N.-Várad 0.78 0.84
	Győr 2.94 2.72		Belényes 0.60 1.31
Orava	Vasas 0.09 0.60		Gurabonca 0.84 2.06
	Zákány 0.58 0.25		Borosjenő 0.66 1.60
	Bács 1.8 0.91		Békés 2.54 2.88
	Eszék 1.08 0.53		Gyoma 2.84 2.12
Mura	M.-Szerdah. 1.08 0.53		
Száva	Zágráb 1.32 0.21	Maros	Gy.-Fehérvár 1.04 0.51
	Szilcsok 4.22 1.33		Branyicska 1.46 1.14
	Mitrovicza 3.70 2.28		Arad 0.12 0.38
Szamos	Deás 0.82 1.20		Makó 0.76 0.84
	Szatmár 1.68 1.10	Temes	Lugos 1.20 1.30
	Kraszna N.-Majtény 0.46 0.76		K.-Kostély 1.80 1.50
	Latorcza-Munkács 0.66 0.68	Béga	Kiszto 0.94 1.30
	Laboroz Homonna 0.35 0.48		Temesvár 0.02 0.08
Ung	Perecseny 0.- 0.-		Becskerek 1.02 0.98

SAKK.

107. számú feladvány.

Kubbel K. A. L., Pétervári.

Matt a második lépésre.

396. számú játszma.

Játszották a san-sebastiani nemzetközi mester-versenyen 1911. március 9.

Szicíliai védelem.

Világos: Burn A. Sötét: Dr. Tarrasch

- 1. e2-e4 e7-c5
- 2. Hb1-c3 e7-e6
- 3. Hg1-f3 Hb8-c6
- 4. d2-d4 c5xd4
- 5. Hf3xd4 Hg8-f6
- 6. Hd4-b5 Ff8-b4
- 7. a2-a3
- 8. b2xc3 d7-d5!
- 9. e4xd5 e6xd5
- 10. Ff1-d3 0-0
- 11. 0-0 Fc8-g4
- 12. f2-f3 Fg4-e6
- 13. Bf1-e1

Szintén gyakrabban előforduló folytatás itt 7. Hb5-d6, Ke8-e7 8. Fc1-f4, e6-e5 9. Hd6-f5, Ke7-f8 10. Ff4-d2 sbb.

- 7. Fb4xc3+
- 8. b2xc3 d7-d5!
- 9. e4xd5 e6xd5
- 10. Ff1-d3 0-0
- 11. 0-0 Fc8-g4
- 12. f2-f3 Fg4-e6
- 13. Bf1-e1

Mindezek a lépések már számtalan játszma-ban előfordultak. Az 1905. barmeni főturnán Gajdos és Benima között e helyen 13. Kgl-l1 történt, mire 13... Hf6-d7 14. f2-f4, f7-f5 15. Bf1-e1 következett.

- 13. Bf8-e8
- 14. Vd1-d2

Szokatlan lépés, mely helyett sokkal jobb volt a rendszeren történő 14. Fc1-f4.

- 14. d5-d4
- 15. Hc3-e4 Fe6-f5
- 16. Vd2-f4 Ff5xe4
- 17. f3xe4 Hc6-e5
- 18. Vf4-h4 Vd8-b6!
- 19. Fc1-g5 Hf6-d7

Sötét állása már előnyösebb.

- 20. b2-b4 Ba8-c8!
- 21. Fg5-d2

Világos védekezik a fenyegető Be8-c3 ellen, de erre gyalogot veszít.

- 21. He5xd3
- 22. c2xd3 Hd7-e5
- 23. Vh4-g3 Vb6-a6
- 24. b4-b5

A d-gyalog megtartása fontosabb s ez csakis ily módon érhető el.

- 24. Va6-b3
- 25. Fd2-h6 He5-g6
- 26. Fh6-d2 Bc8-c8
- 27. Fd2-b4 Hg6-e5
- 28. Be1-d1 Be8-c6
- 29. Ba1-c1 Vb5-c6!
- 30. Be1-b4 Vc6-c7
- 31. Fb4-d2

Fenyegetett 31... Be6-g6-al a g2-pontot másodsor is megtámadni.

- 31. Be6-g6
- 32. Kh1-g1 b7-b6
- 33. Kgl-h1

Világosnak nincs semmi játéka.

- 33. He5-g4
- 34. Kh1-g1 h7-b8
- 35. Bd1-e1

Világos figyelmen kívül hagyja a következő válasz lehetőségét.

- 35. Hg4xh2!
- 36. e4-c5

Világos akár üthette volna a huszárt is, mert állása a tett lépés után sem vigasztalóbb.

- 36. Hh2-g4
- 37. Fd2-f4 Hg4xe6

- 38. Kgl-h1 f7-f6
- 39. Vh3-e6+ Kg8-h7
- 40. Ve6-f5 Vc7-c6

397. számú játszma.

Játszották a bécsi sakkör versenyén 1910. december.

Spanyol játék.

Világos: Schlechter Sötét: Réti

- 1. e2-e4 e7-e5
- 2. Hg1-f3 Hb8-c6
- 3. Ff1-b5 a7-a6
- 4. Fb5-a4 Hg8-f6
- 5. 0-0 Ff8-e7
- 6. d2-d4 e5xd4
- 7. Bf1-e1

Ha azonnal 7. e4-e5, ugy 7... Hf6-c4 v. Hf3xd4, He4-c5 sbb.

- 7. 0-0

Jobb volna 7... b7-b5. A tett lépésre világos jobb játékot kap

- 8. e4-e5 Hf6-e8
- 9. Hf3xd4 f7-f6
- 10. Hd4xc6 b7xc6
- 11. Fc1-f4 f6xe5
- 12. Ff4xe5 Ba8-b8
- 13. Vd1-e2 He8-f6

Sötétnek, miután nem jut d7-d6-hoz, nagyon nehéz játéka van.

- 14. Hb1-d3 Fe7-b4
- 15. c2-c3 Fb4-a5
- 16. Hd2-c4 Fa5-b6
- 17. Hc4xb6 Bb8xb6
- 18. Fe5-d4 Bb6-b8
- 19. b2-b4 Fc8-b7
- 20. Fa4-c2 Vd8-e8
- 21. Ve2-d3 Ve8-f7
- 22. Be1-e3 c6-c5
- 23. Fd4xf6

Jobb mint 23. Fd4xe5, mire 23... Bf8-e8 következhetnék.

- 23. g7xf6
- 24. b4xc5 Fb7-d5
- 25. Bc3-g3+ Kg8-h8
- 26. Bg3-h3! h7-h8
- 27. Vd3-d2! feladja.

Sakk-hírek.

Nemzetközi feladvány-verseny. A múlt év őszén elhunyt Schuster Zsigmond elnök emlékeztére magyarán nemzetközi feladvány-versenyt irt ki, melynek részleteit a következőkben ismertetjük: I. csoport. Kétlépes feladványok. Első díj 100 kor., két második díj á 50 kor., négy harmadik díj á 30 kor., szépségdíj 40 kor. II. csoport. Kétlépeses önmatt-feladványok. Első díj 50, második díj 30 K. III. csoport. Végjáték-tanulmányok. Első díj 50, második díj 30 kor. IV. csoport. Capriccio. (Humoros feladványok.) Első díj 50 kor., második 30 kor. Felhítelek. 1. A pályázatokat, melyek eddig még nem jelent problémák lehetnek, legkésőbb ez év augusztus végéig, jeligével és megfjéttessel ellátva, be kell küldeni a „Budapesti Sakk-kör“ címére (Akadémia-kávéház). 2. A pályázók minden csoportban több alkotással pályázhatnak, de ugyanaz a szerző az első csoportban legfjöljebb két díjat nyerhet. 3. A döntés 1911. végén kerül nyilvánosságra. A bíráló-bizottság tagjai: a Budapesti Sakk-kör részéről: Maróczy Géza, dr. Jakobi Samu és Havasi Artur; továbbá az első csoportban még White A. C. Newyork, a II. csoportban Fischer H. Bamberg, a III. csoportban Berger János kormánytanácsos Grác és a IV. csoportban Weiss M. Bamberg.

A peronospora ellen

idejében permetezzünk valódi

Brixeni Kristály-Azurinnal

mely jobb, biztonságos és olcsóbb védőszer mint a kétkő-mészkeverék.

KAPHATÓ MINDENÜTT. Kérjen ingyen prospektust.

Magyarországi főraktár:

Molnár M. és Társai

műszaki és mezőgazdasági cikkek nagykereskedése

Budapest, VI., Gyár-utca 21/e.

Rézkénpor, permetezőgép, horsajtó, zsák, ponyva, gépolaj, gépszij stb. legolcsóbb beszerzési forrás.

Telefon: 129-54.

Telefon: 129-54.

MOLNÁROK ÉRDEKE.

— Malomipari és műszaki melléklet. —
A Magyarországi Molnárok Országos Szövetségének
hivatalos közlése.

Malomkartell Németországban.

Budapest, április 1

A német malmokat hetek óta behatóan foglalkoztatja egy kartell-tervezet, melyet a német malmok Stolpban székelő önszervező egyesülete akár nyelbe ütött közös liszteladási szervezet alakjában. Már évek óta tapasztalták ugyanis a német malmok, hogy a köztük uralkodó erős verseny nemcsak a lisztárakat nyomja le az ő rovásukra, hanem igen ferde helyzetbe juttatja őket úgy a kereskedőkkel, mint a közvetlen fogyasztókkal szemben. A szinte hétről-hétre élesedő gyilkos verseny egyrészt a minimumra csökkentette a lisztárakat, másrészt pedig lehetetlenné tette azt, hogy az egyes malmok az eladási feltételeik szigorú betartásának érvényt szerezzenek, mert hiszen a vevők igen jól tudták azt, hogy az éles verseny miatt a malom saját tetemes anyagi vesztesége dacára is kénytelen lesz vele szemben az engedékenységre. Ezzel szemben, ha egy közös kartellroda végzi az eladást — mint pl. végzi Magyarországon a műtrágya-iparban a Műtrágyákat Értékesítő Szövetkezet — akkor egyrészt egységesek lesznek az árak, másrészt csökkennék az eladási költségek. De megszűnnek majd azok a visszaélések is, amelyekkel eddig a vevők megkötötték a malmok kezét. Aztán a nagy malmok szempontjából még az a haszna is kínálkozik az egész akciónak, hogy az exportüzlet terén is könnyebb lesz a lisztipar helyzete. E részben még a kisebb malmokra nézve is bizonyos esélyt érvel bir az, hogy az exportüzletben így bizonyos kvóta szerint részt vehetnének a kisebb malmok is, úgy hogy a belföldi lisztipar ilyenformán részben tehermentesítenék. A kartelltervezet, természetesen, igen behatóan foglalkoznak a német szaklapok is és konstatahatjuk mindjárt, hogy bizonyos részük mindenképpen helyesli a tervet.

Az egyezmény, melynek a malmok alávetik magukat, igen minuciózus gondossággal készül. Főbb rendelkezései a következők: A szállítandó árunak jónak, egészségesnek és száraznak kell lennie, amiért a szállító malom felelős. A központi szervezet felveszi a rendeléseket s a kívánt malom javára és annak raktárára intézi el; de ha az illető malom kellő határidőre nem szállítható, a kartellnek joga van a másutt meglévő készleteket igénybevenni. Az árak 100 kg.-ént zsákkal értendők az vasúti állomáson. A vevőnek joga van a felvevő állomáson a mérlegelést ellenőrizni bizalmiférjái útján, sőt joga van a szállítmányt minőségileg is összehasonlítani a kartell többi tagjai által szállított minőséggel, sőt jogában áll választott bíróság útján is megbizonyosodni. Ez esetben a kartell és a vevő egy-egy tagot delegál, akik maguk választanak elnököket. A vevő fél viseli a költségeket. Amennyiben valamely malom az eladásra bejelentett s lekötött lisztjét utólag vissza akarja vásárolni, azt csak a mindenkori napiárakon teheti. A kartell havonként jelentést ad ki működéséről. Az esetleges üzemzavarok vagy korlátozások a központi irodával közlendők. A sütőkkel és kiskereskedőkkel szemben eladások csak úgy történhetnek, ha kikötötték az a nap, amikor a vevő köteles az árut átvenni; ha világosan meghatározatik, hogy minők a fizetési feltételek (Kassa-szám stb.); ha kikötötték, hogy pontatlan átvétel esetén a vevő 3 napi póthatáridőt kép és ha ezután sem veszi át az árut, a kartellnek emelkedő árak esetén jogában áll az üzletet felbontani, hanyatló

árak esetén pedig a vevő ellen kártérítési pört indítani. Beveendő végül a rendelkezésbe a zsákok esetleges visszavételének módja is.

Ha ezek a feltételek, (amelyeken kívül természetesen még számos részletkérdés is szabályoztatik) a gyakorlati életben is szigorúan és következetesen végrehajthatnak, nem lehet kétséges az, hogy a német malomipar csak nyerni fog általa. A budapesti tőzsdebizottság előtt folyó óriási számú lisztper bizonyíthatja azt, hogy a malomiparban tényleg szükség van az egységes eladási feltételekre. A szolid német üzleti életben minden bizonyonnyal rövidesen érezhetőek is lesznek e feltételek jó hatásai. Ellenben a mi, spekulációra hajló üzleti életünkben kevés remény lenne arra, hogy e feltételeket betartsa mindenki. Az 1908., 1909. évi lisztkampány élénken bizonyítja azt, hogy nálunk a lisztüzletet első sorban nem a tényleges fogyasztás szabályozza, hanem — mint mindent — az egészségtelen spekuláció. Nálunk spekulál a pék, spekulál a kereskedő, spekulál a tőkepénzes és legeslegjobbban spekulál a nagy malmok jelentékeny része. Ez a liszt- és buzaspekuláció okozza a mai egészségtelen lisztüzleti helyzetet. 1908—1909-ben oly óriási mennyiségű lisztkötések halmozódtak fel, amelyek nem találhattak fedezetet a tényleges fogyasztásban. Egyrészt tehát a tőkenélküli spekulánsok (akik között igen sok kisebb sítő és kiskereskedő van) tönkrementek a magas árakon eszközölt liszt-kötéseiken, másrészt pedig ezek szomorú példája elriasztja a lisztüzlettől a komolyabb elemeket is. De óvakodni fognak ezentúl a könnyelmű eladásoktól a spekuláló malmok is. A múlt évi és ideai mérlegek nagy leírásai elég sulyos lecsúszást mutatnak. Nálunk tehát marad minden a régi. Az árszabályozásnak csak akkor lesz nálunk nagyobb jelentősége, ha a kormány megfelelő intézkedésekkel — a kiviteli jegyrendszer behozatalával — ismét lehetővé teszi azt, hogy az egykor világhírű magyar liszt újból megjelenjen a világpiacon. Mindaddig, míg ez meg nem történik, a belföldi lisztipar mindig túltelítve lesz s a malmok éles versenyét meg nem gátolhatja semmiféle egyezés.

A gabona- és lisztipacról. A nemzetközi gabonapiacokról az elmúlt héten csend uralkodott. A hét elején az amerikai piacokon szilárdabb lett a hangulat, mert északi és déli Amerikából, úgyszintén Európából is kedvezőtlenebb vetésjelentések érkeztek. Később azonban a lisztárak hanyatlása, a kansasi kedvező termésjelentés, valamint a nagy argentinai és indiai kínálat elgyengítette az irányzatot. A tengeriben szilárd volt az irányzat. Körülbelül ez volt a helyzet Angliában is. A francia piacokon minden esendes volt, ami a mezei munkák jó előrehaladásának tudható be, annál inkább, mert a gyarmatokról is jó hírek érkeztek. Németországban alig történt valami változás. A monarchiában mindenki tartózkodó. A kedvező időjárásra ugyan a spekuláció lenyomta az árakat, viszont azonban a komolyabb elemek között erősen tartja magát az a hír, hogy az ősziek rossz telétek s nagy kiszáradásokra lesz szükség.

A nemzetközi lisztipacron igen lanyha volt az irányzat. Az összes nagy nyugati piacokról, beleértve Amerikát is, állandóan nyomott, sőt hanyatló lisztárakat jelentenek. A malmoknak az a reménykedése, hogy a közelgő husvéti ünnepekre fellendül az üzlet, csak nem akar valóra válni, úgy hogy csak tovább folynak a fokozottabb üzemkorlátozás érdekében a tárgyalások.

Az amerikai malomipar helyzete. A világ úgy tekint Amerikára, mint a szertelen méretek hazájára. Amellett, hogy a világ legnagyobb iparos államának tekinthető, mezőgazdasága, különösen szemes termelése is a legnagyobbak közé tartozik. Abból az óriási méretekben, amelyek Minneapolis-

ról, a világ legelső malom metropolisáról közkezen forognak, mindenki azt hiszi, hogy az Egyesült-Államok óriási liszt-export kereskedelmet folytatnak. Így is volt azelőtt. Azonban az Unió lakossága az óriási bevándorlás folytán oly rohamosan szaporodott, hogy ma már az Egyesült-Államok buza- és liszttermelése éppen csak hogy fedezni tudja a belföldi szükségletet. Amellett a lakosság fogyasztó képessége is rohamosan emelkedik. Míg néhány évtizeddel ezelőtt az összes lakosság 90 százaléka őstermelő volt, addig a legutolsó népszámlálás szerint agrikultúrával csak a lakosság 35 százaléka foglalkozott. Ezzel arányban nem emelkedett a buzatermés. 1909—1910-ben volt az Unió buzatermése 737 millió bushel. Ebből kivitték 88 millió bushel; vetőmagra fordítottak 80 milliót, lisztnek megőríttek 524 milliót, úgy hogy (a lisztnek a használhatatlan búzát is beleértve) maradt 45 millió bushel felesleg. Nyilvánvaló, hogy az első gyengébb buzatermés mellett az Unió Kanada importjára szorul. A buzaárak Amerikában már is magasak és rendkívül drága a kenyér is, úgy hogy az Egyesült-Államok malomiparosai már most követelik a buza-vámok eltörlését.

A tanonczhiány ügye. Ipari fejlődésünk egyik legnagyobb akadály a szakképzett munkások hiánya. Különösen érezhető ez a kis- és középmalom-üzemben, hol alig lehet tanonczot kapni. Nyilvánvaló, hogy ennek egyik fő oka az, hogy a molnárisipar erősen hanyatlik, pusztul. Egymást falják föl a tisztességtelen módon versenyző kufárok. A Molnárszövetségnek azonban nem szabad e kérdésbe egyszerűen belenyugdania. Ugy tudjuk, hogy a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara most behatóan foglalkozik a tanonczhiány kérdésével. Meg kell ragadni ezt az alkalmat a molnárisiparosságunk s fel kell tárni a baj okait és orvoslása módjait. Mi magunk készséggel helyt adunk minden ez ügyre vonatkozó véleménynek, sőt vállalkozunk arra is, hogy azokat illetékes helyen is tolmácsoljuk. Molnárisiparosaink a saját jól felfogott érdekében cselekszenek, ha kívánásaikat, eszméiket és megfigyeléseiket közlik velünk. Pár sor írásból sokszor egy egész szomorú helyzet képe tárul elénk, miért is érdemes minden, még a legjelentéktelennek látszó körülményre is fölhívni a figyelmet.

Új malmok. Szörady István és Társai gözhengermalma Mosonszentjánoson 500.000 korona (2500 darab 200 koronás részvény) részvénytársulattá alakul át a Mosonszentjánosi Takarékpénztár bevonásával. — Demeter Mihály Nagyállón múmalom és olajütőre kért telepengedélyt.

Malombiztosító szövetkezet. Az utóbbi időben egy kölcsönös malombiztosító szövetkezet eszméjét vetették a molnárság közvéleménye elé. Az eszmét nem fogadták a molnárok valami kitörő lelkesedéssel; mindazonáltal a kezdeményezők jobbjához méltó buzgalommal agítanak a szövetkezet érdekében. Lesz még alkalmunk kimutatni bővebben is, hogy az egész malombiztosító szövetkezeti dolog egy halvaszületett idea. De mar most is elmondhatunk annyit, hogy a hazai molnárság még egyáltalában nem érzte hátrányát annak, hogy nem molnárszövetkezetnél, hanem nagy és hatalmas biztosítóknál biztosított. Minden biztosítási üzletnél fő az, hogy olcsó biztosítási díjak legyenek és hogy a biztosító intézet kellő garanciát nyújtson. — A házakban működő biztosítók legfeljebb 50—300 millió koronás díjtartalékokkal rendelkeznek s a tapasztalás szerint igen olcsó díjtételek mellett vállalnak kötésüket. Ezzel szemben a szegény molnárság a lehető legjobb esetben összehoz a szövetkezetbe 2—300.000 koronát, ami bizony nem alkalmas a biztonság-érzet fokozására. Vannak a molnárságnak ennél fontosabb, komolyabb és égetőbb kérdései is. A molnárszövetkezet, a csúváros, a tisztességtelen verseny, az egységes vámkérdés, a tanonczhiány és a szociális reformok egész sora. Előbb ezeket kellene megoldani!

Kemény Manó malomipari gépkereskedő és
műszaki üzlete
BUDAPEST, V., Rudolf-rakpart 7. szám.

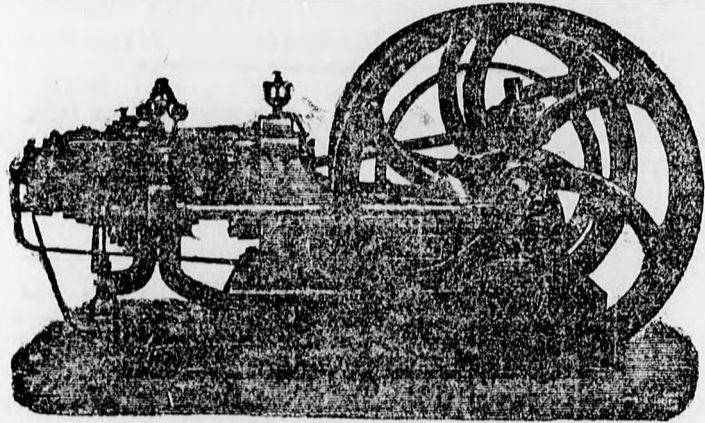
POHL

gazdasági gépgyár SZOMBATHELY.

Vízi turbinák,
malomberende-
zések, téglá-
gyártógépek,
nyersolajmotorok.

GRAEPEL HUGÓ betétitársaság

Malomépítész, Gép- és Rostalemezgyár Marshall Sons & Co. Limited vezérigénysége BUDAPEST, V., Váci-ut 40-41. szám.

Gyárt és szállít teljes malomberendezéseket, szab. NEMZETI-gabonatisztító-gépeket. A legjobb koptató! 1000-nél több használatban. Ezen koptató, mely az üszköt a buzától teljesen megtisztítja erre a célra az eddig ismert legkiválóbb gép az eddig létezők között. Gyárunkban üzemből látható. Kizárólagos vezérképviselete a világhírű eredeti angol „HORNBY” nyersolajmotoroknak.

Rendkívül tartósak. — Csekély fűtőanyagot fogyasztanak. Kezelésük és ápolásuk a legegyszerűbb. Költségtétellel, leírással, árjegyzékkel kívánatra ingyen és bérmentve szolgálunk. — Szakemberünk rendelkezésre áll.

AKRUSTIN

szagtalan - nem gyűlebony
VÉDŐMÁZOLAT GŐKAZÁNOK BÉLFELÜLETEIRE.
MEGAKADÁLYOZZA A KAZÁNKÓ MEGKEMÉNYEDESET.

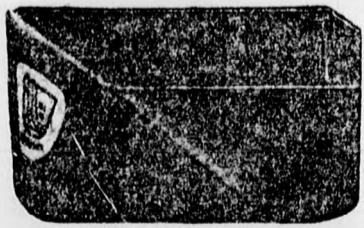

Demjén Ignác

műszaki fém- és pléhcikkek gyára
Gyárés iroda: BUDAPEST, VIII., MAGDOLNA-UTCZA 14. SZ.

Demjén-féle egy darabból préselt felvonóserleg acézlépből, minden célra, bármily alak, nagyság- és vastagságban, préselve, feketén vagy duplán ónozva.

Nem akadozik, mert minden sarok leomborítva, teljesen kiírta az anyagot, mert sehol sem szegélyes, kiválóan tartós, mert egy darab acéllépből készült.

Árjegyzéket kívánatra bérmentve.

Figyelmeztetés!

Minden felvonóserleg bejegyzett gyári védjeggyel van ellátva, melyre különösen felhívjuk az érdekeltek figyelmét!

Első Magyar Gazdasági Gépgyár R.-T.

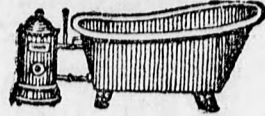
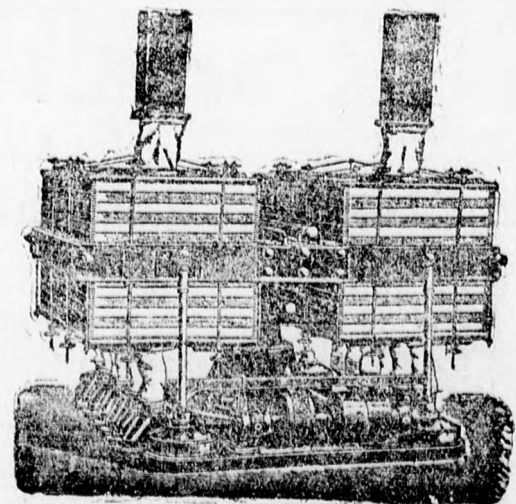
Budapest, Váci-ut 19. sz.

Malomépítése és rekonstruálása minden nagyságban saját teljesen automatikus rendszer szerint. — Modern malomgépek elsőrendű kivitelben. — A Haggemacher K. és Voll szabadalmu siksziták és daratisztító gépek egyedüli gyártói. — Gabonamosó és szárítóberendezések. — Modern transmissiók.

Kívánatra mérnöklátogatás.

Prima referenciák.

Költségelőirányzat.

Fürdőkádak

magy. kir. szab. fűtéssel jégszekrények, fotel és gyermekkádkak kaphatók

Wiesel Adolf
Váci-körút 47. Podmaniczky-utca sarok. Telefon 91-20. 28793

Szabadalmazott
Krejlin-féle folyton működő víznyomású **OLAJSAJTÓ**
60% több munkát végez, mint hasonló nagyságú más gyártmány. A sajtók nem repednek el, pisztolya nem maródik, szivattyú nem akad meg; legnagyobb jótállással szállított. Más gyártmányú olajsajtókért eserélek, elrepedt sajtóhengerért újat készítenek, teljes olajgyári berendezéseket olcsón szállítanak. Artézi kútforrásokat és motorjavításokat vállalnak. **KREJLIN gépműhely, Tokaj (Zemplénmegye).**

Májerszky Barnabás

gépgyáros Nyiregyházán.

készít sok évi tapasztalatok nyomán mint **speciálista**

víznyomású olajsajtókat.

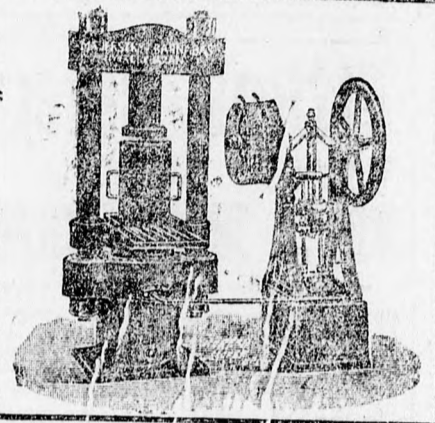
Olajmagzúzókát egyszerű és több-hengerű szerkezetben.

Olajmagpörkölőket gőz- és tüzfűtésre

Tökmagdörzsölő és osztályozókat.

Olajfinomító gépeket s az olajgyártással kapcsolatos minden berendezést.

Több mint 232 telep üzemből.

„A köztudatba ment át”, csakis KÁLLAI LAJOS motorgyára

Budapest, VI., Gyár-utca 28. szállítja teljes jótállás mellett a leghírevesebb motoroséplőkészleteket.

Saját érdekében kérjen minden gazda dísz-főárlapot, melyet ingyen és bérmentve küld a gyár! Fontos figyelmeztetés! Kállai Lajos hírneves motorgyára nem tévesztendő össze más Kállai nevű cégekkel.

Hirdetések felvételnek a kladóban, VI., Eötvös-utca 32. sz.

DIESEL-motorral a tényleges lóerő

óránként csak 1 fillérbe kerül.

Felvilágosítással és díjmentes költségvetéssel készségesen szolgálunk a

Fegyver- és Gépgyár R.-t. BUDAPESTEN.

+ MAGYAR ORVOSI MŰSZERTÁR +

BUDAPEST, VII. KERÜLET, RÁKÓCZI-UT 32. SZÁM, A RÓKUS-KÓRHÁZZAL SZEMBEN.

saját érdekükben felhívja az összes sérülteket, hogy az összes kulturálmokban szabadalmazott, különösen páratlan czélszerűségű kicsorélhető nyomlappal ellátott **MULTIFORME sérvkötőkről** prospektust kérjenek. Ezen

Sérvkötő a legmesszebbmenő igényeknek is megfelel **Műláb** a lehető legjobb kivitelben **Műkéz** a legizlésebb kiállításban **Műfüző**

Támgépek, egyenestartók, haskötők, gummiharisnyák stb. mérték szerint jótállás mellett készülnek.

Hygienikus különlegességek! + Képes árjegyzéket kb. 1000 ábrával, ingyen, bérmentve és diszkrétan küldünk.

Elismert kitűnő minőségű
fényképező készülékek
saját és idegen konstrukcióban. Minden-
kének ajánljuk, hogy **bevásárlás előtt**
tanácsukat kérje ki. Képvett Austria
kamarának bármely jobb fényképezőben
beszerezhető. Árjegyzék ingyen. Elárul-
ások fordult. **'Kamera-Industrie'**
kivitelű hazánkhoz Wien VII.

R. Lechner (Wilh. Müller)
es. és kir. udvari fény-
képező kellékek gyára **Wien I., Graben 30-31.**

BUTOR

kézpénzért és részletre.
Nem kell banknál törleszteni
és semmiféle kamat nem számí-
tatik. Háló-, ebéd-, őr- és
szalonberendezések, óriási vá-
laszték, egyszerű és
modern kivitelben.

FUCHS BODOG butornagykereskedő
Budapest, VII., Erzsébet-körút 32. Árjegyzék ingyen.

ARCZ-MASSAGE FŐLŐSLEGES!

ORIZOL

|| vagy Rizsvaj törv. védve. ||

**Az éretlen rizs TEJNEMŰ ned-
véből készített csodás és gyors-
hatású arcz-szépítő.**

**Teljesen kisimítja a ránczo-
kat! Egy adag ára 3 K 50 f.
Egy drb szappan ára 1 K 50 f.**

Főraktár Magyarország részére:
Bpest: Török gyógytár Király-u.
Kolozsvart: Dr. Bíró gyógytára.

Finom uri fehérneműk
legmodernebb kivitelben

SÓS BERNÁT

uridivat özégnél
VI., Budapest, Andrassy-ut 50. sz.

Titkos betegségek

gyógyítására legjobban ajánlható so éven át szerzett kórházi
tapasztalatai alapján

Dr. KAJDACSY

v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos.

Biztos sikerrel, rövid idő alatt gyógyít bugycsőfolyást,
hólyaghajt, sebeket, bujakört (syphilit), bőrbajokat, elgyen-
gult férgerőt, idősebbeknél is, onfertőzést és annak utóba-
jait, ideg- és hátgerinczbajt, valamint minden női bajokat.

RENDEL: 10-4-ig és este 7-8-ig.

Budapest, VIII., József-körút 2. szám.

Levél útján is biztos gyógyulást találnak azok,
kik személyesen meg nem jelenhetnek, vagy
távol a fővárostól laknak. Gyógyszerük utasítással
kivántra küldetnek.

Világhírű eredeti angol The Champion és Premier

kerékpárokat dupla harang-
csapágygyal és szablon-
futóval, 3 és 5 évi jótállással
minden árfelemelés nélkül
szigorúan az eredeti gyári
árakon havi 12 és 16 kor-
nás részletre adjuk és

kerékpár-alkatrészeket

az egész világon létező összes kerékpárhoz, külső és belső
gummit, csengőket, lámpákat, pedálokat, lánczokat, kon-
szokat és eszékéket óriási forgalmunk következtében mélyen
leszállított **nagyban eredeti gyári árban szállítunk**
vidékre is barnova

LÁNG JAKAB és FIA

kerékpár- és alkatrész nagykereskedők

Budapest, VIII. kerület, József-körút 41. szám.
Fióküzletek: Baross-tér 4. és Budán: Margit-körút 6. Diszárjegy-
zünk 1000 képpel kerékpár- és alkatrészekről ingy. és bérn.

Gummi-övszerek

legfinomabb francia
gyártmány 12 drb.-ként
1.80, 2.40, 4.- és 5.- korona.

NEVERRIP eredeti gyártm., 12 db 6.- K

legfinomabb Paara
gummi-hólyag
6 darab 3.50 korona,
12 darab 6.50 korona.

STERYL

minden eddigi gyártmányt felülmul, kizárólag céggemnél kapható.

CAPOTTES rövid, eredeti amerikai, 12 darab
3.- koronától 5.- koronáig.

HALHÓLYAG valódi francia, "Duchamps" gyártm.
12 darab 4, 5, 6, 8 és 10 korona.

Mintagyűjtemény 12 drb legfinomabb 4 korona.

IERRIGATOR zománcozott vagy üvegben teljesen
felszerelve, 2.50, 3, 5, 6, 8 koronáig.

Suspensor (heretartó) drbja -.50, 1.-, 1.20, 1.50, 3.- K-ig.

Has- és Sérvkötők Gummiharisnyák
legnagyobb választékban, mörtek után is készítetnek.

"GLORIA-ÖV" (havibaj ellen) 6 darab betéttel
darabja 5 koronától 6.50 kor-ig.

Neumayer Lipót

kötősz. gummiárúk és betegápolási cikkek raktára
V., Budapest, Váci-körút 2. szám.

LINOLEUM üzleteim:
VI. Váci-körút 1. (Ankerköz), VII. Rákóczi-ut 8. szám.
Arjegyzéket kivántra ingyen és bérmentve küldök.

Legszebb Legjobb Legolcsóbb

Pap Pap Pap

Réz- és vaságyak minden
kivitelben.

Kárpitosáru-, réz- és vasbutorgyáros, fabutor, nád- és
kertibutor, ernyő és sátor, minden méretben megrendelés
szerint is. Gyógykezelő fehérrés és szürkeporokróczok, gyapjú- és
flanelltakarók, szőnyegek minden nagyságban, storrók, sző-
vet- és csipkefüggönyök, ágyterítők, buterszővetek és min-
denféle kellékek nagy választékban. Gyermekszék és ke-
resztelőkészleteket a leggyorsabbtól a legfinomabb kivitelig

Szálloda-, intézet-, fürdő- és kórház-berendezési gyár

GICHNER JÁNOS

Budapest, VII., Erzsébet-körút 20.
Gyár: VII., Kertész-u. 7., 9. és 20. sz.

Arjegyzék bárkinek kivántra ingyen és bérmentve küldetük

Betegtölőkocsik.

Sodronyos hűsülési min-
den méretben 20.- kor.

Összesukható vaságy kivé-
hető 3 matraccaal 25.- kor.

Sodrony-ágybetétek bár-
mely nagyságban.

Roletták, Jalousinok és
nádroletták minden mé-
retben készíttetnek.

Minden hirdetőnek egész éven át ingyen jár.

A VASUTI ÚTMUTATÓ

1911. NYÁRI KIADÁSA

legalább 100.000 példányban
május 1-én jelenik meg.

Legalkalmasabb szállodák-, fürdő- és nyaralóhelyek hirdetésére.

Minden tudakozódásra postafordulattal válaszolunk
Hirdetések felvételének zárlata április hó 10-én.

"UTMUTATÓ" A Magyar- és Közös Közlekedési Vállalatok
Hivatalos Menetrend Könyve Kiadó Vállalata
Budapest, IV., Régi Posta-utca 4. Telefon 4-74.